

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

DAVEK NA DODANO VREDNOST

Spremembe zakonodaje na področju DDV

Podrobnejši opis

31. izdaja, DECEMBER 2024

KAZALO

1.0	SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST.....	4
2.0	ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST – ZDDV-10.....	10
3.0	PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O IZVAJANJU DAVKA NA DODANO VREDNOST	24
4.0	ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST – ZDDV-1N.....	25
5.0	PRAVILNIK O DOLOČITVI SEZNAMA TIPIZIRANIH GASILSKIH VOZIL, POSEBNE ZAŠČITNE IN REŠEVALNE OPREME TER ORODIJ ZA OPRAVLJANJE NALOG GASILSTVA, ZA KATERE SE DAVEK OBRAČUNAVA IN PLAČUJE PO POSEBNI NIŽJI STOPNJI 5% OD DAVČNE OSNOVE	26
6.0	ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV – ZDavPR-B	31
7.0	PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST	32
8.0	ZAKON O RAZGLASITVI ZAKONA O NUJNIH UKREPIH ZA ZAJEZITEV ŠIRJENJA IN BLAŽENJA POSLEDIC NALEZLJIVE BOLEZNI COVID-19 NA PODROČJU ZDRAVSTVA – ZNUNBZ	32
9.0	ZAKON O NUJNEM UKREPU NA PODROČJU DAVKA NA DODANO VREDNOST ZA OMILITEV DVIGA CEN ENERGENTOV (ZNUDDVE).....	35
10.0	POJASNILA K PRAVILNIKU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 82/22).....	44
11.0	POJASNILA O NOVELI ZDDV-1M (Uradni list RS, št. 3/22) IN SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št.16 /22)	64
7.0	SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	85
	DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 205/21)	85
8.0	SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	86
	DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 58/21)	86
9.0	POJASNILA O NOVELI ZDDV-1L – UPORABA POSEBNE NIŽJE STOPNJE DDV.....	86
10.0	POJASNILA O NOVELI ZDDV-1K.....	87
11.0	SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 84/18)	116
12.0	SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O IZVAJANJU ZAKONA O.....	120
	DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 77/18).....	120
13.0	SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	137
	DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 50/17)	137
14.0	SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	140
	DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 86/16)	140
15.0	SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	143
	DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 45/16)	143
16.0	SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	147
	DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 39/16)	147
17.0	SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O DAVKU NA DODANO	149
	VREDNOST (Uradni list RS št. 90/15).....	149
18.0	SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	150
	DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 95/14)	150
19.0	SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O DAVKU NA DODANO	153
	VREDNOST (Uradni list RS št. 86/14).....	153

20.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	157
DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 85/14)	157
21.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	159
DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 54/13)	159
22.0 POVEČANJE STOPENJ DDV PO ZIPRS1314-A (Uradni list RS, št. 46/13)	161
23.0 OBJAVA OBVESTILA O OBJAVI IZVEDBENEGA SKLEPA SVETA 2013/54/EU Z DNE	
22. JANUARJA 2013 O DOVOLJENJU REPUBLIKI SLOVENIJI, DA UVEDE POSEBEN	
UKREP, KI ODPSTOPA OD ČLENA 287 DIREKTIVE 2006/112/ES O SKUPNEM SISTEMU	
DAVKA NA DODANO VREDNOST	164
24.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA.....	166
DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 102/12)	166
25.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST	168
(Uradni list RS, št. 83/12)	168
26.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST	172
(Uradni list RS, št. 38/12)	172
27.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA.....	173
O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 82/11).....	173
28.0 ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA.....	180
DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 78/11)	180
29.0 IZVEDBENA UREDBA SVETA (EU) O DOLOČITVI IZVEDBENIH	185
UKREPOV ZA DIREKTIVO 2006/112/ES O SKUPNEM SISTEMU	185
DAVKA NA DODANO VREDNOST (Uradni list EU, L 77).....	185
30.0 ZAKON O DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO	195
VREDNOST – NOV 66. a ČLEN (Uradni list RS, št. 18/11)	195
31.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni	197
list RS, št. 85/10) IN PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU.....	197
NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 104/10).....	197
32.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA.....	204
O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 27/10).....	204
33.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni	205
list RS, št. 85/09).....	205
34.0 PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O	219
IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list.....	219
RS, št. 120/07)	219

1.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST

V Uradnem listu RS št. 112/24 je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – v nadaljevanju Pravilnik.

Pravilnik začne veljati 1. 1. 2025.

Določbe v zvezi z evidenco obračunanega DDV in evidenco odbitka DDV (podatki in posredovanje le teh) se pričnejo uporabljati s 1. 7. 2025, določbe v zvezi s skupinami za DDV pa s 1. 1. 2026.

V nadaljevanju so pojasnjene spremembe in dopolnitve, ki se pričnejo uporabljati s 1. 1. 2025 in 1. 7. 2025.

Pojasnila glede posebne ureditve za male davčne zavezance niso predstavljena, le ta bodo podrobneje predstavljena v dopolnjenem podrobnejšem opisu Posebna ureditev za male davčne zavezance. Tudi pojasnila glede skupin za DDV bodo podrobneje predstavljena v podrobnejšem opisu, zato jih tu ne navajamo.

V zvezi s spremembo 101. člena (Uvoz blaga, kadar se DDV plačuje, kot da bi bil uvozna dajatev), 157. člena (Zaračunavanje, plačevanje in zavarovanje plačila DDV pri uvozu, kadar se DDV plačuje, kot da bi bil uvozna dajatev) in 158. člena (Naknadni popravki davčne obveznosti pri uvozu blaga, kadar se DDV plačuje, kot da bi bil uvozna dajatev in popravek vrednosti izvozne dobave), ki se nanašajo na obračunavanje in plačevanje DDV ob uvozu, ko se DDV plačuje kot da je uvozna dajatev, bo spremenjeno in dopolnjeno Navodilo o formalnostih, vezanih na plačevanje uvoznega DDV, št. 13/2016.

I. Spremembe, ki se uporabljajo od 1. januarja 2025

Izdelki iz 1. točke Priloge I k ZDDV-1 (sprememba 48. člena)

Na podlagi spremembe 1. točke Priloge I k Zakonu o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 se iz uporabe nižje stopnje DDV izključuje dobava pijač z dodanim sladkorjem ali sladili ter pripravkov za pripravo pijač z dodanim sladkorjem ali sladili. Zaradi navedenega se spreminjata 22. in 23. točka prvega odstavka ter četrti odstavek 48. člena Pravilnika.

Tako od 1. 1. 2025, ob upoštevanju prehodnih določb ZDDV-1 in spremembe prvega odstavka 48. člena Pravilnika, velja, da se nižja stopnja DDV uporablja:

- v skladu z 22. točko za razna živila (tarifne oznake: 2101 do vključno 2106), razen sladkornih sirupov in pripravkov za pripravo pijač, ki vsebujejo dodan sladkor ali sladila (tarifne oznake 2106 90 30 do vključno 2106 90 59 in 2106 90 98);

Navedeno pomeni, da se za živila iz tarifnih oznak 2101 do vključno 2105 ter 2106 10, 2106 90 20 in 2106 90 92 uporabi nižja stopnja DDV, ne glede na vsebnost sladkorja ali sladil. Za sladkorne sirupe in pripravke za pripravo pijač, ki se uvrščajo v tarifne oznake 2106 90 30 do vključno 2106 90 59 in 2106 90 98, se nižja stopnja DDV uporabi le, če ne vsebujejo dodanega sladkorja ali sladil.

Primeri:

- Šumeče tablete, ki se uvrščajo v tarifno oznako 2106 90 92, so obdavčene z nižjo stopnjo DDV. Vsebnost sladkorja ali sladil se ne preverja. Pod tarifno oznako 2106 90 92 se uvrščajo šumeče tablete s sladili in/ali vsebnostjo sladkorja do 5 mas.% sladkorja. Šumeče tablete, ki vsebujejo več kot 5 mas.% sladkorja, se uvrščajo v tarifno oznako 2106 90 98. Te šumeče tablete so obdavčene po splošni stopnji DDV.
 - Čaji: Mešanice različnih rastlin za pripravo herbalnih napitkov (čaji v filter vrečkah ali v manjših pakiranjih (škatlice), se uvrščajo pod tarifno oznako 2106 90 92. Za te mešanice se uporabi nižja stopnja DDV. Instant čaji se uvrščajo pod oznako 2106 90 92, če vsebujejo sladila in/ali sladkor do 5 mas.% ali pod tarifno oznako 2106 90 98, če vsebujejo več kot 5 mas.% sladkorja. Za instant čaje, ki se uvrščajo pod tarifno oznako 2106 90 92, se uporabi nižja stopnja DDV, za druge pa splošna stopnja DDV.
 - V tarifnih oznakah 2106 90 30 do vključno 2106 90 59 so zajeti pripravki za pripravo pijač na osnovi sladkornih sirupov, pod tarifno oznako 2106 90 98 pa instant pripravki v prahu, ki vsebujejo sladkor več kot 5 mas. %. Za te izdelke se uporabi splošna stopnja DDV.
 - Pripravki za pripravo vitaminskih ali izotoničnih napitkov v obliki prahu, ki vsebujejo več kot 5 mas.% sladkorja, se uvrščajo pod tarifno oznako 2106 90 98. Za te izdelke se uporabi splošna stopnja DDV.
- v skladu s 23. točko za sokove (tarifna oznaka: 2009); vode, vključno z mineralnimi vodami in sodavicami (tarifna oznaka: 2201); vode, vključno z mineralnimi vodami in sodavicami ter druge brezalkoholne pijače iz tarifne oznake 2202, ki ne vsebujejo dodanega sladkorja ali sladil; tekočo hrano za bolnike in prehranska dopolnila (tarifna oznaka 2202 99); kis in nadomestke kisa (tarifna oznaka: 2209 00).

Navedeno pomeni, da se nižja stopnja DDV uporabi za vode, vključno z mineralnimi vodami in sodavicami ter druge brezalkoholne pijače iz tarifne oznake 2202, ki ne vsebujejo dodanega sladkorja ali sladil. Če te pijače vsebujejo dodan sladkor ali sladila, se uporabi splošna stopnja DDV.

Spremenjeni četrti odstavek 48. člena določa, da je skladu s prvim odstavkom tega člena obdavčena tudi prodaja pijač in hrane iz prodajnih avtomatov (sendvičev, čokolad, prigrizkov ...) in prodaja toplih in hladnih napitkov iz prodajnih avtomatov (šifra standardne klasifikacije dejavnosti: G/47.2), razen alkoholnih pijač in izdelkov, ki vsebujejo več kot 0,5 volumenskega odstotka alkohola pri 20 °C oziroma 0,4 masnega odstotka alkohola v izdelku. Če se pri prodaji napitkov iz prodajnih avtomatov glede na značilnosti prodajnega avtomata ne more zagotoviti podatka o tem, ali gre za napitek z dodanim sladkorjem ali sladili ali ne, je prodaja napitka obdavčena po nižji stopnji DDV le, če prodajni avtomat pripravi napitek brez vsebnosti sladkorja ali sladil, kupcu pa lahko omogoča, da sam izbere možnost dodajanja sladkorja ali sladil.

Primer:

Davčni zavezanec prodaja napitke na osnovi mleka, kave, sladkorja, vode – pakirane v plastični kozarček – prek prodajnega avtomata. Navedeni napitki, ki nastanejo v avtomatu in so pakirani v lonček, se uvrščajo v tarifne oznake 2202 99 91 do 2202 99 99 (odvisno od vsebnosti mlečnih maščob), enako kot pripravljene napitki v plastenkah ali pločevinki v trgovini.

Npr. kupec na avtomatu kupi napitek. Velja:

- če avtomat že v osnovi pripravlja napitek z dodanim sladkorjem (že v sestavinah napitka dodan sladkor ali sladilo), se tak napitek obdavči po splošni stopnji DDV;
- če ima avtomat že v osnovi prednastavljen dodan sladkor, se tak napitek obdavči po splošni stopnji DDV, če se glede na značilnosti prodajnega avtomata ne more zagotoviti podatka o tem, ali je kupec izbral napitek brez dodanega sladkorja;
- če avtomat v osnovi pripravlja napitek brez dodanega sladkorja ali sladil (v sestavinah napitka ni dodan sladkor ali sladilo), in se glede na značilnosti prodajnega avtomata ne more

zagotoviti podatka o tem, ali gre za napitek z dodanim sladkorjem ali sladilo ali ne, se tak napitek obdavči z nižjo stopnjo DDV (ne glede na to, ali je kupec dodal sladkor ali sladilo ali ne).

Spremembe 15. in 16. točke prvega odstavka so posledica popravljenega poimenovanja blaga v skladu s KN 2025.

V Prilogi I k ZDDV-1 priprava jedi ni več zajeta v točki 1, ampak v točki 6, ki določa, da se nižja stopnja DDV uporabi za restavracijske storitve in storitve cateringa. S to spremembo je povezano tudi črtanje tretjega odstavka 48. člena ZDDV-1.

Restavracijske storitve in storitve cateringa iz 6. točke Priloge I k ZDDV-1 (nov 51.a člen)

Nov 51.a člen pojasnjuje, katere storitve so restavracijske storitve in storitve cateringa iz 6. točke Priloge I k ZDDV-1.

Tako se za restavracijske storitve in storitve cateringa iz 6. točke Priloge I k ZDDV-1 štejejo storitve, ki vključujejo dobavo pripravljene ali nepripravljene hrane za prehrano ljudi in zadostne podporne storitve, ki omogočajo njeno takojšnje zaužitje. Zagotavljanje hrane je samo del celotne ponudbe, pri čemer prevladujejo storitve.

Restavracijske storitve pomenijo opravljanje storitev iz prejšnjega odstavka v prostorih izvajalca storitev, storitve cateringa pa pomenijo opravljanje takšnih storitev izven prostorov izvajalca storitev.

V Prilogi I k ZDDV-1 priprava jedi ni več zajeta v točki 1, ampak v točki 6, ki določa, da se nižja stopnja DDV uporabi za restavracijske storitve in storitve cateringa. Gre za uskladitev s strukturo spremenjene Priloge III Direktive o DDV in sprememba ne predstavlja vsebinskih sprememb.

Manjša popravila koles (nov 53.a člen) in manjša popravila čevljev, usnjenih izdelkov, oblačil in gospodinjanskega perila (sprememba 59.a člena)

Vsebinskih sprememb ni, vsebina obeh členov je bila prej zajeta v 59.a členu Pravilnika. Delitev na dva člena sledi sistematiki Priloge I k ZDDV-1 (vsebina prejšnje 17. točke je sedaj zajeta v 9. točki (manjša popravila koles) in 17. točki (manjša popravila čevljev, usnjenih izdelkov, oblačil in gospodinjanskega perila) Priloge I k ZDDV-1).

Stanovanja in drugi objekti, ki so del socialne politike (sprememba 54. člena)

Zaradi jasnosti se navaja, da se za razvrščanje objektov glede na namene uporabe uporablja klasifikacija vrst objektov (CC-SI), ki je uvedena na podlagi predpisov o graditvi objektov. Navedeno sledi že danim razlagam tega člena.

Gasilska vozila, posebna zaščitna oprema in reševalna oprema ter orodja za opravljanje nalog gasilstva ter dokazovanje upravičenosti uporabe posebne nižje stopnje DDV (novi 59.f do 59.i člen)

V navedene člene se prenašajo določbe Pravilnika o določitvi seznama tipiziranih gasilskih vozil, posebne zaščitne in reševalne opreme ter orodij za opravljanje nalog gasilstva, običajno namenjenih za uporabo pri intervencijah, ki se dobavljajo javnim gasilskim zavodom ali prostovoljnimi gasilskimi enotam v gasilskih društvih, za katere se davek na dodano vrednost obračunava in plačuje po posebni nižji stopnji 5% od davčne osnove. Navedeni pravilnik s 1. 1. 2025 preneha veljati.

Več glede posebne nižje stopnje DDV za dobavo tipizirane gasilske opreme je pojasnjeno v podrobnejšem opisu Stopnje DDV.

Uveljavljanje pravice do odbitka (sprememba 107. člena)

Za davčnega zavezanca, ki izvrši plačilo računa davčnemu zavezancu, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, se določa vodenje knjigovodske ali druge evidence za zagotavljanje podatkov o odbitku DDV na podlagi izvršenih plačil po različnih stopnjah DDV. V primeru delnega plačila računa lahko ta davčni zavezanec uveljavlja odbitek DDV le od delnega plačila, pri čemer uporabi preračunano stopnjo DDV.

Zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV in identifikacija za namene DDV (sprememba 129. in 130. člena)

S spremenjenim tretjim odstavkom 129. člena se podatki, ki jih davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji navede na zahtevku za izdajo identifikacijske številke za DDV (obrazce DDV-P2), uskladijo s spremembami 94. in 94.k člena ZDDV-1:

1. v razdelku II. Promet blaga in storitev gre za vsebinsko spremembo. Vpiše se vrednost doseženega prometa:
 - v polje 12: vrednost doseženega prometa blaga in storitev v predhodnem koledarskem letu in
 - v polje 13: vrednost doseženega prometa blaga in storitev v tekočem koledarskem letu.

Če novoustanovljeni davčni zavezanec v koledarskem letu še ni opravil nobenega prometa blaga in storitev, v ustrezno polje vpiše vrednost 0,00 evrov, še vedno pa velja, da mora priložiti ustrezna dokazila glede opravljanja dejavnosti.

2. v razdelku III. Drugi podatki gre za redakcijski popravek, besedilo polj se uskladi z določbami ZDDV-1. Polje 14 ali polje 15 obrazca označi davčni zavezanec, ki se je odločil za prostovoljno identifikacijo za namene DDV:
 - polje 14: Prostovoljna vključitev po devetem odstavku 94. člena ZDDV-1 označi davčni zavezanec iz prvega odstavka 94. člena ZDDV-1,
 - polje 15: Prostovoljna vključitev po tretjem odstavku 94.k člena ZDDV-1 označi davčni zavezanec iz prvega odstavka 94.k člena ZDDV-1 (predstavnik kmečkega gospodinjstva, ki je za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku).

S spremenjenim drugim odstavkom 130. člena se pojasnjuje obveznost identifikacije davčnega zavezanca s sedežem v Sloveniji in davčnega zavezanca s sedežem v drugi državi članici, ki izpolnjuje pogoje za čezmejno oprostitev obračunavanja DDV od dobav, opravljenih v Sloveniji (ima potrjeno posebno identifikacijsko številko (-EX) za Slovenijo). Če davčni zavezanec v tekočem koledarskem letu preseže prag 60.000 evrov letnega prometa na ozemlju Slovenije, je v prehodnem obdobju še oproščen obračunavanja DDV, dokler v tekočem koledarskem letu ne preseže zneska 66.000 evrov letnega prometa na ozemlju Slovenije.

Davčni zavezanec ki preseže znesek 60.000 evrov v tekočem koledarskem letu, mora pridobiti identifikacijsko številko za DDV:

- s prvim dnevom naslednjega koledarskega leta, če v tekočem koledarskem letu ne preseže zneska 66.000 evrov letnega prometa na ozemlju Slovenije,
- če v tekočem koledarskem letu preseže znesek 66.000 evrov letnega prometa na ozemlju Slovenije, mora pridobiti identifikacijsko številko za DDV že za mesec, v katerem bo presegel ta znesek.

Več glede tega bo pojasnjeno v podrobnejšem opisu Posebna ureditev za male davčne zavezance (SME ureditev).

Prenehanje identifikacije za namene DDV (sprememba 132. člena)

S spremenjenim prvim odstavkom 132. člena se določba uskladi s spremenjenim prvim odstavkom 94. člena ZDDV-1.

Zahtevo za prenehanje identifikacije za namene DDV lahko davčnemu organu predloži davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki v predhodnem koledarskem letu ni presegel prometa v višini 60.000 evrov in tega zneska prometa ne presega v tekočem koledarskem letu.

II. Spremembe, ki se uporabljajo od 1. 7. 2025

Podatki v evidenci obračunanega DDV in evidence odbitka DDV in posredovanje podatkov iz evidenc davčnemu organu (nova 150.a in 150.b člen)

Vsak davčni zavezanec bo moral od 1. 7. 2025 dalje v okviru knjigovodstva voditi dve evidenci, in sicer evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV. Evidenci v strukturirani vsebini in obliki se predpisujeta za vse davčne zavezance. Nov 150.a člen Pravilnika določa, kaj vsebujeta navedeni evidenci.

Evidenca obračunanega DDV vsebuje ime in naslov davčnega zavezanca in njegovo identifikacijsko številko za DDV ter zaporedno številko in naslednje podatke o posamezni listini:

- davčno obdobje;
- datum knjiženja listine;
- številko listine;
- datum listine;
- ime in sedež davčnega zavezanca – prejemnika in njegovo davčno številko oziroma identifikacijsko številko za DDV, če je identificiran za namene DDV in davčni zavezanec razpolaga z njo;
- vrednost dobav blaga in storitev brez DDV;
- vrednost dobav blaga in storitev v Sloveniji, od katerih obračuna DDV prejemnik;
- vrednost dobav blaga znotraj Unije in opravljenih storitev v druge države članice;
- vrednost oproščenih dobav, ločeno s pravico do odbitka oziroma brez pravice do odbitka;
- vrednost oproščenih tristranskih dobav blaga znotraj Unije,
- vrednost prodaje blaga na daljavo;
- vrednost dobav blaga z montažo ali instaliranjem v drugi državi članici;
- znesek obračunanega DDV, izkazan po predpisanih stopnjah, ločeno za domače dobave in za dobave, prejete iz drugih držav članicah, od katerih mora prejemnik obračunati DDV, ter za DDV obračunan na podlagi samoobdavčitve, ločeno za prejeto blago in storitve oziroma za uvoz;
- dobave blaga in storitev s pravico do odbitka DDV, pri katerih je kraj dobave zunaj Slovenije;
- ali uveljavlja institut samoprijave po 88.b členu ZDDV-1
- opombe.

Evidenca odbitka DDV vsebuje ime in naslov davčnega zavezanca in njegovo identifikacijsko številko za DDV ter zaporedno številko in naslednje podatke o posamezni listini:

- davčno obdobje;
- datum knjiženja listine;
- številko listine (pri prejetem računu številka računa kot določena od izdajatelja računa);

- datum prejema listine;
- ime in sedež dobavitelja in njegovo identifikacijsko oznako za DDV, če je identificiran za namene DDV;
- vrednost nabav blaga in storitev brez DDV;
- vrednost nabav blaga in storitev v Sloveniji, od katerih obračuna DDV prejemnik;
- vrednost pridobitev blaga iz drugih držav članic brez DDV;
- vrednost prejetih storitev iz drugih držav članic brez DDV;
- vrednost oproščenih nabav blaga in storitev ter oproščenih pridobitev blaga;
- vrednost obdavčenih (brez DDV) in oproščenih nabav nepremičnin;
- vrednost obdavčenih (brez DDV) in oproščenih nabav drugih osnovnih sredstev;
- znesek odbitka DDV, izkazan po predpisanih stopnjah, in od pavšalnega nadomestila;
- znesek DDV, ki se ne odbija;
- ali uveljavlja institut samoprijave po 88.b členu ZDDV-1;
- opombe.

Davčni zavezanec pri posredovanju obeh evidenc navede še naslednje podatke:

- kodo države in identifikacijsko številko davčnega zavezanca, za katerega davčni zastopnik iz drugega odstavka 50. člena ZDDV-1 predlaga evidenci;
- obdobje poročanja;
- oznaka evidence;
- ali zahteva vračilo DDV;
- ali izračunava odbitni delež;
- ali je nad davčnim zavezancem začel postopek prisilne poravnave ali postopek likvidacije ali stečajni postopek;
- ali je predložil evidenci na podlagi tretjega odstavka 85.b člena ZDDV-1;
- ali uveljavlja institut samoprijave po 88.c členu ZDDV-1 ali predložitev obračuna po izteku predpisanega roka po 52. členu ZDavP-2;
- opombe.

V skladu z novim 150.b členom Pravilnika bo davčni zavezanec poslal davčnemu organu podatke iz evidence obračunanega DDV ter evidence odbitka DDV v elektronski obliki po elektronski poti, z uporabo spletnega servisa davčnega organa za sprejem evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV.

Za izmenjavo podatkov iz evidenc se bo davčni zavezanec prijavil v spletni servis davčnega organa z digitalnim potrdilom ali avtentikacijskim žetonom, podprtim v elektronskem sistemu davčnega organa. Podatki iz evidenc se bodo preko spletnega servisa posredovali v predpisani obliki datoteke. Tehnične specifikacije za izmenjavo podatkov iz evidenc bodo objavljene na spletni strani FURS.

Z dnem uveljavitve Pravilnika prenehata veljati točka 2.2 Izpis odbitka DDV in točka 2.3 Izpis obračunanega DDV Priloge Pravilnika o vsebini, obliki, načinu in rokih za predložitev izpisa podatkov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc zavezanca za davek, uporabljata pa se za izpise podatkov za davčna obdobja, ki se končajo pred 1. julijem 2025.

Vse ostale spremembe so redakcijske, predvsem zaradi usklajevanj na ustrezne člene ZDDV-1 ali točke Priloge I k ZDDV-1, spremembe SKD in popravkov poimenovanj blaga v skladu s KN 2025.

2.0 ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST – ZDDV-10

V Uradnem listu RS št. 104 je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-10, ki v pravni red Republike Slovenije prenaša:

- Direktivo Sveta (EU) [2020/285](#) o spremembi Direktive 2006/112/ES glede posebne ureditve za mala podjetja in Uredbe (EU) št. 904/2010 glede upravnega sodelovanja in izmenjave informacij za namene spremljanja pravilne uporabe posebne ureditve za mala podjetja in
- Direktivo Sveta (EU) [2022/542](#) o spremembi direktiv 2006/112/ES in (EU) 2020/285 glede stopenj davka na dodano vrednost.

Zakon vključuje tudi nekatere druge rešitve (uvedba skupin za DDV, obveznost predlaganja evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV,...).

Zakon začne veljati 11. 12. 2024, nekatere določbe se začnejo uporabljati s 1. 1. 2025, nekatere pa kasneje.

V nadaljevanju so pojasnjene spremembe in dopolnitve glede na čas uveljavitve le teh, niso pa navedena pojasnila glede posebne ureditve za male davčne zavezance. Le te bodo podrobneje predstavljene v dopolnjenem podrobnejšem opisu [Posebna ureditev za male davčne zavezance](#).

II. Spremembe, ki se uporabljajo od 1. januarja 2025

Kraj obdavčitve storitev, ki se opravljajo preko spleta (29. člen)

V 29. člen se glede določitve kraja obdavčitve storitev v zvezi s prireditvami, opravljenimi preko spleta, dodajata nov četrti in peti odstavek. Z dopolnitvijo 29. člena se v slovenski pravni red prenašata spremembi določbe člena 53 in 54(1) Direktive Sveta 2022/542/EU glede stopenj DDV. Določbi sta dodani z namenom, da se storitve iz prvega in drugega odstavka 29. člena, ki se lahko opravijo prejemniku prek elektronskih sredstev, obdavčijo v kraju, kjer ima prejemnik sedež dejavnosti, stalno prebivališče ali običajno prebivališče, in so tako obdavčene v kraju dejanske potrošnje.

Pri storitvah, ki se opravljajo preko spleta, je treba najprej ugotoviti, za kakšne storitve gre (ali gre za elektronske storitve ali ne).

Elektronsko opravljene storitve iz [Direktive o DDV](#) vključujejo storitve, ki se opravljajo s pomočjo medmrežja ali elektronskega omrežja in katerih lastnosti omogočajo, da se v veliki meri opravljajo avtomatizirano in z minimalnim človeškim posredovanjem in v odsotnosti informacijske tehnologije ne bi mogle obstajati. V vsakem posameznem primeru je treba ugotoviti, za kakšno storitev gre, in komu je taka storitev opravljena. Na podlagi točke 4 Priloge II Direktive o DDV se med elektronske storitve uvršča dobava glasbe, filmov in iger, vključno z igrami na srečo in loterijo, ter tudi predvajanja in prireditve s področij politike, kulture, umetnosti, športa, znanosti in zabave.

Če gre za storitve, opravljene preko spleta, ki se štejejo za elektronske storitve in je storitev opravljena davčnemu zavezancu, se kraj obdavčitve določi na podlagi 25. člena, če pa so opravljene osebi, ki ni davčni zavezanec, pa na podlagi 30. c člena ZDDV-1.

Pojem elektronsko opravljene storitve pa ne vključuje vstopnine za določene dogodke in druge storitve materialnega značaja, rezervirane prek spleta. Glede preseganja minimalnega človeškega posredovanja dokument Evropske komisije [VAT Committee working paper 919](#) na

strani 6 pri primerih 4 in 5 v primeru izvajanja seminarjev natančno pojasni, da če lahko stranka postavlja vprašanja ali drugače interaktivno sodeluje z izvajalcem seminarja, ki poteka prek spleta v živo, to presega minimalno človeško posredovanje. Če bi šlo zgolj za uporabo posnetka brez možnosti interaktivnega sodelovanja, pogoj minimalnega človeškega posredovanja ne bi bil presežen. Tu bi se štel, da gre za elektronsko storitev.

Če gre za storitve opravljene preko spleta, ki se ne štejejo za elektronsko opravljene storitve in so:

- opravljene davčnemu zavezancu, se kraj obdavčitve v skladu s četrtem odstavkom 29. člena ZDDV-1 določi na podlagi prvega odstavka 25. člena ZDDV-1,
- opravljene osebi, ki ni davčni zavezanec, se kraj obdavčitve določi na podlagi novega petega odstavka 29. člena ZDDV-1 po kraju, kjer ima prejemnik sedež, ali stalno oziroma običajno prebivališče.

Prag za določitev kraja dobave blaga in opravljanja storitev (30.f člen)

V 30.f členu se v točki c) beseda »ali« zamenja z besedo »in« v skladu s popravkom Direktive Sveta (EU) 2017/2455. S tem je sedaj jasno določeno, da se pri določanju praga za določitev kraja dobave pri prodaji blaga na daljavo znotraj Unije in opravljanja storitev, ki so opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci, upošteva skupna vrednost opravljenih storitev in dobavljenega blaga na daljavo.

Takšna razlaga je sicer veljala tudi že do sedaj.

Uporaba stopenj DDV (spremembe 40. in 41. člena ter Priloge I in IV k ZDDV-1)

S spremembo tretjega odstavka 40. člena se v slovenski pravni red prenaša sprememba določbe člena 94(2) Direktive Sveta 2022/542/EU glede stopenj DDV. Gre za redakcijski popravek, in sicer se v izogib nejasnostim dodaja, da se stopnja DDV, ki je predpisana za dobavo blaga znotraj Slovenije, uporablja tudi v primeru uvoza istovrstnega blaga oziroma v primeru pridobitve takšnega blaga iz druge države članice.

Nižja stopnja DDV se v skladu z novim četrtem odstavkom 40. člena uporablja pri uvozu umetniških predmetov, zbirk in starin iz 2., 3., in 4. točke prvega odstavka 101. člena tega zakona, čeprav se za domače dobave oziroma pridobitve enakega blaga uporablja splošna stopnja DDV. Vsebinsko se stopnja DDV za uvoz teh predmetov ne spreminja. Uporaba nižje stopnje DDV je bila do sedaj urejena v 9. točki Priloge I k ZDDV-1. Zaradi prenove Priloge I k ZDDV-1 in njene uskladitve s strukturo Priloge III Direktive o DDV uvoz teh predmetov ni več opredeljen v okviru Priloge I k ZDDV-1, ampak v 40. členu. S tem se sledi strukturi Direktive o DDV.

V 10. točki Priloge I k ZDDV-1 nižja stopnja DDV ostaja za dobave umetniških predmetov iz 2. točke prvega odstavka 101. člena tega zakona, če jih prodaja:

- avtor ali njegovi zakoniti oziroma pravni nasledniki ali
- davčni zavezanec, ki ni preprodajalec, če prodajo opravi priložnostno in če je te predmete uvozil sam ali so mu jih prodali avtorji ali njihovi zakoniti oziroma pravni nasledniki ali če je imel pri nabavi pravico do popolnega odbitka DDV.

Nižja stopnja DDV pa se ne uporablja za dobave umetniških predmetov, zbirk in starin, če se za te dobave uporabi posebna ureditev za obdavčljive preprodajalce, po kateri se obdavčuje razlika v ceni, ki jo doseže obdavčljivi preprodajalec umetniških predmetov, zbirk ali starin.

Na podlagi spremembe 1. točke Priloge I se iz uporabe nižje stopnje DDV izključuje dobava pijač z dodanim sladkorjem ali sladili ter pripravkov za pripravo pijač z dodanim sladkorjem ali sladili.

Za uporabo nižje stopnje DDV za medicinsko opremo in pripomočke, in sicer za vse izdelke, ki se običajno uporabljajo v zdravstvu, ali za invalidne osebe (4. točka Priloge I), ni več določeno, da morajo biti namenjeni izključno osebnim rabi, ampak da se običajno uporabljajo v zdravstvu ali za invalidne osebe.

V Prilogi I priprava jedi ni več zajeta v točki 1, ampak v točki 6, ki določa, da se nižja stopnja DDV uporabi za restavracijske storitve in storitve cateringa.

V skladu z omejitvijo iz Direktive Sveta 2022/542/EU glede stopenj DDV se omejuje uporaba nižje stopnje DDV za fitofarmacevtska sredstva in umetna gnojila (kemična ali mineralna gnojila) od 1. januarja 2032 dalje. Do tega datuma se za to blago uporablja nižja stopnja DDV.

Podrobnejša pojasnila glede sprememb Priloge I bodo objavljena po objavi Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost v Uradnem listu RS.

Z novo Prilogo IV se dodaja nov drugi odstavek, s katerim se prenaša ureditev iz 121. člena Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 - ZIUOPZP, ki začasno, do ureditve v zakonu, ki ureja davek na dodano vrednost, ureja uporabo posebne nižje stopnje DDV za dobave tipizirane gasilske opreme.

Preoblikovana dikcija upošteva ureditev v 3., 5., 6. in 9. členu Zakona o gasilstvu. V 3. členu Zakona o gasilstvu je opredeljeno, da gasilske organizacije izvajajo operativne naloge gasilstva. Te so podrobneje opredeljene v 4. točki 5. člena Zakona o gasilstvu in obsegajo gašenje in reševanje ob požarih, prometnih, okoljskih oziroma ekoloških ter industrijskih nesrečah, opravljanje nalog zaščite in reševanja oseb ter premoženja ob naravnih in drugih nesrečah ter druge splošne reševalne naloge. Operativne naloge gasilstva so lahko tudi preventivne, in sicer izvajanje ukrepov varstva pred požarom, ki jih gasilskim enotam določajo predpisi s področja varstva pred požarom, usposabljanja in vaje za izvajanje operativnih nalog gasilstva. V 17. točki navedenega člena so opredeljene tudi gasilske organizacije, in sicer so to prostovoljna gasilska društva, gasilske zveze in poklicne gasilske enote, organizirane kot javni zavodi ali druge organizacijske oblike, ki poklicno opravljajo gasilsko službo.

Več glede posebne nižje stopnje DDV za dobavo tipizirane gasilske opreme je pojasnjeno v podrobnejšem opisu Stopnje DDV.

Prehodna določba uporabe stopnje DDV pri dobavi pijač z dodanim sladkorjem ali sladili ter pripravkov za pripravo pijač z dodanim sladkorjem ali sladili (47. člen ZDDV-10)

V zvezi z obveznostjo obračuna DDV in uporabo stopnje DDV pri dobavi pijač z dodanim sladkorjem ali sladili ter pripravkov za pripravo pijač z dodanim sladkorjem ali sladili (v nadaljevanju: dobava sladkih pijač) je določena prehodna ureditev za uveljavitev splošne stopnje DDV.

Prehodna ureditev izhaja iz trenutka nastanka obveznosti obračuna DDV, kot je določen v 32. do 35. členu ZDDV-1. V primerih, da je del dobave dejansko opravljen pred začetkom uporabe splošne stopnje DDV za te dobave, del pa po tem datumu, davčni zavezanec obračuna DDV za celotno dobavo po splošni stopnji DDV. Od delnih dobav tega blaga, opravljenih pred začetkom uporabe splošne stopnje DDV, pa lahko davčni zavezanec na dan pred začetkom uporabe spremenjene stopnje DDV obračuna DDV po nižji stopnji, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 25. 1. 2025.

Če davčni zavezanec do 31. 12. 2024 prejme celotno predplačilo za dobavo, ki bo v celoti opravljena od vključno 1. 1. 2025 dalje, se uporabi nižja stopnja DDV. Če je prejeto le delno predplačilo, se DDV obračuna po do sedaj veljavni (nižji) stopnji le od zneska prejetega predplačila, od preostalega zneska pa po splošni stopnji DDV.

Smiselno se navedeni prehodni določbi v zvezi s prejetimi predplačili uporabljata tudi v zvezi z zneski izvršenih predplačil za dobave sladkih pijač, od katerih so DDV dolžni obračunati prejemniki kot plačniki DDV.

Ob upoštevanju navedenega je glede obveznosti obračuna DDV v zvezi s transakcijami, ki so predmet DDV, torej treba upoštevati sledeče:

1. Dobava sladkih pijač v celoti opravljena do 31. 12. 2024

Za dobave sladkih pijač, ki so v celoti opravljene do vključno 31. 12. 2024, se uporabi nižja stopnja DDV, pri tem datum izdaje računa ni pomemben.

Tabela 1: Primeri uporabe stopnje DDV za dobave sladkih pijač, v celoti opravljene do vključno 31. 12. 2024

Opravljena dobava	Datum izdaje računa za opravljeno dobavo	Uporabe stopnje DDV na računu
v celoti do vključno 31. 12. 2024	25. 1. 2025	9,5 %
v celoti do vključno 31. 12. 2024	26. 1. 2025	9,5 %

2. Delne dobave sladkih pijač, katerih del je opravljen pred 1. 1. 2025, preostali del pa po tem datumu

Ko je del dobave sladkih pijač dejansko opravljen pred uvedbo višje stopnje DDV, del pa po njeni uvedbi, davčni zavezanec obračuna DDV za celotno dobavo po višji stopnji. Ne glede na prejšnji stavek pa davčni zavezanec lahko na dan 31. 12. 2024 od delnih dobav sladkih pijač, opravljenih pred 1. 1. 2025, obračuna DDV po nižji stopnji, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 25. 1. 2025.

Tabela 2: Primeri uporabe stopnje DDV za delne dobave sladkih pijač

Opravljena dobava	Datum izdaje računa za opravljeno dobavo	Uporaba stopnje na računu
delno: - prvi del do vključno 31. 12. 2024 - drugi del 5. 1. 2025	25. 1. 2025	- za prvi del 9,5 % - za drugi del 22 %
delno: - prvi del do vključno 31. 12. 2024 - drugi del 5. 1. 2025	26. 1. 2025	22 %

3. Pridobitev sladkih pijač znotraj Unije

Pri pridobitvah blaga znotraj Unije obveznost obračuna DDV nastane na dan izdaje računa. Če račun ni izdan, nastane obveznost obračuna DDV najkasneje 15. dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem nastane obdavčljivi dogodek.

Tabela 3: Primeri uporabe stopnje DDV pri pridobitvah sladkih pijač znotraj Unije

Pridobitev sladkih pijač	Izdaja računa	Obveznost obračuna DDV od pridobitve	Mesec prejema računa	Uporaba stopnje DDV za obračun DDV od pridobitve
31. 12. 2024	ni izdan	15. 1. 2025	ni prejet	22 %
31. 12. 2024	31. 12. 2024	31. 12. 2024	december, januar	9,5 %
31. 12. 2024	1. 1. 2025	1. 1. 2025	januar	22 %
31. 12. 2024	26. 1. 2025	15. 1. 2025	januar	22 %
31. 12. 2024	28. 12. 2024	15. 1. 2025	december	22 %

4. Prejeta predplačila za dobave sladkih pijač

Davčni zavezanec, ki pred 1. 1. 2025 prejme celotno plačilo za dobavo sladkih pijač, ki bo v celoti opravljena po tem datumu, obračuna DDV po nižji stopnji.

Davčni zavezanec, ki pred 1. 1. 2025 prejme delno plačilo za dobavo sladkih pijač, ki bo v celoti opravljena po tem datumu, od zneska prejetega predplačila obračuna DDV po nižji stopnji, od preostalega zneska za plačilo pa po višji stopnji.

5. Popravek davčne osnove po drugem odstavku 39. člena ZDDV-1

Davčni zavezanec, ki popravi davčno osnovo, uporabi davčno stopnjo, ki je izkazana na računih oziroma drugih dokumentih, ki služijo kot račun, na katere se popravek nanaša (nižjo stopnjo), ne glede na to, kdaj so oziroma bodo listine za popravek davčne osnove izdane.

6. Uvoz blaga

Za uvoz sladkih pijač, ki je opravljen do vključno 31. 12. 2024, se uporabi nižja stopnja DDV. Od 1. 1.

2025 dalje pa velja splošna stopnja, pri čemer je relevanten datum sprejema uvozne carinske deklaracije.

Oprostitev davka na dodano vrednost za blago v korist žrtev elementarnih nesreč (nov 41.a člen)

Z novim 41.a členom ZDDV-1 se sistemsko ureja oprostitev DDV za blago v korist žrtev elementarnih nesreč, ki je bila do sedaj urejena v 39. členu Zakona o nujnih ukrepih za zajezitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva - ZNUNBZ. Posledično se bo navedeni člen ZNUNBZ z začetkom veljavnosti novega, 41.a člena ZDDV-1, razveljavil.

Poleg prenosa določb iz 39. člena ZNUNBZ se na novo ureja še obveznost za davčnega zavezanca, da davčnemu organu predloži poročilo o oproščenih dobavah iz tega člena. Predpisana je tudi vsebina tega poročila in rok za predložitev poročila davčnemu organu, in sicer do zadnjega delovnega dne za pretekli koledarski mesec.

Na novo se urejajo tudi primeri, ko Evropska komisija izda sklep z retroaktivno uporabo ali pa davčni zavezanec navkljub že izdanemu sklepu obračuna DDV. Davčni zavezanec, ki obračuna DDV za dobave blaga, za katero na podlagi sklepa Evropske komisije velja oprostitev plačila DDV, lahko naredi popravek obračuna DDV. Znižanje obračunanega DDV vključi v obračun DDV za davčno obdobje, v katerem popravi tak račun. Smiselno enako velja tudi v primeru pridobitev blaga iz drugih držav članic, ko prejemnik blaga sam obračuna DDV. Tudi v teh primerih lahko davčni zavezanec naredi popravek obračuna DDV. Znižanje obračunanega DDV vključi v obračun DDV za davčno obdobje, v katerem bi popravil račun, če bi šlo za dobavo blaga in ne za pridobitev iz druge države članice. Davčni zavezanec tudi te podatke vključi v poročilo, ki ga je dolžan predložiti davčnemu organu za koledarski mesec.

Več glede oprostitve za te primere je pojasnjeno v podrobnejšem opisu Spremembe zakonodaje na področju DDV, v delu, kjer so pojasnjene določbe ZNUNBZ.

Oprostitev plačila uvoza blaga po carinskem postopku 42 oziroma 63 (sprememba drugega odstavka 50. člena)

Uvoznik iz druge države članice, ki nima identifikacijske številke za DDV, ki jo izda davčni organ v Sloveniji, bo moral v trenutku uvoza pristojnemu carinskemu organu zagotoviti še dodaten podatek, in sicer svojo identifikacijsko številko za DDV, ki jo izda davčni organ v državi sedeža.

S tem se omogoča učinkovitejše spremljanje uveljavljanja oprostitve plačila DDV ob uvozu blaga, kadar uvozu blaga sledi oproščena dobava blaga v drugo državo članico (carinski postopek 42 oziroma 63). Gre za podatek, ki ga uvoznik že ima (in mora imeti) ter ga je treba navesti tudi na pooblastilu za davčno zastopanje ter na vloženi obračunih DDV oziroma rekapitulacijskih poročilih.

Uvoznik iz druge države članice svojo identifikacijsko številko za DDV, ki jo izda davčni organ v državi sedeža, navede v carinsko deklaracijo v PE Dodatne informacije pod oznako I4263.

V skladu s spremembo ZDDV-1 bo dopolnjeno Navodilo o izvajanju postopka sprostitev blaga v prosti promet s plačila DDV oproščeno dobavo blaga v drugo državo članico, št. 3/2020, kjer bo podrobneje opredeljeno postopanje pri postopkih 42/63 za uvoznike iz druge države članice.

Plačana realizacija (nova šesti odstavek 63. in deseti odstavek 83. člena ter sprememba 67., 82. in 131. člena)

Spremembe navedenih členov so potrebne zaradi upoštevanja sodbe sodišča EU C-9/20. Davčni zavezanec, ki obračunava DDV po fakturirani realizaciji in ki kupuje blago ali storitve od davčnega zavezanca, ki uporablja posebno ureditev obračunavanja DDV po plačani realizaciji, ima pravico do odbitka tega DDV. Pri tem se upošteva osnovno pravilo, da pravica do odbitka DDV nastane v trenutku, ko nastane obveznost obračuna DDV, torej takrat, ko je davčni zavezanec, ki obračunava DDV po plačani realizaciji, dolžan obračunati DDV (tj. na dan, ko prejme plačilo za opravljeno dobavo). Davčni zavezanec tako posledično odbije DDV ne prej kot v davčnem obdobju, v katerem ga je plačal.

Davčni zavezanec mora imeti v takih primerih za uveljavljanje pravice do odbitka dokazilo o plačilu računa, ki ga je plačal davčnemu zavezancu, ki obračunava DDV po plačani realizaciji.

Da pa bi davčni zavezanec sploh vedel, da ima pravico do odbitka, ki nastane šele v trenutku, ko opravi plačilo računa, se predpisuje nov obvezen podatek na računu, ki ga izda davčni zavezanec, ki obračunava DDV po posebni ureditvi po plačani realizaciji. Če se uporabi posebna ureditev obračunavanja DDV po plačani realizaciji, je treba na računu navesti »Posebna ureditev – Plačana Realizacija«. Navedeno velja tudi za poenostavljene račune.

Pri spremembi drugega odstavka 131. člena ZDDV-1 gre za redakcijski popravek.

Vračilo DDV na podlagi obračuna (sprememba 73. člena)

S spremembo 73. člena se določa omejitve za prenašanje presežka DDV iz preteklih davčnih obdobj v naslednja in omejuje možnost uveljavljanja vračila presežka DDV na podlagi obračuna DDV.

Če davčni zavezanec v obračunu DDV vračila DDV ne zahteva, se ta presežek DDV v skladu s prvim odstavkom 73. člena ZDDV-1 prenese v naslednje davčno obdobje, pri čemer prenosi DDV v naslednja davčna obdobja niso časovno omejeni. Prav tako lahko davčni zavezanec tudi naknadno poda zahtevek davčnemu organu za vračilo presežka DDV. Tudi ta pravica do vračila DDV ni časovno omejena. Ker torej ne ZDDV-1 ne drug predpis ne opredeljujeta končnega roka za uveljavitev vračila presežka DDV, se v zvezi s tem dopolnjujeta prvi in drugi odstavek 73. člena zakona.

S spremembo prvega odstavka 73. člena ZDDV-1 se določa omejitev za prenašanje presežka DDV iz preteklih davčnih obdobij v naslednja. Če se v obdobju petih let preneseni presežek DDV ne porabi niti za poplačilo zapadlih davčnih obveznosti niti davčni zavezanec ne poda zahtevka za vračilo DDV, se tak stari presežek DDV ne prenese več v naslednja davčna obdobja. Davčni zavezanec tako izgubi možnost uporabe presežka DDV za nadaljnje poplačilo prihodnjih zapadlih davčnih obveznosti.

S spremembo drugega odstavka pa se (kot je to urejeno že v 74.d , 74.h in 74.i členu zakona za zavezanca iz drugih držav oziroma domače zavezanca, ki uveljavljajo vračilo DDV v drugih državah članicah) omejuje možnost uveljavljanja vračila presežka DDV na podlagi obračuna DDV. S spremembo se določi, da ima davčni zavezanec pravico zahtevati vračilo DDV do izteka obdobja petih let od predložitve obračuna DDV, s katerim je bil ugotovljen presežek DDV.

Z določitvijo prehodne določbe (46. člen ZDDV-10) se posebej ureja, da navedena omejitev petih let velja le za presežke DDV, ugotovljene z obračuni DDV za davčna obdobja od 1. januarja 2025. Z vidika zagotavljanja pravne varnosti in predvidljivosti davčnih zavezancev se navedena omejitev uveljavlja le za prihodnje presežke DDV. Za vse obstoječe presežke DDV, nastale v davčnih obdobjih pred začetkom veljavnosti tega zakona, veljata možnost prenosa presežka DDV v naslednja davčna obdobja in možnost uveljavljanja vračila DDV vse do 31. decembra 2029, torej prav tako za nadaljnje obdobje petih let po začetku veljavnosti tega zakona.

Glede zastaranja pravice do vračila presežka DDV, ki ima za posledico odpis presežka, sta se ustrezno dopolnila tudi 125. in 126. člen ZDavP-2. Več v zvezi s tem v pojasnilu, dostopnem na naslednji [povezavi](#).

Izdajanje računov in izjeme od obveznosti izdajanja računov (sprememba drugega in petega odstavka 81. člena in nov 81.a člen)

Zaradi večje jasnosti se je preoblikovala določba drugega odstavka 81. člena zakona glede izdaje računa osebi, ki ni davčni zavezanec (npr. končnemu potrošniku). S to določbo so odpravljene dileme, ki so se pojavljale v praksi, in sicer ali je tudi v teh primerih dopustno, da račun izda tretja oseba v imenu in za račun davčnega zavezanca.

Z zakonom se urejajo izjeme od obveznosti izdajanja računov, ki so bile urejene v 143. členu [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost - Pravilnik](#). Nov 81.a člen zakona povzema dosedanjo ureditev izjem od obveznosti izdajanja računov, pri tem pa je delno spremenjena na podlagi izkušenj v zvezi z izvajanjem navedene ureditve v praksi. V nadaljevanju so predstavljene spremembe izjem od obveznosti izdajanja računov.

Dodatno se za davčne zavezanca, ki niso identificirani za namene DDV, za katere velja izjema od obveznosti izdajanja računov za dobave v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti neposredno končnim potrošnikom določa obveznost objave obvestila. Davčni zavezanec mora na prodajnem mestu na vidnem mestu objaviti obvestilo s seznamom pridelkov, ki jih prodaja ter navedbo, da gre za dobave v okviru njegove osnovne kmetijske oziroma osnovne

gozdarske dejavnosti, za katere velja izjema od obveznosti izdajanja računov po prvem odstavku 81.a člena ZDDV-1.

Izjema od obveznosti izdajanja računov ne velja več za prodajo žetonov v potniškem prometu in za kolke. Na podlagi sprememb zakonodaje na področju sodnih in upravnih taks se te ne plačujejo več s kolki.

Za prodajo blaga preko avtomatov še naprej velja izjema od obveznosti izdajanja računov. Za potrebe davčnega nadzora mora davčni zavezanec zagotoviti podatke o prodaji blaga, in sicer se to zagotavlja s popisom začetnih in končnih zalog, ki se opravi najmanj enkrat mesečno. Ta obveznost pa se ne določa za davčne zavezance, ki bodo podatke o prodaji blaga preko avtomatov zagotavljali s sporočanjem podatkov o prodaji davčnemu organu v skladu z zakonom, ki ureja davčno potrjevanje računov.

Za oproščene finančne storitve, opravljene na ozemlju Slovenije ali zunaj Unije in za katere se množično izdajajo dokumenti, še naprej velja izjema od obveznosti izdajanja računov. Dodano je, da se za te storitve, potem, ko so opravljene, izdajajo drugi dokumenti, iz katerih je razvidna višina zaračunane storitve in navedba, da DDV ni obračunan v skladu z relevantno določbo 4. točke 44. člena zakona.

Za ostale izjeme od obveznosti izdajanja računov, za katere ni zgoraj navedenih sprememb, velja, kot je pojasnjeno v točki 2.3 podrobnejšega opisa Računi.

Poenostavljeni račun (sprememba 83. člena)

Ministru, pristojnem za finance, se podeljuje pooblastilo za podrobnejšo ureditev podatkov na poenostavljenem računu, ki ga izda davčni zavezanec s sedežem ali, če nima sedeža, stalnim ali običajnim prebivališčem v Sloveniji, za opravljene dobave blaga in storitev na ozemlju Slovenije, za katere je predpisana oprostitvev obračunavanja DDV v skladu z ZDDV-1 (npr. za podatke na računih, ki jih izdajo mali davčni zavezanci iz prvega odstavka 94. člena ZDDV-1 za dobave blaga in storitev na ozemlju Slovenije, določene v 141. členu Pravilnika).

Izbira posebne ureditve za obdavčljive preprodajalce (sprememba 105. člena)

Prenavlja se možnost izbire uporabe posebne ureditve (maržne ureditve), ki jo ima obdavčljivi preprodajalec. Pri obdavčitvi umetniških predmetov, zbirk in starin se v določenih primerih uporablja posebno ureditev za obdavčljive preprodajalce. Obdavčljivi preprodajalci pod pogoji, določenimi v navedenih členih, obračunajo DDV od dosežene razlike med nabavno in prodajno ceno umetniških predmetov, zbirk ali starin. ZDDV-1 v 103. členu določa primere, ko obdavčljivi preprodajalec uporabi maržno ureditev. Dodatno pa 105. člen ZDDV-1 ureja opsijske primere, torej dodatne primere, ko obdavčljivi preprodajalec prav tako lahko uporabi maržno ureditev.

Na podlagi spremembe prvega odstavka 316. člena Direktive Sveta 2022/542/EU glede stopenj DDV je za primere iz 105. člena zakona po novem vedno predpisan pogoj, da lahko obdavčljivi preprodajalec pri prodaji umetniških predmetov kupcem obračuna DDV v skladu z maržno ureditvijo, vendar le, če predhodna dobava (njegov nakup) ni bila obdavčena po nižji stopnji DDV. S spremembo zakona se določa tudi uporaba nižje stopnje DDV za uvoz umetniških predmetov, zbirk in starin na ozemlje Slovenije (četrti odstavek 40. člena ZDDV-1), zato uporaba maržne ureditve po tem členu za dobavo umetniških predmetov, zbirk ali starin, ki jih bo uvozil obdavčljivi preprodajalec sam, po tem členu ni več mogoča. Enako velja tudi za dobavo umetniških predmetov obdavčljivemu preprodajalcu, ki jo opravijo avtorji ali njihovi pravni nasledniki, saj se tudi v teh primerih uporabi nižja stopnja DDV. Tudi ob nadaljnji prodaji tako pridobljenih umetniških predmetov obdavčljivi preprodajalec ne more uporabiti maržne ureditve po tem členu.

Če se pri preprodajalčevem nakupu umetniških predmetov, DDV ne obračuna, se maržna ureditev uporabi že na podlagi točke a) oziroma c) 103. člena ZDDV-1.

S prenovljenim 105. členom ZDDV-1 se tako ohranja možnost uporabe maržne ureditve le za primere dobav umetniških predmetov, ki so jih obdavčljivemu preprodajalcu dobavili drugi davčni zavezanci, ki niso obdavčljivi preprodajalci, pri čemer dobava ni bila obdavčena po nižji stopnji DDV.

Pogoj pri izdaji računa drugega v verigi pri tristranskih poslih, da je plačnik davka prejemnik blaga (sprememba 4. točke prvega odstavka 76. člena)

V skladu s 4. točko prvega odstavka 76. člena zakona je v okviru tristranskih poslov, če so izpolnjeni v tej točki določeni pogoji, plačnik DDV prejemnik blaga, tj. tretji v verigi. S spremembo se v tretji alineji 4. točke prvega odstavka 76. člena specificira sklicevanje na 80.a člen ZDDV-1 glede upoštevanja pravil za izdajanje računov v primeru dobav pri tristranskih poslih. Pred spremembo se je ta točka sklicevala zgolj na splošno in ne na konkretne določbe ZDDV-1.

Davčnemu zavezancu, drugemu v verigi, ki v okviru tristranskega posla na ozemlju Slovenije opravi oproščeno pridobitev blaga, se na ozemlju Slovenije ni treba identificirati za namene DDV, od nadaljnje dobave pa mora DDV obračunati prejemnik blaga. V skladu z drugim odstavkom 80.a člena ZDDV-1 velja, da če dobavitelj nima sedeža oziroma stalne poslovne enote v Sloveniji oziroma če njegova stalna poslovna enota, ki jo ima v Sloveniji, ne sodeluje pri dobavi, opravi pa dobavo blaga in storitev, za katere se v skladu z določbami IV. poglavja tega zakona šteje, da so opravljene v Sloveniji, osebi, ki mora kot prejemnik v skladu s 76. členom tega zakona plačati DDV, se za izdajanje računov glede teh dobav uporabljajo pravila, ki veljajo v državi članici, v kateri ima dobavitelj sedež svoje dejavnosti ali stalno poslovno enoto, iz katere je dobava opravljena, oziroma če takšnega sedeža dejavnosti ali stalne poslovne enote ni, v državi članici, v kateri ima stalno ali običajno prebivališče. Če v obravnavanem primeru račun izda prejemnik (samofakturiranje), za izdajanje računov veljajo pravila po ZDDV-1.

Več glede možnosti uporabe poenostavitve pri tristranskih poslih je dostopno na naslednji [povezavi](#).

III. Spremembe, ki se uporabljajo od 1. 7. 2025

Obveznost predložitve evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV ter predizpolnjen obračun DDV (dopolnitev 85. člena ter nova 85.b in 88.d člen)

Vsak davčni zavezanec mora že sedaj na podlagi 85. člena ZDDV-1 v svojem knjigovodstvu zagotoviti dovolj podrobne podatke, da omogoči pravilno in pravočasno obračunavanje DDV ter nadzor davčnega organa nad obračunavanjem in plačevanjem DDV. Z novim šestim in sedmim odstavkom 85. člena se posebej opredeljuje obveznost vodenja dveh evidenc v okviru knjigovodstva davčnih zavezancev, in sicer evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV. Evidenci v strukturirani vsebini in obliki se predpisujeta za vse davčne zavezance.

Evidenca obračunanega DDV bo obsegala obdavčene dobave blaga in storitev, oproščene dobave blaga in storitev s pravico do odbitka DDV ali brez nje, druge dobave blaga in storitev, zvezi s katerimi je DDV dolžan plačati prejemnik blaga ali storitev, prodajo blaga na daljavo in montažo ali instaliranje blaga v drugi državi članici, katerih kraj obdavčitev je druga država članica, uvoz blaga ter obračunan DDV od opravljenih dobav in obračunan DDV od nabav blaga

in storitev ter pridobitev blaga, pri katerih je davčni zavezanec kot prejemnik dolžan obračunati DDV.

Evidenca odbitka DDV bo obsegala nabave blaga in storitev v Sloveniji, nabave blaga in storitev ter pridobitve blaga, za katere je nastala obveznost za obračun in plačilo DDV v Sloveniji, odbitek DDV in DDV, ki se ne sme odbiti.

Novi 85.b člen ZDDV-1 predpisuje obveznost in način predložitve evidence obračunanega DDV in evidence odbitka. Davčni zavezanci bodo morali evidenci predložiti do roka za predložitev obračuna DDV za davčno obdobje. Evidenci bo moral davčni zavezanec voditi za vsako davčno obdobje. Navedeno pomeni, da bodo morali davčni zavezanci, katerih davčno obdobje je koledarski mesec, voditi evidence za vsak koledarski mesec. Davčni zavezanci, katerih davčno obdobje je koledarsko trimesečje, bodo morali voditi evidenci za vsako koledarsko trimesečje.

Predpisana je izjema od obveznosti vodenja evidenc za davčno obdobje in roka za predložitev evidenc, in sicer za primere, ko davčni zavezanec predloži obračun DDV na podlagi odločitve davčnega organa v skladu z 88.a členom ZDDV-1. V teh primerih bo moral davčni zavezanec hkrati s predložitvijo obračuna DDV predložiti tudi evidenci, ki sta podlaga za sestavo tega obračuna DDV in za obdobje, na katero se nanaša obračun DDV.

Ker sta evidenci podlaga za pripravo obračuna DDV, bo moral davčni zavezanec, če bo predložil obračun DDV, ki ne bo skladen s podatki v že predloženih evidencah za isto davčno obdobje, davčnemu organu nemudoma oziroma najpozneje v treh delovnih dneh od predložitve obračuna DDV predložiti popravek evidenc. Davčni zavezanec bo moral paziti, da so podatki v obračunu in evidencah usklajeni.

Davčni zavezanec bo moral evidenci predložiti v elektronski obliki. Uvedba elektronskega pošiljanja podatkov iz evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV bo posledično od davčnih zavezancev v praksi zahtevala elektronsko vodenje navedenih evidenc.

Z novim 88.d členom se podrobneje ureja možnost uporabe predizpolnjenega obračuna DDV. Za davčnega zavezanca, ki predloži evidenci predčasno – najmanj tri delovne dni pred potekom roka za predložitev obračuna DDV, bo davčni organ sestavil predizpolnjen obračun DDV. Navedeno pomeni, da če davčni zavezanec odda evidenci 25. v mesecu za pretekli mesec, pri čemer je rok za oddajo obračuna DDV zadnji delovni dan tega meseca, to je na primer 31. v mesecu, bo davčni organ sestavil predizpolnjen obračun, če ga davčni zavezanec sam še ni predložil. Če pa bi iz evidenc izhajalo, da bi moral davčni zavezanec oddati rekapitulacijsko poročilo, mu bo davčni organ predizpolnil obračun, če bo evidenci predložil vsaj tri dni pred 20. v mesecu.

Predizpolnjen obračun DDV se bo davčnim zavezancem vročal prek informacijskega sistema davčnega organa, torej z uporabo sistema eDavki. Predizpolnjen obračun DDV bo davčni organ sestavil in vročil davčnemu zavezancu najpozneje prvi naslednji delovni dan po predložitvi evidenc. Z vložitvijo predizpolnjenega obračuna DDV v eDavke se bo štelo, da je predizpolnjen obračun DDV vročen davčnemu zavezancu.

Predizpolnjen obračun DDV se bo štelo za obračun DDV davčnega zavezanca, če ta v roku za predložitev obračuna DDV sam ne bo predložil obračuna DDV. Posledično se bo lahko predizpolnjen obračun DDV štelo za obračun DDV davčnega zavezanca šele s trenutkom poteka roka za predložitev obračuna DDV s strani davčnega zavezanca samega. S tem trenutkom, ko bo predizpolnjen obračun DDV štelo za obračun DDV, se bo tudi štelo, da je obračun DDV predložen davčnemu organu, in je s tem izpolnjena obveznost predložitve obračuna po 88. členu ZDDV-1. Če pa bo davčni zavezanec po prejemu predizpolnjenega obračuna tudi sam predložil obračun DDV, se bo za obračun DDV davčnega zavezanca štelo obračun DDV, ki ga je sam

predložil davčnemu organu. Predizpolnjeni obračun DDV v tem primeru nikoli ne bo postal obračun DDV davčnega zavezanca.

Urejena je izjema glede trenutka, ko se šteje obračun DDV za predložen davčnemu organu. Če bo davčni zavezanec predložil evidenci, v katerih bo uveljavljal vračilo presežka DDV, bo davčni organ sestavil predizpolnjen obračun DDV in ga vročil davčnemu zavezancu. V tem primeru se bo štelo, da predizpolnjen obračun DDV postane obračun DDV davčnega zavezanca, predložen davčnemu organu, že v trenutku vročitve predizpolnjenega obračuna davčnemu zavezancu. Navedeno je pomembno, saj od tega trenutka dalje začne teči 21-dnevni rok za vračilo DDV. V skladu z drugim odstavkom 73. člena ZDDV-1 se namreč davčnemu zavezancu na njegovo zahtevo vrne presežek DDV v 21 dneh po predložitvi obračuna DDV. Gre za ureditev, ki se glede rokov za vračilo DDV ne spreminja glede na obstoječo ureditev, po kateri davčni zavezanec predloži obračun DDV, in od trenutka predložitve obračuna začne teči rok za vračilo presežka DDV. Ponovna oddaja obračuna, v katerem se je uveljavljalo vračilo, tako ne bo mogoča, tudi če rok za oddajo obračuna še ne bo potekel.

Urejeni so tudi primeri, ko davčni zavezanec ne bo prejel predizpolnjenega obračuna DDV, čeprav bo predložil evidenci najmanj tri delovne dni pred rokom za predložitev obračuna DDV in sam ne bo predložil obračuna DDV davčnemu organu. Če davčni zavezanec iz katerega koli razloga (na strani davčnega organa ali davčnega zavezanca) ne bo prejel predizpolnjenega obračuna DDV, bo moral sam poskrbeti za pravočasno predložitev obračuna DDV in posledično tudi plačati DDV v državni proračun v predpisanem roku.

V primeru obveznosti za predložitev obračuna DDV na podlagi odločitve davčnega organa, ko torej davčni organ v davčnem inšpekcijskem nadzoru s sklepom določi davčnemu zavezancu rok za predložitev obračuna DDV za davčno obdobje, se predizpolnjeni obračun DDV ne bo sestavil. Enako bo veljalo tudi v primerih, ko bo nad davčnim zavezancem začel postopek prisilne poravnave oziroma postopek likvidacije in bo moral v skladu s sedmim odstavkom 88. člena predložiti obračun DDV davčnemu organu v 20 dneh po poteku davčnega obdobja ter ko bo nad davčnim zavezancem začel stečajni postopek in bo dolžan predložiti obračun DDV davčnemu organu najpozneje v 60 dneh po poteku davčnega obdobja.

Podrobnejša vsebina evidenc in natančnejši pogoji in način predložitve evidenc bodo predpisani v Pravilniku o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost.

V nadaljevanju so odgovori na različna vprašanja postopanja pri oddaji evidenc in predizpolnitvi obračuna DDV.

1. Ali mora davčni zavezanec, katerega davčno obdobje je koledarsko trimesečje, vsak mesec oddati evidenci?

Skladno z drugim odstavkom 85.b člena davčni zavezanec vodi evidenci za vsako posamezno davčno obdobje. Davčni zavezanec, čigar davčno obdobje bo koledarsko trimesečje, ne bo oddal evidenci za vsak mesec, ampak za vsako koledarsko trimesečje.

2. Davčni zavezanec je oddal evidenci 23. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc. Iz predloženih evidenc oziroma podatkov v evidencah izhaja, da je davčni zavezanec opravljal transakcije znotraj Unije in je bil zato dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo iz 90. člena ZDDV-1. Ali bo davčni organ predizpolnil obračun DDV?

Skladno s prvim odstavkom 88.d člena mora davčni zavezanec, če želi, da mu davčni organ predizpolni obračun DDV, evidence oddati najpozneje tri dni pred potekom roka za predložitev obračuna DDV. Ker je davčni zavezanec opravil transakcije znotraj Unije in je zato dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo iz 90. člena, mora obračun DDV predložiti do 20. dne

naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, to pa pomeni, da bi moral, če bi želel, da davčni organ sestavi predizpolnjen obračun DDV, oddati evidenci vsaj 3 delovne dni pred rokom za predložitev obračuna DDV. Ker je davčni zavezanec oddal evidenci po roku, določenem za predizpolnitev obračuna, mu davčni organ ne bo predizpolnil obračuna DDV, zato ga mora davčni zavezanec oddati sam.

- 3. Davčni zavezanec je 8. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Davčni organ je 9. v mesecu predizpolnil obračun. Davčni zavezanec je v predloženih evidencah uveljavljal vračilo presežka DDV. S katerim dnevom začne teči 21 dnevni rok za vračilo presežka DDV?**

Če davčni zavezanec v evidencah uveljavlja vračilo presežka DDV, se predizpolnjen obračun, skladno s petim odstavkom 88.d člena, šteje za obračun davčnega zavezanca z dnem vročitve predizpolnjenega obračuna DDV davčnemu zavezancu. Vročitev se šteje za opravljeno z dnem, ko davčni organ odloži predizpolnjen obračun DDV v informacijski sistem davčnega organa, do katerega dostopa davčni zavezanec. Navedeno pomeni, da je obračun oddan 9. v mesecu in od tega dne začne teči 21 dnevni rok za vračilo presežka DDV.

- 4. Davčni zavezanec je 8. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Davčni organ je 9. v mesecu predizpolnil obračun. Davčni zavezanec je v predloženih evidencah uveljavljal vračilo presežka DDV. Ali lahko davčni zavezanec ponovno sam odda obračun na eDavkih?**

Ne, skladno s petim odstavkom 88.d člena se, če davčni zavezanec v evidencah uveljavlja vračilo presežka DDV, šteje za obračun davčnega zavezanca z dnem vročitve predizpolnjenega obračuna DDV. Davčni zavezanec, ki je že pred potekom roka za predložitev obračuna predložil obračun DDV in je po tem obračunu zahteval vračilo DDV, že vloženi obračun ne more več nadomesti z novim. Navedeno tako ne odstopa od dosedanje prakse oddaje obračunov DDV z uveljavljanjem zahtevka za vračilo presežka DDV.

- 5. Davčni zavezanec je 22. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Davčni organ je še isti dan predizpolnil obračun. Iz predloženih evidenc oziroma podatkov v evidencah ne izhaja, da je davčni zavezanec uveljavljal vračilo presežka DDV niti ni opravljal transakcij znotraj Unije, za kar bi bil dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo. Ali lahko davčni zavezanec ponovno odda evidenci, davčni organ pa mu bo ponovno predizpolnil obračun?**

Da, evidenci lahko ponovno odda. Davčni organ bo davčnemu zavezancu ponovno predizpolnil obračun DDV, če bo evidenci oddal vsaj 3 delovne dni pred potekom roka za predložitev obračuna DDV.

- 6. Davčni zavezanec je 22. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Davčni organ je še isti dan predizpolnil obračun. Iz predloženih evidenc oziroma podatkov v evidencah ne izhaja, da je davčni zavezanec uveljavljal vračilo presežka DDV niti ni opravljal transakcij znotraj Unije, za kar bi bil dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo. Ali lahko davčni zavezanec sam na eDavkih odda obračun?**

Da, davčni zavezanec lahko do poteka roka za predložitev sam odda obračun DDV na eDavkih.

- 7. Davčni zavezanec je 22. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Davčni organ je še isti dan predizpolnil obračun. Iz predloženih evidenc oziroma podatkov v evidencah ne izhaja, da je davčni zavezanec uveljavljal vračilo presežka DDV niti ni opravljal transakcij znotraj Unije, za kar bi bil dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo. Davčni zavezanec je nato 24. v mesecu sam oddal**

obračun DDV. Ali lahko davčni zavezanec 25. v mesecu ponovno pošlje evidenci in bo davčni organ ponovno predizpolnil obračun DDV?

Skladno s prvim odstavkom 88.d člena bo davčni organ sestavil predizpolnjen obračun zgolj takrat, ko davčni zavezanec sam še ni predložil obračuna DDV. Ker je davčni zavezanec že sam oddal obračun DDV, davčni organ kljub ponovni oddaji evidenc ne bo več preizpolnil obračuna DDV.

- 8. Davčni zavezanec je 22. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Davčni organ je še isti dan predizpolnil obračun. Iz predloženih evidenc oziroma podatkov v evidencah ne izhaja, da je davčni zavezanec uveljavljal vračilo presežka DDV niti ni opravljal transakcij znotraj Unije, za kar bi bil dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo. Davčni zavezanec je nato 24. v mesecu sam oddal obračun DDV, ki se razlikuje od že predizpolnjenega obračuna na podlagi predloženih evidenc. Ali mora davčni zavezanec ponovno poslati evidenci za to obdobje, ki morajo biti skladne z oddanim obračunom?**

Če davčni zavezanec za davčno obdobje predloži obračun, ki ni skladen s podatki v že predloženih evidencah, mora skladno s četrnim odstavkom 85.b člena davčnemu organu nemudoma oziroma najpozneje v treh delovnih dneh od predložitve obračuna DDV predložiti popravek evidenc.

- 9. Davčni zavezanec je 24. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Davčni organ do zadnjega delovnega dne v mesecu ni predizpolnil obračuna DDV. Ali mora davčni zavezanec sam oddati obračun?**

Skladno s šestim odstavkom 88.d člena mora davčni zavezanec sam predložiti obračun DDV v predpisanem roku, če ni prejel predizpolnjenega obračuna DDV. Navedeno pomeni, da mora davčni zavezanec, ne glede na razloge, ki so lahko nastali na strani davčnega zavezanca ali davčnega organa, vedno sam oddati obračun DDV do poteka roka za predložitev, če ni prejel predizpolnjenega obračuna DDV.

- 10. Davčni zavezanec je 15. v mesecu, ki sledi mesecu obdobja evidenc, oddal evidenci. Iz predloženih evidenc oziroma podatkov v evidencah izhaja, da je davčni zavezanec opravljal transakcije znotraj Unije, za kar je bil dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo. Davčni organ mu do 20. dne v mesecu ni predizpolnil obračuna DDV. Do kdaj mora davčni zavezanec sam oddati obračun?**

Davčni zavezanec mora najkasneje 20. dne v mesecu oddati obračun DDV, kot je določeno v tretjem odstavku 88. člena.

IV. Spremembe, ki se uporabljajo od 1. 1. 2026

Oprostitev v okviru diplomatskih in konzularnih odnosov, COVID-19 ukrepov, NATO, SVOP, dobava zlata centralnim bankam (sprememba 54. člena)

Dodani sta novi določbi, povezani z digitalizacijo procesa oprostitev za diplomatska predstavništva, konzulate, agencije in organe Evropske unije ter mednarodne organizacije v skladu z mednarodnimi pogodbami, in sicer vključujeta digitalizacijo postopka izdaje osnovnega potrdila preko informacijskega sistema FURS in poročanje dobaviteljev blaga oziroma izvajalcev storitev o oproščenih dobavah na podlagi neposrednih oprostitev.

Podrobnejša pojasnila novih določb bodo objavljena po sprejemu podzakonskega akta.

Skupina za DDV (5.a, prvi odstavek 65., 78.b, prvi in tretji odstavek 79., drugi in tretji odstavek 80., osmi odstavek 86., deseti odstavek 89. ter 137.h do 137.k člen)

Uvaja se možnost identifikacije skupine za namene DDV, s katero se samostojnim davčnim zavezancem, ki so med seboj tesno finančno, gospodarsko in organizacijsko povezani, omogoča identificirati za namene DDV in v zvezi s tem uveljavljati pravice ter izpolnjevati obveznosti kot en identificiran davčni zavezanec za namene DDV.

Direktiva o DDV v 11. členu določa, da lahko vsaka država članica obravnava kot enega davčnega zavezanca osebe s sedežem na ozemlju te države članice, ki so, kljub temu da so pravno neodvisne, med seboj finančno, ekonomsko in organizacijsko tesno povezane. Vse tri povezave morajo biti izpolnjene kumulativno in ves čas obstoja skupine za DDV. Član, ki ne izpolnjuje več vseh treh povezav, mora izstopiti iz skupine za DDV.

Skupina za DDV, ki se z novelo zakona uvaja v slovenski pravni red, je opredeljena v novem, 5.a členu ZDDV-1. S to spremembo se bo davčnim zavezancem, ki so med sabo tesno povezani na načine, predpisane v ZDDV-1, omogočila skupna identifikacija za namene DDV ter se jih s tem razbremenilo predlaganja obračunov DDV in obveznosti v zvezi s tem, ki jih morajo izpolnjevati, kot so predlaganje evidenc obračunanega DDV in odbitka DDV, uveljavljanje vračil presežkov DDV po obračunih DDV ter sodelovanje z davčnim organom v postopkih nadzora obračuna DDV. Vse te obveznosti bo za skupino za DDV tako izpolnjeval en član skupine (predstavnik skupine za DDV), ki ga bodo med seboj izbrali člani, ki bodo sestavljali skupino za DDV.

Davčni zavezanci, ki bodo sestavljali skupino za DDV, se bodo obravnavali kot en davčni zavezanec, kar pomeni, da se bo skupini dodelila ena identifikacijska številka za DDV, transakcije med člani skupine za DDV pa ne bodo predmet DDV.

Obstoječe posamične identifikacije za namene DDV davčnih zavezancev, ki bodo oblikovali skupino za DDV, bodo prenehale. Skupini za DDV bo na podlagi prijave FURS o oblikovanju skupine za DDV med več davčnimi zavezanci in ob predložitvi dokazil, iz katerih bo izhajalo izpolnjevanje pogojev za to obliko identifikacije za namene DDV, dodeljena davčna številka ter izdana odločba, na podlagi katere bo skupini za DDV dodeljena identifikacijska številka za namene DDV. Za skupino za DDV bo njen predstavnik predlagal prek eDavkov samo en zbirni obračun DDV, prav tako pa tudi vse druge vloge, zahtevke in dokazila, ki bodo potrebni za izpolnjevanje obveznosti ter za uveljavljanje pravic na področju DDV. Za skupino za DDV bo davčno obdobje koledarski mesec.

Obveznosti in pravice skupine za DDV so urejene v novem 9. podpoglavju IX. poglavja ZDDV-1, kjer so določena splošna pravila za delovanje skupine za DDV. Člani skupine za DDV bodo identifikacijsko številko za DDV skupine za DDV uporabljali pri transakcijah z osebami, ki niso člani te skupine za DDV. Davčni zavezanec bo lahko hkrati član samo ene skupine za DDV. Transakcije med davčnim zavezancem, ki se pridruži skupini za DDV, in njegovo enoto (sedežem ali poslovno enoto) v drugi državi bodo predmet DDV. Davčni zavezanec, ki se bo pridružil skupini za DDV, bo moral uporabljati to ureditev najmanj v tekočem koledarskem letu in dveh naslednjih koledarskih letih.

Skupina za DDV bo lahko sprejemala nove člane, obstoječi pa jo bodo lahko zapustili. V skladu s tem so predpisane obveznosti in pravice, ki se nanašajo na vključitev in izključitev posameznih članov.

Predstavnik skupine za DDV bo vlagal zahtevke za vračilo preveč plačanega davka, ki mu bo tudi vrnjen. Predstavnik skupine za DDV bo predložil tudi druge vrste zahtevkov za vračilo DDV, kot

so navedeni v 2. podpoglavju (vračilo DDV) IX. poglavja, ki se nanaša na odbitek DDV. Pri določitvi odbitnega deleža za skupino za DDV se ne bodo upoštevale transakcije med člani skupine za DDV, saj bodo te izvzete iz sistema DDV. Člani skupine za DDV bodo solidarno odgovorni za plačilo dolgovanega DDV, ki bo nastal v obdobju njihovega članstva v skupini za DDV. Ta obveznost ne bo prenehala z izstopom člana iz skupine za DDV.

Določene so podlage za odločanje o prenehanju identifikacije za namene DDV skupine za DDV in primeri, v katerih pride do prenehanja identifikacije za DDV za skupino za DDV. Do začetka postopka odločanja o prenehanju identifikacije skupine za namene DDV lahko pride na podlagi odločitve davčnega zavezanca, in sicer tako, da predstavnik skupine za DDV predloži zahtevek v elektronski obliki davčnemu organu, lahko pa postopek prenehanja identifikacije za namene DDV skupine za DDV začne tudi davčni organ, torej se postopek začne po uradni dolžnosti.

Za predstavnika skupine za DDV je določena obveznost hrambe evidenc, ki so podlaga za obračun DDV tudi po prenehanju identifikacije skupini za DDV, na način in v rokih, ki sicer veljajo za hrambo evidenc davčnih zavezancev.

Podrobneje glede skupin za DDV bo navedeno v podrobnejšem opisu.

Izjema od obveznosti izdajanja računov za prodajo storitev preko avtomatov (nov 81.a člen, drugi odstavek 50. člena prehodnih določb)

Tudi za prodajo storitev preko avtomatov se določa izjema od obveznosti izdajanja računov. Davčni zavezanec bo moral zagotoviti podatke o prodaji storitev preko avtomatov s popisom obsega prodaje najmanj enkrat mesečno. Te obveznosti pa se ne določa za davčne zavezance, ki bodo podatke o prodaji storitev preko avtomatov zagotavljali s sporočanjem podatkov o prodaji davčnemu organu v skladu z zakonom, ki ureja davčno potrjevanje računov.

Vse ostale spremembe so redakcijske, predvsem zaradi usklajevanja sklicevanj na ustrezne člene.

3.0 PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O IZVAJANJU DAVKA NA DODANO VREDNOST

V Uradnem listu RS št. 133 z dne 27. 12. 2023 je objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju davka na dodano vrednost (v nadaljevanju Pravilnik). Pravilnik je začel veljati 1. januarja 2024.

V nadaljevanju pojasnjujemo posamezne spremembe in dopolnitve.

- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/2364 – sprememba 47. člena

Spremenjen 47. člen Pravilnika zaradi sklicevanja na zadnjo spremembo Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2023/2364 z dne 26. septembra 2023 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L št. 2023/2364 z dne 31. 10. 2023)

- Sprememba tarifne oznake – sprememba 10. točke prvega odstavka 50. člena

Zaradi uvedbe spremenjene Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L št. 2023/2364 z dne 31. 10. 2023) se spreminja 10. točka prvega odstavka 50. člena. Od 1. 1. 2024 se aparati za določanje glukoze v krvi in aparati

za neprekinjeno merjenje glukoze, vključno z deli in priborom, ki so predloženi v kompletu, uvrščajo tudi v tarifno oznako 9018 19 90, zato se v 10. točki prvega odstavka 50. člena Pravilnika besedilo »tarifna oznaka 9027« nadomesti z besedilom »tarifni oznaki: 9018 19 in 9027«.

- Oproščene dejavnosti v javnem interesu – sprememba 63. člena

Sprememba prvega odstavka 63. člena Pravilnika sledi spremembi 5. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 (Uradni list RS št. 122 z dne 5. 12. 2023). Oprostitev so deležne le storitve v okviru izvajanja dejavnosti v javnem interesu, in sicer se nanaša le na neodvisno skupino oseb, katerih člani opravljajo dejavnosti v javnem interesu, ki so sicer določene v tem členu zakona. Storitve neodvisnih skupin oseb iz 5. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 so storitve, ki jih neodvisne skupine oseb opravijo svojim članom v zvezi z uresničevanjem nalog in ciljev, zaradi katerih so ustanovljene.

- Izvoz blaga - sprememba 82. člena

Tretji odstavek 82. člena Pravilnika se spreminja zaradi večje jasnosti določbe po uvedbi novega SIAES2 in se glasi: »Dokazilo iz prejšnjega odstavka je prejeto elektronsko sporočilo, izdano v skladu s carinskimi predpisi, iz katerega je razviden datum izstopa blaga iz carinskega območja Unije oziroma pisna izvozna deklaracija s potrditvijo carinskega organa o izstopu blaga iz Unije, kadar se uporablja pomožni postopek.«. V prejšnjem SIAES se je posredovalo elektronsko sporočilo »obvestilo o izvozu« IE599 samo v primeru, kadar je blago dejansko izstopilo, z novim SIAES2 pa prejme oseba »obvestilo o izvozu« IE599 z vpisanimi rezultati izstopne kontrole (in ne le v primeru dejanskega izstopa blaga).

Nadalje se v sedmem odstavku 82. člena Pravilnika spreminja šesta alineja in črta sedma alineja. Pri dokazovanju izvozne dobave - pošiljanja po pošti oz. hitri pošti (iz šestega odstavka 82. člena Pravilnika) se po novem lahko uporabi izjava, ki je lahko tudi splošna izjava, deponirana pri carinskem organu, v kateri izdajatelj dokumenta izjavi, da so podatki v dokazilu izdani na podlagi poslovnih listin izdajatelja in jih je mogoče preveriti.

- Poročila o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil – nov 159.b člen

Ponudnik plačilnih storitev pošlje davčnemu organu podatke o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil v elektronski obliki po elektronski poti, na način, objavljen na spletni strani davčnega organa. Navodila, ki se nanašajo na obliko, vsebino in način dostave podatkov, ki jih sporočajo ponudniki plačilnih storitev, so objavljena na spletni strani FURS

4.0 ZAKON O SPREMMEBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST – ZDDV-1N

V Uradnem listu RS št. 122 z dne 5. 12. 2023 je objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1N.

Zakon v pravni red Republike Slovenije med drugim prenaša Direktivo Sveta (EU) 2020/284 z dne 18. februarja 2020 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede uvedbe nekaterih zahtev za ponudnike plačilnih storitev.

Zakon vključuje tudi določene spremembe iz naslova obdobja veljavnosti uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti za primere trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov ter

spremembe iz naslova oprostitve storitev, ki se izvajajo v okviru dejavnosti v javnem interesu v skladu z 42. členom ZDDV-1.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe in dopolnitve, pri tem pa določb, ki se nanašajo na prenos zgoraj navedene direktive ne navajamo, saj je več o tem dostopno na naslednji [povezavi](#) pod razdelkom CESOP.

- **Mehanizem obrnjene davčne obveznosti – sprememba 37. člena prehodne določbe**

S tem členom se v drugem odstavku 37. člena ZDDV-1 podaljšuje obdobje veljavnosti uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti za primere trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov, in sicer na 31. december 2026.

- **Oproščene dejavnosti v javnem interesu – sprememba 5. točke prvega odstavka 42. člena**

Z namenom uskladitve s sodno prakso Sodišča Evropske unije se je dopolnila 5. točka prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 na način, da so oprostitve deležne le storitve v okviru izvajanja dejavnosti v javnem interesu. Sodišče je v zadevi C-605/15 podalo tolmačenje obsega oprostitve DDV v skladu z 132(1)(f) členom DDV direktive. Sodišče je obrazložilo, da se navedena oprostitve, ki je v nacionalni pravni red Slovenije prenesena s 5. točko prvega odstavka 42. člena ZDDV-1, nanaša le na neodvisno skupino oseb, katerih člani opravljajo dejavnosti v javnem interesu, ki so sicer določene v tem členu (132. člen DDV direktive oziroma 42. člen ZDDV-1). Za člane neodvisne skupine oseb, katerih člani opravljajo gospodarsko dejavnost, pri kateri ne gre za dejavnost v javnem interesu po navedenem členu, takšna oprostitve ni mogoča.

5.0 PRAVILNIK O DOLOČITVI SEZNAMA TIPIZIRANIH GASILSKIH VOZIL, POSEBNE ZAŠČITNE IN REŠEVALNE OPREME TER ORODIJ ZA OPRAVLJANJE NALOG GASILSTVA, ZA KATERE SE DAVEK OBRAČUNAVA IN PLAČUJE PO POSEBNI NIŽJI STOPNJI 5% OD DAVČNE OSNOVE

Na podlagi 121. člena [Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 - ZIUOPZP](#) je bil v Uradnem listu RS, št. [98/2023](#) objavljen [Pravilnik o določitvi seznama tipiziranih gasilskih vozil, posebne zaščitne in reševalne opreme ter orodij za opravljanje nalog gasilstva, običajno namenjenih za uporabo pri intervencijah, ki se dobavljajo javnim gasilskim zavodom ali prostovoljnim gasilskim enotam v gasilskih društvih, za katere se davek na dodano vrednost obračunava in plačuje po posebni nižji stopnji 5% od davčne osnove](#) - pravilnik. Pravilnik je začel veljati 16. 9. 2023.

Z ZIUOPZP se določa posebna nižja, 5-odstotna stopnja DDV za dobavo tipiziranih gasilskih vozil, posebne zaščitne in reševalne opreme ter orodij za opravljanje nalog gasilstva, običajno namenjenih za uporabo pri intervencijah, ki se dobavljajo javnim gasilskim službam ali prostovoljnim gasilskim enotam v gasilskih društvih. Tako se od 2. 9. 2023 dalje za dobave tipiziranih gasilskih vozil, posebne zaščitne in reševalne opreme ter orodij za opravljanje nalog gasilstva, običajno namenjenih za uporabo pri intervencijah, uporablja posebna nižja stopnja DDV. S pravilnikom se določa seznam blaga, za katerega se uporabi posebna nižja stopnja DDV.

V nadaljevanju pojasnjujemo posamezne določbe pravilnika:

- **Upravičenci**

Posebna nižja stopnja se uporabi za dobave javnim gasilskim zavodom ali prostovoljnimi gasilskimi enotami v gasilskih društvih, uporaba posebne nižje stopnje ni možna v primeru dobave gospodarski družbi, ki kupuje vozila, opremo ali orodje v svojem imenu in svoj račun z namenom izročitve v uporabo upravičencem po pravilniku. Prav tako do nakupa navedene opreme po posebni nižji stopnji DDV niso upravičene fizične osebe, ki so člani prostovoljnih gasilskih društev.

- **Gasilska vozila**

Vozila, za katere se uporabi posebna nižja stopnja, morajo biti v skladu s standardom SIST EN 1846 in veljavno tipizacijo gasilskih vozil Gasilske zveze Slovenije in Združenja slovenskih poklicnih gasilcev.

Posebna nižja stopnja se uporabi tudi za dobavo vozil javnim gasilskim zavodom ali prostovoljnimi gasilskimi enotami v gasilskih društvih, ki so namenjena predelavi v gasilska vozila. V takem primeru se uporabi posebna nižja stopnja tudi za storitev predelave, vključno z namestitvijo reševalne opreme in orodja, v skladu z veljavno tipizacijo. Javni gasilski zavod ali prostovoljna gasilska enota gasilskega društva v primeru dobave vozila za predelavo predloži dobavitelju izjavo odgovorne osebe o nakupu vozila za namen predelave v gasilsko vozilo in soglasje Gasilske zveze Slovenije ali Združenja slovenskih poklicnih gasilcev o ustreznosti podvozja vozila za predelavo v gasilsko vozilo.

Treba je ločiti med predelavo vozila po četrtem odstavku 2. členu pravilnika in popravilom vozila ali opreme. Posebne nižje stopnje ni mogoče uporabiti za popravila gasilskih vozil. Za dobavo opreme iz seznama iz pravilnika se uporabi posebna nižja stopnja DDV. Za samo storitev namestitve te opreme se ne uporabi posebna nižja stopnja DDV. Le v primeru predelave vozil v gasilska vozila se uporabi posebna nižja stopnja DDV tudi za storitev namestitve reševalne opreme in orodja, v skladu z veljavno tipizacijo.

Od nabave vozil, ki jih opravijo predelovalci vozil sami, se obračuna DDV po splošni stopnji, saj niso izpolnjeni zakonski pogoji za uporabo nižje stopnje DDV.

- **Posebna zaščitna oprema ter reševalna oprema in orodje**

Kupec kot dokazilo za nakup posebne zaščitne in reševalne opreme ter orodja predloži davčno številko javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva in seznam blaga (naročilnico), ki ga potrdi odgovorna oseba javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva, za katero se nakup opravi. Odgovorna oseba javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva mora z izjavo (k seznamu blaga) potrditi, da sta oprema in orodje namenjena za uporabo pri izvajanju operativnih nalog gasilstva in drugih nalog gasilstva v skladu z zakonom, ki ureja javno gasilsko službo ter zagotoviti, da se gasilska vozila ter oprema in orodje ob nakupu evidentirajo v evidencah osnovne opreme in drobnega inventarja javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva v skladu s pravili o vodenju poslovnih knjig.

- **Uporaba tipiziranih gasilskih vozil, posebne zaščitne in reševalne opreme ter orodij za druge namene kot za opravljanje operativnih nalog in drugih nalog gasilstva v skladu z zakonom, ki ureja javno gasilsko službo**

Za gasilsko opremo, navedeno na seznamu, ki se običajno uporablja za opravljanje operativnih nalog in drugih nalog gasilstva v skladu z zakonom, ki ureja javno gasilsko službo, poleg tega pa še za druge dejavnosti gasilskega društva (tudi npr. za obdavčljivo gospodarsko dejavnost), se v skladu s 121. členom ZIUOPZP uporabi posebna nižja stopnja DDV.

Iz 121. člena ZIUOPZP izhaja, da se posebna nižja stopnja DDV obračunava za dobavo tipiziranih gasilskih vozil, posebne zaščitne in reševalne opreme ter orodij za opravljanje nalog gasilstva, običajno namenjenih za uporabo pri intervencijah, ki se dobavljajo javnim gasilskim službam ali prostovoljnim gasilskim enotam v gasilskih društvih.

Odgovorna oseba javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva z izjavo (k seznamu blaga) potrdi, da sta oprema in orodje namenjena za uporabo pri izvajanju operativnih nalog gasilstva in drugih nalog gasilstva v skladu z zakonom, ki ureja javno gasilsko službo. Hkrati morajo biti gasilska vozila ter oprema in orodje evidentirana v evidencah osnovne opreme in drobnega inventarja javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva v skladu s pravili o vodenju poslovnih knjig. Zakon oz. pravilnik ne prepovedujeta, da se tako nabavljena oprema, ki je prvenstveno nabavljena za uporabo pri izvajanju operativnih nalog gasilstva in drugih nalog v skladu z zakonom, uporabi občasno tudi za namene obdajljive dejavnosti gasilskega društva.

- **Uveljavljanje posebne nižje stopnje ob uvozu**

Posebna nižja stopnja za gasilsko opremo velja tudi za uvoz zadevnega blaga. Za uveljavljanje posebne nižje stopnje je treba v PE 2/3 carinske deklaracije vpisati oznako 3D55 - Obračun DDV po posebni nižji stopnji za gasilsko opremo. Seznam blaga (naročilnica), ki ga potrdi odgovorna oseba javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva, za katero se nakup opravi, skupaj z izjavo odgovorne osebe javnega gasilskega zavoda ali gasilskega društva, je priloga deklaraciji.

- **Seznam blaga, za katerega se uporabi posebna nižja stopnja DDV**

Gasilska vozila, posebna zaščitna oprema, reševalna oprema in orodje za katera se davek na dodano vrednost plačuje po posebni nižji stopnji 5 % od davčne osnove so določena v členih 2, 3 in 4 pravilnika:

Gasilska vozila:

1. poveljniška vozila;
2. gasilska vozila;
3. gasilska vozila s cisterno;
4. gasilska vozila s prahom;
5. gasilska vozila za gašenje in reševanje z višin;
6. tehnična in orodna vozila;
7. gasilska vozila za gašenje gozdnih požarov;
8. gasilska logistična vozila;
9. gasilski čolni;
10. gasilski priklopniki.

Posebna zaščitna oprema:

1. gasilska zaščitna obleka, standard SIST EN 469;
2. zaščitna obleka za gašenje požarov v naravi, standard SIST EN 15384;
3. zaščitna obleka za gašenje požarov v naravi in tehnično reševanje, standard SIST EN 16689;
4. gasilska zaščitna čelada, standard SIST EN 443;
5. gasilska zaščitna čelada za gašenje požarov v naravi, standard SIST EN 16471;
6. gasilska zaščitna čelada za tehnično reševanje, standard SIST EN 16473;
7. gasilski pas, standard SIST EN 358;
8. gasilske zaščitne rokavice, standard SIST EN 659;
9. gasilski zaščitni škornji, standard SIST EN 15090;
10. izolirni dihalni aparat, standard SIST EN 137;

11. gasilska delovna obleka, ki je po kroju prilagojena gasilcem in gasilkam. Gasilsko delovno obleko sestavljajo:

- jakna, hlače in kapa, standard SIST EN ISO 13688: 2013;
- polo majica s kratkimi in dolgimi rokavi;
- pulover;
- prehodna vetrovka, standard SIST EN ISO 13688: 2013;
- zimska kapa;
- vetrne podhlače;
- pas.

12. gasilska zaščitna podobleka SIST EN ISO 14116: 2008;

13. zaščitne obleke za reševanje na vodi in iz vode (mokra in suha potapljaška obleka).

Reševalna oprema in orodje:

1. zaščitna oprema:

- opozorilni telovnik, standard SIST EN 471;
- celoobrazna maska za izolirni dihalni aparat, izvedba za gasilce (skupina 3), standard SIST EN 136;
- celoobrazna gasilska reševalna maska, standard SIST EN 136;
- reševalna kapuca s podaljškom, standard SIST EN 403;
- dodatna tlačna posoda za izolirni dihalni aparat, standard SIST EN 12245 ali ISO 11119;
- zaščitne hlače ali ščitniki za uporabnike verižnih motornih žag, zaščitni razred 1, standard SIST EN 381-5;
- zaščitna očala s prozornimi stekli, standard SIST EN 166;
- zaščitni gumirani škornji, standard SIST EN ISO 20345;
- zaščitne rokavice za nevarne snovi, standard SIST EN 374, SIST EN 388 ali SIST EN 407;
- kapljevinska zaščitna obleka, standard SIST EN 14605, SIST EN ISO 13982-1, SIST EN 13034, SIST EN 14126, SIST EN 1149-1 ali SIST EN 1073-2;
- gasilski varovalni pas, standard SIST EN 358.

2. gasilna oprema:

- vedrovka, standard DIN 14405;
- gasilnik na vodo, standard SIST EN 3;
- gasilnik na prah, standard SIST EN 3;
- gasilnik na CO₂, standard SIST EN 3;
- naprtnjača;
- gasilna metla z ročajem;
- posoda (prazna) za penilo (penilo za požarni razred B), standard DIN 14452;
- komplet z orodjem za gašenje dimniških požarov v skladu z veljavno tipizacijo gasilskih vozil Gasilske zveze Slovenije ali Združenja slovenskih poklicnih gasilcev.

3. cevi, armature in pribor:

- tlačna cev B, standard DIN 14811;
- tlačna cev C, standard DIN 14811;
- tlačna cev D, standard DIN 14811;
- visokotlačna cev D, standard DIN 14811;
- sesalna cev B;
- sesalni koš B;
- sesalni koš B kotni;
- navijak z visokotlačno cevjo in ročnikom, standard SIST EN 1947;
- sesalna cev A, standard SIST EN ISO 14557;
- sesalni koš A, standard DIN 14362;
- zaščitna mreža za sesalni koš A;
- hidrantni nastavek 2B, standard DIN 14375-1;
- ključ za podzemni hidrant, model B, standard DIN 3223;

- ključ za nadzemni hidrant, model C, standard DIN 3223;
 - zbiralnik A-2B, standard DIN 14355;
 - vodni razdelivec – dvojak C/DD, standard DIN 14345;
 - vodni razdelivec – trojak B/CBC, standard DIN 14345;
 - omejevalnik tlaka B, standard DIN 14380;
 - prehodna spojka A-B, standard DIN 14343;
 - prehodna spojka B-C, standard DIN 14342;
 - ročnik z zasunom B, standard SIST EN 15182-3;
 - oporno koleno B, standard DIN 14368;
 - ročnik z zasunom C, standard SIST EN 15182-3;
 - turbo ročnik s C-spojko, standard SIST EN 15182-2;
 - ročnik D, standard SIST EN 15182-3;
 - vezalna oziroma ventilna vrvica v torbici, standard DIN 14920;
 - delovna vrv, standard DIN 14920;
 - cevni pritrdilec, standard DIN 14828;
 - spojni ključ ABC, standard DIN 14822-2;
 - kavelj za odpiranje pokrovov kanalov (z verigo);
 - cevni mostiček 2B, standard DIN 14820-1;
 - cevna košara za B-cevi, standard DIN 14827-1;
 - kombiniran ročnik za srednjo/težko peno, standard SIST EN 16712-3;
 - mešalnik penila, standard SIST EN 16712-1;
 - sesalna cev za penilo, standard SIST EN 16712-2.
4. reševalna oprema:
- raztegljiva lestev z oporami, standard SIST EN 1147;
 - stikalna lestev, standard SIST EN 1147;
 - multifunkcijska lestev, standard SIST EN 1147;
 - gasilska reševalna vrv z nameščenim karabinom, standard SIST EN 1891 in SIST EN 362;
 - torbica za gasilsko reševalno vrv, standard DIN 14921;
 - reševalna in spustna naprava;
 - škripec, reševalni;
 - triangel za evakuacijo;
 - set za stabilizacijo vozil.
5. sanitetni pribor:
- navadna nosila, zložljiva, standard DIN 13024;
 - zajemalna nosila, opora za glavo in vratna opornica, standard SIST EN 1865;
 - komplet z opremo za nudenje prve pomoči v skladu z veljavno tipizacijo gasilskih vozil Gasilske zveze Slovenije ali Združenja slovenskih poklicnih gasilcev.
6. oprema za osvetlitev in signalizacijo:
- ročna baterijska svetilka, standard DIN 14642¹;
 - varnostni triopan;
 - varnostna svetilka (utripajoča);
 - signalni lopar (napis GASILCI);
 - megafon;
 - svetilka za rdečo stalno luč;
 - cestni stožec;
 - prenosni reflektor, 230 V, IP 44;
 - trinožni stativ za reflektor, raztegljiv;
 - nosilec za namestitev 2 reflektorjev;
 - električni podaljšek na kabelski roleti, standard SIST EN 61316.
7. delovne naprave:

¹ Pri objavi pravilnika je prišlo do tipkarske napake. Pravilna oznaka je 14642 in ne 14662.

- električni agregat najmanj 5 kVA električne moči z nadzorom izolacije, standard DIN 14685-1;
 - električna potopna črpalka, standard DIN 14425;
 - prenosna motorna brizgalna, standard SIST EN 14466;
 - lovilno korito, nerjaveče, standard DIN 14060;
 - škopec, za sile do 100 kN, pocinkan, standard DIN 82101;
 - zračna membranska črpalka, za prečrpavanje nevarnih snovi;
 - potopna črpalka za nevarne snovi;
 - verižna motorna žaga, moč $\geq 2\text{kW}$, z opremo, standard SIST EN ISO 11681-1;
 - veriga za verižno motorno žago;
 - izpihovalnik;
 - prezračevalnik, nadtlačni;
 - prezračevalnik, podtlačni – dimovlek;
 - kotna rezalka, 230 V, min. 2000 W, za rezilne plošče 230 mm, ter plošča 230 mm za kovino in plošča 230 mm za kamen;
 - set pnevmatskih dvižnih blazin, standard SIST EN 13731;
 - agregat, električni ali motorni, za pogon hidravličnega reševalnega orodja, standard SIST EN 13204;
 - hidravlično reševalno orodje razpiralo, tip BS ali večje zmogljivosti, s pripadajočimi dodatki, standard SIST EN 13204;
 - hidravlično reševalno orodje škarje, tip BC ali večje zmogljivosti, s pripadajočimi dodatki, standard SIST EN 13204;
 - set hidravličnih reševalnih cilindrov, tip R60 ali večje zmogljivosti, standard SIST EN 13204;
 - naprava za taktično prezračevanje, z neposredno zmogljivostjo min. 10.000 m³/h;
 - komplet orodja za prometne nesreče, v skladu z veljavno tipizacijo gasilskih vozil Gasilske zveze Slovenije ali Združenja slovenskih poklicnih gasilcev.
8. ročno orodje in merilne naprave:
- lomilka, standard DIN 14853;
 - gasilska sekira, standard DIN 14900;
 - požarni kavelj, standard DIN 14851;
 - merilnik plinov Ex-O₂-CO, s polnilnikom, smernica ATEX 94/9/EC;
 - termo kamera, območje merjenja 0–600 st. C, IP 67;
 - komplet z ročnim orodjem, v skladu z veljavno tipizacijo gasilskih vozil Gasilske zveze Slovenije ali Združenja slovenskih poklicnih gasilcev.
9. posebna oprema:
- absorbent za ogljikovodike, v ustrezni posodi;
 - vlečna jeklenica ali vlečna vrv, z očesi na obeh koncih;
 - posoda (prazna) za rezervno gorivo za vozilo, testirana;
 - kombinirana posoda za gorivo in olje za verigo (prazna).
10. telekomunikacijska oprema, kamor se uvrščajo mobilne in ročne radijske postaje za komunikacijo med intervencijo – sistem ZARE.

Odgovori na vprašanja glede uporabe posebne nižje stopnje DDV za zgoraj obravnavane dobave so objavljeni v podrobnejšem opisu [Stopnja DDV](#).

6.0 ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV – ZDavPR-B

V Uradnem listu RS št. 40/23 je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov ZDavPR-B. ZDavPR-B je začel veljati z dnem 18. 4. 2023.

V skladu s 6. členom ZDavPR-B z dnem 18. 4. 2023 preneha veljati deseti odstavek 81. člena Zakona o davku na dodano vrednost - ZDDV-1, ki je določal izročitev papirnatega računa kupcu le na njegovo zahtevo. Navedeno pomeni, da mora davčni zavezanec od vključno 18. 4. 2023 dalje končnemu potrošniku izdati račun vedno tudi izročiti (ne le na njegovo zahtevo), in sicer ne glede na način plačila.

7.0 PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST

V uradnem listu št. 17/23 dne 10.02.2023 je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – Pravilnik. Pravilnik je začel veljati 11.02.2023.

V nadaljevanju pojasnjujemo posamezne spremembe Pravilnika, nastale zaradi kombinirane nomenklature, ki je začela veljati s 1. 1. 2023.

Ker se je oznaka KN 2530 90 00 nadomestila s tarifno oznako 2530 90 70, se 27. točka prvega odstavka 48. člena Pravilnika spremeni, tako da se glasi: »morska pena pod tarifno oznako 2530 90 70«.

Oznaka KN 0802 90 se je razdelila na tri oznake KN, zato se v prilogi XII: Seznam pridelkov in storitev, za katere je moč uveljaviti pavšalno nadomestilo, v skupini 5 – sveže sadje, oreščki, oljke in oljčno olje v 1. točki tarifna oznaka »0802 90« nadomesti s tarifnimi oznakami »0802 91 00, 0802 92 00 in 0802 99«.

8.0 ZAKON O RAZGLASITVI ZAKONA O NUJNIH UKREPIH ZA ZAJEZITEV ŠIRJENJA IN BLAŽENJA POSLEDIC NALEZLJIVE BOLEZNI COVID-19 NA PODROČJU ZDRAVSTVA – ZNUNBZ

V Uradnem listu št. 141/22 dne 7. 11. 2022 je bil objavljen Zakon o razglasitvi Zakona o nujnih ukrepih za zajezitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva – ZNUNBZ. Zakon je začel veljati 8. 11. 2022.

Z ZNUNBZ se v pravni red Republike Slovenije do ureditve v zakonu, ki ureja davek na dodano vrednost, prenaša nov 101. a člen Direktive Sveta 2006/112, spremenjen z Direktivo Sveta 2022/542 (Direktiva o DDV), ki omogoča hitro odzivanje na izredne okoliščine, kot so pandemija, humanitarne krize in naravne nesreče.

Državam članicam, ki jim je Evropska komisija dovolila uporabo oprostitev za blago, uvoženo v korist žrtev elementarnih nesreč, se omogoča, da pod enakimi pogoji uporabijo oprostitev s pravico do odbitka vstopnega DDV za pridobitev znotraj Evropske unije in domače dobave tega blaga ter za storitve povezane s takim blagom, vključno s storitvami dajanja v najem, da tako lahko pomagajo žrtvam takih nesreč.

S prenosom 101.a člena Direktive o DDV v 39. člen ZNUNBZ se omogoča, da se pod enakimi pogoji kot veljajo za uvoz blaga, kadar gre za blago, ki je uvoženo v korist žrtev elementarnih nesreč na podlagi sklepa Evropske Komisije v skladu z 11. točko prvega odstavka 51. člena Zakona o davku na dodano vrednost ter 23. in 24. člena Pravilnika o pogojih in načinu uveljavljanja oprostitev po 51. členu ZDDV-1, oprosti tudi pridobitev tega blaga znotraj EU oziroma dobav tega blaga na ozemlju Slovenije s pravico do odbitka DDV, plačanega v predhodni fazi. Oprostitev se nanaša tudi na opravljanje storitev, povezanih s takim blagom, vključno s

storitvami dajanja v najem. Oprostitev plačila DDV v skladu z 11. točko prvega odstavka 51. člena ZDDV-1 se lahko odobri le na podlagi sklepa Evropske komisije.

Sloveniji je bila v povezavi z 11. točko prvega odstavka 51. člena ZDDV-1 odobrena oprostitev plačila DDV pri uvozu s:

- Sklepom 2022/1108 o oprostitvi uvoznih dajatev in oprostitvi plačila DDV za uvoz za blago, ki bo brezplačno razdeljeno ali dano na voljo osebam, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, in osebam v stiski v Ukrajini, ki velja za uvoze od 24. 2. 2022 do 31. 12. 2022. Seznam blaga ni taksativno določen, primeroma gre lahko za hrano, odeje, šotore, električne generatorje in drugo opremo in
- Sklepom 2022/1511 o oprostitvi uvoznih dajatev in oprostitvev plačila DDV za uvoz za blago, potrebno za spopadanje s posledicami izbruha COVID-19 v letu 2022, ki velja za uvoze od 1. 7. 2022 do 31. 12. 2022. Na tej podlagi je bil izdan Odlok o določitvi seznama blaga za spopadanje s posledicami izbruha COVID-19 v letu 2022, ki je začasno oproščeno uvoznih dajatev plačila davka na dodano vrednost pri uvozu, ki v prilogi določa seznam blaga, ki je oproščeno uvoznih dajatev in plačila DDV, in sicer:
 1. Oprema za zaščito ust in nosu (tarifne oznake: 4818 90 10, 4818 90 90, 6307 90 10, 6307 90 93, 6307 90 95, 9020 00 10 in 9020 00 90);
 2. COVID-19 testi, instrumenti in naprave za analizo vzorcev: kompleti za testiranje na osnovi imunoloških reakcij (tarifna oznaka: 3822 19 00 10), diagnostični reagenti na osnovi testa nukleinske kisline s polimerazno verižno reakcijo (PCR) (tarifna oznaka: 3822 19 00 10), diagnostični »in vitro« laboratorijski instrumenti in aparati (tarifna oznaka: 9027 89 90), kompleti za analizo vzorcev (tarifni oznaki: 9018 90 84 in 9027 89 90).

Oprostitev se ne nanaša na material ali opremo, namenjeno za obnovo območij, ki so jih prizadele naravne ali druge nesreče.

Pogoj za oprostitev plačila DDV s pravico do odbitka DDV po 39. členu ZNUNBZ in 11. točki prvega odstavka 51. člena ZDDV-1 je, da mora biti blago s strani državnih organov ali organizacij, dobrodelnih in človekoljubnih organizacij ali za račun teh oseb, ki jim je bilo dobavljeno blago za žrtve elementarnih nesreč ali opravljena storitev, povezana s takim blagom, vključno s storitvami dajanja v najem, namenjeno za brezplačno razdeljevanje žrtvam elementarnih nesreč, ali pa se blago s strani navedenih organov oziroma organizacij daje v brezplačno uporabo žrtvam elementarnih nesreč, pri čemer ostaja v lasti zadevnih organov in organizacij.

V skladu s prejšnjim odstavkom so upravičene do oprostitvev od pridobitve tega blaga znotraj EU oziroma dobav tega blaga na ozemlju Slovenije s pravico do odbitka DDV, plačanega v predhodni fazi naslednje osebe:

- državne organizacije, vključno državni organi, javni organi in drugi organi javnega prava (sem sodijo tudi agencije za pomoč pri elementarnih nesrečah, npr. Uprava RS za zaščito in reševanje) in
 - dobrodelne ali človekoljubne organizacije, ki so jih odobrili pristojni organi v državah članicah prosilkah, v katere je blago namenjeno. V Sloveniji so to dobrodelne ali človekoljubne organizacije, ki že obstajajo in se vodijo v razvidu ali evidenci pristojnega ministrstva, v odvisnosti od področja delovanja,
 - druge osebe za račun teh organov in organizacij,
- ki to blago nabavljajo za namene žrtev elementarnih nesreč.

Oprostitev se nanaša le na organizacije, ki vodijo ustrezno knjigovodstvo in pristojnim organom omogočajo nadzor nad njihovim delovanjem in ki po potrebi nudijo zavarovanje plačila DDV.

Davčni zavezanec, ki opravi pridobitev ali oproščeno dobavo blaga ali storitev upravičenim organizacijam po 39. členu ZNUNBZ, ima pravico, da uveljavi odbitek DDV, ki so mu ga zaračunali njegovi dobavitelji in jim ga je tudi plačal za to blago, pod pogojem, da blago uporabi za namene te oproščene dobave.

Davčni zavezanec, ki dobavi blago ali opravi storitev upravičeni organizaciji, lahko kot dokazilo, da bo upravičena organizacija blago uporabila skladno s pogoji za navedeno oprostitev, uporabi izjavo kupca oziroma upravičene organizacije, da izpolnjuje predpisane pogoje (brezplačna razdelitev blaga ali dajanje blaga v uporabo žrtvam elementarnih nesreč). Izjava je lahko samostojni dokument, lahko je pogodbeno določilo. Davčnemu zavezancu, ki uveljavlja oprostitev plačila DDV po tem členu, davčnemu organu izjave predhodno ni treba predlagati, razen v primeru izvajanja naknadnega davčnega nadzora.

Davčni zavezanec na računu, na katerem ne obračuna DDV v skladu z ZNUNBZ, navede podatke, ki so obvezni po ZDDV-1. Priporočamo, da se v zvezi z oprostivitvijo navede tudi 39. člen ZNUNBZ.

Davčni zavezanec opravljene dobave blaga in storitve, za katere uveljavlja oprostitev plačila DDV po 39. členu ZNUNBZ, vpiše v polje 11 obračuna DDV. Pridobitve blaga, za katere uveljavlja oprostitev plačila DDV po tem členu, vpiše v polje 33 obračuna DDV.

Z 39. členom ZNUNBZ obveznost dodatnega poročanja davčnemu organu o teh transakcijah ni določena. Mora pa davčni zavezanec v skladu s 85. členom ZDDV-1 v svojem knjigovodstvu zagotoviti dovolj podrobne podatke, da omogočijo pravilno in pravočasno obračunavanje DDV in nadzor davčnega organa nad obračunavanjem in plačevanjem DDV.

Davčni zavezanci, ki so pred izdajo sklepov Evropske komisije obračunali DDV za tako blago in storitve, lahko za davčna obdobja od začetka uporabe sklepa Evropske komisije znižanje obračunanega DDV po izdanem računu iz teh davčnih obdobj vključijo v obračun DDV za davčno obdobje, v katerem so popravili tak račun. Opozarjamo, da oprostitev za spopadanje s posledicami izbruha COVID-19 velja od 1. 7. 2022 do 31. 12. 2022, medtem ko oprostitev v povezavi z vojno v Ukrajini velja od 24. 2. 2022 do 31. 12. 2022.

V zvezi s popravkom zneska obračunanega DDV pojasnujemo, da na podlagi drugega odstavka 39. člena ZDDV-1 davčni zavezanec lahko popravi (zmanjša) znesek obračunanega DDV, če pisno obvesti kupca o znesku DDV, za katerega kupec nima pravice do dobitka DDV.

ZNUNBZ v drugem odstavku 39. člena določa, da kadar se blago ali storitve, ki jih pridobijo organizacije, za katere veljajo oprostitev iz prvega odstavka 39. člena ZNUNBZ, uporabljajo za namene, ki niso navedeni v 11. točki prvega odstavka 51. člena ZDDV-1 oziroma 23. členu Pravilnika o pogojih in načinu uveljavljanja oprostitev, je uporaba takega blaga ali storitev predmet DDV pod pogoji, ki veljajo v trenutku, ko pogoji za oprostitev niso več izpolnjeni. V teh primerih morajo upravičeni organi obračunati in plačati DDV po stopnji, ki za to blago ali storitve velja po ZDDV-1 na dan, ko pogoji za oprostitev niso več izpolnjeni in ko nastane obveznost obračuna DDV po ZDDV-1. Upravičeni organ, ki je identificiran za namene DDV, obračun DDV izkaže v obračunu DDV v davčnem obdobju, ko nastane obveznost obračuna DDV. Upravičeni organ, ki ni identificiran za namene DDV, predloži obračun DDV prek eDavkov kot lastni dokument. Pri oddaji lastnega dokumenta se v razdelku »Podatki o prilogi« v polju »Kategorija« izbere »DAV«, nato pa se v polju »Tip priloge« izbere »dokazila k obračunu DDV-O, RP-O in PD-O« ter v »Opis priloge« vpiše »Obračun DDV kot lastni dokument – obveznost po drugem odstavku 39. člena ZNUNBZ«.

Pravilnik o pogojih in načinu uveljavljanja oprostitev v 23. členu določa, da se blago iz 11. točke prvega odstavka 51. člena ZDDV-1 potem, ko ga žrtve naravnih nesreč ne uporabljajo več, ne sme posojati, dati v najem ali prenesti za plačilo ali brezplačno brez plačila DDV.

Če se blago posodi organizaciji, ki je sama upravičena do ugodnosti oprostitve v skladu z 11. točko prvega odstavka 51. člena ZDDV-1, ali organizaciji, ki je upravičena do oprostitve v skladu z 10. točko prvega odstavka 51. člena ZDDV-1, se ji odda v najem ali prenese nanjo, se oprostitev lahko odobri še naprej pod pogojem, da organizacija uporablja blago za namene, zaradi katerih ima pravico do take oprostitve.

Oprostitev se na podlagi 39. člena ZNUNBZ, v povezavi z zgoraj navedenima sklepoma, uporablja za pridobitve in domače dobave določenega blaga in z njimi povezanimi storitvami, opravljenimi do vključno 31. 12. 2022.

9.0 ZAKON O NUJNEM UKREPU NA PODROČJU DAVKA NA DODANO VREDNOST ZA OMILITEV DVIGA CEN ENERAGENTOV (ZNUDDVE)

V Uradnem listu RS, št. 114/22 je objavljen Zakon o nujnem ukrepu na področju davka na dodano vrednost za omilitev dviga cen energentov (ZNUDDVE).

Z ZNUDDVE se začasno določa obračunavanje in plačevanje DDV po nižji stopnji 9,5 % za dobave²:

- električne energije iz tarifne oznake 2716 00 00,
- zemeljskega plina iz tarifnih oznak 2711 11 00 in 2711 21 00 in 2711 29 00,
- daljinskega ogrevanja, uvrščenega v šifro standardne klasifikacije dejavnosti D/35.30, in
- lesa za kurjavo iz tarifne oznake 4401.

Ukrep velja za obdobje od 1. septembra 2022 do vključno 31. maja 2023.

Z ukrepom začasnega znižanja stopnje DDV za dobave energentov se komplementarno ukrepom regulacije maloprodajnih cen nekaterih energentov za končne odjemalce³ obravnava problematika energetske druginje in predvidenih še večjih podražitev energentov. Z začasnim znižanjem stopnje DDV za energente se zagotavlja, da so potrošniki, predvsem najranljivejše skupine z najnižjimi prihodki, v času največje porabe energentov, tj. v času ogrevalne sezone, dodatno razbremenjeni posledic podražitev.

V nadaljevanju posredujemo odgovore na najpogosteje zastavljena vprašanja davčnih zavezancev v zvezi z novim zakonom.

- I. Ali se bo nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV uporabljala tudi za dobave utekočinjenega zemeljskega plina iz tarifne oznake 2711 11 00, ki se sicer uporablja za pogon tovornjakov in drugih vozil, ne pa za ogrevanje?**

² Določitev nižje stopnje DDV za zgoraj navedene dobave energentov je skladna z Direktivo Sveta (EU) 2022/542 z dne 5. aprila 2022 o spremembi direktiv 2006/112/ES in (EU) 2020/285 glede stopenj davka na dodano vrednost, ki za dobave teh energentov omogoča uporabo nižje stopnje DDV, ki ni nižja od 5 %, v točki (22) Priloge III k Direktivi 2006/112/ES.

³ Uredba o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22), Uredba o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema (Uradni list RS, št. 98/22).

Iz namena ZNUDDVE izhaja, da je namen tega zakona, da so potrošniki v času največje porabe energentov, tj. v času ogrevalne sezone, dodatno razbremenjeni posledic podražitev. Iz navedenega izhaja, da se nižja stopnja DDV uporabi le za zemeljski plin, ki se uporablja za ogrevanje.

- II. Ali se bo nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV uporabljala samo za izdelke, ki so namenjeni izključno ogrevanju (npr. drva, peleti, briketi, trske za podžig) ali tudi za izdelke, ki so sicer uvrščeni v tarifno oznako 4401, vendar pa njihova primarna raba ni ogrevanje, ampak npr. uporaba z žarom ali kot okrasni proizvod?**

Velja enako kot pojasnjeno v odgovoru na prehodno vprašanje.

- III. Ali se bo nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV uporabljala tudi za utekočinjeni naftni plin?**

Utekočinjen naftni plin ne sodi pod zemeljski plin iz sistema, za katerega v skladu z ZNUDDVE velja nižja stopnja DDV. Po Direktivi o DDV je možna uporaba nižje stopnje DDV le za zemeljski plin, pri čemer utekočinjen naftni plin ne sodi v to kategorijo.

Poudarjamo, da je bil začasni ukrep na področju DDV sprejet kot komplementarni ukrep k predhodno sprejeti energetske zakonodaji⁴, s katero je vlada določila najvišje dovoljene maloprodajne cene tega energenta. Za utekočinjen naftni plin za ogrevanje je že omogočena ugodnejša davčna obravnava, saj je v skladu z Zakonom o trošarinah – ZTro-1 zanj določena višina trošarine 0 evrov.

- IV. Ali velja nižja 9,5-odstotna stopnja DDV zgolj za postavko električna energija ali tudi za ostale postavke (omrežnina, prispevek za delovanje operaterja trga, prispevek za energetske učinkovitost, prispevek SPT in OVE), trošarino ter vzdrževanje in izvajanje meritev merilnikov? Ali se nižja 9,5-odstotna stopnja DDV uporablja za vse postavke na računu, ki so predmet obračuna dobave električne energije?**

V zvezi z določitvijo davčne osnove ZDDV-1 v 36. členu določa, da pri dobavah blaga ali storitev davčna osnova vključuje vse, kar predstavlja plačilo (v denarju, v stvareh ali v storitvah), ki ga je prejel ali ga bo prejel dobavitelj ali izvajalec od kupca, naročnika ali tretje osebe za te dobave, vključno s subvencijami, ki so neposredno povezane s ceno takih dobav, če ni s tem zakonom drugače določeno. V skladu z a) in b) točko petega odstavka tega člena se v davčno osnovo všttevajo, če že niso všteti, tudi trošarine in drugi davki, takse, uvozne in druge dajatve, razen DDV ter postranski stroški, kot so provizije, stroški pakiranja, prevoza in zavarovanja, ki jih dobavitelj ali izvajalec zaračuna kupcu oziroma naročniku storitve.

Po zgoraj navedeni določbi se v davčno osnovo, od katere naj bi se začasno obračunavala nižja 9,5-odstotna stopnja DDV, vključuje vrednost dobave energenta ter z dobavo povezane dajatve in prispevki. Dobava omrežnin ter stroški vzdrževanja in izvajana meritev merilnikov se tudi obdavčijo po enaki stopnji kot glavna dobava energentov, saj predstavljajo pomožne storitve. To pa ne velja za administrativne stroške kot so npr. prepis računa, izpis odprtih postavk in podobno, za katere se DDV obračuna po splošni, 22-odstotni stopnji.

Dodatno pojasnjujemo, da je namen predmetnega zakona razbremenitev gospodarstva in državljanov v času visokih cen energentov, zato je za namene sledenja temu cilju dobava

⁴ Uredba o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema.

omrežnine pri dobavi energentov izražena kot pomožna storitev in je obdavčena po isti stopnji (t.j. 9,5-odstotni stopnji DDV) kot dobavljen energent. Pomožna storitev je v primerjavi z glavno storitvijo manj pomembna, zato je davčno enako obravnavana kot glavna storitev. Pomožno storitev dobave omrežnine lahko opravlja tudi drug davčni zavezanec kot dobavitelj energenta, ki jo kupcu prav tako v obdobju začasnega ukrepa obračuna po nižji, 9,5-odstotni stopnji DDV.

Pri dobavi električne energije ne more biti dvoma, da povprečni potrošnik vse elemente na računu (vse storitve, povezane z dobavo električne energije) šteje kot eno celoto in da je njegov gospodarski interes v dobavi električne energije, zato se DDV obračunava za vse postavke na računu električne energije enotno po nižji, 9,5-odstotni stopnji DDV.

V. Kako obračunavati DDV v primeru, ko končni odjemalec ne pooblasti dobavitelja električne energije za izstavljanje enotnega računa, temveč prejme ločen račun za dobavo električne energije in trošarino od dobavitelja električne energije in račun za omrežnino in prispevke od elektro operaterja?

Velja enako kot pojasnjeno v odgovoru na prehodno vprašanje.

VI. Kako obračunavati DDV pri izdanih poračunih porabljene energije, ki se nanašajo na plačila preteklih akontacij? Je treba obračunati 9,5-odstotno stopnjo DDV ali 22-odstotno stopnja DDV, kot je bila obračunana tudi ob izdanih računih za akontacijo?

Pri dobavi električne energije gre za zaporedne dobave, pri katerih obdavčljivi dogodek nastane po drugem odstavku 33. člena ZDDV-1, ki določa, da če se za dobave blaga, razen iz točke b) drugega odstavka 6. člena tega zakona, in opravljanje storitev izdajajo zaporedni računi ali se izvršijo zaporedna plačila, se šteje, da so opravljene v trenutku, ko poteče obdobje, na katero se taki računi ali plačila nanašajo, vendar to obdobje ne sme biti daljše od enega leta.

Za dobavo električne energije, ki se mesečno zaračunava in je predmet »mesečnega« računa, nastane obdavčljivi dogodek zadnji dan obdobja, za katerega se na tem računu zaračuna dobava električne energije. DDV se v tem primeru obračuna po stopnji, ki velja na zadnji dan prej navedenega obdobja, ne glede na to, kdaj je račun izdan.

Razumemo, da se vprašanje nanaša na primere, ko ni zagotovljenega daljinskega odčitavanja ali javljanja mesečnega stanja s strani odjemalcev in na dan pred uveljavitvijo zakona ne bo narejen popis stanja števca. V tem primeru se s poračunom zaračuna oziroma povrne razlika med že plačanimi akontacijami in vrednostjo dejansko dobavljene električne energije, pri čemer se z namenom enake obravnave pri izvajanju ZNUDDVE tako v primerih dobropisov kot tudi bremepisov, če je v poračunu zadnji dan obdobja po 31. 8. 2022 (do vključno 31. 5. 2023), upošteva veljavna stopnja DDV na dan nastanka davčne obveznosti. Davčna osnova se ugotavlja ob upoštevanju linearne interpolacije.

VII. Po kateri stopnji se obračuna dobava v primeru, ko je bila dobava električne energije opravljena 1. 8. 2022, račun pa bo izdan 15. 9. 2022? Po kateri stopnji se obračuna dobava v primeru, ko je bila dobava električne energije opravljena 10. 9. 2022, račun pa bo izdan 15. 10. 2022?

DDV se obračuna po stopnji glede na nastanek obdavčljivega dogodka in ne glede na to, kdaj je račun izdan. Navedeno, pri izpostavljenih primerih, pomeni:

- dobava električne energije opravljena 1. 8. 2022, račun izdan 15. 9. 2022 – uporabi se splošna stopnja DDV;
- dobava električne energije opravljena 10. 9. 2022, račun izdan 15. 10. 2022 – uporabi se nižja stopnja DDV.

VIII. Ali se bo nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV uporabljala tudi ob uvozu blaga iz 2. člena ZNUDDVE (tj. električne energije iz tarifne oznake 2716 00 00, zemeljskega plina iz tarifnih oznak 2711 11 00 in 2711 21 00 in 2711 29 00 in lesa za kurjavo iz tarifne oznake 4401)?

Da, nižja stopnja DDV velja tudi v zgoraj navedenih primerih.

IX. Na kakšen način se obračuna DDV za blago, ki ga ima davčni zavezanec že na zalogi in je kupljeno po splošni stopnji DDV, kar je zavedeno tudi v vseh računovodskih listinah?

Ne glede na to, da ima davčni zavezanec blago na zalogi že pred 1. 9. 2022, se od opravljene dobave tega blaga v obdobju od vključno 1. 9. 2022 do 31. 5. 2023 obračuna DDV po nižji, 9,5-odstotni stopnji.

X. Katera stopnja DDV se uporabi v primeru, ko je avansni račun za drva za kurjavo izdan v mesecu avgustu z 22-odstotno stopnjo DDV, dobava pa bo izvedena v septembru, ko se bo že uporabljala nižja, 9,5-odstotna stopnja in bo račun za dobavo izdan v septembru 2022?

Od predplačil za drva za kurjavo, ki so prejeta v avgustu 2022, se obračuna DDV po splošni, 22-odstotni stopnji, ne glede na to, da bo dobava opravljena v septembru 2022.

XI. Katera stopnja DDV se uporabi v primeru, ko dobavitelj na računu zaračuna drva za kurjavo in prevoz, pri čemer bo račun izdan, plačilo izvedeno in dobava drv opravljena po 1. 9. 2022?

Pri dobavi drv za kurjavo z dostavo predstavlja dostava pomožno storitev. Od enotne transakcije se obračuna DDV po nižji, 9,5-odstotni stopnji.

XII. Ali se nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV uporabi za premog v briketih in gospodinjski plin v jeklenki?

Če gre za gospodinjski plin v jeklenkah, ki je sestavljen iz propana ali zmesi propana in butana, se to blago uvršča pod tarifno oznako KN 2711 19 ali KN 2711 12. Črni premog v briketih se uvršča pod tarifno oznako KN 2701 20 00, rjavi premog v briketih pa v KN 2702 20 00.

Od navedenega blaga se obračuna DDV po splošni, 22-odstotni stopnji.

XIII. Ali se splošna, 22-odstotna stopnja DDV uporablja le v primeru, ko se administrativni ali podobni stroški zaračunavajo ločeno ali tudi v primeru, ko se zaračunavajo skupaj z glavno dobavo električne energije in se zaračunajo na posamezno operativno mesto (npr: strošek izdaje računa v papirni obliki)?

Strošek izdaje računa v papirni obliki je v obeh primerih obdavčen po splošni stopnji DDV.

XIV. Na računu za električno energijo so zaračunani tudi pavšalni stroški poslovanja. Gre za stroške vzdrževanja informacijskega sistema, najem računalniške opreme,

strošek amortizacije za strojno in programsko opremo, nadgradnje informacijskega sistema, stroški v zvezi z masovnim tiskanjem in pošiljanjem računov itd. Ali se tudi za te stroške uporabi nižja stopnja DDV?

Pavšalni stroški poslovanja so obdavčeni po splošni stopnji DDV.

XV. Ali se nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV uporabi za dobavo kurilnega olja za daljinsko ogrevanje?

Za dobavo kurilnega olja (blago) se uporabi splošna, 22-odstotna stopnja DDV, saj se to blago ne uvršča v tarifne oznake, za katere je s tem zakonom določena uporaba nižje stopnje DDV.

Nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV se uporabi za storitev daljinskega ogrevanja, ki se uvršča v šifro standardne klasifikacije dejavnosti 35.300 - Oskrba s paro in vročo vodo, in sicer ne glede na vrsto energenta (v tem primeru je energent lahko tudi kurilno olje).

XVI. Ali se nižja stopnja DDV uporabi, ko davčni zavezanec svojim najemnikom zaračuna stroške daljinskega ogrevanja, pri čemer gre za ogrevanje vseh stanovanj ter poslovnih prostorov?

Nižja stopnja DDV se uporabi za storitev daljinskega ogrevanja iz SKD D/35.30 tako stanovanj kot poslovnih prostorov. Opozarjamo, da pa se za storitve daljinskega hlajenja, ki se prav tako uvršča v navedeno SKD, uporabi splošna stopnja DDV.

XVII. Družba X svojim odjemalcem zaračunava daljinsko ogrevanje in hlajenje. Ali se nižja stopnja DDV uporabi tudi za daljinsko hlajenje?

Nižja stopnja DDV se uporabi le za daljinsko ogrevanje, medtem ko je daljinsko hlajenje obdavčeno po splošni, 22-odstotni stopnji DDV.

XVIII. Ali je pri lesu za kurjavo iz tarifne oznake 4401 mišljen predelan ali nepredelan les, ki je namenjen za kurjavo ali se sem uvršča tudi iver, peleti, iverne plošče itd.?

Nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV se uporabi za les za kurjavo, ki se uvršča v tarifno oznako 4401, kamor sodijo tako oblike nepredelanega lesa (tj. hlodi, polena, veje, butare in podobne oblike) kot oblike predelanega lesa (tj. peleti, žagovina in podobne oblike).

Iverne plošče se uvrščajo v tarifno oznako 4410 in so obdavčene po splošni stopnji DDV.

XIX. Ali morajo dobavitelji lesa za kurjavo iz tarifne oznake 4401 ob nakupu pridobiti izjavo kupca glede namena uporabe?

Namen tega zakona je, da so potrošniki v času največje porabe energentov, tj. v času ogrevalne sezone, dodatno razbremenjeni posledic podražitev. Iz navedenega izhaja, da se nižja stopnja DDV uporabi le za proizvode, ki se uporabljajo za ogrevanje. Če je primarni namen izdelka, ki se uvršča v tarifno oznako 4401 ogrevanje, se uporabi nižja stopnja. Predložitev izjave, da bo kupec izdelek dejansko uporabil za ogrevanje, ni potrebna.

XX. Ali je pogoj za obračun nižje stopnje DDV od dobav električne energije zgolj to, da se uvršča v ustrezno tarifno oznako, ali mora biti namenjena ogrevanju končnih potrošnikov v Sloveniji?

Dobava električne energije iz ustrezne tarifne oznake je obdavčena po nižji stopnji ne glede na to komu je dobavljena in ne glede na namen uporabe.

XXI. Podjetje - preprodajalec prejme račun za dobavo električne energije od prodajalca s sedežem v drugi državi EU. Ali od pridobitve obračuna DDV po nižji stopnji ne glede na to, da v trenutku nastanka obveznosti za obračun DDV ne ve, ali bo ta energija namenjena končnim potrošnikom v Sloveniji?

Velja enako kot pojasnjeno v odgovoru na prehodno vprašanje.

XXII. Ali se za strošek energije za pripravo tople sanitarne vode obračuna DDV po splošni ali nižji stopnji?

Če gre pri zaračunavanju stroška za pripravo tople sanitarne vode za storitev daljinskega ogrevanja, ki se uvršča v šifro standardne klasifikacije dejavnosti 35.300 - Oskrba s paro in vročo vodo, se za tovrstne dobave, opravljene od 1. 9. 2022 do 31. 5. 2023, uporabi nižja stopnja DDV.

Po pojasnilu SURS, ki je pristojen za uvrščanje v ustrezno SKD dejavnost, vse storitve oskrbe z daljinskim ogrevanjem sodijo v dejavnost 35.300 - Oskrba s paro in vročo vodo. Pojasnila k SKD 2008 določajo, da dejavnost 35.300 sodi v področje D, kamor spada oskrba z električno energijo, zemeljskim plinom, paro, vročo vodo in podobnega prek stalne infrastrukture (omrežja) električnih vodov, vodovodov in cevi. Velikost pri temu ni odločilna. Sem spada tudi distribucija električne energije, plina, pare, vroče vode in podobnega v industrijskih območjih ali stanovanjskih stavbah. V tem področju je zajeta tudi oskrba s toplim zrakom. Z upravljanjem infrastrukture in z dobavo končnim uporabnikom se lahko ukvarja ista enota, ki se ukvarja tudi s proizvodnjo, ali druga enota. Enote, ki se ukvarjajo z oskrbo z več energenti, se razvrstijo glede na pretežno dejavnost.

XXIII. Ali so skupne kurilnice (v lasti etažnih lastnikov in v upravljanju upravnikov večstanovanjskih stavb) vključene v definicijo daljinskega ogrevanja, uvrščenega v šifro SKD D/35.30? Upravnik v imenu in za račun etažnih lastnikov stanovalcev nabavi energent, ki ga uporabi za ogrevanje stanovanj, priključenih na konkretno kotlovnico za te stanovalce. Kotlovnice so v lasti oz. solasti stanovalcev, torej gre za skupne kotlovnice. Na položnicah upravitelj zaračunava akontacije z opisom storitve ogrevanje v 12 mesečnih akontacijah (obdobje julij - junij naslednje leto), poračun po dejanski porabi zemeljskega plina pa se opravi ob koncu sezone s poračunom ogrevanja.

Kot razumemo, v navedenem primeru upravitelj v imenu in za račun etažnih lastnikov naroča energent za ogrevanje stanovanj in to dobavo nato v obračunu stroškov (razdelilniku) le prerazdeli etažnim lastnikom, kar glede na izpostavljeno vprašanje razumemo, da upravitelj etažnim lastnikom ne opravi dobave, ki bi bila predmet DDV, ampak dobavo etažnim lastnikom opravi dobavitelj energenta. Ta dobava s strani dobavitelja energenta je obdavčena po 9,5 % DDV, če gre za energent, za katerega se v skladu z ZNUDDVE uporabi nižja stopnja DDV (npr. zemeljski plin). Skupne kotlovnice ne sodijo med sisteme daljinskega ogrevanja, ker v tem primeru ne gre za tržno distribucijo toplote po distribucijskem sistemu, ki ga izvaja distributer toplote. Skupne kotlovnice so v skupni lasti etažnih lastnikov, v njihovem imenu z njimi upravlja izbrani upravnik, obratovalne stroške kotlovnice (1) in stroške goriva(2) pa se med uporabnike deli po (1)Stanovanjskem zakonu (po lastniških deležih) in (2)Zakonu o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20), 18. - 20. člen, podrobneje po Pravilniku o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Uradni list RS, št. 82/15, 61/16 in 158/20 – ZURE), po porabniških deležih, kjer 2. člen v 2. odstavku določa deljenje stroškov goriva za skupno kurilno napravo.

XXIV. Kaj sodi med sisteme za daljinsko ogrevanje?

Definicije daljinskega ogrevanja in z njim povezanimi izrazi so določeni v Zakonu o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov (Uradni list RS, št. 44/22), v katerega so prenešene področne vsebine iz Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE, 121/21 – ZSROVE, 172/21 – ZOEE, 204/21 – ZOP in 44/22 – ZOTDS). V nadaljevanju so definicije posameznih izrazov iz 3. člena, s poudarjenimi izrazi:

2. »daljinsko ogrevanje« je **distribucija** toplotne energije v obliki pare, vroče vode ali tople vode iz centralnih ali decentraliziranih proizvodnih virov po sistemu do več objektov ali lokacij za ogrevanje prostorov ali procesno ogrevanje;

3. »distribucija« pomeni prenos toplote ali plinov po **distribucijskem sistemu** in vključuje tudi dobavo odjemalcem;

5. »**distribucija toplote**« je daljinsko ogrevanje ali daljinsko hlajenje, ki pomeni distribucijo toplote iz centralnih ali decentraliziranih proizvodnih virov po **distribucijskem sistemu** za ogrevanje ali hlajenje prostorov, ogrevanje sanitarne vode ali za procesno ogrevanje ali hlajenje ter vključuje tudi dobavo odjemalcem;

6. »**distribucijski sistem**« ali »sistem« pomeni sistem naprav in napeljav, ki ni neposredno ali posredno povezan s prenosnimi sistemi in ki omogoča prenos toplote ali plina po omrežju od enega ali več virov do odjemalcev v več stavbah ali lokacijah;

8. »**distributer toplote**« je fizična ali pravna oseba, ki izvaja **distribucijo toplote**;

Dodatno Zakon o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov (Uradni list RS, št. 44/22) v 4. členu določa način opravljanja dejavnosti distribucije, in sicer se lahko opravlja kot izbirna lokalna gospodarska javna služba ali kot tržna distribucija. Postopek odločitve občine glede tržne distribucije je določen v 6. členu zakona:

(1) Za izvajanje dejavnosti distribucije toplote in distribucije plina kot tržne distribucije mora distributer predhodno pridobiti soglasje občine, na območju katere se bo izvajala tržna distribucija.

Distributer mora skladno s 7. členom tega zakona pred začetkom in po prenehanju opravljanja dejavnosti distribucije toplote ali plina na določenem distribucijskem sistemu o tem obvestiti agencijo, ki vodi evidenco izvajalcev.

Iz naštetih definicij izhaja, **da skupne kotlovnice ne sodijo med sisteme daljinskega ogrevanja**, ker v tem primeru ne gre za tržno distribucijo toplote po distribucijskem sistemu, ki ga izvaja distributer toplote. Skupne kotlovnice so v skupni lasti etažnih lastnikov, v njihovem imenu z njimi upravlja izbrani upravnik, obratovalne stroške kotlovnice (1) in stroške goriva(2) pa se med uporabnike deli po (1)Stanovanjskem zakonu (po lastniških deležih) in (2)Zakonu o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20), 18. - 20. člen, podrobneje po Pravilniku o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Uradni list RS, št. 82/15, 61/16 in 158/20 – ZURE), po porabniških deležih, kjer 2. člen v 2. odstavku določa deljenje stroškov goriva za skupno kurilno napravo.

Ob tem je treba opozoriti tudi na posebne primere kot npr. energetska pogodbeništvu, kjer je sama kurilna naprava v skupni kotlovnici v lasti izvajalca energetskega pogodbeništvu, ki po pogodbi zagotavlja toploto, hkrati pa ne gre za tržno distribucijo toplote po distribucijskem sistemu.

XXV. Avstrijsko podjetje, ki ima slovensko davčno številko, je v mesecu septembru 2022 kupilo lesne pelete iz tarifne oznake KN 4401, za katere se po 2. členu ZNUDDVE obračuna nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV. Blago je bilo kupljeno v Ukrajini, ocarinjeno v Sloveniji ter prodano v Italijo. Špediterja zanima, katera davčna stopnja se obračuna na carinski deklaraciji (v kateri je navedeno, da gre za pelete za ogrevanje)?

Za lesne pelete iz tarifne oznake KN 4401, katerih primarni namen je ogrevanje, se ob uvozu v Republiko Slovenijo od 1. 9. 2022 do vključno 31. 5. 2023 obračuna nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV.

XXVI. Zavezanca zanima, ali v situaciji, ko distributer daljinskega ogrevanja ni hkrati tudi proizvajalec pare, ampak kupuje paro pri drugem davčnem zavezancu in je nesporno, da se navedena para uporablja izključno in samo za zagotavljanje daljinskega ogrevanja, sme uporabiti nižjo, 9,5-odstotno stopnjo DDV izključno in samo distributer toplote (izvajalec daljinskega ogrevanja) ali pa sme nižjo 9,5-odstotno stopnjo DDV uporabiti že proizvajalec toplote?

Po pojasnilu Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) se vse storitve oskrbe z daljinskim ogrevanjem in hlajenjem uvrščajo v dejavnost SKD: 35.300 - Oskrba s paro in vročo vodo. Pojasnila k SKD 2008 določajo, da dejavnost SKD: 35.300 sodi v področje D, kamor spada oskrba z električno energijo, zemeljskim plinom, paro, vročo vodo in podobnega prek stalne infrastrukture (omrežja) električnih vodov, vodovodov in cevi. Velikost pri temu ni odločilna. Sem spada tudi distribucija električne energije, plina, pare, vroče vode in podobnega v industrijskih območjih ali stanovanjskih stavbah. Z upravljanjem infrastrukture in z dobavo končnim uporabnikom se lahko ukvarja ista enota, ki se ukvarja tudi s proizvodnjo, ali druga enota.

Če se para uvršča med sistem daljinskega ogrevanje (SKD: 35.300) se ob dobavi obdavči po nižji, 9,5-odstotni stopnji ne glede nato komu je dobavljena. Navedeno pomeni, da v kolikor proizvajalec pare ni hkrati tudi distributer končnim potrošnikom (za potrebe daljinskega ogrevanja) ampak paro proda drugemu distributerju se pri takšni dobavi obračuna nižja 9,5-odstotna stopnja DDV.

XXVII. Davčni zavezanec, ki proizvaja sekance (iz tarifne oznake KN 4401) za ogrevanje, sprašuje katero davčno stopnjo obračunati ob dobavi in ali potrebuje pisno izjavo kupca glede namena uporabe?

Če je primarni namen sekancev ogrevanje, se obračuna nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV. Predložitev izjave, da bo kupec izdelek dejansko uporabil za ogrevanje, ni potrebna.

XXVIII. V večstanovanjski stavbi ima eden od etažnih lastnikov svoj proizvodnji vir toplote (toplotna črpalka) in zagotavlja ogrevanje še preostalim etažnim lastnikom ali najemnikom. Ali gre v tem primeru za storitev daljinskega ogrevanja uvrščenega v šifro SKD D/35.30?

Glede daljinskega ogrevanja je treba upoštevati tudi definicije po Zakonu o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov (podrobneje opisano v vprašanju XXIV). Iz omenjenih definicij ne izhaja, da kadar eden od etažnih lastnikov drugim zagotavlja ogrevanje, da gre za storitev daljinskega ogrevanja, zato uporaba nižje stopnje DDV ni možna.

XXIX. Po kateri davčni stopnji so obdavčeni pavšalni obratovalni stroški (elektrika, voda, čiščenje prostorov), ki so zajeti in vključeni v ceno najemnine, ki je obdavčena (dogovor po 45. členu ZDDV-1)?

V primeru, ko davčni zavezanec vrednost storitev in blaga (elektrika, voda, čiščenje prostorov...) v zvezi z najemom nepremičnine iz 2. točke 44. člena ZDDV-1 vključi v znesek najemnine, so te

storitve in blago oproščene plačila DDV, torej nosijo usodo najema nepremičnine oziroma so obdavčene po enaki stopnji kot sama najemnina, če so izpolnjeni pogoji iz 45. člena ZDDV-1. Kadar pa se ti obratovalni stroški zaračunavajo ločeno, so obdavčeni po predpisani davčni stopnji za posamezno dobavo blaga ali storitev.

XXX. Katera davčna stopnja se uporabi pri izdaji potrdila o izvoru električne energije, ki zagotavljajo avtentičnost izvora (zelene) energije in hkrati dokazujejo, da je bila električna energija proizvedena izključno iz obnovljivih virov?

Kot izhaja iz spletne strani <https://www.borzen.si/sl/Domov/menu2/Center-za-podpore-proizvodnji-zelene-energije/Ostale-dejavnosti-centra/Potrdila-o-izvoru>, je Borzen v sodelovanju z Agencijo za energijo vzpostavil Register potrdil o izvoru, ki je nadgradnja centralne podatkovne baze potrdil o izvoru. Borzen ima vlogo skrbnika aplikacije, medtem ko je izdajatelj potrdil o izvoru Agencija za energijo. Glavna značilnost potrdil je, da omogočajo pregledno sledenje in dokazovanje porekla elektrike ter posledično večjo preglednost na trgu (npr. preprečevanje morebitne večkratne prodaje okoljske vrednosti elektrike, ki izhaja iz tega porekla).

Kot že zgoraj pojasnjeno (vprašanje IV.), se v davčno osnovo, od katere naj bi se začasno obračunavala nižja, 9,5-odstotna stopnja DDV, vključuje vrednost dobave energenta ter z dobavo povezane dajatve in prispevki. Po pregledu dostopnih informacij na spletu glede izdajanja potrdil ugotovljamo, da izdaja potrdila ni neposredno povezana s samo dobavo električne energije, saj se proces dobave električne energije (pod enakimi pogoji) vseeno izvaja tudi brez izdaje potrdila o izvoru. Ta storitev je tako obdavčena po splošni stopnji DDV.

XXXI. Po kakšni stopnji obračuna DDV izvajalec delitev stroškov ogrevanja (Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli) za izvajanje popisa delilnikov stroškov ogrevanja v večstanovanjskih objektih in za izvedbo delitve stroškov ogrevanja? Izvedba popisa delilnikov in delitev stroškov je povezana z daljinskim ogrevanjem in izvajalec račun izda upravniku, ki naroča storitve v imenu in za račun etažnih lastnikov.

Storitev delitve stroškov in/ali obračun stroškov daljinskega ogrevanja je kot samostojna storitev obdavčena po splošni DDV stopnji.

XXXII. Dobavitelj električne energije nima zagotovljenega daljinskega odčitavanja ali javljanja mesečnega stanja s strani odjemalcev in na dan pred uveljavitvijo ZNUDDVE ni bil opravljen popis števcov. Na dan 31. 12. 2022 je opravil letni poračun dobavljene električne energije tako, da je razliko do vplačane akontacije obdavčil po nižji, 9,5-odstotni stopnji DDV. Po kakšni davčni stopnji naj davčni zavezanec opravi naslednji letni poračun dobavljene električne energije, ki bo 31. 12. 2023?

V skladu s prvim odstavkom 33. člena ZDDV-1 obdavčljiv dogodek in s tem obveznost obračuna DDV nastane, ko je blago dobavljeno ali so storitve opravljene.

Pri dobavi električne energije gre lahko za zaporedne dobave, pri katerih obdavčljivi dogodek nastane na podlagi drugega odstavka 33. člena ZDDV-1, ki določa, da če se za dobavo blaga in opravljanje storitev izdajajo zaporedni računi ali se izvršijo zaporedna plačila, se šteje, da so opravljene v trenutku, ko poteče obdobje, na katero se taki računi ali plačila nanašajo, vendar to obdobje ne sme biti daljše od enega leta.

Za dobavo električne energije, ki se mesečno zaračunava in je predmet »mesečnega« računa, nastane obdavčljiv dogodek zadnji dan obdobja, za katerega se na tem računu zaračuna

dobava električne energije. DDV se v tem primeru obračuna po stopnji, ki velja na zadnji dan prej navedenega obdobja, ne glede na to, kdaj je račun izdan.

Šteje se, da je dobava opravljena v trenutku, ko poteče to obdobje, torej se za celotno obdobje uporablja stopnja, ki velja v trenutku, ko poteče to obdobje. Če so na računu zajete zaporedne dobave električne energije za obdobje, ki se zaključi na dan med 1. septembrom 2022 do vključno 31. maja 2023, torej v obdobju veljavnosti nižje 9,5-odstotne stopnje DDV za dobave električne energije v skladu z ZNUDDVE, se uporabi nižja 9,5-odstotna stopnja DDV.

Hkrati pa poudarjamo, da se bo v naslednjem letnem poročilu za dobavo električne energije, po katerem bodo zajete zaporedne dobave električne energije za obdobje, ki se bo zaključilo od 1. junija 2023 dalje, za celotno obdobje obračunala stopnja DDV veljavna v trenutku, ko bo poteklo navedeno obdobje, torej splošna stopnja DDV.

V primeru razpolaganja s podatki o mesečnih odjemih po posameznih mesecih obdobja, za katerega se pripravlja letni obračun električne energije (npr. na podlagi dejanskih podatkov ali na podlagi opravljene linearne interpolacije), se lahko uporabi stopnja DDV, veljavna za posamezen mesec.

To še zlasti velja v primerih, ko so bili za dobave električne energije tekoče, za posamezne mesece, že izdani (pavšalni) računi in obračunan DDV. V teh primerih se pri letnem obračunu ugotovi razlika med že obračunano količino električne energije in dejanskim odčitkom porabe. Za ugotovljeno razliko v količini dobavljene električne energije se obračuna DDV v letnem obračunu. Ugotovljena razlika v količini dobavljene električne energije se razporedi po mesecih, proporcionalno glede na število dni v posameznem mesecu obdobja obračuna (linearna interpolacija). Za tako razporejene količine dobavljene električne energije se uporabi stopnja DDV, ki se je uporabila ob izdaji posameznega mesečnega računa. Če pa razdelitev ugotovljene razlike v količini dobavljene električne energije na posamezne mesece obdobja, za katerega se pripravlja letni obračun električne energije, ni mogoča (ni opravljena linearna interpolacija), se od ugotovljene razlike v količini dobavljene električne energije obračuna DDV upoštevaje stopnjo DDV, ki velja na zadnji dan obdobja, na katerega se obračun nanaša.

Pri tem pa je potrebno pri letnih obračunih DDV tako za leto 2022 kot za leto 2023 uporabiti enak način obračuna DDV. Le na ta način se zagotavlja cilj, ki ga zasleduje ZNUDDVE, torej razbremenitev končnih potrošnikov višjih cen električne energije v času ogrevalne sezone.

V zgoraj izpostavljenem primeru se pri letnem poročilu, opravljenem 31. 12. 2023, uporabi splošna stopnja DDV.

10.0 POJASNILA K PRAVILNIKU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 82/22)

V Uradnem listu RS, št. [82/22](#) je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – Pravilnik.

Spremembe začnejo veljati 30. junija 2022, pri čemer se začnejo nekatere določbe uporabljati s 1. julijem 2022.

V nadaljevanju pojasnjujemo posamezne spremembe in dopolnitve.

- **Pogoji in način uveljavljanja oprostitev za blago, ki ga uvozi Evropska komisija – sprememba prvega odstavka 80. člena**

Spreminja se prvi odstavek 80. člena Pravilnika, v skladu s katerim se oprostitev plačila DDV za blago, ki ga uvozi Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: komisija) ali agencija ali organ, ustanovljen v skladu s pravom Unije, v skladu s točko 6.b prvega odstavka 50. člena ZDDV-1 uveljavlja kot neposredna oprostitev. In sicer se od vključno 1. 7. 2022 dalje za uveljavljanje oprostitve ne zahteva več predložitve ustreznega potrdila.

- **Uveljavljanje upravičenosti do oprostitve za organe EU s sedežem v Sloveniji – sprememba tretjega odstavka 84.a člena**

Spreminja se tretji odstavek 84.a člena Pravilnika, in sicer se določa, da komisija, agencije ali organi, ustanovljeni v skladu s pravom Unije, s sedežem v Sloveniji, ki nabavljajo blago oziroma naročajo storitve iz točke ab) prvega odstavka 54. člena ZDDV-1 pri davčnih zavezancih, identificiranih za namene DDV v Sloveniji, predložijo zahtevek za izdajo potrdila o oprostitvi plačila DDV na obrazcu iz priloge II [Izvedbene uredbe EU 282/2011](#). Ti upravičenci torej ne predložijo zahtevka za izdajo potrdila za neposredno oprostitev v skladu s pravilnikom, ki ureja pogoje in način oprostitve davkov za diplomatska predstavništva, konzulate, agencije in organe Evropske unije ter mednarodne organizacije v skladu z mednarodnimi pogodбами, ki obvezujejo Republiko Slovenijo. Še vedno pa se glede predložitve zahtevka, izdaje potrdila in hrambe dokazil smiselno uporabljajo določbe prej navedenega pravilnika.

- **Uveljavljanje upravičenosti do oprostitve DDV za oborožene sile drugih držav članic – nov 84.b člen**

Splošno glede oprostitve DDV v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) (8.a točka prvega odstavka 50. člena in d in f točki prvega odstavka 54. člena ZDDV-1):

V skladu s točko d) prvega odstavka 54. člena ZDDV-1 so plačila DDV oproščene dobave blaga in storitev, opravljene na ozemlju Slovenije, namenjene za potrebe oboroženih sil drugih držav članic ali spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz ali kantin, kadar te sile sodelujejo pri obrambnih prizadevanjih za izvajanje dejavnosti Unije v okviru SVOP. V skladu s točko f) prvega odstavka 54. člena ZDDV-1 so plačila DDV oproščene dobave blaga in storitev v drugo državo članico, namenjene za potrebe oboroženih sil katerekoli države članice, razen namembne države članice, za potrebe teh sil ali spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz ali kantin, kadar te sile sodelujejo pri obrambnih prizadevanjih za izvajanje dejavnosti Unije v okviru SVOP.

Ker Unija skupni varnostni in obrambni politiki ter vojaški mobilnosti priznava vse večji pomen in glede na to, da se take oprostite DDV in trošarin že uporabljajo za dobave oboroženim silam, ki sodelujejo pri obrambnih prizadevanjih Severnoatlantske zveze (zveze NATO) zunaj svojih držav, je bila sprejeta [Direktiva 2019/2235/EU](#), s katero se na ravni Unije zagotavlja enaka obravnava obrambnih prizadevanj v okviru zveze NATO in Unije, tako da so dobave oboroženim silam od 1. julija 2022 oproščene DDV in trošarin, če bodo te sile napotene zunaj svoje države članice in bodo sodelovale pri obrambnih prizadevanjih v okviru skupne varnostne in obrambne politike. Določbe te direktive so bile prenesene v ZDDV-1.

Obrambna prizadevanja držav članic za izvajanje dejavnosti Unije v okviru SVOP zajemajo vojaške misije in operacije, dejavnosti bojnih skupin, vzajemno pomoč, projekte stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) in dejavnosti Evropske obrambne agencije (EDA).

Vojaške misije in operacije ter tudi dejavnosti bojnih skupin v okviru SVOP se v skladu s trenutno ureditvijo, ki izhaja iz 42. in 43. člena Pogodbe o EU (PEU), lahko izvajajo le zunaj Unije, vendar bodo oprostitev DDV veljale le za dejavnosti SVOP znotraj Unije v okviru takšne napotitve (npr. napotitev v operativni štab, tranzit, premiki, dejavnosti pred napotitvijo, vaje, sestanki itd.). Prav tako bodo oprostitev DDV veljale v primerih vzajemne pomoči in podpore z razpoložljivimi sredstvi, ki so jo dolžne v primeru oboroženega napada na ozemlja države članice, zagotavljati države članice, kot je to predvideno v 42. členu PEU.

Te oprostitev se uporabljajo le v primerih, ko oborožene sile opravljajo naloge, neposredno povezane z obrambnim prizadevanjem v okviru SVOP, in ne zajemajo civilnih misij v okviru SVOP. Oprostitev DDV za blago ali storitve, ki se zagotavljajo za potrebe civilnega osebja, se lahko uporabljajo le, kadar civilno osebje spremlja oborožene sile, ki opravljajo naloge, neposredno povezane z obrambnimi prizadevanji v okviru SVOP zunaj svoje države članice. Naloge, ki jih izvaja izključno civilno osebje ali ki se izvajajo izključno z uporabo civilnih zmogljivosti, se ne štejejo za obrambna prizadevanja. Oprostitev ne zajemajo dobav blaga ali storitev, ki jih oborožene sile pridobijo za potrebe sil ali civilnega osebja, ki jih spremlja v njihovi državi članici. Oprostitev DDV ne velja za domače dobave blaga (kot npr. nadomestni deli za vojaško opremo) ali opravljanje storitev (kot npr. popravila in prevoz) za lastne oborožene sile držav članic.

Nov 84.b člen Pravilnika:

Dodan je nov 84.b člen, ki ureja postopek uveljavljanja upravičenosti do oprostitve DDV za dobave blaga in storitev (opravljene na ozemlju Slovenije ali dobavljene/opravljene v drugo državo članico), za potrebe oboroženih sil drugih držav članic ali spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz ali kantin, kadar te sile sodelujejo pri obrambnih prizadevanjih za izvajanje dejavnosti Unije v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) (točki d) in f) prvega odstavka 54. člena ZDDV-1).

Oborožene sile drugih držav članic, ki sodelujejo pri obrambnih prizadevanjih za izvajanje dejavnosti Unije v okviru SVOP za uveljavljanje oprostitve pri nabavah blaga ali storitev pri dobaviteljih, identificiranih za namene DDV v Sloveniji, predložijo potrdilo o oprostitvi plačila DDV in/ali trošarin v skladu z [Izvedbeno uredbo 282/2011](#). Če oborožene sile drugih držav članic za nakupe za potrebe teh oboroženih sil ali spremnega civilnega osebja ali oskrbo njihovih menz ali kantin uporabljajo sistem vračila DDV, se smiselno uporabljajo določbe za oborožene sile držav članic severnoatlantske zveze na podlagi predpisa, ki ureja pogoje in način oprostitve davkov za diplomatska predstavništva, konzulate, agencije in organe Evropske unije ter mednarodne organizacije v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

Oprostitev za dobave blaga ali storitve, ki se zagotavljajo za potrebe civilnega osebja, se uveljavi le, kadar civilno osebje spremlja oborožene sile, ki opravljajo naloge, neposredno povezane z obrambnimi prizadevanji v okviru SVOP zunaj svoje države članice.

- Sprememba dejavnikov in popravek odbitka DDV – sprememba 110. člena

S spremembo 110. člena Pravilnika je sedaj jasneje določeno, da se le-ta nanaša na obveznost splošnega popravka odbitka DDV v primeru naknadne spremembe dejavnikov, ki so bili uporabljeni pri določitvi zneska začetnega odbitka DDV in ni vezana samo na osnovna sredstva. Zaradi navedenega se je v prvem odstavku tega člena črtala navedba o osnovnih sredstvih.

Gre za razlago izvajanja določbe 68. člena ZDDV-1, ki od davčnih zavezancev v primerih, če je bil odbitek višji ali nižji od odbitka, do katerega je bil le-ta upravičen, zahteva popravek začetnega

odbitka zaradi spremembe pogojev. Popravek je pomemben, da se lahko zasledujejo cilji DDV direktive in zagotavlja načelo nevtralnosti DDV.

Posebej je določeno, da se za spremembo pogojev, ki so bili odločilni pri določitvi zneska odbitka DDV, ne štejejo spremembe, nastale zaradi sprememb predpisov. Ne gre le za spremembe predpisov o obdavčitvi, ampak za vse predpise, katerih sprememba bi imela vpliv na višino začetnega odbitka DDV. V teh primerih se popravka odbitka DDV ne izvede. Navedena določba je bila zajeta že v prej veljavnem Pravilniku, in sicer v prvem odstavku 110. člena, pri čemer je sedaj določba zapisana ločeno v drugem odstavku navedenega člena.

Primer 1: Sprememba prostorskega načrta

Davčni zavezanec se ukvarja z gradnjo objektov za trg in je za te namene kupil zemljišča za gradnjo. Gradbena zemljišča je kupil z DDV in ga odbijal. Občina je spremenila prostorski načrt, ki na zadevnih zemljiščih več ne omogoča gradnje. Zaradi navedenega davčni zavezanec ne bo mogel izvesti načrtovane gradnje objektov za trg, ki bi jih prodal z DDV. Ali mora davčni zavezanec popraviti odbitek DDV?

Ne, davčnemu zavezancu zaradi spremembe prostorskega načrta ni treba izvesti popravka odbitka DDV, saj gre za okoliščine, ki niso bile odvisne od volje davčnega zavezanca.

Popravek odbitka DDV bo davčni zavezanec izvedel, če se bo odločil za uporabo zemljišča za dejavnosti, ki ne dajejo pravice do odbitka DDV (npr. oproščena prodaja, dajanje v oproščen najem ipd).

Črtal se je dosednji tretji odstavek 110. člena, ki je določal, da se za osnovna sredstva štejejo tudi nepremičnine, ki se po računovodskih predpisih ne uvrščajo med osnovna sredstva, vendar jih davčni zavezanec uporablja za opravljanje dejavnosti. Navedena določba je omogočala popravke odbitkov po 69. členu ZDDV-1 tudi za nepremičnine, ki se štejejo kot zaloga trgovskega blaga. Za nepremičnine, ki so namenjene prodaji (zaloga blaga), se za morebitni popravek odbitka upoštevajo določbe 68. člena ZDDV-1. Pri presoji posamezne vrste nepremičnine je treba izhajati iz vsebinskega vidika in ne samo iz načina evidentiranja posameznih nepremičnin v knjigovodskih evidencah davčnega zavezanca.

Določbe 110. člena, ki so se nanašale na osnovna sredstva, so prenesene v 111. člen Pravilnika.

- Ugotavljanje odbitka DDV pri osnovnih sredstvih – sprememba 111. člena

S spremembo 111. člena se v celoti zaokrožuje področje odbitka DDV pri osnovnih sredstvih. V skladu s tem so se določbe iz 110. člena, ki so se nanašale na osnovna sredstva, prenesle v 111. člen. Nekatere prenesene določbe so tudi vsebinsko spremenjene, kar je pojasnjeno v nadaljevanju.

Prvi odstavek 111. člena ne pomeni vsebinskih sprememb, gre le za prenos prejšnjega drugega odstavka 110. člena.

V drugem odstavku 111. člena se uvaja novost, in sicer je določeno, da če se spremenijo dejavniki, ki so bili odločilni za odbitek DDV pred dejansko uporabo osnovnega sredstva, se popravek odbitka DDV izvede v skladu z 68. členom ZDDV-1. To pomeni, da začne teči obdobje popravka z dnem dejanske uporabe osnovnega sredstva in ne več na dan, ko je zavezanec v svojem knjigovodstvu ugotovil znesek pravice do odbitka vstopnega davka oziroma ugotovil, da

te pravice nima. Do dneva dejanske uporabe se glede popravka odbitka DDV tudi za osnovna sredstva upošteva določba 68. člena ZDDV-1, ki določa, da mora davčni zavezanec prvotni odbitek popraviti, če je odbitek višji ali nižji od odbitka, do katerega je bil davčni zavezanec upravičen. S tem se je zagotovila večja natančnost odbitkov DDV, kar je tudi glavni namen pravil glede popravkov DDV.

Novost je povzeta po sodbi Sodišča EU v zadevi C-791/18, v kateri je pojasnjeno, da je treba Direktivo o DDV razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, s katero se za investicijsko blago uvaja sistem popravka, v skladu s katerim se popravek razdeli na več let, pri čemer se v letu prve uporabe zadevnega blaga, ki ustreza tudi prvemu letu popravka – če se ob tej prvi uporabi izkaže, da ta odbitek ne ustreza odbitku, do katerega je bil davčni zavezanec upravičen na podlagi dejanske uporabe tega blaga – celotni začetni odbitek za to blago popravi v enkratnem znesku.

Logika popravka odbitka DDV, ki ga je treba opraviti, kadar do sprememb dejavnikov, ki so se na začetku upoštevali za določitev zneska odbitka, pride med uporabo osnovnega sredstva, je drugačna od logike, ki velja za popravek, ki ga mora ta davčni zavezanec opraviti, če je začetni odbitek nižji ali višji od odbitka, do katerega je davčni zavezanec glede na dejansko uporabo tega upravičen ob njegovi prvi uporabi.

V tretjem odstavku 111. člena je na novo določen trenutek začetka teka obdobja popravkov (5 oz. 20 let). Obdobje popravka začne teči z dnem dejanske uporabe osnovnega sredstva. Za dan dejanske uporabe osnovnega sredstva se šteje dan, s katerim se je osnovno sredstvo dejansko začelo uporabljati v obdavčljivi dejavnosti davčnega zavezanca. Datum dejanske uporabe je treba ugotoviti v vsakem posameznem primeru, enoznačnega odgovora ni. Ločiti je treba med dejansko in formalno uporabo (npr. formalna sklenitev najemne pogodbe ali dejanski začetek najemnega razmerja).

Primer 2: Sklenitev najemnega razmerja, sprememba namena in obdobje popravka

Davčna zavezanca skleneta najemno pogodbo s 1. 3., najemno razmerje se začne s 1. 9. Najemodajalec je ob nakupu nameraval dajati nepremičnino v oproščen najem, zato odbitka DDV ni uveljavljal. S 1. 3. pride do spremembe dejavnikov, ker sta z najemnikom sklenila pogodbo za obdavčen najem. Kako izvesti odbitek DDV in kdaj začne teči obdobje popravka?

Davčni zavezanec v marcu uveljavi 100 % odbitek (upoštevajo se določbe 68. člena zakona, ker do dejanske uporabe še ni prišlo). S 1. 9., ko je nepremičnina dejansko uporabljena (začetek najemnega razmerja), začne teči obdobje popravka, kar pomeni, da se v primeru spremembe namena uporabe upoštevajo določbe 69. člena ZDDV-1 in 111. člena Pravilnika.

Enako velja v obratni smeri (če bi imel najprej namen uporabe v obdavčeni dejavnosti in nato sklene pogodbo za oproščen najem).

Primer 3: Gradnja stanovanjskega kompleksa za trg

Davčni zavezanec je zgradil stanovanjski blok, sestavljen iz desetih stanovanj. Gradnja nepremičnine se zaključi julija 2022, ko davčni zavezanec nepremičnino tudi evidentira na zalogah, ker je nepremičnina namenjena prodaji. Davčni zavezanec odbija DDV v celoti, ker ima namen nepremičnino uporabiti le v obdavčeni dejavnosti (prodaja z DDV). Zaradi situacije na trgu stanovanj ni uspel prodati in januarja 2023 polovico stanovanj da v oproščen najem. Kako je treba izvesti popravek odbitka DDV?

V navedenem primeru se je namen za polovico stanovanj (namesto obdavčene prodaje oddaja v oproščen najem) spremenil pred dejansko uporabo nepremičnine, zato mora davčni zavezanec

za ta del (polovico stanovanj) prvotni odbitek DDV v celoti popraviti v skladu z 68. členom ZDDV-1, in sicer v davčnem obdobju, v katerem se spremeni nameravani namen uporabe. Obdobje popravkov za navedena stanovanja začne teči januarja 2023 (dejanska uporaba nepremičnine).

Primer 4: Nakup naložbene nepremičnine – oddajanje v najem

Davčni zavezanec prosta denarna sredstva naloži v tržno ugoden nakup »stare« nepremičnine, ki jo kupi z DDV na podlagi dogovora z dobaviteljem po 45. členu ZDDV-1 in izvrši celotni odbitek DDV. Nepremičnino evidentira na kontih razreda 6 (zaloge proizvodov in blaga za prodajo), ker je namenjena za nadaljnjo prodajo. Zaradi neugodnih razmer na trgu nepremičnin se davčni zavezanec po enem letu odloči, da nepremičnine ne bo prodal, ampak jo bo dal v obdavčen najem, zato evidentira nepremičnino med naložbene nepremičnine (konto skupine 02 – Naložbene nepremičnine). Davčni zavezanec nepremičnino v tem času tekoče vzdržuje in jo za potrebe oddajanja v najem, pred samim najemom, tudi adaptira, pri čemer od navedenih prejetih storitev odbija DDV. Izvedba adaptacija je nujna zaradi prilagoditve obstoječe nepremičnine za namene dajanja nepremičnine v najem in se šteje kot investicijsko vzdrževanje. Nepremičnino po 5-tih letih proda brez DDV. Kdaj začne teči obdobje popravka in kako je s popravkom odbitka DDV ob prodaji nepremičnine?

Začetek obdobja popravka začne teči z dnevom začetka dejanske uporabe nepremičnine v dejavnosti – oddajanje v obdavčen najem. Davčni zavezanec mora ob prodaji (brez obračunanega DDV) narediti popravek (tudi za stroške adaptacije - investicijsko vzdrževanje) po 70. členu ZDDV-1 za celotno preostalo obdobje popravka, to je za 16 let (prvo leto, ko nepremičnine še ne uporablja, se ne šteje v obdobje popravka). Obdobje, ko je imel davčni zavezanec nepremičnino na zalogi (eno leto), se ne šteje v obdobje popravka (20 let) po 69. členu ZDDV-1. Pri tem ni pomembno, da ima davčni zavezanec nepremičnino evidentirano med naložbenimi nepremičninami (osnovnimi sredstvi). Za adaptacijo (investicijsko vzdrževanje) se ne določi posebnega obdobja popravka, ker je bilo izvedeno pred dejansko uporabo nepremičnine (dajanje v najem), ko obdobje popravkov še ni začelo teči.

Pravilnik v četrtem odstavku 111. člena določa, da se šteje za spremembo pogojev tudi prehod iz obdavčene v oproščeno dejavnost in obratno in da se popravki izvedejo po 69. členu ZDDV-1 v okviru zakonsko določenega obdobja popravkov (5 oz. 20 let). Gre za delni prenos določbe četrtega odstavka prejšnjega četrtega odstavka 110. člena, pri čemer je sedaj drugače opredeljen začetek teka obdobja popravka, ki je sedaj vezan na dejansko uporabo osnovnega sredstva.

Vsebina petega odstavka 111. člena je nova in je v Pravilnik dodana zaradi enotne razlage načina štetja roka dvanajstmesečnega obdobja popravka ter s tem pravilne uporabe določb glede izračuna zneska popravka odbitka DDV (sedmi in osmi odstavek 111. člena Pravilnika).

Določbe šestega, sedmega in osmega odstavka predstavljajo delni prenos določb tretjega do petega odstavka prejšnjega 111. člena Pravilnika, ki se spreminjajo le v delu, ki se nanaša na nov način določanja trenutka, od katerega teče obdobje popravka po 69. členu ZDDV-1.

Popravek odbitka DDV se ugotovi v obračunu DDV za davčno obdobje, v katerem je prišlo do sprememb upravičenosti do odbitka DDV, in sicer v znesku, ki je sorazmeren številu dni do konca tega dvanajstmesečnega obdobja popravka.

Glede na to, da se v skladu s sedmim in osmim odstavkom znesek popravka odbitka DDV izračunava na dnevnom nivoju, je za pravilnost izračuna števila dni popravka pomembna pravilna določitev začetka teka obdobja popravka, kar sedaj jasno določa nov peti odstavek 111. člena. Znesek popravka v dvanajstmesečnem (ne letnem) obdobju popravka se izračuna tako, da se znesek popravka, ki pripada enemu dnevu (znesek, izračunan po formuli iz sedmega odstavka 111. člena) pomnoži s številom preostalih dni do konca dvanajstmesečnega obdobja popravka.

V nadaljevanju prikazujemo nekaj primerov izračuna popravka odbitka DDV, pri čemer opozarjamo, da lahko prihaja zaradi zaokroževanja pri izračunih zneskov do določenih razlik.

Primer 5: Izračun popravka odbitka DDV pri nepremičnini v obdobju popravka – oproščena prodaja

Davčni zavezanec je kupil nepremičnino dne 1. 1. 2013⁵ za namene obdavčene dejavnosti in ob nakupu v celoti odbijal DDV. Zaradi objektivnih težav je dal nepremičnino v obdavčen najem šele 3. 8. 2013. Dne 17. 11. 2014 se najem spremeni v oproščen najem. Davčni zavezanec dne 24. 12. 2017 nepremičnino proda brez obračunanega DDV.

Poslovni dogodki primera:

Nabavna vrednost nepremičnine brez DDV:	200.000 EUR
Znesek DDV (22 %):	44.000 EUR
Datum nakupa:	1. 1. 2013
Datum prve dejanske uporabe:	3. 8. 2013
Prvi dan uporabe v oproščeni dejavnosti:	17. 11. 2014
Dan prodaje nepremičnine (brez obračunanega DDV):	24. 12. 2017
Konec obdobja popravka:	2. 8. 2033

Izračun popravka odbitka:

Začetek obdobja popravka	Konec obdobja popravka	Št. dni v obdobju popravka (1 leto = 365 dni)*	Znesek odbitnega DDV/dan	Znesek popravka odbitka	Pravica do odbitka	Znesek uveljavljenega odbitka DDV v obdobju popravka	Obdobje popravka DDV-O
I.	II.	III.	IV.	V. = III. * IV.	VI.	VII.	VIII.
1.01.2013	2.08.2013	ne šteje v obdobje popravka	0	0	DA	44.000,00**	
3.08.2013	16.11.2014	471	6,03	0,00	DA	0,00	-
17.11.2014	2.08.2015	259	6,03	-1.561,77	NE	-1.561,77	11/2014
3.08.2015	2.08.2016	365	6,03	-2.200,95	NE	-2.200,95	8/2015
3.08.2016	2.08.2017	365	6,03	-2.200,95	NE	-2.200,95	8/2016
3.08.2017	2.08.2018	365	6,03	-2.200,95	NE	-2.200,95	8/2017
24.12.2017	2.08.2018	-222***	6,03	1.338,66	DA	1.338,66	12/2017
24.12.2017	2.08.2033	5.697	6,03	-34.352,91	NE	-34.352,91	12/2017
SKUPAJ		7.300		-41.178,87		2.821,13	

*V formuli za izračun v sedmem odstavku 111. člena je v ulomku v imenovalcu navedeno 365 dni, kar pomeni, da se prestopna leta za izračun števila dni v obdobju popravka ne upoštevajo.

**V tem obdobju se za popravek odbitka upoštevajo določbe 68. člena ZDDV-1, ker ima v konkretnem primeru DZ namen uporabljati osnovno sredstvo v celoti v obdavčeni dejavnosti, ima 100 % odbitek.

***Popravek za 222 dni je izveden zaradi spremembe pogojev (prodaja) znotraj 12-mesečnega obdobja, ker je bil popravek odbitka izveden predhodno (3. 8. 2017) že za celotnih 12 mesecev. V istem obdobju je treba narediti še popravek odbitka DDV zaradi prodaje osnovnega sredstva dne 24. 12. 2017, in sicer v enkratnem znesku do konca obdobja popravka po 70. členu ZDDV-1.

⁵ Za namene prikaza izračuna so upoštevana pravila za izračun po spremembi Pravilnika, čeprav so za potrebe prikaza izračuna uporabljena obdobja pred spremembo Pravilnika.

Kontrola pravilnosti izračuna števila dni se lahko izvede s seštevkom skupnega števila dni (20 let x 365 dni = 7.300 dni).

Primer 5a: Izračun popravka odbitka DDV pri nepremičnini v obdobju popravka – obdavčena prodaja

Naveden primer je vsebinsko enak kot primer št. 5, le končna prodaja nepremičnina je obdavčena z DDV. Vsi ostali podatki in poslovni dogodki ostajajo enaki in jih ponovno ne navajamo.

Izračun popravka odbitka DDV:

Začetek obdobja popravka	Konec obdobja popravka	Št. dni v obdobju popravka (1 leto =365 dni)	Znesek odbitnega DDV/dan	Znesek popravka odbitka	Pravica do odbitka	Znesek uveljavljenega odbitka DDV v obdobju popravka	Obdobje popravka DDV-O
I.	II.	III.	IV.	V. = III. * IV.	VI.	VII.	VIII.
1.1.2013	2.8.2013	ne šteje v obdobje popravka	0	0	DA	44.000,00	
3.8.2013	16.11.2014	471	6,03	0,00	DA	0,00	-
17.11.2014	2.8.2015	259	6,03	-1.561,77	NE	-1.561,77	11/2014
3.8.2015	2.8.2016	365	6,03	-2.200,95	NE	-2.200,95	8/2015
3.8.2016	2.8.2017	365	6,03	-2.200,95	NE	-2.200,95	8/2016
3.8.2017	2.08.2018	365	6,03	-2.200,95	NE	-2.200,95	8/2017
24.12.2017	2.8.2018	-222*	6,03	1.338,66	DA	1.338,66	12/2017
24.12.2017	2.8.2033	5.697**	6,03	0,00	DA	0,00	
SKUPAJ		7.300		-6.825,96		37.174,04	

*Gre za korekcijo popravka odbitka za 222 dni, ker je bil 3. 8. 2017, ko še ni bilo podatka o prodaji nepremičnine, izveden popravek za celotno 12-mesečno obdobje.

**Izračun izveden samo za namene prikaza (kontrole) št. dni v tabeli. Popravka odbitka DDV v tem primeru ni treba izvesti, saj je davčni zavezanec že ob nakupu nepremičnine odbijal celotni DDV.

Določbe od devetega do enajstega odstavka 111. člena Pravilnika so vsebinsko enake kot v prej veljavnem Pravilniku določbe petega odstavka 110. člena ter šestega in sedmega odstavka 111. člena.

Določba dvanajstega odstavka 111. člena določa, da davčni zavezanec, ki se ponovno identificira za namene DDV in ki je ob predhodnem prenehanju identifikacije za namene DDV moral izvesti popravek odbitka DDV za osnovna sredstva v celoti za preostalo obdobja popravka, od teh osnovnih sredstev, če jim obdobje popravka še ni preteklo, izvede popravek odbitka DDV prav tako v celoti za preostalo obdobje popravka (po prej veljavnem šestem odstavku 110. člena Pravilnika, se je izvajal popravek v tem primeru po 69. členu ZDDV-1, in sicer z upoštevanjem dvanajstmesečnih popravkov). V tej zvezi dodatno pojasnjujemo, da imajo davčni zavezanci, ki so navedene popravke po prej veljavnem šestem odstavku 110. člena Pravilnika izvedli po 69. členu ZDDV-1 (torej z upoštevanjem dvanajstmesečnih popravkov), od uveljavitve sprememb Pravilnika pravico izvesti popravek odbitka v enkratnem znesku za celotno preostalo obdobje popravka.

Določba trinajstega odstavka 111. člena Pravilnika določa, da davčni zavezanec, ki kupi osnovno sredstvo pred identifikacijo za namene DDV, lahko popravi odbitek DDV od osnovnih sredstev, za katera obdobje popravka še ni poteklo. Popravek se izvede v višini, ki ustreza razliki me celotnim odbitim DDV (z računa) in sorazmernim delom DDV, od katerega davčni zavezanec ni

imel pravice do odbitka DDV, ker še ni bil identificiran za namene DDV. Popravek se izvede v celoti za preostalo obdobje popravka. Navedeni način popravka odbitka DDV se je že izvajal v skladu s pojasnilom FURS št. [4230-234/2020-1 z dne 14. 5. 2021](#).

Primer 6: Popravek odbitka pri nabavi gradbenega stroja pred identifikacijo za DDV

Davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV (mali davčni zavezanec), je nabavil osnovno sredstvo (gradbeni stroj) dne 15. 3. 2020. Ker ni identificiran za namene DDV, odbitka DDV ob nakupu ne more uveljavljati. Dne 20. 5. 2021 se davčni zavezanec identificira na namene DDV in uveljavlja popravek odbitka od navedenega sredstva. Dne 1. 1. 2024 (veljavnost identifikacijske številke za namene DDV do 31. 12. 2023) davčni zavezanec zaradi padca prometa izstopi iz sistema DDV (preide med male davčne zavezanec). Dne 1. 2. 2025 se mora davčni zavezanec ponovno identificirati za DDV, ker bo dosegel prag za vstop v sistem DDV.

Poslovni dogodki primera:

Nabavna vrednost stroja brez DDV:	30.000
Znesek DDV (22 %):	6.600
Datum nakupa:	15.03.2020
Datum identifikacije za namene DDV:	20.05.2021
Datum prenehanja identifikacije za namene DDV	1.1.2024
Datum ponovne identifikacije za DDV	1.2.2025
Konec obdobja popravka:	14.3.2025

Izračun popravka odbitka DDV:

Začetek obdobja popravka	Konec obdobja popravka	Št. dni v obdobju popravka (1 leto =365 dni)	Znesek odbitnega DDV/dan	Znesek popravka odbitka	Pravica do odbitka	Znesek uveljavljenega odbitka DDV v obdobju popravka	Obdobje popravka DDV-O
I.	II.	III.	IV.	V. = III. * IV.	VI.	VII.	VIII.
15.03.2020	19.05.2021	431	3,62	(-1.560,22)*	NE	0,00	-
20.05.2021	14.03.2025	1394	3,62	5.046,28	DA	5.046,28	5/2021
1.01.2024	14.03.2025	438	3,62	-1.585,56	NE	-1.585,56	12/2023
1.02.2025	14.03.2025	42	3,62	152,04	DA	152,04	2/2025
SKUPAJ		-		-		3.612,76	

*Izračun zneska popravka DDV v obdobju poslovanja pred identifikacijo za namene DDV je v tabeli prikazan zaradi preglednosti izračuna vseh popravkov skozi obdobja, saj v tem obdobju zavezanec ni uveljavljal odbitka DDV in zato dejansko tudi ni nobenega popravka odbitka DDV v tem obdobju.

- Zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV – sprememba 129. člena

V prvem odstavku 129. člena gre samo za redakcijske popravke. Tako še vedno velja, da se pravna ali fizična oseba lahko identificira za namene DDV že s prvimi, navzven vidnimi aktivnostmi v zvezi z opravljanjem dejavnosti (na primer pripravljala dela, prvi nakup blaga ali opreme in podobno). Kot dokazilo, da namerava opravljati dejavnost, davčnemu organu predloži pogodbe ali predpogodbe, poslovni načrt, listine o nakupih za namen opravljanja dejavnosti in podobno.

Z drugim odstavkom 129. člena se tako kot do sedaj določa obvezna vložitev zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV prek sistema eDavki. V zvezi s tem se v nadaljevanju z osmim odstavkom določa, da lahko davčni zavezanec zahtevek za izdajo identifikacijske številke –

obrazec DDV-P2 predložijo tudi neposredno prek portala slovenska poslovna točka (SPOT) ali na točkah SPOT. Pri slednjem gre le za redakcijski popravek, in sicer zaradi preimenovanja tega portala oz. točke (prej prek sistema e-VEM ali točke VEM).

Obrazca DDV-P2 in DDV-P3 nista več prilogi k Pravilniku, saj se s 14. členom Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika črtata Priloga VI (obrazec DDV-P2) in priloga VII (obrazec DDV-P3). Prej navedena obrazca sta objavljena na spletni strani FURS ([za pravne osebe](#) in [za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost](#)).

S tretjim in četrtem odstavkom 129. člena se določajo podatki, ki jih vsebujeta obrazca DDV-P2 in DDV-P3.

Spremembe na obrazcu DDV-P2:

- šifre in nazivov dejavnosti, ki so predstavljale večje deleže ustvarjenega prometa, se več ne navaja (črtan razdelek »Dejavnost«);
- v razdelku »Drugi podatki« sta za prostovoljno identifikacijo za namene DDV po 94. členu ZDDV-1 sedaj dve polji, in sicer:
 - polje 14 - prostovoljna vključitev po prvem odstavku 94. člena ZDDV-1 (izpolnijo davčni zavezanci, ki v zadnjih 12 mesecih niso oz. ni verjetno da bodo presegli limit 50.000 evrov obdavčljivega prometa. Izpolnijo tudi davčni zavezanci, za katere se po desetem odstavku 94. člena ZDDV-1 dohodek za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (v nadaljevanju OKGD) ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, in se za davčnega zavezanca za tako dejavnost šteje nosilec, kot je določen po predpisih o dohodnini) in
 - polje 15 - prostovoljna identifikacija za namene DDV predstavnika kmečkega gospodinjstva, ki je iz OKGD po zakonu, ki ureja dohodnino, obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku;
 - dodano je novo polje 19 - Opravljanje dobav/storitev po 130.c členu ZDDV-1 (unijska ureditev VEM), ki ga izpolni davčni zavezanec, ki se želi identificirati za namene DDV po devetem odstavku 129. člena Pravilnika. Mali davčni zavezanec se mora za uporabo unijske ureditve VEM predhodno identificirati za namene DDV, vendar lahko še naprej uporablja posebno ureditev za male davčne zavezance (več o tem v [Priročniku o sistemu »vse na enem mestu« za DDV](#)). Davčni zavezanec je torej lahko za »domače« dobave še vedno oproščen plačila DDV, če v obdobju zadnjih 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel 50.000 evrov obdavčljivega prometa (prvi odstavek 94. člena ZDDV-1). V zvezi s tem opozarjamo, da morajo davčni zavezanci, ki so se prostovoljno identificirali samo zaradi vstopa v posebno unijsko ureditev VEM in bi želeli uveljaviti izjemo od obveznosti predložitve obračuna DDV po 156.a členu Pravilnika, od 1. julija dalje predložiti nov obrazec DDV-P2, na katerem označijo polje 19 »Opravljanje dobav/storitev po 130.c členu ZDDV-1« (unijska ureditev VEM). K obrazcu predložijo prilogo z navedbo, da gre za spremembo, ki je v veljavi šele s 1. 7. 2022 in so za domače dobave še vedno oproščeni plačila DDV. Na ta način se bo za navedene davčne zavezance zagotovilo izvajanje na podlagi 156.a člena Pravilnika predpisane izjeme od obveznosti predložitve obračuna DDV. Če davčni zavezanec ne bo predložil novega obrazca DDV-P2, bo moral še naprej oddajati obračune DDV. Oddaja obrazca DDV-P2 z označitvijo polja 19 bo mogoča od 1. julija 2022 dalje.
- vsa ostala polja v tem razdelku so samo ustrezno preštevilčena.

Spremembe na obrazcu DDV-P3:

- v razdelku »Drugi podatki« se črta Polje 20 - Prostovoljna vključitev po šestem odstavku 20. člena ZDDV-1, saj z novelo [ZDDV-1M](#) ni več relevantno. To polje so prej izpolnjevali davčni zavezanci s sedežem v drugi državi članici, ki s prodajo blaga na daljavo končnim

potrošnikom v Sloveniji niso presegli limita 35.000 evrov, so se pa prostovoljno odločili za obračunavanje slovenskega DDV od tako opravljenih dobav. Z novelo [ZDDV-1M](#) se je s 30.f členom določil nov prag 10.000 evrov, in sicer za dobave blaga na daljavo in opravljanje telekomunikacijskih storitev, storitev oddajanja in elektronskih storitev osebam, ki niso davčni zavezanci (s sedežem/prebivališčem v Uniji). Ta prag velja za vse te transakcije za vse države članice, pri čemer morajo biti izpolnjeni pogoji, določeni v prvem odstavku 30.f člena ZDDV-1. Temeljno izhodišče je, da se DDV v zvezi z navedenim opravljanjem čezmejnih telekomunikacijskih storitev, storitev oddajanja in elektronsko opravljenih storitev ter prodaj blaga na daljavo znotraj Unije do vrednosti 10.000 evrov obravnava enako kot »domače« dobave blaga in opravljene storitve. Ko se prag 10.000 evrov preseže, se za določitev kraja obdavčitve uporabijo splošna pravila, torej pri dobavi blaga na daljavo znotraj Unije se kraj določi tam, kjer se blago nahaja v trenutku, ko se odpošiljanje ali prevoz blaga pridobitelju konča, pri telekomunikacijskih storitvah, storitvah oddajanja ali elektronskih storitvah, opravljenih osebam, ki niso davčni zavezanci, pa tam, kjer ima prejemnik sedež. Davčnemu zavezancu, ki s prej navedenimi dobavami še ni presegel praga 10.000 evrov, je s četrtem odstavkom 30.f člena ZDDV-1 dana možnost, da obračuna DDV po stopnjah, ki veljajo v državi članici potrošnje (s tem je tujemu davčnemu zavezancu dana možnost, da od prej navedenih dobav obračunava slovenski DDV). V takem primeru tak davčni zavezanec na obrazcu DDV-P3 izpolni polje 23 – Prostovoljna vključitev po četrtem odstavku 30.f člena ZDDV-1.

V ostalih odstavkih tega člena ni sprememb.

- Identifikacija davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji – sprememba sedmega odstavka 131. člena

Z dopolnitvijo sedmega odstavka 131. člena se dodatno pojasnjuje, da davčnemu zavezancu, ki nima sedeža v Sloveniji, ni treba predložiti zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV (se mu ni treba obvezno identificirati za namene DDV, lahko pa se) tudi, če na ozemlju Slovenije opravlja samo obdavčljive dobave blaga in storitev prejemniku, davčnemu zavezancu identificiranemu za namene DDV po splošnih pravilih, ki mora kot prejemnik dobave v skladu s tretjim odstavkom 76. člena ZDDV-1 plačati DDV. Dopolnitev te določbe pravilnika sledi spremembam na področju identifikacije davčnih zavezancev, ki v Sloveniji nimajo sedeža, ki veljajo od 22. 1. 2022 (novela ZDDV-1M).

Več glede identifikacije davčnih zavezancev, ki nimajo sedeža v Sloveniji, je sicer pojasnjeno na spletni strani FURS, in sicer [v podrobnejšem opisu Spremembe zakonodaje na področju DDV \(pojasnila o noveli ZDDV-1M\)](#).

- Prenehanje identifikacije za namene DDV – sprememba prvega odstavka 132. člena

S prvim odstavkom 132. člena se določa, da davčnemu zavezancu na njegovo zahtevo preneha identifikacija za namene DDV, če v zadnjih 12 mesecih ne presega zneska 50.000 evrov obdavčljivega prometa. S spremembo se bolj jasno pojasnjuje, da se pri prenehanju identifikacije za namene DDV na vlogo davčnega zavezanca upošteva promet zadnjih 12 mesecev in ne prometa v zadnjem koledarskem letu. Ne gre za vsebinsko spremembo, ampak za uskladitev pravilniške določbe z že uveljavljenim izvajanjem ob upoštevanju določbe prvega odstavka 94. člena ZDDV-1.

Določba prvega odstavka 132. člena Pravilnika velja tudi za davčnega zavezanca, ki po desetem odstavku 94. člena ZDDV-1 dohodek za OKGD ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Navedeno pa ne velja za predstavnika kmečkega gospodinjstva, ki je iz OKGD po zakonu, ki ureja dohodnino, obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku, ker se s spremembo drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 s 1. 7. 2022 odpravlja prag 7.500 evrov katastrskega dohodka za obvezen vstop kmetov v sistem DDV. Predstavniku takega kmečkega gospodinjstva na njegovo vlogo preneha identifikacija za namene DDV ne glede na višino katastrskega dohodka, ki ga dosežejo člani kmečkega gospodinjstva, in sicer:

- predstavnik kmečkega gospodinjstva, ki ga je davčni organ identificiral za namene DDV po uradni dolžnosti, lahko predloži zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV v sistemu eDavki od 1. 7. 2022 dalje. Ker se prag 7.500 evrov v drugem odstavku 94. člena ZDDV-1 odpravlja z dnem 1. 7. 2022, ima davčni organ šele od 1. 7. 2022 dalje podlago za izdajo odločbe o prenehanju identifikacije za namene DDV na vlogo takih kmečkih gospodinjstev. Glede datuma prenehanja identifikacije, navedenega v izreku odločbe o prenehanju identifikacije za namene DDV, je treba upoštevati, da datum prenehanja ne more biti določen pred datumom vročitve odločbe o prenehanju identifikacije za namene DDV. Če pa se predstavnik kmečkega gospodinjstva odloči, da ostane v sistemu DDV še naprej identificiran za namene DDV (z OKGD, katere predstavnik je in z vsemi drugimi dejavnostmi, katerih nosilec je), o tem davčni organ posebej ne obvešča⁶,
- predstavnik kmečkega gospodinjstva, ki je v sistem DDV vstopil prostovoljno in mu je bila dodeljena identifikacijska številka za DDV na njegovo vlogo, lahko predloži zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV v sistemu eDavki ob pogoju, da je že poteklo obdobje 60 mesecev.

V zvezi s tem izpostavljamo, da mora davčni zavezanec v skladu s šestim odstavkom 132. člena Pravilnika na dan pred prenehanjem identifikacije za namene DDV obračunati DDV od vsega prometa, ki ga je opravil do dneva prenehanja identifikacije za namene DDV in od zalog blaga, za katere je uveljavil odbitek DDV. Na podlagi enajstega odstavka 111. člena Pravilnika mora davčni zavezanec, ki mu preneha identifikacija za namene DDV zaradi prehoda na posebno ureditev za male davčne zavezance, za obdobje po spremembi popraviti odbitek DDV od osnovnih sredstev, za katera obdobje popravka še ni poteklo (za osnovna sredstva 5 let, za nepremičnine 20 let). Popravek odbitka DDV izvede le enkrat za celotno preostalo obdobje popravka. Davčni zavezanec, ki mu preneha identifikacija za namene DDV zaradi prenehanja opravljanja dejavnosti, mora od blaga, za katerega je bila dana pravica do celotnega ali delnega odbitka, obračunati DDV v skladu s c) točko 8. člena ZDDV-1.

- **Možnost spremembe davčnega obdobja iz trimesečnega v mesečnega – nova sedmi in osmi odstavek 156. člena**

Kot določa šesti odstavek 156. člena Pravilnika, je za davčnega zavezanca, ki se mu med letom spremeni davčno obdobje iz koledarskega trimesečja v koledarski mesec, zaradi opravljanja transakcij znotraj Unije in obveznosti predložitve rekapitulacijskega poročila, v naslednjem koledarskem letu davčno obdobje koledarsko trimesečje, če v preteklem koledarskem letu ni presegel 210.000 evrov obdavčljivega prometa, dokler ne začne opravljati transakcij znotraj Unije, za katere je dolžan predlagati rekapitulacijsko poročilo.

⁶ Če je tak davčni zavezanec tudi nosilec drugih dejavnosti, je treba smiselno upoštevati odgovor pod c točko primera 12.

Z novim sedmim odstavkom je tem davčnim zavezancem omogočeno, da v naslednjem koledarskem letu njihovo davčno obdobje ostane mesečno, če do 31. januarja tekočega leta obvesti davčni organ, da bo v tekočem letu izpolnjeval pogoje za določitev takšnega davčnega obdobja v skladu z 89. členom zakona (tj. da bo opravljal transakcije znotraj Unije, zaradi katerih bo imel obveznost predložitve rekapitulacijskega poročila). Tako določeno davčno obdobje velja, dokler davčni zavezanec obvestila ne prekliče, vendar najmanj do konca tekočega koledarskega leta. Davčni zavezanec predloži obvestilo v elektronski obliki prek sistema eDavki.

Na podlagi novega osmega odstavka bo lahko davčni zavezanec, ki je davčnemu organu predložil zgoraj navedeno obvestilo in mu je bilo na tej podlagi določeno mesečno davčno obdobje, v elektronski obliki prek sistema eDavki do 31. januarja tekočega leta obvestil davčni organ, da v tekočem letu ne bo več izpolnjeval pogojev za določitev takšnega davčnega obdobja. V tem primeru bo davčni organ davčnemu zavezancu ob centralni menjavi obdobja spremenil davčno obdobje v koledarsko trimesečje.

Obvestilo bo kot samostojen obrazec podprt na eDavkih, davčnim zavezancem bo za oddajo na voljo s 1. 1. 2023.

Primer 7: Obvestilo, da ostane mesečni davčni zavezanec

Davčni zavezanec je marca 2022 opravil transakcije znotraj Unije, zaradi katerih mora za marec 2022 predložiti rekapitulacijsko poročilo. V skladu z drugim odstavkom 156. člena Pravilnika se davčnemu zavezancu z aprilom spremeni davčno obdobje v mesečno davčno obdobje. Davčni organ izvede prvi vikend februarja 2023 menjavo obdobja. Za konkretnega davčnega zavezanca se ugotovi, da ima po obračunih DDV za koledarsko leto 2022 izkazan promet, nižji od 210.000 evrov, rekapitulacijskega poročila za januar 2023 nima predloženega. V skladu s šestim odstavkom bi se davčnemu zavezancu za leto 2023 spremenilo davčno obdobje v trimesečno. Ali in kdaj lahko predloži obvestilo o izbiri mesečnega davčnega obdobja?

Na podlagi novega sedmega odstavka 156. člena Pravilnika lahko davčni zavezanec prek eDavkov v času od 1. 1. do 31. 1. 2023 predloži obvestilo, da bo tudi v letu 2023 opravljal transakcije znotraj Unije, zaradi katerih bo dolžan predlagati rekapitulacijsko poročilo in zato želi ostati mesečni davčni zavezanec. Na podlagi tega obvestila bo davčni zavezanec ostal mesečni davčni zavezanec, in sicer do preklica, vendar najmanj do konca leta 2023 (davčni zavezanec bo lahko na obvestilu označil, do kdaj naj bi to obvestilo veljalo).

Primer 8: Obvestilo, da se obdobje spremeni v koledarsko trimesečje

Davčni zavezanec iz prejšnjega primera ima po obračunih DDV za koledarsko leto 2024 izkazan promet, nižji od 210.000 evrov, rekapitulacijskega poročila za januar 2025 nima predloženega. V času od 1. 1. do 31. 1. 2025 predloži obvestilo, da v tekočem letu ne bo več izpolnjeval pogojev za določitev mesečnega davčnega obdobja (ne bo opravljal transakcij, zaradi katerih bi moral predložiti rekapitulacijsko poročilo).

Davčnemu zavezancu se za leto 2025 davčno obdobje spremeni v koledarsko trimesečje.

Primer 9: Obvestilo, da se obdobje spremeni v koledarsko trimesečje

Davčni zavezanec iz primera 7, ki je predložil obvestilo o izpolnjevanju pogojev za določitev mesečnega davčnega obdobja, ima po obračunih DDV za koledarsko leto 2024 izkazan promet, višji od 210.000 evrov. V času od 1. 1. do 31. 1. 2025 predloži obvestilo, da v tekočem letu ne bo več izpolnjeval pogojev za določitev takšnega davčnega obdobja (osmi odstavek 156. člena Pravilnika).

Davčnemu zavezancu se za leto 2025 davčno obdobje ne spremeni, ostane mesečni davčni zavezanec (prvi odstavek 89. člena ZDDV-1),. V naslednjem letu se v primeru, da bo imel po obračunih za koledarsko leto 2025 izkazan promet, nižji od 210.000 evrov in ne bo imel predloženega rekapitulacijskega poročila za januar 2026, davčno obdobje spremeni v trimesečno. Pogoji za uporabo sedmega odstavka 156. člena Pravilnika niso izpolnjeni (ne gre za davčnega zavezanca, ki bi se mu med letom spremenilo davčno obdobje iz koledarskega trimesečja v koledarski mesec, zaradi opravljanja transakcij znotraj Unije in obveznosti predložitve rekapitulacijskega poročila). Navedeno velja tudi, če bi ta davčni zavezanec v letu 2025 opravljal transakcije znotraj Unije in zato imel obveznost predložitve rekapitulacijskega poročila.

Primer 9a: Davčni zavezanec iz primera 8 ne predloži obvestila, da želi, da se mu obdobje spremeni v koledarsko trimesečje

Davčni zavezanec do preklica ostane mesečni davčni zavezanec, če so izpolnjeni pogoji po sedmem odstavku 156. člena Pravilnika (opravlja transakcije znotraj Unije in ima zato obveznost predložitve rekapitulacijskega poročila ter hkrati promet pod 210.000 evrov) ali če so izpolnjeni pogoji po prvem odstavku 89. člena ZDDV-1 (promet nad 210.000 evrov).

Primer 10: Davčni zavezanec ne opravlja transakcij znotraj Unije, zaradi katerih bi bil dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo

Davčni zavezanec, ki ima po obračunih DDV za koledarsko leto 2022 izkazan promet, nižji od 210.000 evrov, ne opravlja transakcij znotraj Unije, zaradi katerih bi bil dolžan predložiti rekapitulacijsko poročilo. Ker večino blaga izvozi, ima po obračunih DDV za večino davčnih obdobj izkazan presežek, katerega vračilo zahteva. Ali lahko predloži obvestilo, da bi bil v letu 2023 mesečni davčni zavezanec?

Ne.

- Identifikacija kmetov – sprememba 130. in 160. člena

Ker se s 1. 7. 2022 odpravlja prag 7.500 evrov katastrskega dohodka vseh članov kmečkega gospodinjstva iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 za obvezen vstop v sistem DDV, se s črtanjem šestega odstavka 130. člena za davčni organ ukinja identifikacija kmetov po uradni dolžnosti. Tudi črtanje sedmega odstavka tega člena Pravilnika je posledica ukinitve praga za obvezen vstop v sistem DDV.

Kot je že bilo pojasnjeno pri noveli ZDDV-1M, se kot davčni zavezanec iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 šteje eden od članov kmečkega gospodinjstva, zavezanec za dohodnino od dohodka iz OKGD, kot jo določajo predpisi o dohodnini, če se zanjo dohodek ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ki ga člani kmečkega gospodinjstva, zavezanci za dohodnino iz te dejavnosti določijo za predstavnika. Po Zakonu o dohodnini se za zavezanca za dohodnino enakopravno štejejo vsi člani kmečkega gospodinjstva. Ko tako kmečko gospodinjstvo želi izkoristiti ugodnost iz 95. člena ZDDV-1 (uveljavljanje pavšalnega nadomestila), mora določiti osebo, ki ugodnost uveljavi v imenu vseh članov, ki opravljajo dejavnost (so zavezanci za dohodnino iz tega naslova). V tem primeru morajo člani kmečkega gospodinjstva med sabo določiti svojega predstavnika.

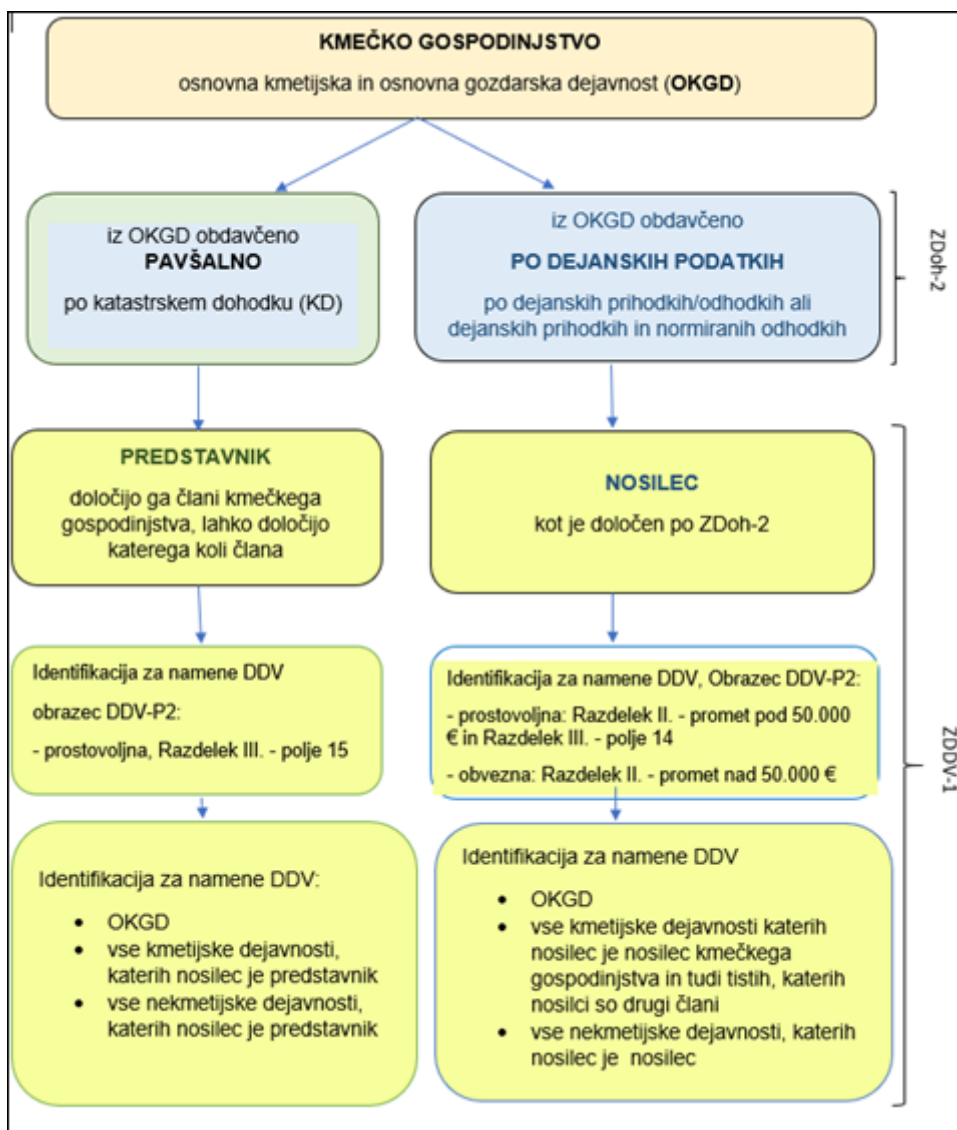
Tako kmečko gospodinjstvo se lahko po svojem predstavniku odloči za obračunavanje DDV prostovoljno. V takem primeru mora davčnemu organu vnaprej priglasiti svojo izbiro v elektronski obliki (prek DDV-P2, med drugim izpolni polje 15) in jo uporabljati najmanj 60 mesecev (5 let) ne glede na to, kolikšna bo višina opravljenega obdavčljivega prometa v teh letih. V tem primeru

davčni organ izda identifikacijsko številko kmetu, ki je predstavnik članov kmečkega gospodinjstva. Predstavnik kmečkega gospodinjstva, ki se prostovoljno identificira za namene DDV, v skladu s 160. členom Pravilnika z dnem identifikacije postane davčni zavezanec, identificiran za namene DDV za celotno dejavnost, za katero se plačuje dohodnina po katastrskem dohodku v okviru kmečkega gospodinjstva, in za vse druge dejavnosti, katerih nosilec je. Dokler je predstavnik kmečkega gospodinjstva identificiran za namene DDV za celotno dejavnost, za katero se plačuje dohodnina po katastrskem dohodku v okviru kmečkega gospodinjstva, je identificiran tudi z vsemi dejavnostmi, katerih nosilec je in mora ostati v sistemu DDV identificiran za namene DDV vsaj 60 mesecev (ne glede na to, da je bil že prej v sistemu DDV z drugimi svojimi dejavnostmi, katerih nosilec je).

Pri fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se katastrski dohodek iz OKGD (iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1) ne všteva v obdavčljivi promet iz prvega odstavka 94. člena ZDDV-1.

Pojasnjujemo še, da kmečko gospodinjstvo, ki dohodek iz OKGD ugotavlja po dejanskih prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih vstopi v sistem DDV tako, da se za namene DDV identificira nosilec kmečkega gospodinjstva (obvezno, ko preseže limit 50.000 evrov iz prvega odstavka 94. člena ZDDV-1, prostovoljno pa lahko že prej), ne pa tudi drugi člani. Več o tem je pojasnjeno na spletni strani FURS, in sicer [v podrobnejšem opisu Spremembe zakonodaje na področju DDV \(pojasnila o noveli ZDDV-1M\)](#).

V nadaljevanju je na Sliki 1 kratek pregled identifikacije za namene DDV kmečkega gospodinjstva glede na način ugotavljanja dohodka iz OKGD.

Slika 1

Primer 11:

Kmečko gospodinjstvo, ki dohodek iz OKGD ugotavlja pavšalno po katastrskem dohodku (OKGD po KD), se želi prostovoljno identificirati za namene DDV, za kar določi člana A za predstavnika kmečkega gospodinjstva. Predstavnik - član A je tudi nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji (DDK1) in dejavnosti s.p.. Član istega kmečkega gospodinjstva B ima registrirano svojo dopolnilno dejavnosti (DDK2) in ni identificiran za namene DDV, želi pa obračunavati DDV od dobav, ki jih opravi v okviru svoje DDK2. Za katere dejavnosti velja identifikacija predstavnika kmečkega gospodinjstva – člana A?

Član A je kot predstavnik kmečkega gospodinjstva prostovoljno identificiran za namene DDV za dobave, opravljene v okviru kmečkega gospodinjstva (OKGD po KD) kot tudi za dobave, opravljene v okviru dejavnosti, katerih nosilec je (DDK1 in s.p.), kot tudi za druge dejavnosti, katerih nosilec bo postal kasneje. Na obrazcu DDV-P2 v razdelku III. označi polje 15 – Prostovoljna vključitev po drugem odstavku 94. člena ZDDV-1. Če član A v razdelku A navede dejanski in pričakovani promet (za s.p. in DDK1) pod 50.000 evrov, označi v razdelku III še polje 14.

Identifikacija za namene DDV člana A ne velja tudi za dejavnosti člana B. Član B ni identificiran za namene DDV, mora za obračunavanje DDV pridobiti svojo identifikacijsko številko:

- če je verjetnost, da bo z dobavami, opravljenimi v okviru svoje DDK2, presegel limit 50.000 evrov, se mora obvezno identificirati za namene DDV (v tem primeru na obrazcu DDV-P2 razdelek III. ne izpolnjuje),
- lahko se prostovoljno identificira za namene DDV že prej (na obrazcu DDV-P2 v razdelku III. izpolni polje 14 – Prostovoljna vključitev po prvem odstavku 94. člena ZDDV-1).

Primer 12:

Kmečko gospodinjstvo, ki dohodek iz OKGD ugotavlja pavšalno po katastrskem dohodku (OKGD po KD), se želi prostovoljno identificirati za namene DDV, za kar določi člana A za predstavnika kmečkega gospodinjstva. Predstavnika kmečkega gospodinjstva je tudi nosilec dejavnosti s.p. in je iz naslova opravljanja dejavnosti kot s.p. že identificiran za namene DDV.

- a) Kaj mora narediti predstavnik kmečkega gospodinjstva A, da bo v sistemu DDV tudi kmečko gospodinjstvo (OKGD po KD)?

Če je fizična oseba, ki je sicer že v sistemu DDV identificirana za namene DDV za dejavnost, katere nosilec je (s.p.), določena za predstavnika kmečkega gospodinjstva, ki je iz OKGD obdavčena pavšalno po katastrskem dohodku, mora za to, da bo v sistemu DDV tudi iz naslova opravljanja OKGD, za katero je obdavčeno po katastrskem dohodku, predložiti obrazec DDV-P2, v katerem v razdelku III izpolni polje 15 - Prostovoljna vključitev po drugem odstavku 94. člena ZDDV-1. S tem bo prostovoljno identificiran za namene DDV za dobave, opravljene v okviru OKGD in s.p., kot tudi za druge dejavnosti, če bo postal njihov nosilec kasneje.

- b) Kdaj lahko tak davčni zavezanec izstopi iz sistema DDV (predloži zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV)?

Davčni zavezanec lahko predloži zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV (iz OKGD in ostalih dejavnosti, katerih nosilec je) po poteku 60 mesecev od datuma, ko je bil identificiran za namene DDV kot predstavnik kmečkega gospodinjstva. Davčni zavezanec ne more izstopiti iz sistema DDV samo z ostalimi dejavnostmi, medtem ko bi bil z OKGD še vedno identificiran za namene DDV.

- c) Ali lahko iz sistema DDV izstopi z dejavnostjo s.p. že prej (pred potekom 60 mesecev od datuma, ko je bil identificiran za namene DDV kot predstavnik kmečkega gospodinjstva), glede na to, da je bil z s.p. že prej identificiran za namene DDV?

Ne, tak davčni zavezanec bo lahko izstopil iz sistema DDV, ko bo poteklo 60 mesecev od datuma, ko je bil identificiran za namene DDV kot predstavnik kmečkega gospodinjstva. Pred prenehanjem identifikacije za namene DDV je treba preveriti, če tak davčni zavezanec dejansko izpolnjuje vse pogoje za prenehanje identifikacije za namene DDV.

Davčni zavezanec lahko po preteku 60 mesecev od datuma identifikacije za namene DDV (tudi iz OKGD) predloži zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV – obrazec DDV-De (o tem zahtevku odloči davčni organ z odločbo), če želi izstopiti iz sistema DDV tako z OKGD, za katero je obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku, kot tudi z drugimi dejavnostmi, katerih nosilec je.

Vendar pa je treba biti v zvezi z ostalimi dejavnostmi, katerih nosilec je, pazljiv na naslednji dve situaciji:

- če promet iz teh dejavnosti v zadnjih 12 mesecih presega 50.000 evrov, mora s temi dejavnostmi ostati identificiran za namene DDV (ne predloži zahtevka za prenehanje identifikacije za namene DDV (ker ostane v sistemu DDV z drugimi dejavnostmi, katerih nosilec je), predloži pa obrazec DDV-P2, na katerem v razdelku II navede znesek prometa blaga in storitev, polja 15 ne označi – s tem se šteje, da davčni organ obvešča, da je še vedno identificiran za namene DDV, vendar ne več z OKGD);
- če promet iz teh dejavnosti v zadnjih 12 mesecih ne presega 50.000 evrov, lahko ostane s temi dejavnostmi identificiran za namene DDV (predloži obrazec DDV-P2, na katerem v razdelku II navede znesek prometa blaga in storitev, označi polje 14, polja 15 ne označi – s tem se šteje, da davčni organ obvešča, da je še vedno identificiran za namene DDV, vendar ne več z OKGD).

Opozarjamo, da davčni zavezanec ne more iz sistema DDV izstopiti le z s.p., medtem ko bi ostal z OKGD identificiran za namene DDV. – glej 160. člen Pravilnika.

- d) Kaj je treba narediti, če želi tako kmečko gospodinjstvo ostati v sistemu DDV, vendar bi določili novega predstavnika kmečkega gospodinjstva?

Če želi kmečko gospodinjstvo imenovati novega predstavnika kmečkega gospodinjstva, mora obstoječi predstavnik predložiti zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV. Če pa želi z ostalimi dejavnostmi, katerih nosilec je, ostati v sistemu DDV, mora predložiti obrazec DDV-P2 (v zvezi s tem glej zgornji alineji). Novi predstavnik kmečkega gospodinjstva za identifikacijo za namene DDV predloži obrazec DDV-P2, na katerem izpolni polje 15. Paziti je treba, da novi predstavnik kmečkega gospodinjstva pravočasno predloži zahtevek za identifikacijo za namene DDV, tako da se zagotovi kontinuiteta identifikacije takega kmečkega gospodinjstva.

Dodajamo, da se rok 60 mesecev šteje od dneva identifikacije prvega predstavnika kmečkega gospodinjstva naprej.

Primer 13

Kmečko gospodinjstvo, ki dohodek iz OKGD ugotavlja po dejanskih prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih, se želi identificirati za namene DDV.

- a) Ali se v takem primeru za namene DDV lahko identificira eden izmed članov tega kmečkega gospodinjstva, ki pa ni nosilec tega kmečkega gospodinjstva po zakonu, ki ureja dohodnino?

Ne, za namene DDV se ne more identificirati član kmečkega gospodinjstva, ki ni nosilec kmečkega gospodinjstva po zakonu, ki ureja dohodnino. Če želi v sistem DDV vstopiti kmečko gospodinjstvo, ki dohodek iz OKGD ugotavlja po dejanski prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih, se mora za namene DDV identificirati nosilec kmečkega gospodinjstva.

- b) Za katere dobave velja identifikacija za namene DDV nosilca takega kmečkega gospodinjstva?

Identifikacija za namene DDV nosilca kmečkega gospodinjstva, ki dohodek iz OKGD ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, velja za dobave, opravljene v okviru OKGD, vseh dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in drugih kmetijskih dejavnosti, ne glede na to, kdo je nosilec teh dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva ter nekmetijskih dejavnosti, katerih nosilec je nosilec kmečkega gospodinjstva

(ne velja pa za nekmetijske dejavnosti, katerih nosilci so drugi člani tega kmečkega gospodinjstva).

Primer 14

Kmečko gospodinjstvo, ki dohodek iz OKGD ugotavlja po dejanskih prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih, želi vstopiti v sistem DDV tako, da bi se za namene DDV identificiral eden izmed članov, ki pa ni nosilec tega kmečkega gospodinjstva in ni nosilec drugih nekmetijskih dejavnosti.

- a) Ali lahko tako kmečko gospodinjstvo vstopi v sistem DDV z OKGD tako, da se identificira eden izmed njegovih članov, ki ni nosilec?

Ne, ni možno. V primeru kmečkega gospodinjstva, ki dohodek iz OKGD ugotavlja po dejanskih prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih, se za namene DDV lahko identificira le nosilec kmečkega gospodinjstva.

- b) V sistem DDV so prej navedena kmečka gospodinjstva lahko vstopala tudi tako, da se je identificiral za namene DDV član, ki ni bil nosilec ali več članov istega kmečkega gospodinjstva za različne kmetijske dejavnosti. Kaj je treba narediti sedaj glede na določbo desetega odstavka 94. člena ZDDV-1?

V takem primeru je treba narediti spremembo pri identifikaciji za DDV, in sicer:

- *član, ki ni tudi nosilec tega kmečkega gospodinjstva, prek sistema eDavki vloži vlogo za deregistracijo (obrazec DDV-De), če pa je nosilec tudi drugih nekmetijskih dejavnosti, s katerimi želi oziroma mora zaradi doseganja praga ostati v sistemu DDV, obrazca DDV-De ne predloži,*
- *nosilec tega kmečkega gospodinjstva prek sistema eDavki vloži vlogo za identifikacijo na obrazcu DDV-P2 (če je nosilec že identificiran za namene DDV, mu ni treba predložiti novega obrazca DDV-P2).*

Izpostavljamo, da je treba vlogo za deregistracijo in obrazec DDV-P2 za identifikacijo predložiti hkrati, da se zagotovi kontinuiteta identifikacije takega kmečkega gospodinjstva. Pri obeh vlogah se priloži tudi pojasnilo glede razloga za predložitev teh vlog.

Če član, ki ni bil nosilec kmečkega gospodinjstva, opravlja tudi druge nekmetijske dejavnosti (poleg OKGD in drugih kmetijskih dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, ki se opravljajo v okviru kmečkega gospodinjstva), lahko s temi dejavnostmi ostane v sistemu DDV oz. se morajo identificirati za namene DDV, če je verjetnost, da se preseže prag 50.000 evrov v zadnjih 12 mesecih. Slednje velja tudi za ostale člane kmečkega gospodinjstva, ki niso nosilec le tega.

Primer 15

Kmečko gospodinjstvo, ki je za dohodek iz OKGD obdavčeno pavšalno po katastrskem dohodku in je z OKGD dejavnostjo identificirano za namene DDV (identificiran je predstavnik kmečkega gospodinjstva), spremeni ugotavljanje dohodka iz te dejavnosti tako, da ga prične ugotavljati po dejanskih prihodkih in odhodkih ali dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih. Ali je treba narediti tudi spremembo pri identifikaciji za DDV?

Da, če nosilec kmečkega gospodinjstva ni isti član kmečkega gospodinjstva, ki je bil predstavnik tega gospodinjstva. Sprememba se smiselno naredi na način, kot je pojasnjen pri točki b) prejšnjega primera.

Več glede zavezanosti k identifikaciji za namene DDV nosilca oziroma predstavnika kmečkega gospodinjstva je razvidno iz spodnje tabele.

Fizična oseba je identificirana za namene DDV:	Zavezanost k (ne)identifikaciji za DDV za dejavnosti
<p>kot nosilec kmečkega gospodinjstva iz naslova opravljanja OKGD, ki ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ki je v okviru te dejavnosti presegel 50.000 evrov – obvezna identifikacija (upoštevajo se prvi, deveti in deseti odstavek 94. člena ZDDV-1)</p>	<p>Kmet, nosilec kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti kmečkega gospodinjstva in drugih nekmetijskih dejavnosti, katerih nosilec je.</p>
<p>kot nosilec kmečkega gospodinjstva iz naslova opravljanja OKGD, ki ugotavlja dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov in v okviru te dejavnosti ni presegel 50.000 evrov – prostovoljni davčni zavezanec (upoštevajo se prvi, deveti in deseti odstavek 94. člena ZDDV-1)</p>	<p>Kmet, nosilec kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za <u>vse</u> dejavnosti kmečkega gospodinjstva in drugih nekmetijskih dejavnosti, katerih nosilec je. V sistemu DDV mora ostati najmanj 60 mesecev.</p>
<p>kot predstavnik kmečkega gospodinjstva iz naslova opravljanja OKGD, ki ugotavlja dohodek na podlagi pavšalne obdavčitve - KD identificirala kot prostovoljni davčni zavezanec (upoštevata se drugi odstavek 94. člena ZDDV-1 in 160. člen Pravilnika).</p>	<p>Kmet, predstavnik kmečkega gospodinjstva, je identificiran za namene DDV za OKGD in za vse dejavnosti, katerih nosilec je. Je prostovoljni davčni zavezanec tudi za vse dejavnosti, katerih nosilec je in mora biti identificiran za namene DDV najmanj 60 mesecev (60 mesečno obdobje teče od datuma, ko se je prostovoljno identificiral za namene DDV z OKGD, ne glede na to, če je bil z drugimi dejavnostmi že prej v sistemu DDV).</p>
<p>le za ostale kmetijske/nekmetijske dejavnosti, katerih nosilec je, kot redni ali kot prostovoljni davčni zavezanec (upoštevajo se prvi, deveti in deseti odstavek 94. člena ZDDV-1), določena je za predstavnico kmečkega gospodinjstva, ki dohodek iz OKGD ugotavlja na podlagi pavšalne obdavčitve – KD, iz te dejavnosti ni identificirana za namene DDV (upoštevajo se drugi odstavek 94. člena ZDDV-1).</p>	<p>Fizična oseba je identificirana za namene DDV <u>le</u> iz naslova drugih kmetijskih/nekmetijskih dejavnosti, katerih nosilec je, z OKGD ni v sistemu DDV. Če je identificirana kot prostovoljni davčni zavezanec (njen promet ne presega 50.000 evrov), mora biti identificirana za namene DDV najmanj 60 mesecev. Kot predstavnica kmečkega gospodinjstva lahko ostane/postane imetnik dovoljenja za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila. Če želi biti kot predstavnik kmečkega gospodinjstva identificirana za namene DDV tudi iz naslova OKGD, mora o tem obvestiti davčni organ (v tem primeru</p>

	kmečko gospodinjstvo ne more več uveljavljati pavšalnega nadomestila). Od dneva identifikacije iz OKGD mora za to in za vse ostale dejavnosti, katerih nosilec je, ostati v sistemu DDV najmanj 60 mesecev.
--	---

- Veljavnost dovoljenja za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila – sprememba 164. člena

V spremenjenem prvem odstavku 164. člena gre večinoma za redakcijske spremembe, vezane na možnost preklica dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila. Predstavnik kmečkega gospodinjstva je oseba, ki je član tega kmečkega gospodinjstva in preko katere lahko ostali člani uveljavljajo svoje pravice in izpolnjujejo svoje dolžnosti, vezane na ZDDV-1 in Pravilnik.

Davčni organ lahko dovoljenje prekliče na podlagi 7 razlogov, taksativno naštetih, ki se po vsebini ne spreminjajo glede na dosedanje razloge, razen enega, ki je sedaj črtan. Črtanje razloga, da davčni organ prekliče dovoljenje, če po uradni dolžnosti ugotovi, da katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva presega 7.500 eurov sledi odpravi praga iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 za obvezni vstop kmetov v sistem DDV.

11.0 POJASNILA O NOVELI ZDDV-1M (Uradni list RS, št. 3/22) IN SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št.16 /22)

V Uradnem listu RS št. 3/22 je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1M, ki v pravni red Republike Slovenije prenaša:

- Direktivo Sveta EU 2017/2455 v zvezi z nekaterimi obveznostmi glede DDV, ki veljajo v zvezi z opravljanjem storitev in prodajo blaga na daljavo,
- četrti odstavek 36.a člena Direktive sveta EU 2018/1910 glede harmonizacije in poenostavitve nekaterih pravil v okviru sistema DDV za obdavčevanje trgovine med državami članicami, in sicer v zvezi s pravili za zaporedne dobave, ki so bila uvedena s 1. januarjem 2020,
- Direktivo Sveta EU 2019/1995 glede določb v zvezi s prodajo blaga na daljavo in nekaterimi domačimi dobavami blaga, s katero se spreminjajo in dopolnjujejo nekatere določbe Direktive Sveta EU 2017/2455,
- Direktivo Sveta EU 2019/2235 glede oprostitev za oborožene sile držav članic, ki sodelujejo v dejavnostih v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) z obrambnimi prizadevanji v okviru Unije in
- Direktivo Sveta EU 2021/1159 o začasnih oprostitvah pri uvozu in nekaterih dobavah v odziv na pandemijo COVID-19.

Zakon vključuje tudi določene rešitve s ciljem poenostavitve sistema in zmanjšanjem administrativnih obremenitev in stroškov, z nekaterimi rešitvami se tudi sledi ciljem okoljske politike.

V Uradnem listu RS št. 16/22 je bil objavljen tudi Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – Pravilnik.

V nadaljevanju so pojasnjene spremembe in dopolnitve DDV zakonodaje glede na čas uveljavitve le teh, niso pa navedene določbe, ki se nanašajo na prenos prvih treh zgoraj navedenih direktiv in so vsebinsko predstavljene v podrobnejšem opisu Posebne ureditve VEM-OSS (več o tem je dostopno tudi na naslednji povezavi). V zvezi s posebnimi ureditvami so podrobneje pojasnjene

le določbe glede hkratne uporabe posebne ureditve za občasni mednarodni cestni prevoz potnikov in posebnih ureditev VEM (137.a člen ZDDV-1) ter nove določbe Pravilnika glede identifikacije malih davčnih zavezancev, ki se želijo vključiti v posebno unijsko ureditev VEM.

V zvezi s posebnimi ureditvami VEM pojasnjujemo še, da so se pravila iz Direktive 2017/2455/EU in Direktive 2019/1995/EU glede posodobitve DDV pri čezmejnem e-trgovanju, v povezavi s Sklepom Sveta (EU) 2020/1109 pričela uporabljati s 1. julijem 2021, in sicer na podlagi Pravilnika o obveznostih glede davka na dodano vrednost v zvezi z direktivami Sveta (EU), ki veljajo za opravljanje storitev in prodajo blaga na daljavo ter Pravilnika o spremembah Pravilnika o pogojih in načinu uveljavljanja oprostitev po 51. členu Zakona od davku na dodano vrednost.

S 1. julijem 2021 so tako davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v Uniji, oziroma davčnim zavezancem, ki imajo sedež v Uniji, nimajo pa sedeža v državi članici potrošnje in prodajajo blago na daljavo znotraj Unije in storitve osebam, ki niso davčni zavezanci v Uniji, na voljo naslednje posebne ureditve:

- posebna ureditev za storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža v Uniji (neunijska ureditev VEM);
- posebna ureditev za prodajo blaga na daljavo znotraj Unije za dobavo blaga v državi članici prek elektronskih vmesnikov, ki omogočajo dobavo, in za storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki imajo sedež znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje (unijska ureditev VEM);
- posebna ureditev za prodajo na daljavo s tretjih ozemelj ali iz tretjih držav uvoženega blaga (uvozna ureditev VEM).

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o obveznostih glede davka na dodano vrednost v zvezi z direktivami Sveta (EU), ki veljajo za opravljanje storitev in prodajo blaga na daljavo.

III. Spremembe, ki se uporabljajo od 1. januarja 2021

- **Oprostitev v okviru COVID-19 ukrepov – spremembi 50. in 54. člena ZDDV-1 ter sprememba 80. in nov 84.a člen Pravilnika**

S prenosom Direktive Sveta EU 2021/1159 se določa oprostitev plačila DDV za uvoz in nakupe blaga in storitev, ki jih opravi Komisija, agencija EU ali organ, ustanovljen v skladu s pravom Unije (v nadaljnjem besedilu: organov Unije), kadar le ta to blago in storitve pridobi pri izvajanju nalog, povezanih z odzivanjem na pandemijo COVID-19, in je to blago in storitve brezplačno namenjeno državam članicam ali tretjim osebam (npr. bolnišnicam, nacionalnim organom za zdravje, organizacijam pomoči). Blago, za katero se določa oprostitev, zajema vse vrste blaga, namenjenega obvladovanju razmer v času pandemije COVID-19 (npr. cepiva, proizvode iz krvi ali protitelesa, zdravila in medicinske pripomočke).

Uvoz (50. člen ZDDV-1):

Pri uvozu organi Unije s sedežem v Sloveniji uveljavljajo oprostitev s predložitvijo neposrednega potrdila v skladu s pravilnikom, ki ureja pogoje in način oprostitve davkov za diplomatska predstavništva, konzulate, agencije in organe EU ter mednarodne organizacije v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo RS⁷. Organi Unije s sedežem v drugi državi članici pa

⁷ Pravilnik o pogojih in načinu oprostitve davkov za diplomatska predstavništva, konzulate, agencije in organe Evropske unije ter mednarodne organizacije v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

lahko uveljavljajo oprostitev s predložitvijo Potrdila o oprostitvi v skladu z Izvedbeno Uredbo Sveta (EU) št. 282/2011.

Oprostitev plačila DDV pri uvozu se uveljavlja na carinski deklaraciji z vpisom oznake (3D50)(50/1/6.b) v podatkovnem elementu 2/3 carinske deklaracije.

Organ Unije, ki uporablja zadevno oprostitev, obvesti carinski organ, kadar pogoji za oprostitev prenehajo veljati. Po prenehanju veljavnosti oprostitve se za to blago z odločbo obračuna DDV, na dan, ko se blago tako uporabi, in na podlagi podatkov o davčni osnovi, ki jo na ta dan ugotovi pristojni carinski organ.

Dobave na ozemlju Slovenije (54. člen ZDDV-1):

Organ Unije s sedežem v drugi državi članici, ki nabavlja blago oziroma naroča storitve pri davčnih zavezancih, identificiranih za namene DDV v Sloveniji, uveljavlja oprostitev plačila DDV s predložitvijo Potrdila o oprostitvi, ki ga potrdi pristojni organ države članice sedeža v skladu z Izvedbeno Uredbo Sveta (EU) št. 282/2011.

Organ Unije, ki ima sedež v Sloveniji, ki nabavlja blago oziroma naroča storitve pri davčnih zavezancih, identificiranih za namene DDV v Sloveniji, pri davčnem organu vloži zahtevek za izdajo neposrednega potrdila, v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje in način oprostitve davkov za diplomatska predstavništva agencije in organe Evropske unije ter mednarodne organizacije.

Organ Unije, ki ima sedež v Sloveniji, ki nabavlja blago oziroma naroča storitve pri davčnih zavezancih, identificiranih za namene DDV v drugih državah članicah, pri Finančnem uradu Ljubljana vloži zahtevek za izdajo Potrdila o oprostitvi, ki ga le ta potrdi v skladu z Izvedbeno Uredbo Sveta (EU) št. 282/2011. Glede izdaje potrdila o oprostitvi in hrambe dokazil se smiselno uporabljajo določbe predpisa, ki ureja pogoje in način oprostitve davkov za diplomatska predstavništva agencije in organe Evropske unije ter mednarodne organizacije.

Kadar organ Unije kupljeno blago ali storitve takoj ali pozneje uporabi za nadaljnje dobave za plačilo, mora na te dobave obračunati DDV. Obveznost obračuna DDV v tem primeru nastane na dan in po stopnji, ki za to blago sicer velja po ZDDV-1 na dan, ko se tako blago uporabi. Organ Unije mora o tem, da so prenehali pogoji za oprostitev, obvestiti davčni organ. Obvestilo posreduje ali kot lastni dokument prek eDavkov ali po pošti na Finančni urad Ljubljana. Če organ Unije ni identificiran za namene DDV, plača DDV na podlagi odločbe davčnega organa.

IV. Spremembe, ki se uporabljajo od 22. 1. 2022

- **Odprava obveznosti priglasitve oprostitve za določene dejavnosti v javnem interesu, ki jih opravijo osebe, ki niso osebe javnega prava – sprememba 43. člena ZDDV-1, sprememba 16. člena in črtanje 70.b člena Pravilnika**

Ukinja se samo obveznost predhodne priglasitve uporabe oprostitve DDV za osebe, ki niso osebe javnega prava, še vedno pa velja, da mora biti za oprostitev plačila DDV v posameznem primeru dobave izpolnjen vsaj en pogoj iz 43. člena ZDDV-1.

Osebe, ki niso osebe javnega prava, lahko brez predhodne priglasitve uveljavljanja oprostitve davčnemu organu uveljavljajo oprostitev plačila DDV za dobave blaga in storitev, za katere je oprostitev DDV sicer določena v 1., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1, če je v posameznem primeru dobave izpolnjen vsaj eden od pogojev iz prvega odstavka 43. člena tega zakona.

Zaradi navedene spremembe se tako v obdavčljivi promet za obvezno identifikacijo za namene DDV (limit 50.000 evrov) več ne štejejo tiste transakcije, za katere so izpolnjeni pogoji za oprostitvev, kot zgoraj navedeno (torej brez predhodne priglasitve).

- **Izjema od omejitve pravice do odbitka DDV za določena osebna vozila – nov 66.b člen in prehodna določba (46. člen ZDDV-1M) ter nov 38.a člen in 106.a člen Pravilnika**

Uvaja se pravica do odbitka DDV pri nabavi (pridobitvi, uvozu) osebnih avtomobilov, motornih koles, koles in podobnih vozil s pomožnim motorjem (v nadaljevanju: motorno vozilo), če so ta vozila namenjena za opravljanje obdavčljive dejavnosti davčnega zavezanca v zvezi s katero ima po ZDDV-1 pravico do odbitka DDV, in te dejavnosti niso zajete v točki c) 66. člena ZDDV-1 (v primeru opravljanja točno določenih dejavnosti iz c) točke 66. člena zakona ima davčni zavezanec že dovoljen odbitek DDV od vseh vozil ne glede na pogon in vrednost vozila).

Za uveljavitev pravice do odbitka morata biti poleg tega, da se motorno vozilo uporablja za opravljanje obdavčljive dejavnosti s pravico do odbitka DDV davčnega zavezanca, kumulativno izpolnjena še dva pogoja, in sicer:

- pogon motornega vozila je brez izpusta ogljikovega dioksida in
- vrednost takega vozila z vključenim obračunanim DDV in drugimi dajatvami ob nabavi ne presega 80.000 evrov.

Motorna vozila iz 66.b člena ZDDV-1 so osebni avtomobili, motorna kolesa, kolesa in podobna vozila s pomožnim motorjem, ki se uvrščajo pod tarifnima oznakama KN 8703 80 in KN 8711 60 (električni pogonski motor) ter druga motorna vozila brez izpusta ogljikovega dioksida, ki se uvrščajo pod tarifni oznaki KN 8703 90 in KN 8711 90.

Davčni zavezanec lahko v zvezi z navedenimi vozili uveljavlja tudi pravico do odbitka DDV pri nabavi goriv, maziv, nadomestnih delov ter storitev, vezanih na ta motorna vozila. Kot storitve, vezane na ta motorna vozila, se štejejo tudi storitve najema teh motornih vozil. Tudi pri storitvah operativnega najema vozila je pomembno, da vrednost takega vozila ne presega vrednosti 80.000 evrov na dan, ko se tako vozilo vzame v operativni najem (da je davčni zavezanec vzel v operativni najem vozilo, kjer nabavna vrednost ne presega navedenega zneska, davčni zavezanec ugotovi sam glede na primerljivo vrednost takega vozila na trgu).

Če bo davčni zavezanec navedena vozila uporabljal za neposlovne namene, mora obračunati DDV v skladu s pravili ZDDV-1, ki veljajo za uporabo blaga in storitev za neposlovne namene. V 38.a členu Pravilnika je pojasnjeno, kako se v teh primerih določi davčna osnova, ki jo predstavljajo celotni stroški za opravljene storitve. Celotni stroški iz tretjega odstavka 36. člena ZDDV-1 se določijo z upoštevanjem števila kilometrov, prevoženih za neposlovne namene, ter najvišje neobdavčene višine povračila stroškov prevoza na službenem potovanju na prevožen kilometer pri uporabi lastnega prevoznega sredstva delojemalca, določene z uredbo, ki določa davčno obravnavo povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja za potrebe obdavčevanja z dohodnino.

Pri izračunu celotnih stroškov pri uporabi vozila za neposlovne namene iz prejšnjega odstavka se upošteva:

- dejanske podatke o številu kilometrov, prevoženih za neposlovne namene ali
- število kilometrov, prevoženih za neposlovne namene, ki so ugotovljeni kot razlika med stanjem celotnih kilometrov in številom kilometrov, prevoženih za poslovne namene za obdobje za katerega davčni zavezanec ugotavlja celotne stroške pri uporabi vozila za neposlovne namene,

in

- najvišjo neobdavčeno višino povračila stroškov prevoza na službenem potovanju na prevožen kilometer, ki velja na zadnji dan obdobja, za katerega davčni zavezanec ugotavlja celotne stroške pri uporabi vozila za neposlovne namene.

Davčni zavezanec celotne stroške pri uporabi vozil za neposlovne namene za koledarsko leto ugotovi najkasneje na dan 31. decembra koledarskega leta.

Davčna osnova za uporabo takega službenega vozila za zasebne namene ali za zasebne namene njegovih zaposlenih ali kakršno koli uporabo za druge namene kot za namene opravljanja njegove dejavnosti, se tako izračuna na način, da se število kilometrov, opravljenih s službenim vozilom za zasebne namene, pomnoži z zneskom kilometrine. Če davčni zavezanec takšne evidence ne vodi, lahko davčno osnovo ugotovi tudi kot razliko med stanjem celotnih kilometrov in številom kilometrov, prevoženih za poslovne namene za obdobje za katerega davčni zavezanec ugotavlja celotne stroške pri uporabi vozila za neposlovne namene, ki jo pomnoži z zneskom kilometrine.

Davčni zavezanec lahko to davčno osnovo ugotavlja sproti, za vsako davčno obdobje, sicer pa najpozneje na dan 31. decembra za tekoče leto.

Davčni zavezanec mora pri prodaji ali odtujitvi vozila, za katerega uveljavlja odbitek DDV v skladu s 66.b členom ZDDV-1, obračunati DDV.

Če je davčni zavezanec motorno vozilo iz 66.b člena zakona nabavil pred uveljavitvijo tega člena zakona, pa obdobje popravka odbitka DDV iz 69. člena ZDDV-1 še ni poteklo, lahko od preostanka obdobja popravka v skladu s tretjim odstavkom 106.a člena Pravilnika izvede popravek odbitka DDV v naslednjih letih po uveljavitvi 66.b člena zakona v sorazmernem delu glede na upravičenost odbitka DDV v preostanku obdobja popravka. Navedeno pomeni, da lahko davčni zavezanec tudi za motorno vozilo, nabavljeno pred 22. 1. 2022, za katero obdobje popravka (5 let) še ni poteklo, uveljavlja odbitek DDV (ob izpolnjevanju pogojev, določenih v 66.b členu ZDDV-1M), in sicer za celotno preostalo obdobje popravka v enkratnem znesku.

Glede višine pravice do odbitka DDV od nabav takih osnovnih sredstev torej velja, da lahko davčni zavezanec odbije DDV v višini, ki ustreza razliki med celotnim zaračunanim DDV (izkazan na računu) in zneskom odbitka, do katerega do dneva uveljavitve 66.b člena ZDDV-1 nima pravice do odbitka (ta znesek se izračuna na način, določen v 111. členu Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost).

Davčni zavezanec, ki je izkoristil popravek odbitka DDV od preostanka obdobja popravka iz prejšnjega odstavka, mora od odtujitve oziroma dobave tega motornega vozila obračunati DDV.

Primer 1:

Davčni zavezanec, ki v celoti opravlja obdavčeno dejavnost, je 1. 12. 2021 kupil motorno vozilo, vrednost z vključenim obračunanim DDV in drugimi dajatvami 70.000 EUR, ki ga uporablja za dejavnost. Pogon motornega vozila je brez izpusta CO₂. 66.b člen zakona je uveljavljen 22. 1. 2022. Obdobje popravka je začelo teči 1. 12. 2021.

Določitev višine odbitka DDV, do katerega je davčni zavezanec upravičen z dnem uveljavitve 66.b člena ZDDV-1:

$$57.377,04 \text{ EUR (davčna osnova)} + 22 \% \text{ DDV (12.622,96 EUR)} = 70.000,00 \text{ EUR}$$

Na podlagi formule iz četrtega odstavka 111. člena Pravilnika je vrednost odbitka/dan 6,92 EUR. Od 1. 12. 2021 do 21. 1. 2022 je preteklo 52 dni. Davčni zavezanec je upravičen do odbitka DDV

v višini 12.269,16 EUR⁸. Z 22. 1. 2022 lahko davčni zavezanec na podlagi prehodnih določb (46. člen ZDDV-1M in 22. člen Pravilnika) popravi (izvede) odbitek DDV v višini 12.269,16 EUR. Odbitek DDV uveljavi v obračunu za januar 2022 oz. januar – marec 2022. Če davčni zavezanec ne opravi odbitka v tem davčnem obdobju, lahko odbije ta znesek DDV najkasneje v zadnjem davčnem obdobju leta 2023.

Davčni zavezanec:

- Varianta 1: motorno vozilo prodaja – obračuna DDV, davčna osnova vključuje vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejel (prvi odstavek 36. člena ZDDV-1),
- Varianta 2: motorno vozilo brezplačno odtuji – obračuna DDV v skladu s 7. členom ZDDV-1, davčno osnovo predstavlja nabavna cena tega motornega vozila ali podobnega motornega vozila, oziroma lastna cena blaga, določena v trenutku odtujitve (drugi odstavek 36. člena ZDDV-1),
- Varianta 3: preneha z identifikacijo za namene DDV, vendar nadaljuje z opravljanjem dejavnosti – izvede popravek odbitka DDV, in sicer enkrat za celotno preostalo obdobje popravka (peti odstavek 110. člena Pravilnika),
- Varianta 4: preneha z opravljanjem dejavnosti (hkrati tudi z identifikacijo za namene DDV) – obračuna DDV v skladu s 8. členom ZDDV-1, davčno osnovo predstavlja nabavna cena tega motornega vozila ali podobnega motornega vozila, oziroma lastna cena blaga, določena v trenutku odtujitve (drugi odstavek 36. člena ZDDV-1).

Primer 2:

Davčni zavezanec motorno vozilo uporablja tako za dejavnost, ki daje pravico do odbitka DDV kot za oproščeno dejavnost brez pravice do odbitka DDV, začasni odbitni delež za leto 2022 je 50 %, ostali podatki so enaki kot pri primeru 1.

Določitev višine odbitka DDV, do katerega je davčni zavezanec upravičen z dnem uveljavitve 66.b člena ZDDV-1:

Z 22. 1. 2022 lahko davčni zavezanec na podlagi prehodne določbe (46. člen ZDDV-1M) popravi (izvede) odbitek DDV v višini 6.134,58 EUR (v višini zneska, določenega z uporabo začasnega odbitnega deleža za leto 2022). Odbitek DDV uveljavi v obračunu za januar 2022 oz. januar – marec 2022. Če davčni zavezanec ne opravi odbitka v tem davčnem obdobju, lahko odbije ta znesek DDV najkasneje v zadnjem davčnem obdobju leta 2023.

Davčni zavezanec:

- v letu 2023 določi končni odbitni delež za leto 2022, ki se razlikuje od uporabljenega začasnega odbitnega deleža za leto 2022 - ustrezno popravi nastale razlike med odbitkom DDV na podlagi začasnega odbitnega deleža preteklega leta in odbitkom DDV, ki bi se smel odbiti glede na dejanski odbitni delež preteklega leta v davčnem obračunu za mesec februar 2023 (oz. januar – marec 2023, če ima trimesečno davčno obdobje), torej tudi v zvezi s tem motornim vozilom,
- Varianta 1: motorno vozilo prodaja v obdobju popravka – obračuna DDV, davčna osnova vključuje vse, kar predstavlja plačilo, ki ga je ali ga bo prejel (prvi odstavek 36. člena ZDDV-1), v skladu s 70. členom ZDDV-1 se šteje, da je motorno vozilo do konca obdobja popravka v celoti uporabljal za obdavčeno dejavnost, zato popravi odbitek DDV (ugotavljanje zneska določeno v 111.a členu Pravilnika)
- Varianta 2: motorno vozilo brezplačno odtuji – obračuna DDV v skladu s 7. členom ZDDV-1, davčno osnovo predstavlja nabavna cena tega motornega vozila ali podobnega

⁸ (313 dni (preostanek dni za prvo leto) + (365 dni x 4 leta)) x 6,92) = 12.269,16 EUR.

- motornega vozila, oziroma lastna cena blaga, določena v trenutku odtujitve (drugi odstavek 36. člena ZDDV-1), glede popravka odbitka velja kot v prvi alineji,
- Varianta 3: preneha z identifikacijo za namene DDV, vendar nadaljuje z opravljanjem dejavnosti – izvede popravek odbitka DDV, in sicer enkrat za celotno preostalo obdobje popravka (peti odstavek 110. člena Pravilnika),
 - Varianta 4: preneha z opravljanjem dejavnosti (hkrati tudi z identifikacijo za namene DDV) – obračuna DDV v skladu z 8. členom ZDDV-1, davčno osnovo prestavlja nabavna cena tega motornega vozila ali podobnega motornega vozila, oziroma lastna cena blaga, določena v trenutku odtujitve (drugi odstavek 36. člena ZDDV-1).

Primer 3:

Davčni zavezanec motorno vozilo, nabavljeno pred 22. 1. 2022, za katerega ni imel pravice do odbitka DDV v skladu s c točko 66. člena ZDDV-1, izpolnjeni pa so pogoji za odbitek po 66.b členu ZDDV-1, uporablja tako za obdavčeno dejavnost kot tudi za zasebne namene. Ali je treba obračunati DDV za rabo motornega vozila za zasebne namene (npr. vožnja od doma do delovnega mesta in nazaj, zasebni opravljanji) in če da, kaj predstavlja davčno osnovo?

Da, od uporabe motornega vozila, za katerega je bil uveljavljen odbitek DDV, za zasebne namene je treba obračunati DDV. Davčna osnova je strošek kilometrine, ugotovljen v skladu z 38.a členom Pravilnika.

Iz ustaljene sodne prakse Sodišča Evropske unije izhaja, da ima davčni zavezanec možnost, da za namene uporabe Šeste direktive v svoje podjetje vključi ali ne del blaga, ki je namenjeno za njegovo zasebno rabo in če se tako odloči, da z investicijskim blagom, uporabljenim tako za namene dejavnosti kot za zasebne namene, ravna kot s poslovnimi sredstvi podjetja, je vstopni DDV, ki ga mora plačati za pridobitev tega blaga, načeloma v celoti in takoj odbiten.

Če se davčni zavezanec odloči, da blago, uporabljeno tako za poslovne kot za zasebne namene, vključi v poslovna sredstva (in ga knjiži med osnovna sredstva) in z njimi ravna kot s poslovnimi sredstvi, se lahko vstopni DDV, plačan pri nabavi tega blaga, načeloma v celoti odbije (razen če ne gre za izjeme od pravice do odbitka DDV po 66. členu ZDDV-1). Uporaba blaga, vključenega v poslovna sredstva podjetja za zasebne namene davčnega zavezanca ali njegovih zaposlenih ali za druge namene kot za namene njegove dejavnosti se nato v skladu s 15. členom ZDDV-1 obravnava kot opravljena za plačilo.

Davčni zavezanec lahko po uveljavitvi 66.b člena ZDDV-1 izvede popravek odbitka DDV kot prikazano v primeru 1, od zasebne rabe pa mora v skladu s 15. členom ZDDV-1 obračunati DDV, in sicer od davčne osnove, ugotovljene v skladu z 38.a členom ZDDV-1.

Primer 4:

Davčni zavezanec je pridobil motorno vozilo v letu 2019, izpolnjeni so pogoji po 66.b členu ZDDV-1 za uveljavljanje odbitka DDV. Lahko davčni zavezanec uveljavi odbitek DDV, čeprav je prekluzivni rok že potekel?

Da, davčni zavezanec lahko uveljavi odbitek DDV v skladu s 46. členom ZDDV-1M, in sicer za celotno preostalo obdobje popravka. Odbitek DDV uveljavi v obračunu za januar 2022 oz. januar – marec 2022. Če davčni zavezanec ne opravi odbitka v tem davčnem obdobju, lahko odbije ta znesek DDV najkasneje v zadnjem davčnem obdobju leta 2023.

Primer 5:

Davčni zavezanec kupi motorno vozilo, katerega vrednost z vključenim obračunanim DDV in drugimi dajatvami je 81.000 evrov. Lahko davčni zavezanec uveljavi odbitek DDV, ki ga od zneska 80.000 evrov izračuna z uporabo preračunane davčne stopnje?

Ne, pogoj glede vrednosti vozila v tem primeru ni izpolnjen, zato davčni zavezanec od tega motornega vozila ne sme uveljaviti odbitka DDV v skladu s 66.b členom ZDDV-1.

Primer 6:

Davčni zavezanec pridobi motorno vozilo, katerega vrednost je 70.000 evrov. Od pridobitve obračuna DDV v višini 15.400 evrov. Ali lahko davčni zavezanec uveljavlja odbitek DDV?

Ne, pogoj glede vrednosti vozila v tem primeru ni izpolnjen, saj vrednost vozila z vključenim obračunanim DDV presega 80.000 evrov. Davčni zavezanec od tega motornega vozila ne sme uveljaviti odbitka DDV v skladu s 66.b členom ZDDV-1.

Primer 7:

Davčni zavezanec je motorno vozilo vzel v finančni najem (lizing), izpolnjeni so pogoji po 66.b členu ZDDV-1 za uveljavljanje odbitka DDV. Lahko davčni zavezanec uveljavi odbitek DDV? Kaj pa, če ga vzame v operativni najem?

Da, davčni zavezanec lahko v obeh primerih uveljavi odbitek DDV.

Primer 8:

Je pravica do odbitka DDV možna tudi, če davčni zavezanec uporablja motorno vozilo za vožnjo na sestanke (pogoji po 66.b členu ZDDV-1 izpolnjeni)?

Da, gre za uporabo v službene namene.

Primer 9:

Davčni zavezanec glede uveljavljanja odbitka DDV za »električno« motorno vozilo izpolnjuje tako pogoje po c točki 66. člena kot po 66.b členu ZDDV-1. Na podlagi katere določbe lahko uveljavlja odbitek DDV?

Davčni zavezanec lahko uveljavlja odbitek DDV za »električno« motorno vozilo po c točki 66. člena ZDDV-1 ali po 66. b. členu ZDDV-1.

Primer 10:

Davčni zavezanec je pred uveljavitvijo 66.b člena ZDDV-1 kupil električno vozilo in polnilno postajo. Odbitka DDV ni uveljavil, motorno vozilo uporablja za opravljanje dejavnosti, ki daje pravico do odbitka DDV. Z uveljavitvijo 66.b člena bo uveljavil DDV za preostanek obdobja popravka, zanima ga, ali ima pravico tudi do odbitka DDV za polnilno postajo za ta električna vozila.

Ne, prehodna določba velja samo za vozila, nabavo goriv in maziv ter nadomestnih delov in storitev, vezanih na ta vozila. V zvezi z nakupom polnilne postaje za ta električna vozila se lahko uveljavi pravica do odbitka DDV po splošnih pravilih, če je polnilna postaja povezana z opravljanjem obdavčljive dejavnosti, v zvezi s katero ima davčni zavezanec po ZDDV-1 pravico do odbitka DDV.

Primer 11:

Davčni zavezanec se je identificiral po uveljavitvi 66.b člena ZDDV-1, medtem ko je motorno vozilo kupil pred uveljavitvijo 66.b člena ZDDV-1. Ali v tem primeru velja 46. člena ZDDV-1M?

V tem primeru se ne uporabi 46. člen ZDDV-1M, ima pa davčni zavezanec pravico do odbitka DDV po 66.b členu ZDDV-1, če so izpolnjeni pogoji po tem členu. Davčni zavezanec lahko uveljavi odbitek DDV v višini, ki zapade na preostanek obdobja popravka.⁹

Primer 12

Kateri električno gnani skuterji, dvokolesa, trikolesniki, štirikolesniki in električne rolke se uvrščajo pod tarifno oznako KN 8711 60 oz. pod tarifno oznako KN 8711 90?

Pod tarifno oznako KN 8711 60 se uvrščajo električno gnani skuterji, dvokolesa, trikolesniki, štirikolesniki, električne rolke tipa »Segway«, ki so lahko z ali brez krmilne oporne palice ali v obliki monocikla in skiroji, ki ne izpolnjujejo pogojev za uvrstitev pod tarifno oznako 9503. Če bodo takšna vozila imela pogon na vodik se bodo uvrščala pod tarifno podštevilko HS 8711 90.

Glede izjeme od omejitve pravice do odbitka DDV za električno gnane skuterje, dvokolesa, trikolesnike, štirikolesnike, električne rolke tipa »Segway«, ki so lahko z ali brez krmilne oporne palice ali v obliki monocikla in skirojev, pojasnjujemo, da se določba 66.b člena ZDDV-1 ne uporabi, če se uvrščajo v tarifno oznako KN 9503 ali tarifno oznako KN 9506 99 90.

V tarifno oznako KN 9503 se namreč uvrščajo, če imajo lastnosti igrافة ali športnih rekvizitov po spodaj navedenih kriterijih, oz. v primeru električne rolke, če se uvršča pod tarifno oznako KN 9506 99 90 kot izdelek za druge športe.

Več v nadaljevanju je pojasnjeno glede uvrščanja električno gnanih skuterjev, dvokoles, trikolesnikov, štirikolesnikov, električnih rolk tipa »Segway v ustrezno tarifno oznako KN:

V kombinirani nomenklaturi 95. poglavje zajema igrافة, rekvizite za družabne igre in šport ter njihove dele in pribor. Tarifna številka 9503 pa med drugim zajema tricikle, skiroje, avtomobile s pedali in podobne igrافة na kolesih, ki se uvrščajo pod tarifno oznako KN 9503 00 10.

V pojasnjevalnih opombah KN k tarifni oznaki KN 9503 00 10 je pojasnjeno, da ta tarifna oznaka KN zajema igrافة na kolesih s pogonom na batni motor z notranjim zgorevanjem, ki jih vozijo otroci, tako imenovane „quad vehicles“, pod pogojem, da ne presegajo naslednjih omejitev:

- hitrost ne presega 20 km/h;
- neto teža ne presega 50 kg;
- prostornina cilindra ne presega 49 cm³;
- enostopenjski prenosni mehanizem;
- zavorni sistem samo na zadnjih kolesih.

V primeru, da je katera koli omejitev presežena, se mora „quad vehicle“ uvrstiti pod tarifno številko 8703.

Tarifna oznaka KN 9503 00 10 zajema tudi skiroje opremljene s pomožnim motorjem, pod pogojem, da ne presegajo naslednjih omejitev:

- hitrost ne presega 20 km/h,
- neto teža ne presega 12 kg,
- enostopenjski prenosni mehanizem,
- ročni zavorni sistem ali nožni zavorni sistem samo na zadnjem kolesu.

V primeru, da je katera koli omejitev presežena, se morajo skiroji opremljeni s pomožnim motorjem uvrstiti pod tarifno številko 8711.

⁹ Glej odgovor 1 v pojasnilu [4230-234 2020-1 Prekluzivni rok pri uveljavljanju odbitka DDV.docx \(live.com\)](#).

Primer 12a

Ali mora davčni zavezanec ob drugi uporabi osebnih vozil kot je poslovna raba (npr. zasebna raba), za katere omejitev po 66. členu ZDDV-1 ne obstaja, vseeno obračunavati DDV na izhodni strani po a) točki 15. člena ZDDV-1, tudi, če se za odbitek DDV (oziroma popravek pri električnih vozilih) ne odloči? Ali mora davčni zavezanec, ki ne izkoristi pravice do odbitka DDV (za električno vozilo) in ga proda naprej, obračunati DDV in ni podlage za oprostitev?

Od uporabe električnega motornega vozila za neposlovne namene, za katerega je bila dana pravica do delnega odbitka DDV in je davčni zavezanec ni izkoristil, ni treba obračunati DDV.

Če davčni zavezanec za električno vozilo ne izkoristi pravice do odbitka DDV in ga proda naprej, mora obračunati DDV in ni podlage za oprostitev po 3. točki 44. člena ZDDV-1.

Določba 66.b člena ZDDV-1 je izjema od točke c) 66. člena ZDDV-1, po kateri davčni zavezanec ne sme odbiti DDV od osebnih avtomobilov ter motornih koles, goriv in maziv ter nadomestnih delov ter storitev tesno povezanih s tem, razen od vozil, ki se uporabljajo za opravljanje taksativno naštetih dejavnosti. Če davčni zavezanec za električno vozilo izjeme iz 66.b člena DDV ne izkoristi in od nabave takšnega vozila ne odbija DDV, mu od uporabe vozila za neposlovne namene ni treba obračunati DDV.

Primer 12b

Davčni zavezanec najame osebno električno vozilo (rent-a-car ali poslovni najem), ki izpolnjuje pogoje po 66.b členu ZDDV-1, odbije DDV, potem pa to vozilo uporablja tudi zaposleni v zasebne namene. Ali ima tak davčni zavezanec pravico, da DDV odbije v celoti ter če jo ima, ali uporabi metodo po 38.a členu Pravilnika ali po tretjem odstavku 36. člena ZDDV-1?

Davčni zavezanec, ki najame osebno električno vozilo, za katero so izpolnjeni pogoji za odbitek DDV, in ga uporablja tako za svojo obdavčljivo dejavnost kot za zasebne namene njegovih zaposlenih, ima od storitve najema pravico do odbitka DDV v celoti. Od brezplačno opravljene storitve dajanja vozila v uporabo zaposlenemu za neposlovne namene mora davčni zavezanec obračunati DDV, pri čemer so v davčno osnovo vključeni celotni stroški davčnega zavezanca za opravljene storitve.

- Davčno obdobje, v katerem se lahko uveljavlja pravica do odbitka DDV – sprememba 67. člena ZDDV-1 in črtanje 99. člena Pravilnika

Spreminja se določba šestega odstavka 67. člena ZDDV-1, ki ureja uveljavljanje pravice do odbitka DDV, in sicer tako, da davčni zavezanec lahko uveljavlja pravico do odbitka DDV že v davčnem obdobju, v katerem je nastala obveznost za obračun DDV, če do poteka roka za predložitev obračuna DDV za to davčno obdobje razpolaga z dokumenti oziroma izpolnjuje formalnosti iz prvega odstavka 67. člena ZDDV-1. S to spremembo se sledi že dosedanji praksi pri pridobitvah blaga znotraj Unije in primerih iz 107. člena Pravilnika in se širi na vse nabave blaga in storitev.

Če je obveznost za obračun DDV nastala npr. v aprilu, lahko davčni zavezanec uveljavi pravico do odbitka DDV za davčno obdobje april, če do zadnjega delovnega dne v maju (mesečni davčni zavezanec) oz. do 20. maja (mesečni davčni zavezanec, ki opravlja transakcije znotraj Unije, zaradi katerih mora predložiti RP-O) razpolaga z računom za nakup blaga ali storitev ali carinsko deklaracijo za uvoz blaga oziroma izpolnjuje druge predpisane formalnosti. Če davčni zavezanec za davčno obdobje april pravice do odbitka ni uveljavil, jo lahko uveljavi tudi kasneje, vendar ne po poteku prekluzivnega roka iz drugega odstavka 67. člena ZDDV-1.

Zgoraj navedeno velja tudi za dana predplačila. Davčni zavezanec, ki prejme račun za dano predplačilo, lahko uveljavi odbitek DDV že v davčnem obdobju, v katerem je nastala obveznost za obračun DDV, če do poteka roka za predložitev obračuna za to davčno obdobje razpolaga z dokumenti oziroma izpolnjuje formalnosti iz prvega odstavka 67. člena ZDDV-1.

Primer 13:

Davčni zavezanec za opravljeno mu dobavo v decembru 2021 prejme račun 25. januarja 2022. Rok za predložitev obračuna DDV za december 2021 je 31. januar 2022. Ali lahko odbitek DDV po tem računu uveljavlja že v decembrskem obračunu?

Da.

Primer 14:

Obveznost obračuna DDV je nastala v maju, račun je bil izdan junija. Davčni zavezanec prejme račun v juniju do roka za predložitev obračuna za maj. Ali lahko uveljavi odbitek DDV po tem računu že v majskem obračunu DDV, čeprav je bil račun izdan v juniju?

Da.

Primer 15:

Je odgovor enak, če bi obveznost obračuna DDV v prejšnjem primeru nastala v juniju?

Ne, v tem primeru bi lahko davčni zavezanec uveljavil odbitek DDV ne prej kot v obračunu za junij.

Za odbitek DDV morata biti izpolnjena 2 pogoja – nastanek obveznosti za obračun DDV in prejem ustreznih dokumentov oziroma izpolnjevanje drugih predpisanih formalnosti.

Primer 16:

Davčni zavezanec 10. februarja 2022 prejme račun za predplačilo, plačano 31. januarja 2022. Kdaj lahko uveljavi odbitek DDV?

Davčni zavezanec lahko uveljavi odbitek DDV v obračunu za mesec januar 2022.

- **Identifikacija davčnih zavezancev, ki v Sloveniji nimajo sedeža – spremembe 74., 74.i, 76. in 78. člena ZDDV-1 in 132. člena Pravilnika**

Če davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža in ni identificiran za namene DDV v skladu z 78. členom ZDDV-1, opravi le obdavčljivo dobavo blaga ali storitev v Sloveniji davčnemu zavezancu, ki je identificiran za namene DDV v Sloveniji, se za plačnika DDV določi prejemnika blaga in storitev (sprememba tretjega odstavka 76. člena ZDDV-1). V teh primerih za davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji, zaradi opravljanja teh obdavčljivih dobav blaga in storitev v Sloveniji ne velja obveznost predložitve zahtevka za identifikacijo za namene DDV, saj mora DDV, ki je dolgovan v Sloveniji, plačati prejemnik blaga ali storitev (dopolnitev drugega odstavka 78. člena ZDDV-1). Davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, v takem primeru na računu DDV ne obračuna in na računu za opravljeno dobavo navede klavzulo o obrnjeni davčni obveznosti.

Davčnemu zavezancu, ki nima sedeža v Sloveniji in v Sloveniji opravi obdavčljivo dobavo davčnemu zavezancu s slovensko identifikacijsko številko za DDV, se torej ni treba obvezno identificirati za namene DDV (v tem primeru je plačnik DDV prejemnik), lahko pa se odloči in se

identificira za namene DDV v Sloveniji (v tem primeru je plačnik DDV davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža).

V povezavi z zgoraj navedenim se dopolnjujejo pogoji za vračilo DDV davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v Sloveniji. Davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji in ni identificiran za namene DDV v Sloveniji, ima pravico do vračila DDV, zaračunanega za blago, ki so mu ga dobavili, ali za storitve, ki so jih zanj opravili drugi davčni zavezanci v Sloveniji, ali za uvoz blaga v Slovenijo, če opravlja le dobave blaga in storitve v Sloveniji, za katere je kot plačnik DDV določen prejemnik blaga in storitev, ki je davčni zavezanec, identificiran za namene DDV (spremembi 74. in 74.i člena ZDDV-1). Če opravlja tudi druge transakcije, zaradi katerih se mora identificirati oz. je identificiran za namene DDV v Sloveniji, pa uveljavlja odbitek DDV preko obračuna DDV.

Navedeno pa ne velja v primerih ko je prejemnik blaga ali storitev:

- mali davčni zavezanec, ki je oproščen obračunavanja DDV kot mali davčni zavezanec ali oseba, ki ni davčni zavezanec, ali
- davčni zavezanec, ki mu je identifikacijska številka za namene DDV dodeljena zaradi pridobitev blaga iz drugih držav članic, ali
- davčni zavezanec, ki mu je identifikacijska številka za namene DDV dodeljena zaradi prejemanja/opravljanja storitev EU (storitev, za katere je plačnik DDV v skladu z 196. členom Direktive o DDV izključno prejemnik), ali
- davčni zavezanec, ki mu je identifikacijska številka za namene DDV dodeljena samo v zvezi z uporabo posebne ureditve za prodajo blaga na daljavo znotraj Unije, za dobavo blaga v državi članici prek elektronskih vmesnikov, ki omogočajo dobavo, in za storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki imajo sedež znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje v skladu s 6.b podpoglavjem XI. poglavja ZDDV-1 ali
- davčni zavezanec, ki mu je dodeljena identifikacijska številka za DDV v zvezi z uporabo posebne ureditve za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov.

Iz navedenega izhaja, da če davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, poleg navedenih obdavčljivih dobav v Sloveniji opravlja še dobave blaga in storitev osebam, ki niso identificirane za namene DDV oziroma niso identificirane za namene DDV v splošno ureditev in ni možna uporaba posebnih ureditev VEM ali posebne ureditve za opravljanje storitev mednarodnega občasnega prevoza potnikov ali se za uporabo teh ureditev ne odloči, se mora identificirati za namene DDV in od vseh opravljenih dobav na ozemlju Slovenije obračunati DDV, saj se v teh primerih davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, šteje za plačnika DDV. Vračilo DDV, zaračunano za dobavljeno blago in storitve, uveljavlja kot odbitek DDV prek obračuna DDV.

Dodajamo še, da se mora davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, identificirati za namene DDV tudi, če je na ozemlju Slovenije opravil pridobitev blaga, od katere mora obračunati DDV, je opravil prenos lastnega blaga v Slovenijo, od katerega mora obračunati DDV ali v primeru opravljenih dobav blaga znotraj Unije, za katere mora predložiti rekapitulacijsko poročilo.

Če je tuj davčni zavezanec identificiran za namene DDV v Sloveniji, v vseh primerih opravljenih obdavčenih dobav, za katere ni določene oprostitve plačila DDV, obračuna DDV, torej tudi v primeru, ko opravi dobave blaga in storitev v Sloveniji davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV. Tudi v teh primerih vračilo DDV, zaračunano za dobavljeno blago in storitve, uveljavlja kot odbitek DDV prek obračuna DDV.

Pregled obveznosti identifikacije in obračuna DDV v nekaterih primerih, ko je dobavitelj/izvajalec davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji:

Dobavitelj/izvajalec, davčni zavezanec, ki v Sloveniji nima sedeža, pred opravljeno dobavo identificiran za namene DDV v Sloveniji	Prejemniki dobav	Obveznost identifikacije za namene DDV dobavitelja/izvajalca	Plačnik DDV
Ne	Samo davčni zavezanci, identificirani za namene DDV v splošno ureditev	Ne	Prejemniki dobav
Da	Samo davčni zavezanci, identificirani za namene DDV v splošno ureditev	Ne, vendar lahko ostane identificiran za namene DDV	Dobavitelj/izvajalec (za vse opravljene dobave, razen če se uporabi 76.a člen ZDDV-1)
Ne	Davčni zavezanci, nekateri od njih identificirani za namene DDV v splošno ureditev, nekateri ne in/ali končni potrošniki	Da	Dobavitelj/izvajalec (za vse opravljene dobave, razen če se uporabi 76.a člen ZDDV-1)
Ne (in ne uporablja posebne ureditve VEM)	Mali davčni zavezanec in/ali končni potrošniki	Da	Dobavitelj/izvajalec
Ne	Atipični davčni zavezanec (identificiran je samo zaradi pridobitev in/ali prejemanja/opravljanja storitev, katerih kraj obdavčitve se določi po prvem odstavku 25. člena ZDDV-1)	Da	Dobavitelj/izvajalec
Ne	Mali davčni zavezanec, identificiran za DDV samo zaradi vključitve v unijsko ureditev VEM (za domače dobave ostane mali davčni zavezanec)	Da	Dobavitelj/izvajalec

Davčnemu zavezancu, ki nima sedeža v Sloveniji, je pa identificiran za namene DDV in opravlja le dobave blaga in storitev davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV, na njegovo zahtevo preneha identifikacija za namene DDV.

Pojasnjujemo še, da prejemnik, slovenski davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, ki je v skladu z zgoraj navedenim določen kot plačnik DDV, samoobdavčitev navede v obračunu DDV, in sicer:

- vrednost nabave blaga in storitev vpiše v polje 31,
- obračunani DDV po stopnji 22 % v polje 25, po stopnji 9,5 % v polje 25 a, po stopnji 5 % v polje 25 b.

Glede uporabe pravil, po katerih dobavitelj izda računa, velja:

- dobavitelj/izvajalec **iz tretje države**, ki ni identificiran za namene DDV v Sloveniji, izda prejemniku dobave - plačniku DDV račun po pravilih ZDDV-1 (prvi odstavek 80.a člena ZDDV-1). Na računu navede klavzulo "Obrnjena davčna obveznost", zaradi jasnosti lahko tudi določbo tretjega odstavka 76. člena ZDDV-1 ali točko d) drugega odstavka 78. člena

ZDDV-1. Davčno osnovo, stopnjo DDV in znesek DDV na računu samo prikaže (znesek DDV se ne vključi v znesek za plačilo računa);

- dobavitelj/izvajalec **iz druge države članice**, ki ni identificiran za namene DDV v Sloveniji, izda prejemniku dobave - plačniku DDV račun po pravilih, ki veljajo v državi članici, v kateri ima tujec-dobavitelj sedež/stalno/običajno prebivališče (drugi odstavek 80.a člena ZDDV-1). Na računu se slovenski DDV ne navede, navede se klavzula o obrnjeni davčni obveznosti. Če pa račun izda prejemnik (samofakturiranje), se uporabijo pravila po ZDDV-1.

Primer 17:

Gradbeno podjetje, ki nima sedeža v Sloveniji, bo opravljalo gradbene storitve na stanovanjskih in poslovnih objektih v Sloveniji, in sicer za naročnike - fizične osebe, ki niso davčni zavezanci in davčne zavezanke, identificirane za namene DDV v Sloveniji. Gradbeno podjetje ni vključeno v posebno ureditev VEM. Ali se mora to podjetje identificirati za namene DDV in na računu obračunati DDV?

Da. Pred opravljeno dobavo se mora identificirati za namene DDV. Na računu za opravljeno dobavo fizični osebi, ki ni davčni zavezanec, obračuna DDV. Na računu za opravljeno dobavo davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV, ne obračuna DDV in navede klavzulo o obrnjeni davčni obveznosti po 76.a členu ZDDV-1 (gre za gradbeno storitev, tako izvajalec kot prejemnik sta davčna zavezanca, identificirana za namene DDV v Sloveniji in se uporabi 76.a člen ZDDV-1). V takem primeru se ne uporabi obrnjena davčna obveznost po tretjem odstavku 76. člena ZDDV-1.

Kaj pa, če bi bilo tako gradbeno podjetje, ki nima sedeža v Sloveniji (sedež v drugi državi članici), vključeno v posebno ureditev VEM (Slovenija je država članica potrošnje, država sedeža podjetja je država identifikacije v posebno ureditev VEM) in bi obveznost za DDV od gradbenih storitev, ki jih na nepremičnini v Sloveniji opravi končnim potrošnikom, obračunalo po posebni ureditvi VEM. Ali bi se moralo identificirati za namene DDV zaradi opravljanja gradbenih storitev drugim davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV v splošno ureditev?

Ne, gradbenemu podjetju, vključenemu v posebno ureditev VEM, se ni treba identificirati za namene DDV. DDV od gradbenih storitev, opravljenih končnim potrošnikom, bo obračunan in plačan po posebni ureditvi VEM, za gradbene storitve, opravljene drugim davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV v splošno ureditev, pa je plačnik DDV prejemnik storitve.

Primer 18:

Gradbeno podjetje, ki nima sedeža v Sloveniji, bo opravljalo gradbene storitve na stanovanjskih in poslovnih objektih v Sloveniji, in sicer samo za naročnike, davčne zavezanke, identificirane za namene DDV v Sloveniji. Ali se mora to podjetje identificirati za namene DDV in na računu obračunati DDV? Ali se lahko uporabi obrnjena davčna obveznost po tretjem odstavku 76. člena ZDDV-1? Če je odgovor pritrdilen, ali je treba o tako opravljenih dobavah poročati davčnemu organu?

Ne, ni se mu treba identificirati za namene DDV. Za dobave, za katere se v skladu s tretjim odstavkom 76. člena ZDDV-1 uporabi obrnjena davčna obveznost, ni določenega poročanja davčnemu organu. Lahko pa se davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, odloči in se identificira za namene DDV, v slednjem primeru pa velja kot pojasnjeno pri Primeru 16.

Primer 19:

Trgovsko podjetje, ki nima sedeža v Sloveniji, v Sloveniji prodaja blago **samo** slovenskim davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV. Kraj opravljene dobave po določbah ZDDV-1 je Slovenija. Ali se mora podjetje identificirati za DDV in na računu obračunati DDV?

Ne. Na računu ne obračuna DDV in navede klavzulo o obrnjeni davčni obveznosti. Plačnik DDV je prejemnik blaga, ki naredi samoobdavčitev v obračunu DDV.

Primer 20:

Trgovsko podjetje, ki nima sedeža v Sloveniji, prodaja blago (ne gre za prodajo blaga na daljavo) končnim potrošnikom **in** davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV po splošni ureditvi (obvezni/prostovoljni). Kraj opravljene dobave po določbah ZDDV-1 je Slovenija. Ali se mora podjetje identificirati za namene DDV in na računu obračunati DDV?

Da. Pred prvo opravljeno dobavo končnemu potrošniku se mora identificirati za DDV in na računu obračunati DDV. Od dneva identifikacije za namene DDV mora obračunavati DDV tudi pri dobavah blaga davčnim zavezancem, identificiranim za namene DDV.

Primer 21:

Davčni zavezanec s sedežem v drugi državi članici opravlja storitev prevajanja za slovensko podjetje, identificirano za namene DDV. Za te storitve v svoji državi članici predlaga rekapitulacijsko poročilo. Ali se za take dobave še vedno predlaga rekapitulacijsko poročilo, ali se mora identificirati za namene DDV?

Da. Za dobave, za katere se kraj dobave Slovenija določi v skladu s 44. členom Direktive o DDV (povzeto v prvem odstavku 25. člena ZDDV-1), je prejemnik plačnik DDV po 196. členu Direktive o DDV. Davčni zavezanec s sedežem v drugi državi članici v svoji državi predloži rekapitulacijsko poročilo, slovenski DDV pa obračuna prejemnik storitve (davčnemu zavezancu s sedežem v drugi državi članici se v Sloveniji ni treba identificirati za namene DDV). Z uveljavitvijo tretjega odstavka 76. člena ZDDV-1 se v zvezi s storitvami, katerih kraj obdavčitve se določi v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZDDV-1, nič ne spremeni.

Primer 22:

Davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, od 28. 1. 2022 dalje ni več identificiran za namene DDV v Sloveniji. Sprašuje, če lahko davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV, zaračuna opravljene dobave z enim samim računom, in sicer:

- dobave, opravljene pred 28. 1. 2022, od katerih mora kot dobavitelj/izvajalec obračunati in plačati DDV (je bil identificiran za namene DDV) in
- dobave, opravljene od vključno 28. 1. 2022 dalje, za katere je kot plačnik DDV v skladu s tretjim odstavkom 76. člena ZDDV-1 določen prejemnik (ker se je deregistriral in je prejemnik za te dobave določen kot plačnik DDV).

Da. Na računu mora te dobave izkazati ločeno (enako velja tudi, če bi se deregistriral kadarkoli kasneje).

Primer 23:

Dobavitelj, davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, bo slovenskemu davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV po splošni ureditvi, opravil dobavo blaga z montažo, za katero je kraj dobave Slovenija. Dobavitelj sprašuje, ali se zaradi tako opravljene dobave blaga z montažo v Sloveniji ne rabi identificirati za namene DDV in je prejemnik dobave plačnik DDV.

Da. Če je v skladu s petim odstavkom 20. člena ZDDV-1 kraj dobave blaga z montažo Slovenija, to pomeni, da je dobavitelj - davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, na ozemlju Slovenije

opravi dobavo. Če tak dobavitelj nima slovenske identifikacijske številke za DDV in na ozemlju Slovenije opravlja dobave samo davčnim zavezancem, ki izpolnjujejo pogoje za plačnika DDV po tretjem odstavku 76. člene ZDDV-1, se ne rabi identificirati za namene DDV. Če pa je/se bo identificiral za namene DDV pa mora od opravljene dobave sam obračunati in plačati DDV.

- Obveznost izdajanja računov in davčnega potrjevanja računov – nov deseti odstavek 81. člena ter končna določba 48. člena glede 17. člena ZDavPR

Določa se sprememba glede izročitve računa v papirni obliki končnemu potrošniku. Davčni zavezanec, ki mora za dobave blaga ali storitev, opravljene končnemu potrošniku na ozemlju Slovenije, izdati račun, mora račun v papirni obliki tudi izročiti kupcu, če kupec to zahteva, sicer pa se izročitev papirnatega računa za namene DDV načeloma ne zahteva. Seveda pa se lahko izdani račun v papirni obliki izroči kupcu - končnemu potrošniku tudi, če ga ta ne zahteva. Če končni kupec zahteva izročitev računa, mu ga davčni zavezanec izroči, razen v primeru računa za opravljeno dobavo, za katero je po DDV zakonodaji določena izjema od obveznosti izdajanja računov.

Tako bo za namene vračila DDV izročitev računa v papirni obliki še vedno zahteval kupec – končni potrošnik, ki nima sedeža v Uniji, če bo uveljavljal vračilo DDV v potniškem prometu, ali na primer diplomati za uveljavljanje vračila DDV v skladu s Pravilnikom o pogojih in načinu oprostitve davkov za diplomatska predstavništva, konzulate, agencije in organe Evropske unije ter mednarodne organizacije v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

Če bo kupec želel uveljavljati pravice, ki izhajajo iz druge zakonodaje (ne DDV zakonodaje), npr. zakonodaje, ki ureja varstvo potrošnikov ali varstvo pacientovih pravic, bo tak račun tudi zahteval.

Kupec te svoje zahteve po izročitvi računa v papirni obliki ne rabi dodatno pojasnjevati davčnemu zavezancu. Načeloma kupec zahteva račun vsaj do takrat, ko račun plača.

Ne glede na to poenostavitev pa mora izdajatelj računa še vedno zagotavljati pristnost izvora, celovitost vsebine in čitljivost računa, ne glede na to, ali ga izda v papirni ali v elektronski obliki, in sicer od trenutka izdaje do konca obdobja hrambe računa. V primeru gotovinskega poslovanja po Zakonu o davčnem potrjevanju računov - ZDavPR pa mora tak račun tudi davčno potrditi.

Po DDV zakonodaji je enaka obravnava računov, izdanih v papirni ali elektronski obliki. Ker pa je za elektronski račun, ki je v skladu s 84. členom izdan in prejet v katerikoli elektronski obliki, določeno, da se mora prejemnik računa strinjati z uporabo elektronskega računa, ni podlage za njegovo zahtevo, da bi mu moral davčni zavezanec izročiti tiskan elektronski račun. Da lahko upoštevamo račun kot elektronski račun, še vedno velja, da mora biti izdan in prejet v kateri koli elektronski obliki zapisa, lahko je v obliki strukturiranih sporočil (kot je npr. XML) z zagotovljeno ustrezno vizualizacijo. Iz navedenega izhaja, da nov deseti odstavek 81. člena na to ne vpliva.

Za dobave, za katere je predpisana izjema od obveznosti izdajanja računov po 143. členu Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, pa še vedno velja, da ni treba izdati računa.

Z določbo drugega odstavka 48. člena ZDDV-1M se razveljavi 17. člen ZDavPR, ki določa, da se z globo 40 evrov kaznuje za prekršek kupec blaga oziroma prejemnik storitev, če ne prevzame in zadrži računa neposredno po odhodu iz poslovnega prostora oziroma ga na zahtevo ne predloži pooblaščenim osebam, saj s spremembo ZDDV-1 računa v papirni obliki ne bo več treba izročiti kupcu, če kupec tega ne bo zahteval.

Navedeno se smiselno upošteva tudi pri 12. členu ZDavPR (ker če kupec računa ne prevzame, ga ni možno sankcionirati).

Primer 24:

Prodajalec na ozemlju Slovenije proda blago kupcu - končnemu potrošniku. Kupec ne zahteva izročitve računa v papirni obliki. Prodajalec kupcu pove znesek za plačilo, izdani račun davčno potrdi (ker je plačan z gotovino po ZDavPR), kupcu pa ga ne izroči v papirni obliki. Ali je prav, da prodajalec kupcu ni izročil računa v papirni obliki?

Da, če kupec ni zahteval izročitve računa v papirni obliki.

Vprašanje: Kaj pa če bi bila v takem primeru prodajalec in kupec dogovorjena za izdajo računa v elektronski obliki (e-račun)?

Za račune, izdane v elektronski obliki, se nič ne spreminja (ne velja, da kupec lahko zahteva še njihovo izročitev v papirni obliki).

Primer 25:

Stranka (končni potrošnik) v lokalu gostinca (malega davčnega zavezanca ali davčnega zavezanca, ki je identificiran za namene DDV) naroči kavo. Gostinec postreže kavo. Stranka zahteva izročitev računa v papirni obliki. Gostinec pove stranki znesek za plačilo, izdani račun davčno potrdi (stranka plača z gotovino), računa pa stranki v papirni obliki ne izroči, kupcu samo pove, da je cena kave navedena na ceniku. Ali je gostinec ravnal prav, ko stranki ni izročil računa v papirni obliki?

Ne, gostinec ni ravnal prav, ko stranki, ki je zahtevala izročitev računa v papirni obliki, računa ni izdal. Gostinec mora kupcu na njegovo zahtevo izročiti račun v papirni obliki.

- Obračun DDV – sprememba 87. člena ZDDV-1 in 154. in 179. člena ter črtanje 155. člena Pravilnika

S 87. členom zakona se v prvem odstavku določa, da mora davčni zavezanec v obračunu DDV navesti vse podatke, ki so potrebni za njegovo identifikacijo, ter vse podatke, potrebne za izračun davka, za katerega je nastala obveznost obračuna, in za izračun odbitkov DDV ter vse podatke v zvezi s popravki obračunanega DDV in skupno vrednost transakcij v zvezi z obračunanim davkom in opravljenimi odbitki ter vrednost vseh oproščenih transakcij. S tem odstavkom je torej določena vsebina obračuna DDV, kot že izhaja iz trenutnega obrazca za izpolnitev obračuna DDV, ki se ne bo spremenil. Obrazec DDV-O in navodila za izpolnjevanje obrazca ne bodo več priloga k Pravilniku, tako kot do sedaj bosta objavljena na eDavkih. S tem se zagotavlja večja fleksibilnost davčnemu organu za pojasnitev določenih polj obrazca DDV-O. Obrazec in navodila za izpolnjevanje obrazca DDV-O sta objavljena na naslednji [povezavi](#).

Z drugim odstavkom so določeni podatki, ki jih mora davčni zavezanec poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena ZDDV-1 izkazati v obračunu DDV. Vsebinska teha podatkov se spreminja v b) in d) točkah zaradi sklicevanja na 20. člen ZDDV-1, ki se spreminja s 6. členom tega zakona (v zvezi s posebnimi ureditvami VEM). Davčni zavezanec mora za davčno obdobje sam ugotoviti davčno obveznost in jo izkazati v obračunu DDV na obrazcu DDV-O, ki ga davčnemu organu predloži preko sistema eDavki. V 154. členu Pravilnika so na novo podrobneje navedeni podatki, ki jih najmanj vsebuje obrazec DDV-O ter katere podatke mora davčni zavezanec tudi vključiti v obračun DDV (npr. popravke, velja tako kot do sedaj). Vsebinska 155. člena Pravilnika je zajeta v Navodilih za izpolnjevanje obračuna DDV, zato se v Pravilniku ta člen črta.

Drugi odstavek 87. člena ZDDV-1 se ne uporablja za davčne zavezanke, ki se vključijo v posebno ureditev in obračunavajo DDV po posebni ureditvi v posebnem obračunu DDV. Uporablja pa se za davčne zavezanke, ki ne presežejo praga 10.000 evrov iz točke c) prvega odstavka novega 30.f člena ZDDV-1, in za davčne zavezanke, ki nimajo sedeža ali stalne poslovne enote v Sloveniji in se v Sloveniji identificirajo za namene DDV in vključijo v redno ureditev DDV.

Davčni zavezanec, ki uporablja posebno unijsko ureditev, izkaže opravljene dobave blaga na daljavo v posebnem obračunu DDV, zato te dobave ne izkazuje v polju 13 obrazca DDV-O. Prav tako o opravljenih dobavah blaga na daljavo ne poroča v poročilu o opravljenih dobavah blaga na daljavo (obrazec DDV-PD).

Če davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, ne uporablja posebne unijske ureditve, se pa identificira za namene DDV v drugi državi članici oz. državah članicah, v katere dobavlja blago na daljavo (bodisi ker preseže prag 10.000 evrov ali se prostovoljno odloči za prenos kraja obdavčitve), opravljene dobave blaga na daljavo izkaže v obrazcu DDV-O v polju 13. O opravljenih dobavah blaga na daljavo poroča v poročilu o opravljenih dobavah blaga na daljavo (obrazec DDV-PD), ki ga mora davčnemu organu predložiti do 31. januarja leta po preteku leta, v katerem so opravljene te dobave (sedmi odstavek 20. člena ZDDV-1).

Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, ki ne preseže praga 10.000 evrov in se za kraj obdavčitve dobave blaga na daljavo šteje Slovenija, dobave blaga na daljavo izkaže v obračunu DDV, in sicer v polje 11.

Z novim tretjim odstavkom 87. člena ZDDV-1 je določeno pooblastilo ministru za finance, da predpiše obliko in vsebino obračuna DDV v podzakonskem aktu.

- **Odprava obveznosti predložitve seznama prejetih in izdanih računov – črtanje desetega odstavka 88. člena ZDDV-1**

Ukinja se obveznost davčnim zavezancem, ki prvič predlagajo obračun DDV, da obračunu DDV priložijo seznam prejetih in izdanih računov, ki so podlaga za sestavo obračuna DDV.

Primer 26:

Davčni zavezanec, ki se je identificiral za namene DDV v decembru 2021, 31. januarja 2022 predloži obračun za december 2021. Ali mora obračunu priložiti tudi seznam prejetih in izdanih računov?

Ne, za obračune, predložene po uveljavitvi te novele ZDDV-1M pri oddaji obračuna DDV ni več obveznosti predložitve seznama prejetih in izdanih računov.

- **Posebna ureditev za rabljeno blago – davčna osnova – sprememba 104. člena**

Popravlja se četrti odstavek tega člena, kjer se je treba pri opredelitvi tega, kar je plačilo, sklicevati na tretji odstavek istega člena. Gre za redakcijski popravek.

- **Pogoji za uporabo posebne ureditve za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov – nov peti odstavek 137.a člena in sprememba 137.c člena ZDDV-1**

Davčni zavezanec, ki opravlja storitve mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov, za obračun in plačilo DDV v Sloveniji osebam, ki niso davčni zavezanci, ne sme hkrati uporabljati

posebne ureditve Vse na enem mestu - VEM (tj. posebne ureditve za storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža v Uniji, ali posebne ureditve za prodajo blaga na daljavo znotraj Unije, za dobavo blaga v državi članici prek elektronskih vmesnikov, ki omogočajo dobavo, in za storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki imajo sedež znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje) v kateri koli državi članici (ne glede na to, ali za državo članico identifikacije izbere Slovenijo ali drugo državo članico) in posebne ureditve za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov. Sočasna uporaba teh posebnih ureditev, ki so za davčnega zavezanca prostovoljne, se izključuje.

Davčni zavezanec se prostovoljno odloči, katero posebno ureditev bo uporabljal.

Če se davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji in opravlja storitve prevoza potnikov osebam, ki niso davčni zavezanci, želi vključiti v ureditev VEM, v Sloveniji ali drugi državi članici, ter že uporablja posebno ureditev za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov, se mora pred prijavo v ureditev VEM izključiti iz posebne ureditve za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov osebam, ki niso davčni zavezanci oziroma ga bo iz te posebne ureditve izključil davčni organ.

Če pa davčni zavezanec poleg storitev prevoza potnikov osebam, ki niso davčni zavezanci, opravlja te storitve na ozemlju Slovenije tudi davčnim zavezancem, lahko za dobave davčnim zavezancem še naprej uporablja posebno ureditev za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov. Davčni zavezanec, ki opravlja te storitve davčnim zavezancem in se ne odloči za uporabo posebne ureditve za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov, mora obračunavati DDV po splošni ureditvi in mesečno predlagati obračune DDV. Za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov davčnim zavezancem, ki v Sloveniji niso identificirani za namene DDV, mora biti davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, torej ali identificiran za namene DDV v splošni ureditvi ali uporabljati posebno ureditev za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov.

V nadaljevanju so v tabeli predstavljeni primeri glede na to, komu davčni zavezanec (tujec) opravlja storitve občasnega mednarodnega cestnega prometa potnikov in katero ureditev uporablja. Če tak davčni zavezanec te storitve opravlja tako končnim potrošnikom kot tudi davčnim zavezancem, in če se mora identificirati za namene DDV v Sloveniji, pogoji za uporabo tretjega odstavka 76. člena ZDDV-1 niso izpolnjeni.

Opravlja storitve:	unijska ali neunijska ureditev VEM	splošna ureditev/posebna ureditev za medn. občasni cestni promet*
končnim potrošnikom	Da	Ne
končnim potrošnikom	Ne	Da
davčnim zavezancem, ki v Sloveniji niso identificirani za DDV	/	Da
davčnim zavezancem, ki so v Sloveniji identificirani za DDV po splošni ureditvi	/	Ni obvezno, če se ne identificira je plačnik prejemnik (po tretjem odstavku 76. člena ZDDV-1)

*če tuj davčni zavezanec opravlja občasni mednarodni cestni prevoz potnikov na ozemlju Slovenije za davčne zavezance, mora ali uporabljati splošno ureditev DDV (obveznost izkaže v mesečnem obračunu DDV-O, ima pravico do odbitka DDV) ali posebno ureditev za občasni mednarodni cestni prevoz potnikov (obveznost izkaže v letnem posebnem obračunu DDV-O-O, nima pravice do odbitka DDV)

V. Spremembe, ki se uporabljajo od 1. 7. 2022

- NATO in SVOP – sprememba 13., 50. in 54. člena ZDDV-1

S prenosom Direktive Sveta EU 2019/2235 se uvaja oprostitev za oborožene sile držav članic, ki sodelujejo v dejavnostih v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) in se s tem izenačuje oprostitev, ki so do sedaj že veljale za obrambna prizadevanja v okviru Sporazuma Severnoatlantske pogodbe (NATO).

Spremenjen 13. člen ZDDV-1 tako določa, da se za pridobitev blaga znotraj Unije, opravljeno za plačilo, šteje tudi uporaba blaga, ki ga oborožene sile Severnoatlantske zveze ali države članice Unije, ki sodeluje pri obrambnih prizadevanjih za izvajanje dejavnosti Unije v okviru skupne varnostne in obrambne politike:

- uporabljajo v Sloveniji za svoje potrebe ali potrebe svojega civilnega osebja;
- tega blaga niso kupile po splošnih pravilih obdavčevanja na domačem trgu ene od držav članic in
- pri uvozu tega blaga ne bi bile upravičene do oprostitve iz 8. ali 8.a točke prvega odstavka 50. člena tega zakona.

Oprostitev DDV je mogoča za uvoz blaga na ozemlju držav članic, dobavo blaga in storitev na ozemlju Slovenije ter dobavo blaga ali storitev v drugo državo članico, namenjene za oborožene sile katere koli države članice, razen same namembne države članice za potrebe teh sil ali spremnega civilnega osebja ali za oskrbo njihovih menz ali kantin, kadar te sile sodelujejo pri obrambnih prizadevanjih za izvajanje dejavnosti Unije v okviru skupne varnostne in obrambne politike.

- Identifikacija kmetov – sprememba 94. člen ZDDV-1

Odpravlja se prag iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 za obvezni vstop kmetov v sistem DDV (v višini 7.500 evrov katastrskega dohodka) z namenom poenostavitve delovanja sistema DDV za kmete in v izogib vsakoletnim administrativnim obveznostim preverjanja obsega katastrskega dohodka in obdavčljivih subvencij ter posledičnega identificiranja kmetov za DDV po uradni dolžnosti. Ohranja pa se rešitev, da lahko taki davčni zavezanci poračunajo del svojega vstopnega DDV skozi ukrep uveljavljanja pavšalnega nadomestila, in tudi možnost, da se tudi taki kmetje prostovoljno vključijo v sistem DDV.

Kot davčni zavezanec iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 se šteje eden od članov kmečkega gospodinjstva, zavezancev za dohodnino od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot jo določajo predpisi o dohodnini, če se zanjo dohodek ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, ki ga člani kmečkega gospodinjstva, zavezanci za dohodnino iz te dejavnosti določijo za predstavnika. Po Zakonu o dohodnini se namreč za zavezance za dohodnino enakopravno štejejo vsi člani kmečkega gospodinjstva. Ko tako kmečko gospodinjstvo želi izkoristiti ugodnost iz 95. člena ZDDV-1, mora določiti osebo, ki ugodnost uveljavi v imenu vseh članov, ki opravljajo dejavnost (so zavezanci za dohodnino iz tega naslova). V tem primeru morajo člani kmečkega gospodinjstva med sabo določiti svojega predstavnika. Zato se s členom določa, da je davčni zavezanec za namene zakona v primeru kmečkega gospodinjstva, za katero se dohodek njegove osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja pavšalno, eden od članov kot njegov predstavnik.

Tako kmečko gospodinjstvo se lahko po svojem predstavniku odloči za obračunavanje DDV prostovoljno. V takem primeru mora davčnemu organu vnaprej priglasiti svojo izbiro v elektronski obliki (prek DDV-P2) in jo uporabljati najmanj 60 mesecev (5 let) ne glede na to, kolikšna bo višina

opravljenega obdavčljivega prometa v teh letih. V tem primeru davčni organ izda identifikacijsko številko kmetu, ki je predstavnik članov kmečkega gospodinjstva.

Pojasnjevalno se v novem, desetem odstavku tega člena določa tudi, da se v primeru, ko kmečko gospodinjstvo ugotavlja dohodeke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, uporabi prvi odstavek 94. člena ZDDV-1. Za davčnega zavezanca se za tako dejavnost šteje nosilec, kot je določen po predpisih o dohodnini. V skladu s predpisi o dohodnini se namreč v primeru, ko kmečko gospodinjstvo za svojo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost začne dohodek ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih ali normiranih dohodkov, določi, da mora tako ugotavljati tudi dohodek drugih kmetijskih dejavnosti in dopolnilnih dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva, za zavezanca za dohodnino pa se za vse dejavnosti kmečkega gospodinjstva, ne glede na to, da so bili lahko do tedaj za različne kmetijske dejavnosti in za dopolnilne dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva za zavezance določeni različni člani, določi eden od članov kmečkega gospodinjstva kot njegov nosilec.

Za takega davčnega zavezanca, tako kot že do zdaj, veljajo pravila prvega odstavka 94. člena. To pomeni, da se mu v skladu s točko a) drugega odstavka 78. člena ZDDV-1 ni treba identificirati za namene DDV, če bo utemeljeno pričakoval, da v 12 mesecih s prometom vseh dejavnosti kmečkega gospodinjstva ne bo presegel zneska obdavčljivega prometa v višini 50.000 evrov, kar pomeni, da bo oproščen obračunavanja in plačevanja DDV. V tem primeru nima pravice do odbitka DDV. Če bo tak davčni zavezanec utemeljeno pričakoval, da bo v 12 mesecih presegel predpisano vrednost obdavčljivega prometa, pa se mora identificirati za namene DDV v skladu s prvim odstavkom 78. člena ZDDV-1. Davčni zavezanec se identificira za namene DDV tako, da davčnemu organu predloži zahtevek za identifikacijo za namene DDV v elektronski obliki (obrazec DDV-P2). Če se identificira za namene DDV prostovoljno, to posebej označi na zahtevku za identifikacijo za namene DDV. V obeh primerih se po novem kot zavezanec za DDV določi tisti član kmečkega gospodinjstva, ki je nosilec take dejavnosti, kot to določajo predpisi o dohodnini.

Če taka oseba (nosilec kmečkega gospodinjstva) opravlja tudi kakšno drugo registrirano dejavnost (npr. ima registriran s. p. za avtomehanične storitve, avtorski honorarji), se njegova zavezanost za DDV oz. obveznost obračunavanja DDV presoja glede na obseg obdavčljivega prometa vseh dejavnosti, katerih nosilec je.

Če se dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, nosilec dejavnosti nima pravice do pavšalnega nadomestila, saj je do tega upravičeno le kmečko gospodinjstvo (prek svojega predstavnika), ki dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot jo določajo predpisi o dohodnini, ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

- **Identifikacija malih davčnih zavezancev, ki se želijo vključiti v posebno unijsko ureditev VEM – nov deveti odstavek 129. člena in nov 156.a člen Pravilnika ter sprememba obrazca DDV-P2**

Mali davčni zavezanec se mora za uporabo unijske ureditve VEM predhodno identificirati za namene DDV, vendar lahko še naprej uporablja posebno ureditev za male davčne zavezance (več o tem v Priločniku o sistemu »vse na enem mestu« za DDV). Davčni zavezanec je torej lahko za domače dobave še vedno oproščen plačila DDV, če v obdobju zadnjih 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel 50.000 evrov obdavčljivega prometa (prvi odstavek 94. člena ZDDV-1). V skladu s trenutno veljavno DDV zakonodajo pa mora predlagati obračune DDV (prazne).

Z novim devetim odstavkom 129. člena Pravilnika se določa, da davčni zavezanec iz prvega odstavka 94. člena ZDDV-1 (mali davčni zavezanec), ki se želi identificirati za namene DDV samo zaradi vključitve v posebno unijsko ureditev, predloži zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV na obrazcu DDV-P2, na katerem označi polje 20 - Opravljanje dobav/storitev po 130.c členu ZDDV-1 (unijska ureditev VEM)«. V skladu z novim 156.a členom Pravilnika je za tega davčnega zavezanca predpisana izjema od obveznosti predložitve obračuna DDV.

Navedene določbe Pravilnika se uporabljajo od **1. julija 2022** dalje. Do uveljavitve sprememb Pravilnika velja, da se mora davčni zavezanec, ki se želi vključiti v posebno unijsko ureditev VEM, predhodno identificirati za namene DDV kot prostovoljni davčni zavezanec (ne dosega zneska 50.000 eurov obdavčljivega prometa) ter predlagati prazne obračune DDV.

7.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 205/21)

V Uradnem listu RS št. [205/21](#) je bil dne 29. 12. 2021 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost) (v nadaljnjem besedilu: Pravilnik). Spremembe začnejo veljati 1. januarja 2022.

V nadaljevanju pojasnjujemo določene spremembe Pravilnika.

8. člen

Z dopolnitvijo prvega odstavka 8. člena Pravilnika se nedvoumno pojasnjuje, da mora biti za to, da se ob prenosu podjetja ali dela podjetja (10. člen ZDDV-1) na drugega davčnega zavezanca – prevzemnika šteje, da dobava blaga ni bila opravljena, prevzemnik tudi identificiran za namene DDV.

S tem, ko se za prenos podjetja ali dela podjetja šteje, da dobava blaga ni bila opravljena, se poenostavlja postopek obračunavanja DDV, saj prenositelj podjetja pri prenosu podjetja ali dela podjetja ne obračuna DDV, prevzemnik pa pri prevzemu ne plača DDV. V takem primeru se prevzemnik šteje za pravnega naslednika prenosnika in mora prevzeta sredstva uporabljati za namene opravljanja obdavčljive dejavnosti, za katero ima pravico do dobitka DDV. Iz navedenega izhaja, da mora biti tudi prevzemnik, ne samo prenositelj, ob takem prenosu identificiran za namene DDV.

107. člen

Sprememba predstavlja uskladitev pravilniške določbe z že uveljavljenim izvajanjem v skladu s pojasnilom 4230-750361/2012-2 z dne 20. 2. 2013. In sicer mora davčni zavezanec, ki je dolžan plačati DDV kot pridobitelj blaga znotraj Unije (v skladu s 5. točko prvega odstavka 76. člena ZDDV-1), za uveljavljanje pravice do odbitka DDV do roka za predložitev obračuna DDV imeti račun ali drug dokument, ki vsebuje podatke, potrebne za zagotovitev pravilnega obračuna DDV, in v obračunu DDV izkazati podatek o znesku DDV, ki ga je dolžan plačati.

141. člen

Z dodanim tretjim odstavkom se pojasnjuje, da določbi prvega in drugega odstavka tega člena veljata tudi za davčnega zavezanca, ki je identificiran za namene DDV le na podlagi petega in/ali šestega odstavka 129. člena tega pravilnika, in sicer v delu njegovih transakcij, za katere ni identificiran za namene DDV.

Davčni zavezanec, kateremu je dodeljena tako imenovana atipična identifikacijska številka za namene DDV (pridobitve blaga, prejemanje/opravljanje storitev iz prvega odstavka 25. člena

ZDDV-1, za katere je prejemnik določen kot oseba, ki mora plačati DDV), na računu za dobave, za katere ni identificiran za namene DDV, navede torej podatke, določene v tej določbi pravilnika.

Ostale spremembe so redakcijske narave (popravek sklicevanja na zadnje spremembe kombinirane nomenklature in temu ustrezni določeni popravki navedenih tarifnih oznak).

8.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 58/21)

V Uradnem listu RS št. 58/21 je bil dne 14. 4. 2021 objavljen Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju Pravilnik). Pravilnik začne veljati 3. maja 2021.

Z dopolnitvijo tretjega odstavka 49. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (nova peta alineja) se v seznam izdelkov za higiensko zaščito, za katere se v skladu s 3. točko priloge I k Zakonu o davku na dodano vrednost (ZDDV-1), v povezavi z drugim odstavkom 41. člena ZDDV-1, DDV obračunava in plačuje po nižji stopnji 9,5 %, dodatno vključijo menstrualni higienski izdelki.

In sicer se za dobave, opravljene od vključno 3. maja 2021 dalje nižja stopnja DDV uporablja tudi za menstrualne skodelice pod tarifnima oznakama 3924 90 00 in 4014 90 00 ter higienske vložke, tampone in podobne menstrualne izdelke pod tarifnimi oznakami 9619 00 30, 9619 00 40, 9619 00 71, 9619 00 75 in 9619 00 79.

Med te izdelke se uvrstijo vsi navedeni izdelki, tako trajnostni kot za enkratno uporabo, pri čemer se za poimenovanje (razvrstitev) izdelkov na podlagi pooblastila iz prvega odstavka 146. člena Zakona o davku na dodano vrednost - ZDDV-1 uporablja kombinirana nomenklatura carinske tarife (KN), ki med te izdelke uvršča:

menstrualne skodelice, ki se glede na material, iz katerega so izdelane, uvrščajo pod naslednji tarifni oznaki KN:

3924 90 00 – izdelane iz plastične mase (npr. silikon),

4014 90 00 - izdelane iz kavčuka;

higienske vložke, tako za enkratno kot tudi za večkratno uporabo in tamponi, ki se glede na sestavo vpojnega materiala, uvrščajo pod naslednje tarifne oznake KN:

9619 00 30 - higienski vložki in tamponi (vpojni material iz vate iz tekstilnih vlaken),

9619 00 40 - higienski vložki in tamponi (vpojni material iz drugih tekstilnih materialov),

9619 00 71 - higienski vložki (vpojni material iz drugih materialov – npr. celulozna vlakna),

9619 00 75 – tamponi (vpojni material iz drugih materialov – npr. celulozna vlakna),

Ščitniki perila, ki se uvrščajo pod tarifno oznako KN 9619 00 79.

Davčni zavezanci morajo v zvezi z obveznostjo obračuna DDV v primeru dobav, za katere bo veljala nova stopnja DDV, izhajati iz trenutka nastanka obveznosti obračuna. To pomeni, da bodo za dobave zgoraj navedenih izdelkov, za katere bo nastala obveznost obračuna DDV od vključno 3. maja 2021 dalje, obračunavali DDV po nižji, 9,5 % stopnji.

9.0 POJASNILA O NOVELI ZDDV-1L – UPORABA POSEBNE NIŽJE STOPNJE DDV

V skladu z novelo zakona ZDDV-L, objavljeno v Uradnem listu RS št. 72/19, se s 1. 1. 2020 uvaja posebna nižja stopnja DDV v višini 5 %, in sicer za dobavo, vključno s knjižnično izposajo, knjig,

časopisov in periodičnih publikacij na fizičnih nosilcih ali dobavljenih elektronsko ali oboje (vključno z brošurami, letaki in podobnim gradivom, otroškimi slikanicami, knjigami za risanje ali pobarvankami, glasbenimi deli, tiskanimi ali v rokopisu, zemljevidi in hidrografskimi ali podobnimi kartami), razen gradiv, ki so v celoti ali v pretežnem delu namenjena oglaševanju oziroma ki jih v celoti ali v pretežnem delu tvorijo video vsebine ali avdio glasbene vsebine.

Posebna nižja stopnja DDV v višini 5 % za zgoraj navedene dobave se uporablja že za dobave, opravljene od vključno 1. 1. 2020 dalje.

V povezavi z uvedbo posebne nižje stopnje DDV se v skladu s spremembo Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, objavljenem v Uradnem listu RS št. 77/19, črta 52. člen (zaradi črtanja 6. točke Priloge I k ZDDV-1) in dodaja nov 59.e člen, ki določa dobave iz 1. točke Priloge IV k ZDDV-1. Prav tako se spreminja obrazec DDV-O (Priloga VIII).

V skladu z novim 59.e členom velja:

Med izdelke iz 1. točke Priloge IV k ZDDV-1 se uvrščajo:

- tiskane knjige, brošure, letaki in podobno gradivo (tarifna oznaka: 4901);
- časopisi, revije in druge periodične publikacije (tarifna oznaka: 4902);
- otroške slikanice (tarifna oznaka: 4903 00 00);
- glasbena dela (tarifna oznaka: 4904 00 00);
- zemljevidi ter hidrografske in podobne karte vseh vrst (tarifna oznaka: 4905);
- knjige, slikanice, glasbene knjige z notami in atlasi na posnetih nosilcih z besedilnimi, slikovnimi in zvočnimi zapisi (tarifna oznaka: 8523).

Med elektronske dobave gradiv iz 1. točke Priloge IV k ZDDV-1 se uvršča elektronsko opravljanje storitev prek medmrežja ali elektronskega omrežja, s katerim se zagotavlja dostop do:

- elektronskih knjig in elektronskih učbenikov;
- elektronskih časopisov, elektronskih revij in drugih elektronskih periodičnih publikacij ali redno elektronsko posodabljenih vsebin, ki imajo namen obveščati o novicah ali drugih temah;
- elektronskih izdaj: zvočnih knjig, brošur, letakov ali podobnega gradiva; otroških slikanic, knjig za risanje ali pobarvank; glasbenih del ali glasbenih knjig z notami; atlasov, zemljevidov ter hidrografskih in podobnih kart.

Med navedene izdelke in storitve se ne uvršča:

- dobava gradiva, ki več kot 50 odstotkov prostora namenja oglaševanju,
- glasba, filmi in igre, vključno z igrami na srečo in loterijo, ter
- interaktivno učenje,
- predvajanja in prireditve s področij politike, kulture, umetnosti, športa, znanosti in zabave.

10.0 POJASNILA O NOVELI ZDDV-1K

V Uradnem listu RS št. 59/19 je bil dne 4. 10. 2019 objavljen [Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost \(ZDDV-1K\) \(v nadaljnjem besedilu: ZDDV-1K\)](#). ZDDV-1K je začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. 1. 2020, razen naslednjih določb:

- spremenjenega tretjega odstavka 68. člena (tudi v primeru tatvine premoženja se ne opravi popravka prvotnega odbitka DDV),
- spremenjenega prvega odstavka 74. člena (redakcijski popravek),
- spremenjenega drugega odstavka 74.i člena (redakcijski popravek),

ki se uporabljajo že od dneva uveljavitve tega zakona, torej od vključno 19. 10. 2019 dalje.

Glavni namen sprememb, zajetih v noveli ZDDV-1K, je prenos v slovenski pravni red:

- določb Direktive Sveta (EU) 2018/1910 z dne 4. decembra 2018 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede harmonizacije in poenostavitve nekaterih pravil v okviru sistema davka na dodano vrednost za obdavčevanje trgovine med državami članicami (v nadaljnjem besedilu: Direktiva Sveta (EU) 2018/1910),
- določb Direktive Sveta (EU) 2018/1713 z dne 6. novembra 2018, ki spreminja Direktivo 2006/112/ES glede stopenj DDV, ki se uporabijo za knjige, časopise in periodične publikacije (v nadaljnjem besedilu: Direktiva Sveta (EU) 2018/1713) ter
- določb Direktive Sveta (EU) 2019/475 z dne 18. februarja 2019 o spremembi direktiv 2006/112/ES in 2008/118/ES glede vključitve italijanske občine Campione d'Italia in italijanskih voda Luganskega jezera v carinsko območje Unije in v ozemeljsko uporabo Direktive 2008/118/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva Sveta (EU) 2019/475).

Poleg prenosa direktiv v slovenski pravni red spremembe zakonodaje vključujejo še:

- obveznost poročanja o opravljenih dobavah blaga na daljavo v primerih, ko se zaradi preseženega vrednostnega limita ali prostovoljne odločitve davčnega zavezanca kraj obdavčitve dobav blaga na daljavo določi v drugi državi članici (prenos določbe iz [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost \(v nadaljnjem besedilu: pravilnik\)](#) v ZDDV-1),
- obveznost poročanja pridobitve novih in rabljenih prevoznih sredstev davčnemu organu v elektronski obliki (prenos določb iz pravilnika v ZDDV-1),
- prenova kazenskih določb,
- redakcijski popravki.

V Uradnem listu RS št. [77/19](#) z dne 20. 12. 2019 je objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, ki začne veljati 1. januarja 2020.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe [Zakona o davku na dodano vrednost \(v nadaljevanju ZDDV-1\)](#) in [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost](#). Pri nekaterih spremembah so navedene tudi spremembe iz Izvedbene uredbe Sveta (EU) 2018/1912 z dne 4. decembra 2018 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 282/2011 glede nekaterih oprostitev za transakcije znotraj Skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena Uredba 2018/1912).

1. Vključitev italijanske občine Campine d'italia in italijanskih voda Luganskega jezera v carinsko območje Unije in v ozemeljsko uporabo Direktive 2008/118/ES (spremembi prvega in drugega odstavka 1. člena ZDDV-1)

S to spremembo se je v ZDDV-1 prenesla Direktiva Sveta (EU) 2019/475 in tako dopolnila določbo a) točke drugega odstavka 1. člena ZDDV-1, ki opredeljuje ozemlja, ki so del carinskega območja Unije, ter spremenila b) točka drugega odstavka tega člena, ki določa ozemlja, ki niso del carinskega območja Unije.

Od 1. 1. 2020 bosta občini Campione d'Italia in vode Luganskega jezera, obe italijanski enklavi na ozemlju Švice, v skladu s carinsko zakonodajo Unije vključeni v carinsko območje Unije. Za namene DDV ostajata ozemlji še naprej izključeni iz ozemeljske uporabe Direktive Sveta 2006/112/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o DDV), za namene trošarin pa bosta od 1. 1. 2020 vključeni v ozemeljsko uporabo Direktive Sveta 2008/118/ES o splošnem režimu za trošarino.

2. Posebna ureditev skladiščenja na odpoklic (nov 9.a člen ter spremembi 85. in 90. člena ZDDV-1)

9. a člen ZDDV-1

S to novo določbo se je v ZDDV-1 prenesla določba Direktive Sveta (EU) 2018/1910, ki je v Direktivo o DDV uvedla nov 17a. člen. Z novo posebno ureditvijo skladiščenja na odpoklic, ki je določena v novem 9.a členu ZDDV-1, je omogočeno, da davčni zavezanec prenese blago iz svoje države članice v drugo državo članico, pri čemer se ta prenos ne šteje za dobavo blaga, če so izpolnjeni predpisani pogoji. Z drugim odstavkom 9.a člena ZDDV-1 so predpisani naslednji pogoji:

- Davčni zavezanec ali druga oseba za njegov račun (v nadaljnjem besedilu: dobavitelj blaga) odpošlje ali odpelje blago iz Slovenije v drugo državo članico, pri čemer namerava to blago v državi članici, v katero je bilo odposlano, dobaviti drugemu davčnemu zavezancu (v nadaljnjem besedilu: prejemnik blaga), na katerega bo v skladu s pogodbo med davčnima zavezancema prešla pravica do razpolaganja z blagom kot lastnik.
- Dobavitelj blaga nima niti sedeža svoje dejavnosti niti stalne poslovne enote v državi članici, v katero je blago odposlano ali odpeljano. Če ima dobavitelj blaga v tej državi članici sedež dejavnosti ali stalno poslovno enoto, se posebna ureditev skladiščenja na odpoklic ne sme uporabiti. Če je bila dobavitelju blaga v tej državi članici dodeljena identifikacijska številka za DDV, nima pa v državi članici sedeža dejavnosti ali stalne poslovne enote, se posebna ureditev lahko uporabi.
- Prejemnik blaga, kateremu je namenjena dobava, je identificiran za namene DDV v državi članici, v katero je blago odpeljano ali odposlano, in njegova identiteta in identifikacijska številka za DDV sta dobavitelju blaga znani, ko se začne odpošiljanje ali prevoz blaga. Če identiteta prejemnika blaga ni znana v trenutku, ko se začne odpošiljanje ali prevoz blaga, poenostavitve ni dovoljeno uporabiti.
- Dobavitelj blaga evidentira prenos blaga iz Slovenije v drugo državo članico v evidenci iz četrtega odstavka 85. člena ZDDV-1.
- Dobavitelj blaga navede v rekapitulacijskem poročilu (v nadaljnjem besedilu: RP-O) v skladu s četrtem odstavkom 90. člena ZDDV-1 identiteto prejemnika blaga in njegovo identifikacijsko številko za DDV, ki mu jo je dodelila država članica, v katero se blago odpošilja ali prevaža.

Glavni namen posebne ureditve je v poenostavitvi v smislu, da se dobavitelju blaga ni treba identificirati za namene DDV v državi članici, v katero je blago odposlano ali odpeljano v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic.

V zvezi s spremljanjem prenosa blaga po posebni ureditvi skladiščenja na odpoklic se je spremenil tudi obrazec RP-O, in sicer so dodani razdelki C do G, kjer se spremlja prenos blaga, vračilo tega blaga ali zamenjava prvotnega kupca (prejemnika) blaga, dokler se ne šteje, da je opravljena dobava blaga (takrat se izpolni razdelek A).

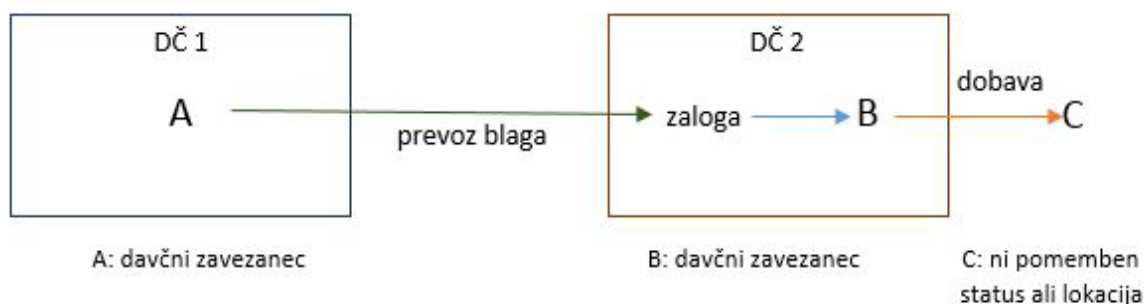
Če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji za uporabo posebne ureditve in se v obdobju 12 mesecev po prihodu blaga v drugo državo članico pravica do razpolaganja z blagom kot lastnik prenese na prejemnika blaga, se na podlagi tretjega odstavka 9.a člena ZDDV-1 šteje, da je dobavitelj blaga v Sloveniji opravil oproščeno dobavo blaga znotraj Unije v skladu s 1. točko 46. člena ZDDV-1, prejemnik blaga pa opravil pridobitev blaga znotraj Unije v državi članici, v katero je bilo blago odpeljano ali odposlano v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic.

Po tej posebni ureditvi se obravnava tudi prenos blaga v drugo skladišče, če je le to znotraj iste države članice, če so za to seveda izpolnjeni vsi pogoji. Če se blago prenaša v skladišče, ki je v drugi državi članici, uporaba te posebne ureditve ni možna.

V nadaljevanju je pri vseh primerih predpostavka, da je davčni zavezanec A identificiran za namene DDV v Sloveniji. Pri tem velja opozoriti, da pogoj za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic ni izpolnjen, če ima davčni zavezanec A v državi članici 2 sedež ali poslovno enoto.

Primer 1: Splošen primer, ki ga ureja posebna ureditev skladiščenja na odpoklic

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 februarja opravi prevoz blaga v državo članico 2 in uporabi posebno ureditev za skladiščenje na odpoklic. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.
- Novembra istega leta je na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja z blagom (ali delom blaga) kot lastnik.
- Davčni zavezanec B lahko blago uporabi za namene lastne proizvodne dejavnosti ali ga naprej proda osebi C (prikazano v spodnji sliki). Status osebe C (ali gre za davčnega zavezanca ali fizično osebo) in njegov sedež dejavnosti ali stalno prebivališče niso pomembni pri uporabi posebne ureditve skladiščenja na odpoklic.

V tem primeru je obravnava skladiščenja na odpoklic z vidika DDV naslednja:

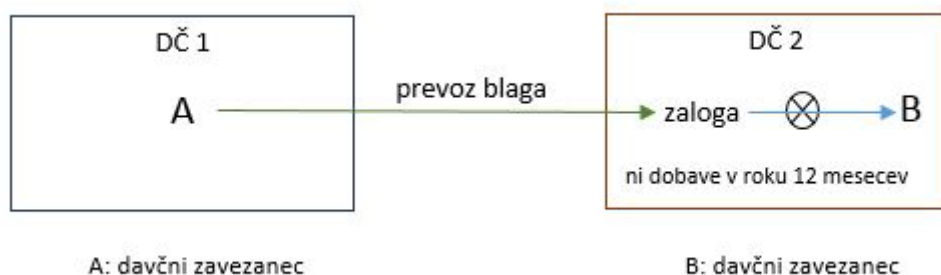
- Februarja mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe).
- V RP-O za mesec februar (tabela »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).
- Februarja mora prejemnik, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco v skladu z drugim odstavkom člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.
- Šteje se, da je davčni zavezanec A novembra opravil oproščeno dobavo blaga znotraj Unije v državi članici 1 ter davčni zavezanec B pridobitev blaga znotraj Unije v državi članici 2.
- Obveznost obračuna DDV bo nastopila najpozneje 15. decembra.
- Davčni zavezanec A bo moral vključiti dobavo blaga znotraj Unije v obračun DDV, predložen v državi članici 1. V RP-O (tabela »A. Podatki o dobavah za tekoče obdobje«) za isto obdobje bo moral navesti davčnega zavezanca B kot osebo, ki je nabavila blago, ter vrednost dobavljenega blaga.
- Davčni zavezanec B bo moral obračunati DDV od pridobitve blaga znotraj Unije in obračunani DDV vključiti v obračun DDV, predložen v državi članici 2.
- Dobavitelj in prejemnik dobavo/pridobitev evidentirata v evidenci v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic.

- Dobava blaga, ki je bilo izvzeto iz zaloge, od zavezanca B k zavezancu C se obravnava v skladu z nacionalno zakonodajo države članice 2 in se zanjo ne uporabijo določbe posebne ureditve skladiščenja na odpoklic.

Če blago ni bilo dobavljeno prejemniku blaga v 12 mesecih po prihodu blaga v drugo državo članico in v tem roku tudi ni bilo vrnjeno dobavitelju blaga, se na podlagi četrtega odstavka 9.a člena ZDDV-1 šteje, da je bil na dan po izteku obdobja 12 mesecev opravljen prenos blaga znotraj Unije v skladu z 9. členom ZDDV-1.

Primer 2: Blago ni bilo dobavljeno prejemniku blaga v 12 mesecih po prihodu blaga v drugo državo članico (prekoračitev roka 12 mesecev)

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 prenese blago v državo članico B 5. februarja 2020 v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic. Blago je prispelo v državo članico 2 na isti dan. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.
- Leto pozneje (leto 2021) blago ali del blaga še ni bilo dobavljenega davčnemu zavezancu B, blago se še vedno nahaja na ozemlju države članice 2.

Z vidika DDV je obravnava primera naslednja:

- 5. februarja 2020 mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe). V RP-O za mesec februar leta 2020 (tabela »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za namene DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).
- 5. februarja leta 2020 mora prejemnik, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco po 243(3) členu Direktive o DDV s podatki, določenimi v drugem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.
- Za del blaga, nad katerim je bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik v roku 12 mesecev, velja obravnava z vidika DDV, opisana v primeru 1.
- Ker davčni zavezanec B do 6. februarja leta 2021 ni prevzel dela blaga, med davčnima zavezancema A in B ni prišlo do dobave blaga znotraj Unije, niti zavezanec B ni opravil pridobitve blaga znotraj Unije.
- Ker od 7. februarja leta 2021, t. j. dneva po izteku 12-mesečnega roka, pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic niso več izpolnjeni, se v skladu s četrtem odstavkom 9.a člena ZDDV-1 šteje, da je davčni zavezanec A opravil prenos blaga po 9. členu ZDDV-1 iz države članice 1 v državo članico 2.

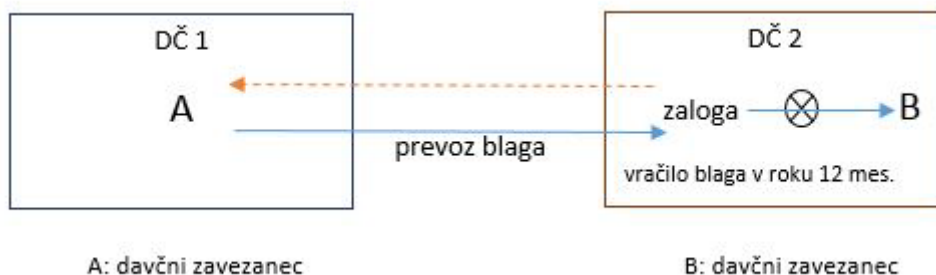
- Davčni zavezanec A opravi v državi članici 1 oproščen prenos blaga znotraj Unije v državo članico 2, hkrati opravi v državi članici 2 pridobitev blaga znotraj Unije. Obdavčljiv dogodek nastane 7. februarja leta 2021, obveznost obračuna pa najpozneje 15. marca leta 2021.
- Davčni zavezanec A bo moral vključiti prenos blaga znotraj Unije v obračun DDV (polje 12), predložen v državi članici 1. V RP-O za isto obdobje (tabela »A. Podatki o dobavah za tekoče obdobje«) bo moral navesti dobavo samemu sebi z identifikacijsko številko DDV, dodeljeno v državi članici 2, ter vrednost prenešenega blaga samemu sebi; spremembo prejemnika v takem primeru ne vpiše v razdelek G.
- Davčni zavezanec A bo moral obračunati DDV od pridobitve blaga znotraj Unije in obračunani DDV vključiti v obračun DDV, predložen v državi članici 2.
- Tako davčni zavezanec A kot tudi prejemnik blaga (davčni zavezanec B) bosta morala v evidencah v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic jasno navesti, za katero blago v skladišču je potekel rok 12 mesecev.

Na podlagi petega in šestega odstavka 9.a člena ZDDV-1 se v naslednjih primerih šteje, da prenos blaga v skladu z 9. členom ZDDV-1 ni bil opravljen:

- Na prejemnika blaga ni bila prenesena pravica do razpolaganja z blagom kot lastnik in blago je bilo v roku 12 mesecev po prihodu blaga v drugo državo članico vrnjeno v državo članico, iz katere je bilo odpeljano ali odposlano (vračilo blaga v roku 12 mesecev).
- Če prvotnega prejemnika blaga v drugi državi članici nadomesti drug davčni zavezanec v tej isti državi članici in so izpolnjeni vsi pogoji za uporabo posebne ureditve (zamenjava prejemnika blaga v roku 12 mesecev).
- V primerih iz prejšnjih dveh alinej mora dobavitelj blaga v evidenci iz četrtega odstavka 85. člena ZDDV-1 evidentirati vračilo oz. zamenjavo blaga.

Primer 3: Vračilo blaga v roku 12 mesecev

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 februarja opravi prevoz blaga v državo članico 2 in uporabi posebno ureditev za skladiščenje na odpoklic. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.
- Novembra istega leta je dogovorjeno, da bo davčni zavezanec A prevzel preostalo blago, ki ni bilo prodano davčnemu zavezancu B, in ga prepeljal iz države članice 2 v državo članico 1 (vračilo blaga).

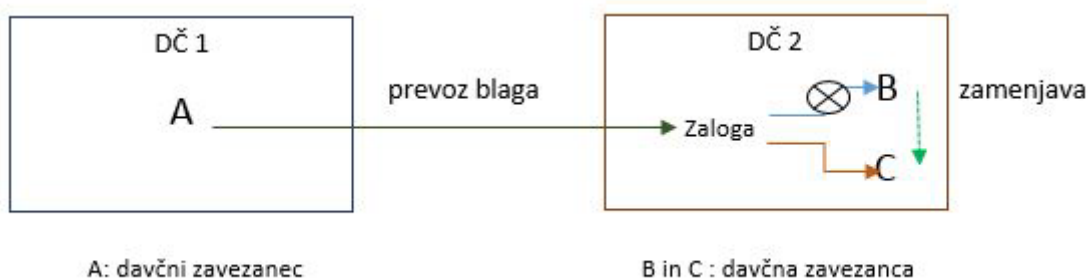
Z vidika DDV je obravnava primera naslednja:

- Februarja mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe). V RP-O za mesec februar (tabela »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).

- Februarja mora prejemnik, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco po 243(3) členu Direktive o DDV s podatki, določenimi v drugem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.
- Za del blaga, nad katerim je bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, velja obravnava z vidika DDV, opisana v primeru 1.
- Za del blaga, nad katerim na davčnega zavezanca B ni bila prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, med davčnima zavezancema A in B ni prišlo do dobave blaga znotraj Unije niti zavezanec B ni opravil pridobitve blaga znotraj Unije.
- Prav tako v zvezi z vrnjenim blagom v državo članico 1 ne pride do prenosa blaga znotraj Unije na podlagi 9. člena ZDDV-1 in tudi ne pridobitve blaga znotraj Unije, ki bi ju opravil davčni zavezanec A, če ta vračilo blaga evidentira v evidenci, ki jo vodi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1.
- Vračilo blaga mora davčni zavezanec poročati v RP-O (tabela »D. Vračilo blaga prenesenega v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) ter navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B iz države članice 2, kateremu je bilo blago prvotno namenjeno.
- Tako davčni zavezanec A kot tudi prejemnik blaga (davčni zavezanec B) bosta morala v evidencah v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic evidentirati vračilo blaga.

Primer 4: Zamenjava prejemnika blaga v roku 12 mesecev

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 februarja opravi prevoz blaga v državo članico 2 in uporabi posebno ureditev za skladiščenje na odpoklic. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.
- Novembra istega leta je pogodba med davčnim zavezancem A ter davčnim zavezancem B glede skladiščenja na odpoklic spremenjena (lahko tudi prenehana). Blago (ali del blaga), nad katerim ni bila prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik na davčnega zavezanca B, ostane v državi članici 2. Davčni zavezanec A istočasno oz. pred spremembo/prenehanjem pogodbe z davčnim zavezancem A sklene za (preostalo) zalogo blaga pogodbo o skladiščenju na odpoklic z davčnim zavezancem C, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2. Blago je lahko prepeljano v drugo skladišče v državi članici 2 ali ostane v istem skladišču, spremenijo se le pogodbeni dogovori med davčnimi zavezanci.

Z vidika DDV je obravnava primera naslednja:

- Februarja mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe).
- V RP-O za mesec februar (tabela »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O

ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).

- Februarja mora prejemnik blaga, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco po 243(3) členu Direktive o DDV s podatki, določenimi v drugem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.
- Za del blaga, nad katerim je bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, velja obravnava z vidika DDV, opisana v primeru 1.
- Ko je novembra pogodba o skladiščenju na odpoklic spremenjena ali prenehana, za del blaga, nad katerim ni bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, med davčnima zavezancema A in B ne pride do dobave blaga znotraj Unije niti zavezanec B ni opravil pridobitve blaga znotraj Unije.
- V zvezi z zamenjavo davčnega zavezanca B z davčnim zavezancem C ne pride do prenosa blaga znotraj Unije na podlagi 9. člena ZDDV-1 in tudi ne do pridobitve blaga znotraj Unije, ki bi ju opravil davčni zavezanec A, če so za to izpolnjeni naslednji pogoji:
 - na podlagi dogovora z davčnim zavezancem A bo na davčnega zavezanca C prenesena pravica do razpolaganja z blagom kot lastnik,
 - davčni zavezanec C mora biti identificiran za namene DDV v državi članici 2,
 - davčni zavezanec A zamenjavo evidentira v evidenci, ki jo vodi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1,
 - davčni zavezanec A poroča o zamenjavi prejemnika blaga v RP-O za mesec november (razdelek »E. Zamenjava kupca (prejemnika) blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«), kjer navede identifikacijsko številko za DDV prvotnega prejemnika blaga B ter identifikacijsko številko za DDV novega prejemnika blaga C.
- Zamenjavo morajo vsi trije davčni zavezanci ustrezno evidentirati v evidencah skladiščenja na odpoklic.

V nadaljevanju navajamo, na kaj mora biti davčni zavezanec – dobavitelj blaga pazljiv v primeru, ko pride do zamenjave prejemnika blaga, kateremu je namenjeno blago v drugo državo članico v okviru skladiščenja na odpoklic, in sicer:

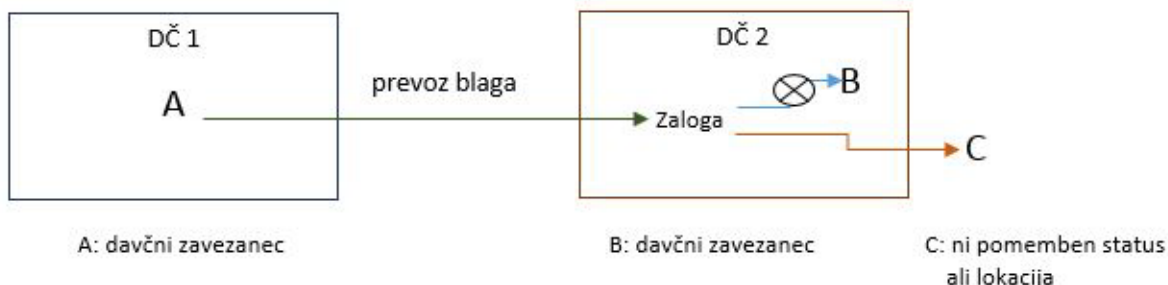
- Do zamenjave prejemnika blaga mora priti preden nov prejemnik blaga izvzame blago, skladiščeno na odpoklic, iz skladišča (pred opravljeno dobavo blaga novemu prejemniku blaga). Pogodba z novim prejemnikom blaga mora biti sklenjena prej ali ob istem času, kot je zaključena pogodba s prvotnim prejemnikom blaga.
- Z zamenjavo prejemnika blaga se rok 12 mesecev ne začne ponovno šteti. Rok se začne šteti od začetnega prihoda blaga v državo članico, kamor je bilo blago odpeljano ali odposlano.
- Če pri zamenjavi namembnega prejemnika blaga niso bili izpolnjeni vsi predpisani pogoji, nov prejemnik blaga pa izvzame blago iz skladišča, se v skladu s sedmim odstavkom 9.a člena ZDDV-1 šteje, da je bil opravljen prenos blaga znotraj Unije v skladu z 9. členom ZDDV-1.

V primeru, da je blago dobavljeno kateri koli drugi osebi razen prejemniku blaga ali novemu prejemniku blaga na podlagi zamenjave, se na podlagi osmega odstavka 9.a člena ZDDV-1 šteje, da pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic tik pred to dobavo niso več izpolnjeni, kar je podrobneje opisano v naslednjem primeru 5.

Primer 5: Dobava blaga drugi osebi

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 februarja opravi prevoz blaga v državo članico 2 in uporabi posebno ureditev za skladiščenje na odpoklic. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.

- Novembra istega leta davčni zavezanec A dobavi blago (ali del blaga) osebi C in preneha pogodbo o skladiščenju na odpoklic z davčnim zavezancem B.
- Davčni zavezanec A dobavljenega blaga ne prepelje v državo članico 1, ampak je blago neposredno dobavljeno osebi C, ki ni prejemnik blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic, niti ne gre za zamenjavo prvotnega namembnega prejemnika blaga.

Z vidika DDV je obravnava primera naslednja:

- Februarja mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe).
- V RP-O za mesec februar (razdelek »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).
- Februarja mora prejemnik blaga, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco v skladu z drugim odstavkom člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.
- Za del blaga, nad katerim je bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, velja obravnava z vidika DDV, opisana v primeru 1.
- Ko je novembra blago ali del blaga dobavljeno osebi C in posledično prenehana ali spremenjena pogodba o skladiščenju na odpoklic med davčnim zavezancem A in davčnim zavezancem B, za del blaga, nad katerim ni bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, med davčnima zavezancema A in B ne pride do dobave blaga znotraj Unije niti ne pride do pridobitve blaga znotraj Unije. V zvezi z dobavo blaga osebi C bosta morala tako davčni zavezanec A kot tudi prejemnik blaga (davčni zavezanec B) ustrezno spremeniti evidence v okviru skladiščenja blaga na odpoklic.
- Ker za blago, dobavljeno osebi C, niso več izpolnjeni pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic, se šteje, da je bil tik pred dobavo blaga osebi C opravljen prenos blaga znotraj Unije v državo članico 2 v skladu z 9. členom ZDDV-1.
- Izraz »tik pred« se razlaga v smislu, da je prenos blaga na podlagi 9. člena ZDDV-1 opravljen na isti dan, kot je opravljena dobava blaga osebi C.
- Za blago, dobavljeno osebi C, se šteje, da opravi davčni zavezanec A v državi članici 1 oproščen prenos blaga znotraj Unije v državo članico 2, hkrati opravi v državi članici 2 pridobitev blaga znotraj Unije. Obdavčljiv dogodek nastane novembra, obveznost obračuna pa najpozneje 15. decembra. Davčni zavezanec A se bo moral identificirati za namene DDV v državi članici 2, da bo lahko v tej državi članici obračunal DDV od pridobitve blaga znotraj Unije.
- Davčni zavezanec A bo moral vključiti prenos blaga znotraj Unije v obračun DDV, predložen v državi članici 1. V RP-O za isto obdobje (razdelek »A. Podatki o dobavah za tekoče

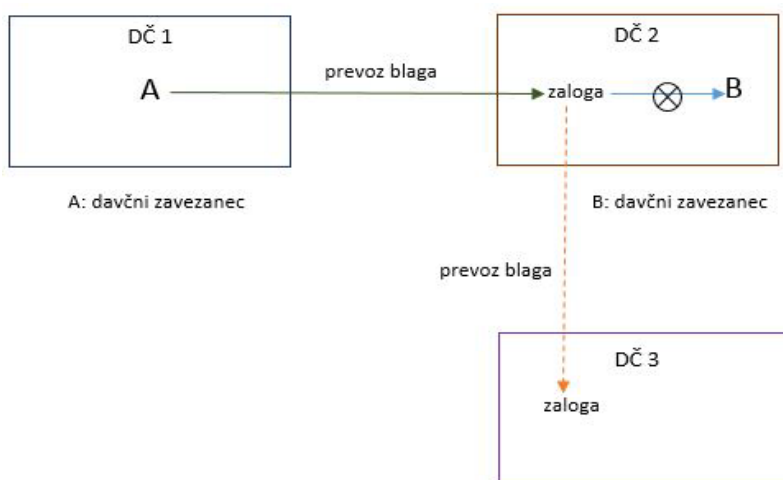
obdobje») bo moral navesti dobavo samemu sebi z identifikacijsko številko DDV, dodeljeno v državi članici 2, ter vrednost prenesenega blaga samemu sebi.

- Davčni zavezanec A bo moral obračunati DDV od pridobitve blaga znotraj Unije in obračunani DDV vključiti v obračun DDV, predložen v državi članici 2.
- Davčni zavezanec A bo moral ustrezno spremeniti evidenco blaga, skladiščenega na odpoklic.
- Dobava blaga, ki jo osebi C opravi davčni zavezanec A, je obdavčena v skladu s pravili države članice 2 (npr. domača dobava blaga v državi članici 2, dobava blaga znotraj Unije, izvoz ipd.) in se zanjo ne uporabi posebne ureditve skladiščenja na odpoklic.

Kadar blago (ali del blaga) v roku 12 mesecev po prihodu v skladišče ni dobavljeno namembnemu prejemniku niti vrnjeno v državo članico dobavitelja blaga, ampak ga dobavitelj blaga odpošlje ali odpelje v drugo državo, se na podlagi devetega odstavka 9.a člena ZDDV-1 šteje, da pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic tik preden se tako odpošiljanje ali prevoz začne niso več izpolnjeni, kar je podrobneje opisano v primerih 6 in 7.

Primer 6: Blago se odpošlje ali odpelje v drugo državo članico

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 februarja opravi prevoz blaga v državo članico 2 in uporabi posebno ureditev za skladiščenje na odpoklic. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.
- Novembra istega leta davčni zavezanec A izvzame iz skladišča blago (ali del blaga), ki še ni bilo dobavljeno davčnemu zavezancu B, vendar ga ne odpelje v državo članico 1. Blago odpelje v državo članico 3, kjer se blago skladišči v imenu in za račun davčnega zavezanca A.

Z vidika DDV je obravnava primera naslednja:

- Februarja mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe).
- V RP-O za mesec februar (razdelek »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).
- Februarja mora prejemnik blaga, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco po 243(3) členu Direktive o DDV s

podatki, določenimi v drugem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.

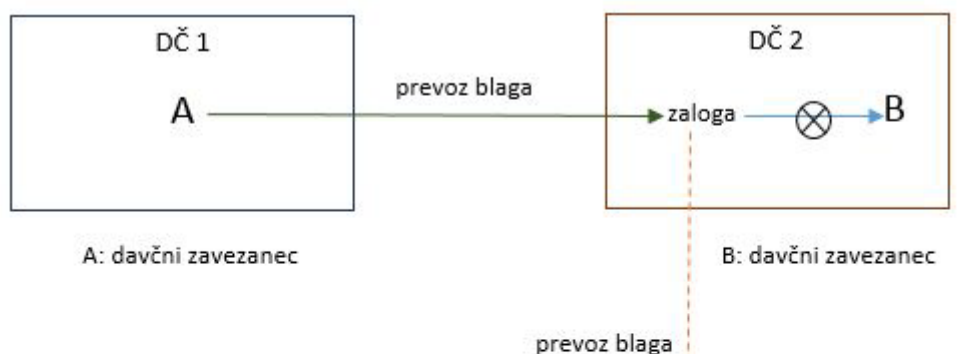
- Za del blaga, nad katerim je bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, velja obravnava z vidika DDV, opisana v primeru 1.
- Ko je novembra blago ali del blaga odposlano ali odpeljano v državo članico 3, niso več izpolnjeni pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic in se šteje, da je bil tik preden je bilo blago odposlano ali odpeljano v državo članico 3, opravljen prenos blaga znotraj Unije iz države članice 1 v državo članico 2 v skladu z 9. členom ZDDV-1.
- Izraz »tik preden« se razlaga v smislu, da je prenos blaga na podlagi 9. člena ZDDV-1 opravljen na isti dan, kot je dan, na katerega se je začel prevoz blaga v državo članico 3.
- Za blago, odposlano v državo članico 3, se šteje, da opravi davčni zavezanec A v državi članici 1 oproščen prenos blaga znotraj Unije v državo članico 2, hkrati opravi v državi članici 2 pridobitev blaga znotraj Unije. Obdavčljiv dogodek nastane novembra, obveznost obračuna pa najpozneje 15. decembra. Davčni zavezanec A se bo moral identificirati za namene DDV v državi članici 2, da bo lahko v tej državi članici obračunal DDV od pridobitve blaga znotraj Unije.
- Davčni zavezanec A bo moral vključiti prenos blaga znotraj Unije v obračun DDV, predložen v državi članici 1. V RP-O za isto obdobje (razdelek »A. Podatki o dobavah za tekoče obdobje«) bo moral navesti dobavo samemu sebi z identifikacijsko številko DDV, dodeljeno v državi članici 2, ter vrednost prenesenega blaga samemu sebi.
- Davčni zavezanec A bo moral obračunati DDV od pridobitve blaga znotraj Unije in obračunani DDV vključiti v obračun DDV, predložen v državi članici 2.
- Davčni zavezanec A in prejemnik blaga (davčni zavezanec B) bosta morala ustrezno spremeniti evidenco blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic.

V zvezi s tem primerom velja opozoriti še na naslednje:

- Ker bo davčni zavezanec A novembra opravil prevoz blaga iz države članice 2 v državo članico 3, se šteje, da bo opravil oproščeno dobavo blaga znotraj Unije iz države članice 2 v državo članico 3 na podlagi 21. člena Direktive o DDV (9. člen ZDDV-1) in pridobitev blaga znotraj Unije v državi članici 3. Zaradi slednjega se bo moral identificirati za namene DDV v državi članici 3. Poročanje v obračune DDV in RP-O je splošno in ni povezano z dobavo blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic.
- Tudi za ta drugi prevoz blaga iz države članice 2 v državo članico 3 se lahko uporabijo pravila posebne ureditve skladiščenja na odpoklic, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji.

Primer 7: Blago je izvoženo (v tretjo državo izven Unije)

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 februarja opravi prevoz blaga v državo članico 2 in uporabi posebno ureditev za skladiščenje na odpoklic. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.
- Novembra istega leta davčni zavezanec A izvzame iz skladišča blago (ali del blaga), ki še ni bilo dobavljeno davčnemu zavezancu B in ga izvozi izven Unije.

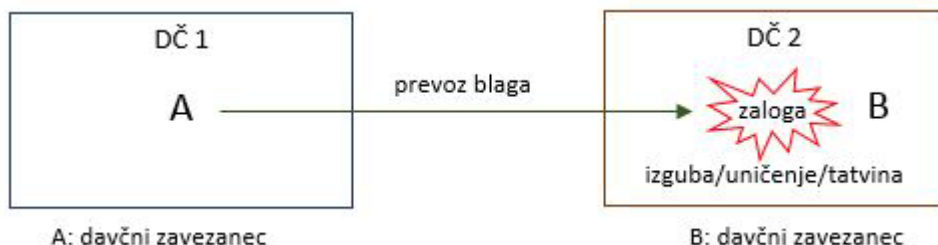
Z vidika DDV je obravnava primera naslednja:

- Februarja mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe).
- V RP-O za mesec februar (razdelek »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).
- Februarja mora prejemnik blaga, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco po 243(3) členu Direktive o DDV s podatki, določenimi v drugem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.
- Za del blaga, nad katerim je bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, velja obravnava z vidika DDV, opisana v primeru 1.
- Ko je novembra blago ali del blaga odposlano ali odpeljano v tretjo državo izven Unije, niso več izpolnjeni pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic in se šteje, da je bil tik preden je bilo blago odposlano ali odpeljano v tretjo državo izven Unije opravljen prenos blaga znotraj Unije iz države članice 1 v državo članico 2 v skladu z 9. členom ZDDV-1.
- Izraz »tik preden« se razlaga v smislu, da je prenos blaga na podlagi 9. člena ZDDV-1 opravljen na isti dan, kot je dan, na katerega se je začel prevoz blaga v tretjo državo izven Unije.
- Za blago, odposlano v tretjo državo, se šteje, da opravi davčni zavezanec A v državi članici 1 oproščen prenos blaga znotraj Unije v državo članico 2, hkrati opravi v državi članici 2 pridobitev blaga znotraj Unije. Obdavčljiv dogodek nastane novembra, obveznost obračuna pa najpozneje 15. decembra. Davčni zavezanec A se bo moral identificirati za namene DDV v državi članici 2, da bo lahko v tej državi članici obračunal DDV od pridobitve blaga znotraj Unije.
- Davčni zavezanec A bo moral vključiti prenos blaga znotraj Unije v obračun DDV, predložen v državi članici 1. V RP-O za isto obdobje (razdelek »A. Podatki o dobavah za tekoče obdobje«) bo moral navesti dobavo samemu sebi z identifikacijsko številko DDV, dodeljeno v državi članici 2, ter vrednost prenešenega blaga samemu sebi.
- Davčni zavezanec A bo moral obračunati DDV od pridobitve blaga znotraj Unije in obračunani DDV vključiti v obračun DDV, predložen v državi članici 2.
- Davčni zavezanec A in prejemnik blaga (davčni zavezanec B) bosta morala ustrezno spremeniti evidenco blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic.
- Davčni zavezanec A v državi članici 2 opravi oproščen izvoz blaga v tretjo državo.

Pri skladiščenju blaga na odpoklic lahko pride do uničenja, izgube ali tatvine blaga. V skladu z desetim odstavkom 9.a člena ZDDV-1 se šteje, da na dan, ko je bilo blago dejansko uničeno, izgubljeno ali ukradeno, če tega dneva ni mogoče določiti, pa na dan, ko je bilo ugotovljeno, da je blago uničeno, izgubljeno ali ukradeno, pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic niso več izpolnjeni. Obravnava z vidika DDV uničenja, izgube ali tatvine blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic je podrobneje opisana v naslednjem primeru 8.

Primer 8: Uničenje, izguba ali tatvina blaga

- Davčni zavezanec A s sedežem v državi članici 1 februarja opravi prevoz blaga v državo članico 2 in uporabi posebno ureditev za skladiščenje na odpoklic. Blago je namenjeno davčnemu zavezancu B, ki je identificiran za namene DDV v državi članici 2.
- Novembra istega leta in preden je na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja z vsem blagom kot lastnik, je preostanek blaga uničen v požaru.

Z vidika DDV je obravnava primera naslednja:

- Februarja mora davčni zavezanec A prevoz blaga evidentirati v evidenci, ki jo mora voditi v skladu s četrtem odstavkom 85. člena ZDDV-1 (s podatki, določenimi v prvem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe).
- V RP-O za mesec februar (razdelek »C. Prenos blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic«) mora davčni zavezanec A navesti identifikacijsko številko za DDV davčnega zavezanca B, kateremu je blago namenjeno v okviru posebne ureditve skladiščenja na odpoklic (vrednosti prenesenega blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic se v RP-O ne vpisuje, vrednost se vpiše v RP-O šele, ko se šteje, da je opravljena dobava blaga znotraj Unije).
- Februarja mora prejemnik blaga, kateremu je namenjena dobava blaga (davčni zavezanec B) evidentirati prispetje blaga v skladišče v evidenco po 243(3) členu Direktive o DDV s podatki, določenimi v drugem odstavku člena 54a Izvedbene Uredbe. Če prejemnik ni imetnik skladišča in imetnik skladišča zagotavlja v svoji evidenci datum prispetja blaga, prejemniku blaga te informacije ni treba zagotavljati v svoji evidenci.
- Za del blaga, nad katerim je bila na davčnega zavezanca B prenesena pravica do razpolaganja kot lastnik, velja obravnava z vidika DDV, opisana v primeru 1.
- Ko je novembra preostanek blaga uničen, niso več izpolnjeni pogoji za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic in se šteje, da je bil na dan, ko je bilo blago uničeno, opravljen prenos blaga znotraj Unije iz države članice 1 v državo članico 2 v skladu z 9. členom ZDDV-1.
- V zvezi z uničenim blagom se šteje, da opravi davčni zavezanec A v državi članici 1 oproščen prenos blaga znotraj Unije v državo članico 2, hkrati opravi v državi članici 2 pridobitev blaga znotraj Unije. Obdavčljiv dogodek nastane novembra, obveznost obračuna pa najpozneje 15. decembra. Davčni zavezanec A se bo moral identificirati za namene DDV v državi članici 2, da bo lahko v tej državi članici obračunal DDV od pridobitve blaga znotraj Unije.
- Davčni zavezanec A bo moral vključiti prenos blaga znotraj Unije v obračun DDV, predložen v državi članici 1. V RP-O za isto obdobje (razdelek »A. Podatki o dobavah za tekoče obdobje«) bo moral navesti dobavo samemu sebi z identifikacijsko številko DDV, dodeljeno v državi članici 2, ter vrednost prenešenega blaga samemu sebi.
- Davčni zavezanec A bo moral obračunati DDV od pridobitve blaga znotraj Unije in obračunani DDV vključiti v obračun DDV, predložen v državi članici 2. Po slovenski zakonodaji ima davčni zavezanec v primeru uradno dokazanega uničenja v skladu s tretjim odstavkom 68. člena ZDDV-1 pravico do odbitka DDV tako obračunanega DDV. Za uveljavljanje pravice do odbitka DDV v drugi državi članici je treba upoštevati zakonodaje te države.
- Davčni zavezanec A in prejemnik blaga (davčni zavezanec B) bosta morala ustrezno spremeniti evidenco blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic.

Podrobnejša razlaga nekaterih elementov, povezanih s posebno ureditvijo skladiščenja na odpoklic

- Poenostavitve v zvezi s skladiščenjem na odpoklic se morajo od 1. januarja 2020 uporabljati v vseh državah članicah. Morebitne drugačne nacionalne ureditve v povezavi s skladiščenjem na odpoklic niso v skladu z zakonodajo Unije.
- Davčni zavezanci se lahko odločijo za uporabo posebne ureditve skladiščenja na odpoklic in morajo pri tem izpolnjevati vse predpisane pogoje. Uporaba posebne ureditve ni obvezna.
- Posebna ureditev skladiščenja na odpoklic se lahko uporabi, če je dobavitelj blaga zgolj identificiran za namene DDV v državi članici, v katero se blago odpošlje ali odpelje v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic, in nima v tej državi članici sedeža ali stalne poslovne enote.
- Posebna ureditev skladiščenja na odpoklic se lahko uporabi tudi v primerih komisijskih pogodb, ko namembni prejemnik blaga nastopa kot komisionar.
- Blago se lahko prevaža hkrati k različnim namembnim prejemnikom blaga, pri čemer je pomembno, da je v evidencah dobavitelja blaga in prejemnikov blaga razvidna vrednost, opis in količina blaga, namenjenega posameznemu prejemniku blaga.
- Male izgube, ki izhajajo iz dejanske narave blaga, nepredvidljivih okoliščin ali dovoljenja ali navodila pristojnih organov, ne smejo povzročiti prenosa tega blaga v smislu 9. člena ZDDV-1. V zvezi s tem je določeno, da se pod pojmom »male izgube« štejejo izgube, ki znašajo manj kot 5 % glede na vrednost ali količino celotne zaloge, ki je prispela v skladišče. (na podlagi smernice »[GUIDELINES resulting from the 113th meeting of 3 June 2019, Document B – taxud.c.1\(2019\)7898019-973](#)«).
- Skladišče v državi članici, kjer se blago nahaja, se šteje za poslovno enoto dobavitelja blaga, če je v njegovi lasti/najemu in ga dobavitelj direktno upravlja s svojimi lastnimi sredstvi. Če je skladišče v njegovi lasti/najemu, upravljajo pa ga druge osebe in ne dobavitelj, se skladišče ne šteje za poslovno enoto dobavitelja blaga.
- Pomembna je pravočasna identifikacija pošiljatelja blaga v državi članici, kjer se blago skladišči, če niso več izpolnjeni pogoji iz 9.a člena ZDDV-1 (npr. blago v 12 mesečnem obdobju ni prešlo na prejemnika, opravljena je bila dobava drugemu davčnemu zavezancu, dobava v drugo državo članico, izvoz). Izjema pri zamudi identifikacije se dovoli samo v primeru uničenja blaga, kjer davčni zavezanec ne more vedeti, kdaj bo prišlo do takšne okoliščine.
- Če davčni zavezanec ne izpolnjuje več pogojev iz 9.a člena ZDDV-1, npr. v 12 mesečnem obdobju prejemnik blaga ni prevzel, ni možen prehod na obdavčitev v skladu z drugim odstavkom 9. člena ZDDV-1.
- Če davčni zavezanec ne izpolni pravilno evidence, ki jo mora voditi v okviru skladiščenja na odpoklic, se ga lahko kaznuje, še vedno pa se šteje, da izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 9.a člena ZDDV-1.
- V imenu dobavitelja lahko prevoz opravi tudi tretja oseba ali prejemnik blaga.

Če pride do spremembe pogodbe zaradi zamenjave prejemnika blaga, mora biti nova pogodba sklenjena istočasno ali pred prekinitvijo pogodbe prvega prejemnika blaga v okviru 12 mesečnega obdobja, da se posebna ureditev še lahko uporablja.

85. člen ZDDV-1

V 85. členu ZDDV-1 sta dodana nova četrti in peti odstavek, ki določata obveznost vodenja evidenc blaga, ki se prenaša iz ene države članice v drugo v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic. Vsak dobavitelj blaga, ki prenese blago v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic, mora voditi evidenco, na podlagi katere lahko davčni organi preverijo skladnost prenosa in dobav z ureditvijo skladiščenja na odpoklic iz 9.a člena ZDDV-1. Evidenco o blagu, skladiščenem v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic, mora voditi tudi prejemnik blaga.

Informacije, ki jih mora vsebovati evidenca, ki jo mora voditi dobavitelj blaga, so določene v prvem odstavku člena 54a Izvedbene uredbe 2018/1912, in sicer:

- država članica, iz katere je bilo blago odposlano ali odpeljano, in datum, ko je bilo blago odposlano ali odpeljano;
- identifikacijska številka za DDV davčnega zavezanca, ki mu je namenjeno blago, ko jo je izdala država članica, v katero je blago odposlano ali odpeljano;
- država članica, v katero je blago odpeljano ali odposlano, identifikacijska številka za DDV imetnika skladišča, naslov skladišča, v katerem se blago skladišči po prihodu, in datum prihoda blaga v skladišče;
- vrednost, opis in količina blaga, ki prispe v skladišče;
- identifikacijska številka za DDV davčnega zavezanca, ki zamenja osebo iz druge alineje pod pogoji iz člena 17a(6) Direktive o DDV (šestega odstavka 9.a člena ZDDV-1);
- davčna osnova, opis in količina dobavljenega blaga ter datum, ko je bila opravljena dobava blaga iz točke (a) člena 17a(3) Direktive o DDV (točke a) tretjega odstavka 9.a člena ZDDV-1), in identifikacijska številka za DDV pridobitelja;
- davčna osnova, opis in količina blaga ter datum pojava katerega koli pogoja in ustreznega razloga v skladu s členom 17a(7) Direktive o DDV (sedmega do desetega odstavka 9.a člena ZDDV-1);
- vrednost, opis in količina vrnjenega blaga ter datum vračila blaga iz člena 17a(5) Direktive o DDV (petega odstavka 9.a člena ZDDV-1).

Informacije, ki jih mora vsebovati evidenca, ki jo mora voditi prejemnik blaga, so določene v drugem odstavku člena 54a Izvedbene uredbe 2018/1912, in sicer:

- identifikacijska številka za DDV davčnega zavezanca, ki prenese blago v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic;
- opis in količina blaga, ki mu je namenjena;
- datum, ko blago, ki mu je namenjeno, prispe v skladišče;
- davčna osnova, opis in količina blaga, ki mu je dobavljeno, ter datum pridobitve blaga znotraj Skupnosti iz točke (b) člena 17a(3) Direktive o DDV (točke a) tretjega odstavka 9.a člena ZDDV-1);
- opis in količina blaga ter datum odstranitve blaga iz skladišča po navodilu davčnega zavezanca iz prve alineje;
- opis in količina uničenega ali pogrešanega blaga in datum uničenja, izgube ali tatvine blaga, ki je pred tem prispelo v skladišča, ali datum, ko je bilo ugotovljeno, da je blago uničeno ali pogrešano.

Če je blago v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic odposlano ali odpeljano imetniku skladišča, ki ni prejemnik blaga, ni nujno, da so v evidenci prejemnika blaga informacije iz tretje, pete in šeste alineje prejšnjega odstavka.

90. člen ZDDV-1

Z novim četrtem odstavkom 90. člena ZDDV-1 se določa obveznost vključitve podatkov, povezanih z ureditvijo skladiščenja na odpoklic, v RP-O. V RP-O je treba vključiti podatke o identifikacijski številki za DDV davčnih zavezancev, ki jih je namenjeno blago, odposlano ali odpeljano v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic, in o vseh spremembah predloženih informacij. Spremembe predloženih informacij so npr. vračilo blaga dobavitelju blaga v roku 12 mesecev in zamenjava namembnega prejemnika blaga v roku 12 mesecev. Popravki napak se bodo v RP-O vključili v posebna polja, namenjena popravkom.

V povezavi z novo ureditvijo skladiščenja na odpoklic se je v pravilniku spremenila Priloga X: Obrazec RP-O. Dopolnjena sta razdelek »A. Podatki o dobavah za tekoče obdobje« in »B. Popravki podatkov o dobavah za pretekla obdobja«, kjer je pri obeh razdelkih dodan stolpec za poročanje skupne vrednosti dobav blaga po skladiščenju na odpoklic ter za poročanje popravkov

vrednosti dobav blaga po skladiščenju na odpoklic. Za namene poročanja prenosa blaga je dodan razdelek C, za vračila blaga razdelek D, za zamenjavo prejemnika blaga razdelek E ter za popravke v zvezi s prenosom ali vračilom blaga razdelek F in za popravke v zvezi z zamenjavo prejemnika blaga razdelek G. Skladno z novimi razdelki so bila dopolnjena tudi navodila za izpolnitev rekapitulacijskega poročila.

V prilogi 4 je primer poročanja posameznih transakcij v okviru skladiščenja na odpoklic, s prikazom evidentiranja v rekapitulacijskem poročilu.

3. Poročanje o dobavah blaga na daljavo (nov enajsti odstavek 20. člena in 1. točka prvega odstavka 140. člena ZDDV-1)

S to določbo se določi obveznost poročanja davčnega zavezanca o opravljenih dobavah blaga na daljavo, če se zaradi preseženega vrednostnega limita ali prostovoljne odločitve davčnega zavezanca, kraj obdavčitve dobav blaga na daljavo določi v drugi državi članici. Davčni zavezanec mora do 31. januarja leta po preteku leta, v katerem so opravljene te dobave, v elektronski obliki poročati o letnem prometu, ki ga je dosegel v posamezni državi članici, o obdobju poročanja in identifikacijski številki za DDV v namembni državi članici ter o datumu začetka oz. konca identifikacije za DDV v tej državi članici.

Obveznost poročanja ni novost, saj ta obveznost izhaja že iz sedanje določbe 135. člena pravilnika, je pa po novem neizpolnjevanje teh obveznosti opredeljeno kot prekršek. Sprememba v načinu obravnave obveznosti poročanja o prodajah blaga na daljavo, kadar je kraj obdavčitve druga država članica, je pomembna z vidika zagotavljanja učinkovitega upravnega sodelovanja med državami članicami pri preprečevanju zlorab in izogibanja plačilu DDV pri tovrstnih dobavah.

4. Zaporedne dobave (nov 20.a člen ZDDV-1)

Z Direktivo Sveta (EU) 2018/1910 je bil v Direktivo o DDV uveden nov 36a. člen. S to novo določbo se predpisuje, kateri dobavi v verigi dobav blaga se pripiše prevoz ali odpošiljanje blaga in gre posledično za dobavo blaga znotraj Unije, ki je lahko oproščena plačila DDV. Ta določba je v ZDDV-1 prenesena z novim 20.a členom.

Pogoji, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni za uporabo te določbe, so:

- blago mora biti dobavljeno zaporedno vsaj med tremi davčnimi zavezanci,
- blago mora biti dobavljeno oziroma odposlano iz ene države članice v drugo državo članico (izključene so zaporedne dobave, ki vključujejo izvoz in uvoz ali le dobave znotraj ene države članice),
- blago mora biti dobavljeno oziroma odposlano neposredno od prvega dobavitelja do zadnje stranke v verigi.

Če se isto blago dobavlja zaporedno in je to blago odposlano ali odpeljano iz Slovenije v drugo državo članico neposredno od prvega dobavitelja do zadnje stranke v verigi, se odpošiljanje ali prevoz za namene uveljavljanja oprostitve plačila DDV zaradi dobave v drugo državo članico pripiše samo dobavi, ki se opravi vmesnemu dobavitelju. Enako se pravila določijo tudi v primeru, ko je blago odposlano ali odpeljano iz druge države članice v Slovenijo¹⁰.

¹⁰ Prvi odstavek 20a člena ZDDV-1.

Če vmesni dobavitelj svojemu dobavitelju sporoči identifikacijsko številko za DDV, ki mu jo je izdala Slovenija (oz. država članica, iz katere je blago odposlano ali odpeljano), se odpošiljanje ali prevoz pripiše dobavi blaga, ki jo opravi vmesni dobavitelj¹¹.

Vmesni dobavitelj

»Vmesni dobavitelj« je dobavitelj v verigi, ki ni prvi dobavitelj in ki odpošilja ali prevaža blago oziroma za račun katerega se blago odpošilja ali prevaža.

Vmesni dobavitelj ne more biti niti prvi dobavitelj v verigi niti zadnja stranka v verigi. Če prevoz organizira prvi dobavitelj, se prevoz pripiše dobavi, ki jo opravi ta dobavitelj. Če prevoz organizira zadnja stranka v verigi, se prevoz pripiše dobavi, ki je opravljena tej stranki.

Da bo davčni zavezanec lahko dokazal svoj status vmesnega dobavitelja, bo moral hraniti dokaze o tem, da je opravil prevoz blaga ali da je organiziral prevoz blaga, ki ga je opravila druga oseba za njegov račun.

Pomen izraza »odpošlje ali odpelje blago sam ali tretja oseba za njegov račun«

Vmesni dobavitelj je dobavitelj znotraj verige, ki organizira prevoz (sam opravi prevoz ali druga oseba za njegov račun).

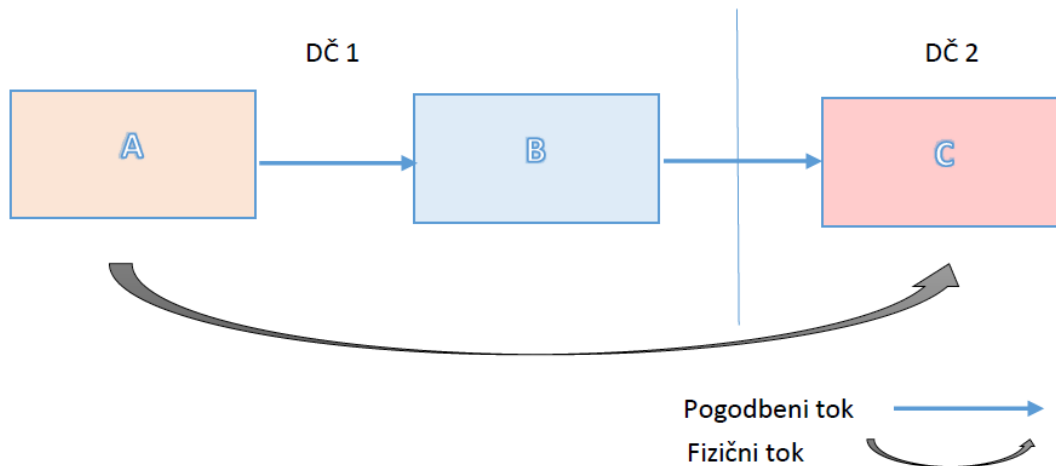
Druga oseba, ki opravi prevoz

Druga oseba, ki opravi prevoz za račun vmesnega dobavitelja, je lahko ali katerikoli drug davčni zavezanec znotraj verige ali tretja oseba (izven verige).

Primeri zaporednih dobav

Primer 1

¹¹ Drugi odstavek 20a člena ZDDV-1.

V tem primeru gre za zaporedne dobave blaga od davčnega zavezanca A k davčnemu zvezancu B ter od davčnega zavezanca B k davčnemu zvezancu C, blago pa se neposredno odpelje od davčnega zavezanca A v državi članici 1 k davčnemu zvezancu C v državi članici 2.

a) Davčni zavezanec B je vmesni dobavitelj in sporoči dobavitelju A identifikacijsko številko za DDV DČ 2

Davčni zavezanec B odpelje blago iz DČ 1 (odhodne države) v DČ 2 (namembna država), zato se šteje za vmesnega dobavitelja. Če davčni zavezanec B predloži davčnemu zvezancu A identifikacijsko številko za DDV DČ 2, se za oproščeno dobavo blaga znotraj Unije, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (138(1) člen Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1, če je DČ 1 Slovenija) šteje dobava blaga, opravljena od davčnega zavezanca A k davčnemu zvezancu B (vmesnemu dobavitelju). Davčni zavezanec B v namembni državi (DČ 2) opravi pridobitev blaga znotraj Unije. Dobava od davčnega zavezanca B k davčnemu zvezancu C je obdavčena v DČ 2 (domača dobava).

b) Davčni zavezanec B je vmesni dobavitelj in sporoči dobavitelju A identifikacijsko številko za DDV DČ 1

V tem primeru je dobava, ki jo opravi davčni zavezanec A davčnemu zvezancu B, obdavčena v DČ 1 (državi odhoda), prevoz blaga pa se v skladu z drugim odstavkom 36a člena Direktive o DDV oz. drugim odstavkom 20.a člena ZDDV-1 (če je DČ 1 Slovenija) pripiše dobavi, ki jo opravi vmesni dobavitelj B davčnemu zvezancu C. Ta dobava blaga je oproščena dobava blaga znotraj Unije, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (138(1) člen Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1, če je DČ 1 Slovenija). Davčni zavezanec C v namembni državi (DČ 2) opravi pridobitev blaga znotraj Unije.

c) Prevoz opravi ali organizira prvi v verigi

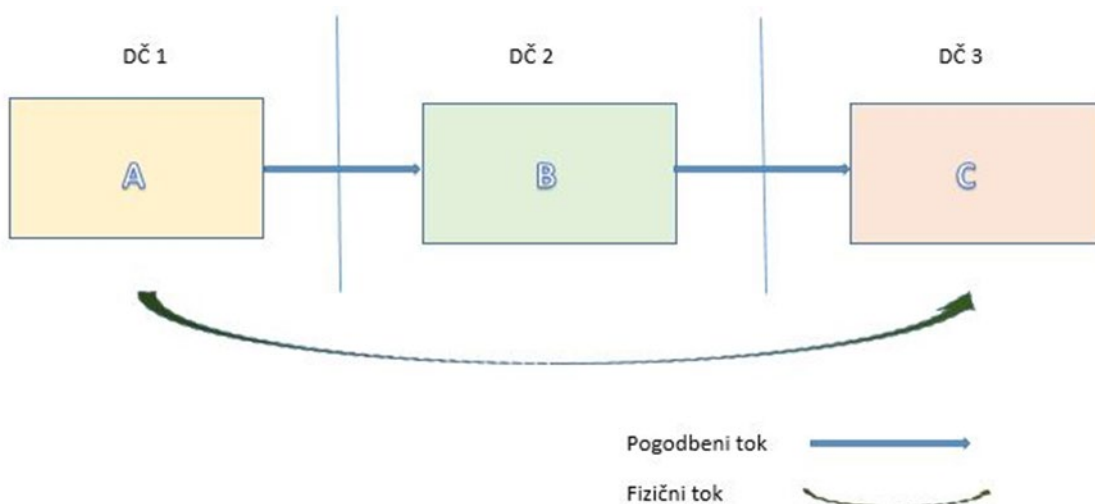
Določba 36a člena Direktive o DDV oziroma določba 20.a člena ZDDV-1 izključuje prvega dobavitelja iz koncepta vmesnega dobavitelja. Prvi dobavitelj namreč sodeluje le v eni transakciji znotraj verige, in sicer v dobavi blaga, ki jo opravi. Če prvi dobavitelj organizira odpošiljanje ali prevoz blaga, se lahko odpošiljanje ali prevoz pripiše le transakciji oz. dobavi, ki jo sam opravi. Ta transakcija je lahko oproščena plačila DDV kot dobava blaga znotraj Unije, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (138(1) člen Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1, če je DČ 1 Slovenija). Davčni zavezanec B v namembni državi (DČ 2) opravi pridobitev blaga znotraj Unije. Dobava med davčnim zvezancem B in davčnim zvezancem C je obdavčena v DČ 2 (domača dobava).

d) Prevoz opravi ali organizira zadnji v verigi

Tudi zadnja stranka v verigi ne more biti vmesni dobavitelj, saj ne izpolnjuje pogoja dobavitelja v verigi, kakor je določen v tretjem odstavku 36a člena Direktive o DDV oziroma tretjem odstavku 20.a člena ZDDV-1. Zato so primeri, kjer zadnja stranka v verigi organizira prevoz, izključeni iz uporabe teh določb.

Če v konkretnem primeru prevoz blaga organizira davčni zavezanec C, se prevoz ali odpošiljanje pripiše dobavi blaga, ki jo opravi davčni zavezanec B davčnemu zavezancu C. V tem primeru je dobava, ki jo opravi davčni zavezanec A davčnemu zavezancu B, obdavčena v DČ 1 (državi odhoda), davčni zavezanec B opravi v DČ 1 oproščeno dobavo blaga znotraj Unije, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (138(1) člen Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1, če je DČ 1 Slovenija in je B identificiran za namene DDV v Sloveniji), davčni zavezanec C pa pridobitev blaga znotraj Unije v namembni državi (DČ 2).

Primer 2

V tem primeru gre za zaporedne dobave blaga od davčnega zavezanca A k davčnemu zavezancu B ter od davčnega zavezanca B k davčnemu zavezancu C, blago pa se neposredno prevaža od davčnega zavezanca A v DČ 1 k davčnemu zavezancu C v DČ 3.

a) Davčni zavezanec B je vmesni dobavitelj in sporoči dobavitelju A identifikacijsko številko za DDV DČ 2

Davčni zavezanec B odpelje blago iz DČ 1 (odhodne države) v DČ 3 (namembna država), zato se šteje za vmesnega dobavitelja. Če davčni zavezanec B predloži davčnemu zavezancu A identifikacijsko številko za DDV DČ 3, se za oproščeno dobavo blaga znotraj Unije, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (138(1) člen Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1, če je DČ 1 Slovenija) šteje dobava blaga, opravljena od davčnega zavezanca A k davčnemu zavezancu B (vmesnemu dobavitelju). Davčni zavezanec B v namembni državi (DČ 3) opravi pridobitev blaga znotraj Unije.

V tem primeru velja opozoriti tudi na možnost uporabe poenostavitve za tristranske dobave blaga v primeru (trije davčni zavezanci, identificirani za namene DDV, vsak v svoji državi članici), kar pomeni, da se davčnemu zavezancu B ne bo treba identificirati za namene DDV v namembni državi (DČ 3) in ne obračunati DDV od pridobitve blaga znotraj Unije (uporaba 141. člena Direktive o DDV oz. drugega odstavka 48. člena ZDDV-1, če je DČ 3 Slovenija). Davčni zavezanec B bo opravil dobavo blaga davčnemu zavezancu C v DČ 3, davčni zavezanec C bo

plačnik DDV od te dobave na podlagi 197. člena Direktive o DDV oz. 4. točke prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 (če je DČ 3 Slovenija). Davčni zavezanec B bo moral izpolnjevati tudi vse pogoje iz 42. člena Direktive o DDV oz. četrtega odstavka 23. člena ZDDV-1 (če je DČ 2 Slovenija).

b) Davčni zavezanec B je vmesni dobavitelj in sporoči dobavitelju A identifikacijsko številko za DDV DČ 1 (države odhoda)

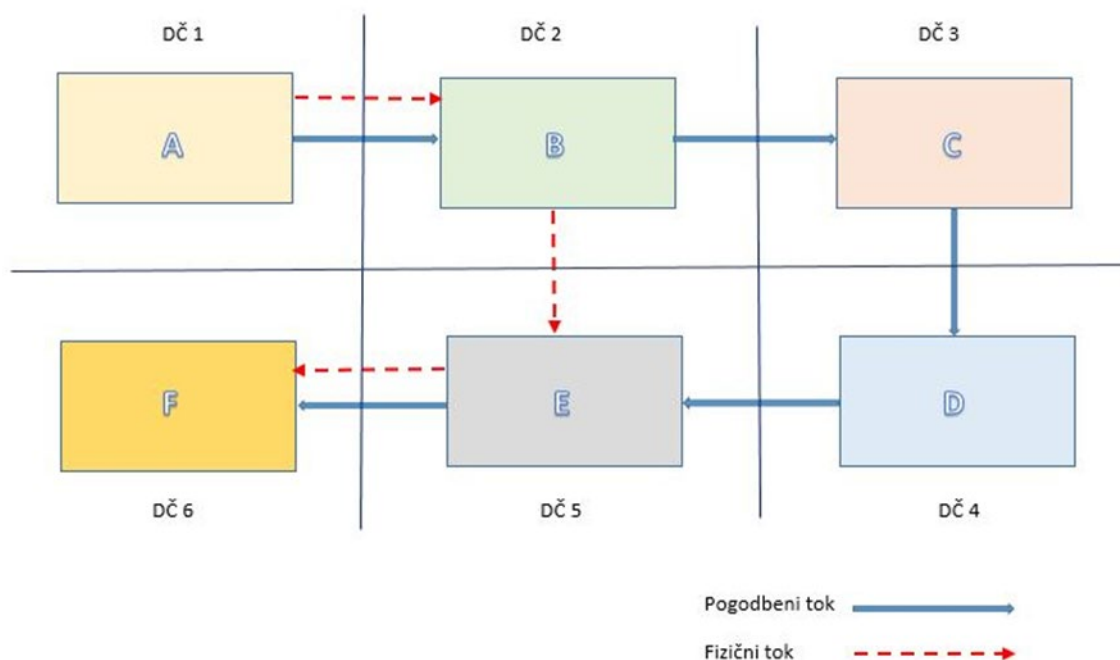
Davčni zavezanec B, ki odpelje blago iz DČ 1 v DČ 3, sporoči dobavitelju A identifikacijsko številko za DDV, pridobljeno v DČ 1. V tem primeru je dobava, ki jo opravi davčni zavezanec A davčnemu zavezancu B, obdavčena v državi odhoda (DČ 1), prevoz blaga pa se v skladu z drugim odstavkom 36a člena Direktive o DDV oz. drugim odstavkom 20.a člena ZDDV-1 pripiše dobavi, ki jo opravi vmesni dobavitelj B davčnemu zavezancu C.

Ta dobava blaga je oproščena dobava blaga znotraj Unije, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (138(1) člen Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1, če je DČ 1 Slovenija). Davčni zavezanec C v namembni državi (DČ 3) opravi pridobitev blaga znotraj Unije.

c) Če prevoz organizirata prvi ali zadnji v verigi

Glej razlago pod Primer 1, točki c) in d).

Primer 3

V tem primeru so opravljene trije različni prevozi blaga, in sicer: od davčnega zavezanca A k davčnemu zavezancu B, od davčnega zavezanca B k davčnemu zavezancu E in od davčnega zavezanca E k davčnemu zavezancu F. Te prevoze ni mogoče šteti kot enoten prevoz, saj so opravljene zaporedno v različnih časovnih obdobjih.

Dobavi blaga med davčnima zavezancema A in B ter med davčnima zavezancema E in F nista zaporedni dobavi in se zanj ne uporabijo določbe novega 36a člena Direktive o DDV oz. 20.a

člena ZDDV-1, saj ni izpolnjen pogoj glede neposrednega prevoza blaga od prvega dobavitelja do zadnje stranke v verigi. Posledično sta ti dobavi »normalni« dobavi blaga znotraj Unije.

Določbe 36a člena Direktive o DDV oz. 20.a člena ZDDV-1 se uporabijo za zaporedne dobave blaga med davčnimi zavezanci B, C, D in E, saj je blago odposlano ali odpeljano iz DČ 2 (država odhoda) v DČ 5 (namembna država) in je blago neposredno odpeljano ali odposlano od prvega dobavitelja (B) do zadnje stranke (E) v verigi.

Obravnava z vidika DDV je odvisna od tega, kateri dobavi se pripiše prevoz blaga znotraj Unije.

a) Prvi dobavitelj v verigi (B) organizira odpošiljanje ali prevoz blaga

Določba 36a člena Direktive o DDV oz. 20.a člena ZDDV-1 izključuje prvega dobavitelja iz koncepta vmesnega dobavitelja. Prvi dobavitelj namreč sodeluje le v eni transakciji znotraj verige, in sicer v dobavi blaga, ki jo opravi. Če prvi dobavitelj organizira odpošiljanje ali prevoz blaga, se lahko odpošiljanje ali prevoz pripiše le transakciji oz. dobavi, ki jo sam opravi. Ta transakcija je lahko oproščena plačila DDV kot dobava blaga znotraj Unije, če so izpolnjeni vsi predpisani pogoji (138(1) člen Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1).

V konkretnem primeru, v katerem B organizira prevoz blaga, se prevoz pripiše dobavi blaga, ki jo opravi davčnemu zavezancu C. Navedeno pomeni, da davčni zavezanec B opravi v DČ 5 oproščeno dobavo blaga znotraj Unije (če so izpolnjeni pogoji iz 138(1) člena Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1), davčni zavezanec C pa pridobitev blaga znotraj Unije v DČ 5. Dobave blaga med davčnima zavezancema C in D ter davčnima zavezancema D in E so kot domače dobave blaga obdavčene v DČ 5.

b) Zadnja stranka v verigi (E) organizira odpošiljanje ali prevoz blaga

Tudi zadnja stranka v verigi ne more biti vmesni dobavitelj, saj ne izpolnjuje pogoja dobavitelja v verigi, kakor je določen v tretjem odstavku 36a člena Direktive o DDV oz. 20.a člena ZDDV-1. Zato so primeri, kjer zadnja stranka v verigi organizira prevoz, izključeni iz uporabe teh določb.

Če v konkretnem primeru prevoz blaga organizira davčni zavezanec E, se prevoz ali odpošiljanje pripiše dobavi blaga, ki jo opravi davčni zavezanec D davčnemu zavezancu E. Davčni zavezanec D opravi v DČ 2 oproščeno dobavo blaga znotraj Unije (če so izpolnjeni pogoji iz 138(1) člena Direktive o DDV oz. 1. točke 46. člena ZDDV-1), davčni zavezanec E pa pridobitev blaga znotraj Unije v DČ 5. Dobave blaga med davčnimi zavezanci B in C ter C in D so kot domače dobave blaga obdavčene v DČ 2.

c) Odpošiljanje ali prevoz blaga v verigi organizira davčni zavezanec, ki ni prvi dobavitelj ali zadnja stranka v verigi (davčni zavezanec C ali davčni zavezanec D)

Če v konkretnem primeru prevoz organizira davčni zavezanec C, ki se v skladu s tretjim odstavkom 36.a člena Direktive o DDV oz. 20.a člena ZDDV-1 šteje za vmesnega dobavitelja, je oproščena dobava blaga znotraj Unije dobava, ki jo opravi davčni zavezanec B v DČ 2 (ker davčni zavezanec C davčnemu zavezancu B ni predložil DDV številke DČ 2), davčni zavezanec C pa opravi pridobitev blaga znotraj Unije v DČ 5. Dobave blaga med davčnima zavezancema C in D ter davčnima zavezancema D in E so kot domače dobave blaga obdavčene v DČ 5.

Če v zgornjem primeru davčni zavezanec C predloži DDV številko DČ 2, je oproščena dobava blaga znotraj Unije dobava, ki jo davčni zavezanec C opravi davčnemu zavezancu D (drugi odstavek 20.a člena ZDDV-1).

Če prevoz organizira davčni zavezanec D, ki se šteje za vmesnega dobavitelja, je oproščena dobava blaga znotraj Unije dobava, ki jo opravi davčni zavezanec C davčnemu zavezancu D v DČ 2 (pod predpostavko, da davčni zavezanec ni sporočil ID številke za DDV DČ 2). Davčni

zavezanec D opravi pridobitev blaga znotraj Unije v DČ 5. Dobava blaga, ki jo opravi davčni zavezanec B davčnemu zavezancu C, je obdavčena v DČ 2. Dobava blaga, ki jo opravi davčni zavezanec D davčnemu zavezancu E, pa je obdavčena v DČ 5.

Če v zgornjem primeru davčni zavezanec D predloži DDV številko DČ 2, je oproščena dobava blaga znotraj Unije dobava, ki jo davčni zavezanec D opravi davčnemu zavezancu E (drugi odstavek 20.a člena ZDDV-1).

5. Oprostitve v zvezi z dobavami blaga znotraj Unije (sprememba 46. člena ZDDV-1 in 79. člena pravilnika)

V ZDDV-1 se zaradi spremembe 138. člena Direktive o DDV spreminja tudi 46. člen, ki določa oprostitve v zvezi z dobavami blaga znotraj Unije. Določba obstoječe 1. točke 46. člena ZDDV-1 je nekoliko spremenjena in dodani so novi pogoji za uporabo oprostitve plačila DDV za dobave blaga znotraj Unije.

S 1.b) točko 46. člena ZDDV-1 je določeno, da mora biti davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, kateremu se dobavi blago, identificiran za DDV v drugi državi članici, in mora to identifikacijsko številko za DDV sporočiti dobavitelju.

Način, kako pridobitelj sporoči dobavitelju identifikacijsko številko za DDV, ni določen. Tako lahko že dejstvo, da je na računu navedena identifikacijska številka za DDV kupca, kaže na to, da jo je sporočil dobavitelju.

Z novo 1.c) točko 46. člena je določeno, da mora dobavitelj blaga predložiti rekapitulacijsko poročilo (RP-O) v skladu s prvim in četrtem odstavkom 90. člena in 92. členom ZDDV-1, v katero je vključil popolne in pravilne podatke v skladu z drugim in tretjim odstavkom 90. člena ZDDV-1 v zvezi z dobavo iz te točke. Davčni organ lahko izjemoma dovoli uveljavitev oprostitve, če je davčni zavezanec opustil obveznost iz te točke, pri čemer je neizpolnjevanje oz. zamudo pri izpolnitvi svoje obveznosti utemeljil z opravičljivimi razlogi, hkrati pa tudi predložil manjkajoče podatke oz. dokumente.

V nadaljevanju podrobneje pojasnjujemo pogoje.

- Prejemnik blaga dobavitelju sporoči identifikacijsko številko za DDV druge države članice, ki ni članica, v katero je bilo blago dobavljeno

Če pridobitelj sporoči identifikacijsko številko za DDV, ki ne pripada drugi državi članici, v kateri se odpošiljanje oziroma prevoz konča, so pogoji za oprostitve po prvem odstavku 138. člena Direktive o DDV oz. po 1. točki 46. člena ZDDV-1 vseeno lahko izpolnjeni. Glede določitve kraja pridobitve blaga znotraj Unije se v tem primeru upošteva 41. člen Direktive o DDV oz. drugi odstavek 23. člena ZDDV-1.

V skladu s 40. členom Direktive o DDV oz. prvim odstavkom 23. člena ZDDV-1 se za kraj pridobitve blaga znotraj Unije šteje kraj, kjer se blago nahaja v trenutku, ko se konča odpošiljanje ali prevoz blaga pridobitelju.

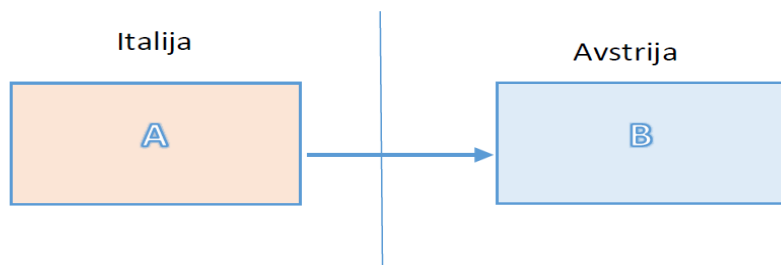
Ne glede na 40. člen Direktive o DDV oz. prvi odstavek 23. člena ZDDV-1 se šteje, da je kraj pridobitve blaga znotraj Unije na ozemlju države članice, ki je izdala identifikacijsko številko za DDV, pod katero pridobitelj opravi to pridobitev, razen če pridobitelj dokaže, da je bila pridobitev predmet DDV v skladu s členom 40 Direktive o DDV oz. prvim odstavkom 23. člena ZDDV-1 (prvi pododstavek 41. člena Direktive o DDV oz. drugi odstavek 23. člena ZDDV-1).

Če je bila pridobitev predmet DDV v državi članici, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga konča, potem ko je bila obdavčena v skladu s prejšnjim odstavkom, se davčna osnova ustrezno zmanjša v državi članici, ki je izdala identifikacijsko številko DDV, pod katero je pridobitelj opravil to pridobitev (drugi pododstavek 41. člena Direktive o DDV oz. tretji odstavek 23. člena ZDDV-1, s katerim je določen korekcijski mehanizem za ustrezno znižanje davčne osnove v državi članici identifikacije).

Člen 41 Direktive o DDV (oz. drugi in tretji odstavek 23. člena ZDDV-1) na eni strani zagotavlja, da je pridobitev znotraj Unije obdavčena, na drugi strani pa preprečuje dvojno obdavčitev. Hkrati pa je treba opozoriti, da glede na to, da v primeru, ko je bila pridobitev blaga obdavčena v skladu s prvim pododstavkom 41. člena Direktive o DDV oz. drugim odstavkom 23. člena ZDDV-1, blago dejansko ni bilo pridobljeno v državi identifikacije. Zato take pridobitve znotraj Unije ne morejo imeti koristi od splošne ureditve odbitka DDV, kar pomeni, da davčni zavezanec ni upravičen do takojšnjega odbitka vstopnega DDV za pridobitve znotraj Unije. Namreč, namen splošne ureditve odbitka DDV ni nadomestiti pravila glede korekcijskega mehanizma, s katerim je možno korigirati dvojno obdavčenje. Poleg tega bi priznanje pravice do odbitka v takem primeru utegnilo oslabiti polni učinek drugega pododstavka člena 41 Direktive o DDV (tretjega odstavka 23. člena ZDDV-1), ker za davčnega zavezanca, ki bi bil upravičen do odbitka DDV v državi identifikacije, ne bi več obstajala spodbuda, da dokaže, da je bila zadevna pridobitev blaga znotraj Unije obdavčena v namembni državi. Taka rešitev bi lahko na koncu ogrozila uporabo temeljnega pravila, po katerem se šteje, da je kraj pridobitve blaga v državi članici, kjer se konča odpošiljanje ali prevoz blaga.¹²

Primer 1:

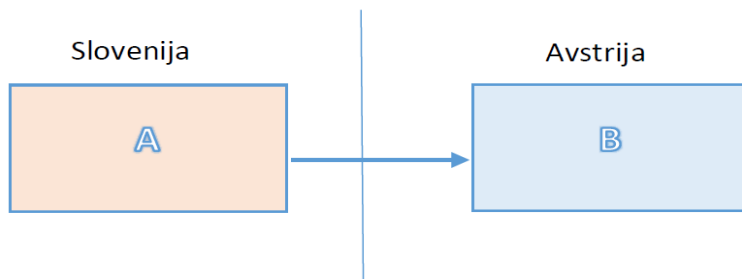
Davčni zavezanec A, identificiran za namene DDV v Italiji, dobavi blago davčnemu zavezancu B

v Avstrijo. Davčni zavezanec B je identificiran za namene DDV v Sloveniji, to identifikacijsko številko za DDV sporoči dobavitelju A. Davčni zavezanec A ne obračuna italijanskega DDV (izpolnjeni so vsi pogoji za oprostitev dobave blaga znotraj Unije v skladu s prvim odstavkom 138. člena Direktive o DDV). V rekapitulacijskem poročilu poroča o opravljeni dobavi blaga znotraj Unije, in sicer davčnemu zavezancu B s slovensko identifikacijsko številko za DDV. Davčni zavezanec B mora obračunati slovenski DDV od pridobitve blaga znotraj Unije (drugi odstavek 23. člena ZDDV-1), ker je pridobitev opravil pod slovensko identifikacijsko številko za DDV. Po temeljnem pravilu je kraj pridobitve Avstrija, zato je davčni zavezanec B dolžan plačati tudi avstrijski DDV. Ker je bila pridobitev blaga predmet DDV Avstriji in če je davčni zavezanec B v Avstriji tudi plačal DDV lahko davčni zavezanec B v skladu s tretjim odstavkom 23. člena ZDDV-1 v obračunu DDV ustrezno zmanjša davčno osnovo in obračunan DDV od pridobitve blaga (obvezno mora razpolagati z dokazili o tem, da je bila pridobitev tega blaga dejansko predmet DDV v Avstriji).

Primer 2:

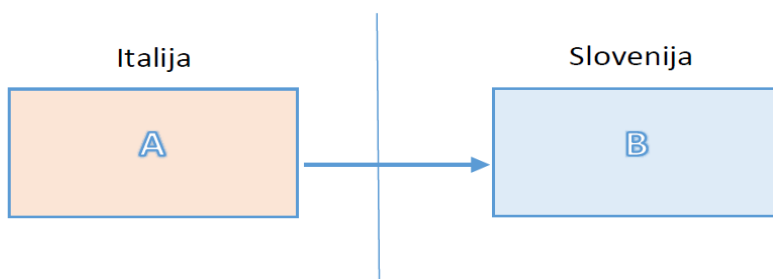
¹² Glej sodbo Sodišča EU v zadevah C-536/08 in 539/08.

Davčni zavezanec A, identificiran za namene DDV v Sloveniji, dobavi blago davčnemu zavezancu B v Avstriji. Davčni zavezanec B je identificiran za namene DDV v Italiji, to identifikacijsko številko za DDV sporoči dobavitelju A. Davčni zavezanec A ne obračuna slovenskega DDV (izpolnjeni so vsi pogoji za oprostitev dobave blaga znotraj Unije v skladu s 1. točko 46. člena ZDDV-1). V obračunu DDV izkaže dobavo blaga znotraj Unije v polju 12 in v RP-O poroča o opravljeni dobavi blaga davčnemu zavezancu B z italijansko identifikacijsko številko za DDV.

Če davčni zavezanec B, ki mora obračunati italijanski DDV od pridobitve blaga znotraj Unije (prvi pododstavek 41. člena Direktive o DDV), naknadno za to dobavo sporoči avstrijsko identifikacijsko številko za DDV (po temeljnem pravilo je pridobitev blaga znotraj Unije predmet avstrijskega DDV), davčni zavezanec A na podlagi popravka prvotno izdanega računa popravi tudi poročanje v RP-O na način kot izhaja iz navodila za izpolnjevanje tega poročila.

Primer 3:

Davčni zavezanec A, identificiran za namene DDV v Italiji, dobavi blago davčnemu zavezancu B v Slovenijo. Davčni zavezanec B je identificiran za namene DDV v Avstriji, to identifikacijsko številko za DDV sporoči dobavitelju A. Davčni zavezanec A ne obračuna italijanskega DDV (izpolnjeni so vsi pogoji za oprostitev dobave blaga znotraj Unije v skladu s prvim odstavkom 138. člena Direktive o DDV). V rekapitulacijskem poročilu poroča o opravljeni dobavi blaga, in sicer davčnemu zavezancu B z avstrijsko identifikacijsko številko za DDV. Davčni zavezanec B mora obračunati avstrijski DDV od pridobitve blaga znotraj Unije (prvi pododstavek 41. člena Direktive o DDV).

Po temeljnem pravilu je kraj pridobitve blaga Slovenija, zato je davčni zavezanec B dolžan plačati slovenski DDV, ne glede na to, da je od te pridobitve (po prejetem računu, na katerem je navedena njegova ID za DDV v Avstriji) obračunal avstrijski DDV. Če dokaže, da je bila pridobitev blaga predmet DDV v Sloveniji, lahko davčni zavezanec B v skladu z drugim pododstavkom člena 41 Direktive o DDV ustrezno zmanjša davčno osnovo od pridobitve blaga v Avstriji.

- Prejemnik blaga dobavitelju ne sporoči identifikacijske številke za DDV druge države članice

Če prejemnik blaga dobavitelju ne sporoči identifikacijske številke za DDV druge države članice ali če sporoči identifikacijsko številko za DDV, izdano v državi članici, v kateri se začne odpošiljanje ali prevoz blaga, potem eden od pogojev za uveljavitev oprostite DDV ni izpolnjen. V tem primeru mora dobavitelj blaga od dobave obračunati DDV.

Pri tem opozarjamo na 16. člen [Izvedbene uredbe Sveta \(EU\) št. 282/2011](#), ki določa, da država članica, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga konča in v kateri se opravi pridobitev blaga znotraj Unije v smislu člena 20 Direktive o DDV (11. člen ZDDV-1), izvede obdavčitev, ne glede na DDV obravnavo transakcij v državi članici, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga začne.

Iz navedenega izhajajo različne možne situacije, nekatere izmed njih opisujemo v nadaljevanju:

a) pridobitev blaga je opravljena na ozemlju Slovenije, pridobitelj je davčni zavezanec s slovensko identifikacijsko številko za DDV

V tem primeru mora davčni zavezanec, pridobitelj, od pridobitve obračunati slovenski DDV, ne glede na to, da je dobavitelj obračunal DDV, ker ni bil izpolnjen pogoj glede predložitve identifikacijske številke za DDV druge države članice.

b) pridobitev blaga je opravljena na ozemlju Slovenije, pridobitelj je davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki ni identificiran za namene DDV v Sloveniji, čeprav bi se moral zaradi presežanja praga 50.000 evrov ali 10.000 evrov za pridobitve blaga¹³ že identificirati

Tudi v tem primeru je pridobitev blaga predmet slovenskega DDV. Davčni zavezanec se mora identificirati za namene DDV ter od pridobitve blaga obračunati DDV, hkrati pa tudi v primeru prepozno obračunanega DDV obračunati obresti v skladu z 88.b členom ZDDV-1, pri čemer ni pomembno, ali ima pravico do odbitka DDV od pridobitve blaga delno ali v celoti. Več o tem je pojasnjeno na naslednjih povezavah:

- [Prepozna identifikacija za namene DDV, obveznost obračunavanja DDV in pravica do odbitka DDV](#),
- [Popravljanje napak iz preteklih obdobij v tekočem obračunu DDV po 88.b členu ZDDV-1](#).

c) pridobitev blaga je opravljena na ozemlju Slovenije, pridobitelj je davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki ni identificiran za namene DDV v Sloveniji, in se mu zaradi nedoseganja praga 50.000 evrov ali 10.000 evrov za pridobitve blaga ni treba identificirati

Če prejemnik blaga v času opravljene dobave še ni bil identificiran za namene DDV in se mu tudi še ni bilo treba identificirati za namene DDV, dobava blaga znotraj Unije ne more biti oproščena plačila DDV v skladu s 138(1) členom Direktive o DDV oz. 1. točko 46. člena ZDDV-1.

- Prejemnik blaga je v postopku pridobitve identifikacijske številke za DDV (vložil zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV, ta pa še ni bila dodeljena)

Če v trenutku izdaje računa prejemnik blaga ne sporoči identifikacijske številke za DDV, ker mu le ta kljub zahtevku še ni bila dodeljena, dobavitelj ne more uveljaviti oprostite DDV, saj niso izpolnjeni vsi pogoji.

- Pridobitelj naknadno sporoči identifikacijo številko za DDV

¹³ Točka d prvega odstavka 4. člena ZDDV-1 v povezavi z drugim in tretjim odstavkom 4. člena tega zakona.

Če pridobitelj naknadno sporoči identifikacijsko številko za DDV države članice, ki ni država, v kateri se je odpošiljanje oz. prevoz blaga začel in ni indicev, da je šlo za goljufijo ali zlorabo, dobavitelj izda popravek računa, na katerem uveljavi oprostitev zaradi dobave blaga v drugo državo članico ter pridobitelju vrne plačani mu DDV. O opravljeni dobavi blaga mora poročati tudi v RP-O (v ustreznem razdelku – A ali B) in opraviti ustrezen popravek v obračunu DDV (obrazec DDV-O).

Navedeno velja v primeru, da je pridobitelj v času opravljene dobave že razpolagal z identifikacijsko številko druge države članice, vendar jo do izdaje računa ni predložil, zato je dobavitelj obračunal DDV ali v primeru, da bi moral biti pridobitelj v času opravljene dobave identificiran za namene DDV (zaradi doseganja domačega praga za identifikacijo oz. zaradi preseganja praga 10.000 evrov za pridobitve blaga znotraj Unije), pa se še ni identificiral za namene DDV ali je bil v postopku pridobivanja identifikacijske številke za DDV.

- Upoštevanje časovnega zamika med trenutkom, ko je opravljena dobava in zaračunana kupcu ter rokom za predložitev RP-O

V trenutku dobave lahko dobavitelj uveljavlja oprostitev, če je blago dobavljeno v drugo državo članico in je pridobitelj sporočil identifikacijsko številko za DDV, ki ni izdana v državi članici, v kateri se začne odpošiljanje ali prevoz blaga.

Davčni organ lahko odvzame pravico do oprostitve retroaktivno le, če ugotovi, da dobavitelj ni izpolnil obveznosti predložitve RP-O ali če RP-O ne vsebuje pravih informacij, razen če lahko davčni zavezanec ustrezno obrazloži nepravilnosti.

- Primeri, ko se lahko šteje, da je dobavitelj neizpolnjevanje oz. zamudo pri izpolnitvi obveznosti poročanja v RP-O o oproščeni dobavi blaga v drugo državo članico utemeljil z opravičljivimi razlogi

Dobavitelj lahko nepravilnosti utemelji z opravičljivimi razlogi le v primeru, če davčni organ ne sumi, da je do napake prišlo zaradi goljufije. Opravičljivi razlogi so primeroma lahko naslednji:

- dobavitelj ni poročal o opravljeni dobavi blaga v RP-O za davčno obdobje, v katerem je bila opravljena dobava blaga, vendar je dobavo blaga vključil v RP-O za naslednje davčno obdobje;
- dobavitelj je o dobavi poročal v RP-O za pravilno davčno obdobje, pri tem pa je naredil nenamerno napako pri vpisovanju vrednosti opravljene dobave blaga;
- zaradi prestrukturiranja prejemnika blaga je prišlo do novega imena in nove identifikacijske številke za DDV davčnega zavezanca, pri čemer sta staro ime in identifikacijska številka za DDV v vmesnem obdobju kratek čas še obstajali, dobavitelj v RP-O pomotoma navede staro ime in identifikacijsko številko.

- Kako obravnavati dobavo blaga znotraj Unije v primeru, ko se je za blago, dobavljeno v drugo državo članico, uporabila ureditev skladiščenja na odpoklic, nato pa je bilo dobavljeno osebi, ki ni bila prejemnik blaga v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic? V državi članici velja obrnjena davčna obveznost v primeru, da dobavo opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v tej državi članici (na podlagi 194. člena Direktive o DDV).

Gre za primer 5 (točka 2), predstavljen v poglavju »Pojasnila o noveli ZDDV-1K« tega podrobnejšega opisa. Davčni zavezanec, ki opravi dobavo blaga v skladu s členom 17 Direktive o DDV, se mora identificirati za namene DDV v državi članici, kjer je blago skladiščeno na odpoklic, ko pogoji za to, da je blago v tej ureditvi, niso več izpolnjeni. Ta identifikacija je obvezna tudi, če je pridobitev blaga znotraj Unije oproščena plačila DDV na podlagi člena 140(c) Direktive o DDV (c točka prvega odstavka 48. člena ZDDV-1).

Dokazovanje, da je bilo blago odposlano ali odpeljano v drugo državo članico (45a člen Izvedbene uredbe 282/2011 in 79. člen pravilnika)

Z Izvedbeno uredbo 2018/1912 se je dopolnila Izvedbena uredba 282/2011, in sicer se je dodal nov **člen 45a**, s katerim sta bili uvedeni dve izpodbojni domnevi o tem, da je bilo blago odposlano ali odpeljano iz države članice v namembni kraj zunaj njenega ozemlja, vendar znotraj Unije (prevoz blaga v drugo državo članico je namreč eden od pogojev za uveljavitev oprostitev plačila DDV za dobavo blaga znotraj Unije). V povezavi z novo določbo Izvedbene uredbe 282/2011 se je spremenil tudi 79. člen pravilnika.

Kadar blago odpelje ali odpošlje dobavitelj ali tretja oseba za njegov račun, mora dobavitelj za dokazovanje dobave blaga v drugo državo članico razpolagati z nenasprotujočimi si dokazili, ki sta ju izdali dve različni osebi, neodvisni druga od druge, od prodajalca in pridobitelja, in sicer:

- dve dokazili iz prvega stolpca spodnje tabele (dva dokumenta, ki se nanašata na odpošiljanje ali prevoz blaga) ali
- eno dokazilo iz prvega stolpca in eno dokazilo iz drugega stolpca spodnje tabele.

Kadar blago odpelje ali odpošlje pridobitelj ali tretja oseba za njegov račun, mora dobavitelj za dokazovanje dobave blaga v drugo državo članico razpolagati s:

- pisno izjavo pridobitelja, da je odposlal ali odpeljal blago ali da je blago odpeljala ali odposlala tretja oseba za njegov račun, in navedbo namembne države članice blaga; in
- z nenasprotujočimi si dokazili, ki sta ju izdali dve različni osebi, neodvisni druga od druge, od prodajalca in pridobitelja, in sicer:
 - dve dokazili iz prvega stolpca spodnje tabele (dva dokumenta, ki se nanašata na odpošiljanje ali prevoz blaga) ali
 - eno dokazilo iz prvega stolpca (dokument, ki se nanaša na odpošiljanje ali prevoz blaga) in eno dokazilo iz drugega stolpca spodnje tabele.

Dokumenti, ki se nanašajo na odpošiljanje ali prevoz blaga, kot so	Drugi dokumenti
Podpisan tovorni list CMR	Zavarovalna polica v zvezi z odpošiljanjem ali prevozom blaga
Nakladnica	Bančni dokumenti, ki dokazujejo plačilo odpošiljanja ali prevoza blaga
Račun za letalski prevoz	Uradni dokumenti, ki jih izda javni organ, kot je notar, in ki potrjujejo prihod blaga v namembno državo članico
Račun prevoznika blaga	Potrdilo, ki ga izda imetnik skladišča v namembni državi članici in ki potrjuje skladiščenje blaga v tej državi članici

Pisna izjava pridobitelja mora vsebovati:

- datum izdaje,
- ime in naslov pridobitelja,
- količino in vrsto blaga,
- datum in kraj prihoda blaga,
- v primeru dobave prevoznih sredstev identifikacijsko številko prevoznega sredstva,
- identifikacijo osebe, ki sprejema blago za račun pridobitelja.

Pridobitelj pisno izjavo prodajalcu predloži najpozneje 10. dan meseca po dobavi. Za izjavo pridobitelja iz b)i) točke prvega odstavka člena 45a Izvedbene uredbe 2018/1912 ni predpisane oblike, je lahko vsak dokument (elektronski ali papirni), ki vsebuje predpisane podatke iz točke

b)ii) člena 45a Izvedbene uredbe 2018/1912. Če pridobitelj blaga izjavo predloži dobavitelju, vendar ne do desetega dne naslednjega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila opravljena dobava, lahko dobavitelj vseeno uveljavlja domnevo o opravljenem prevozu, vendar le, če so izpolnjeni vsi ostali pogoji iz člena 45a Izvedbene uredbe 282/2011 (tj. da razpolaga tudi z dvema ne nasprotujočima si dokaziloma, ki sta ju izdali dve različni osebi, neodvisni druga od druge, od prodajalca in pridobitelja oz. v primeru, če prevoz blaga opravi pridobitelj blaga z lastnim prevoznim sredstvom, tudi z računom¹⁴).

Če davčni organ ugotovi, da eno od predloženih dokazil ni verodostojno, lahko davčni zavezanec izkoristi domnevo, če predloži drugo dokazilo iz 45a člena Izvedbene uredbe 282/2011.

Če je domneva izpolnjena (npr. dobavitelj navede, da je odpeljal blago in razpolaga z dokazili: ima podpisan tovorni list, ki ga je izdal prevoznik blaga, ter zavarovalno polico v zvezi z odpošiljanjem ali prevozom blaga), to samo po sebi še ne pomeni, da je dobava blaga oproščena plačila DDV, saj morajo biti izpolnjeni tudi drugi pogoji iz 46. člena ZDDV-1.

Če niso izpolnjeni pogoji, da bi se lahko štelo, da velja ena od domnev iz člena 45a Izvedbene uredbe 2018/1912, to še ne pomeni, da dobava blaga ni oproščena plačila DDV. V tem primeru bo moral dobavitelj blaga davčnemu organu dokazovati, da so izpolnjeni pogoji za oprostitvev plačila DDV od dobave blaga znotraj Unije v skladu s 46. členom ZDDV-1 (vključno s prevozom) z računom in drugimi razpoložljivimi dokazili. Poleg dokazil iz 45a člena Izvedbene uredbe 282/2011 je to lahko tudi dokazilo o plačilu, naročilnica, sklenjena pogodba o dobavi, dobavnica, seznam pakiranja, prevzemnica in podobno. Dobavitelj bo moral torej dokazovati izpolnjevanje pogojev na podoben način, kot je to dokazoval do uveljavitve člena 45a Izvedbene uredbe 2018/1912.

Če dobavitelj ali prejemnik blaga prevažata blago znotraj Unije z lastnim prevoznim sredstvom, domneve o prevozu ne veljajo, saj dokazil iz a) in b)ii) točke prvega odstavka člena 45a Izvedbene uredbe 2018/1912 ne moreta izdati dve različni osebi, neodvisni od prodajalca ali pridobitelja. Dobavitelj bo v teh primerih prevoz lahko dokazoval na podoben način, kot do uveljavitve spremembe.

Dobavitelj, ki dobavi in z lastnim prevoznim sredstvom sam odpošlje ali odpelje blago iz Slovenije v drugo državo članico in želi uveljaviti oprostitvev plačila DDV na podlagi 46. člena ZDDV-1, dokazuje, da je blago odposlano ali odpeljano v drugo državo članico, z računom in drugimi razpoložljivimi dokazili (dokazila iz 45a člena Izvedbene uredbe 282/2011, dokazilo o plačilu, naročilnica, sklenjena pogodba o dobavi, dobavnica, seznam pakiranja, prevzemnica in podobno).

Če blago odpošlje ali odpelje iz Slovenije v drugo državo članico pridobitelj z lastnim prevoznim sredstvom, lahko dobavitelj za uveljavljanje oprostitvev plačila DDV na podlagi 46. člena ZDDV-1 dokazuje dobavo blaga v drugo državo članico z:

- računom in drugimi razpoložljivimi dokazili (dokazila iz 45a člena Izvedbene uredbe 282/2011, dokazilo o plačilu, naročilnica, sklenjena pogodba o dobavi, dobavnica, seznam pakiranja, prevzemnica in podobno) ali
- računom in pisno izjavo pridobitelja.

6. Popravek odbitka DDV v primeru tatvine (sprememba tretjega odstavka 68. člena ZDDV-1)

¹⁴ Več o dokazovanju dobave, ko prevoz blaga opravi pridobitelj z lastnim prevoznim sredstvom, je pojasnjeno v zadnjem odstavku tega poglavja.

S to spremembo se dopolnjuje tretji odstavek 68. člena ZDDV-1, po katerem ni treba popraviti prvotnega odbitka DDV tudi v primeru tatvine premoženja, ko je ta uradno dokazana.

7. Obveznosti pri pridobitvi prevoznih sredstev (nov 93.a člen ZDDV-1 ter spremembe 23. in 24. člena pravilnika)

Z novim 93.a členom ZDDV-1 se predpisuje obveznost prijave pridobitve novega ali rabljenega prevoznega sredstva davčnemu organu v elektronski obliki v 15 dneh od dneva pridobitve prevoznega sredstva.

Obveznost prijave za davčne zavezance ni novost, saj ta obveznost že izhaja iz sedanjih določb 23. in 24. člena pravilnika, ki je ustrezno prilagojen glede na zakonsko določbo, pri čemer se obrazec DDV-PPS, ki je priloga tega pravilnika, ne spreminja. Po novem pa je neizpolnjevanje teh obveznosti opredeljeno kot prekršek.

Dodatno je prijava pridobitve novega prevoznega sredstva predvidena v elektronski obliki v vseh primerih, torej tudi v primerih, ko oseba, ki pridobi prevozno sredstvo, ni identificirana za namene DDV, saj je obrazec za prijavo prevoznega sredstva dostopen na odprtem portalu brez obvezne uporabe kvalificiranega potrdila.

Sprememba v načinu obravnave obveznosti prijave ob pridobitvi vozila je pomembna z vidika povečanja učinkovitosti pri boju proti davčnim utajam, povezanim z nabavo vozil iz drugih držav članic EU.

Podrobnejše so obveznosti in postopki navedeni v dopisu 0920-7191/2018-19.

8. Prekrški (spremembe 140., 141. 141.a, 142. in 143. člena ZDDV-1 ter črtanje 144. člena ZDDV-1)

Prekrškovne določbe so z novelo ZDDV-1K temeljito prenovljene. Sprememba zajema drugačno določitev razpona glob (140., 141. in 142. člen), opredelitev novih prekrškov, združitve¹⁵ in premestitev obstoječih prekrškov, dodana je tudi odgovornost posameznika za prekršek. Podrobneje so spremembe razvidne iz Priloge 5 k temu pojasnilu.

Pomembnejša sprememba 140. člena je na novo predpisan prekršek za posameznika, ki krši določila 75. člena, ki ureja vračilo DDV v potniškem prometu (pri dobavi blaga, ki se prenaša v osebni prtljagi potnikov). Tako je v 2. točki šestega odstavka predpisana globa v razponu od 250 do 400 eurov za storilca fizično osebo, ki pri izvozu blaga v potniškem prometu uveljavlja oprostitev plačila DDV na podlagi nepopolnih, nepravilnih ali neresničnih podatkov ali uveljavlja oprostitev plačila DDV za blago, ki ga ne iznese iz Unije.

Dopolnjene so izjeme od prekrška v 141.a členu, in sicer je poleg samoprijave dodana tudi predložitev obračuna tekom davčnega inšpekcijskega nadzora (DIN), po 140. a členu ZDavP-2¹⁶. Pri tem so natančno navedeni prekrški, za katere velja izjema.

Noveliran 142. člen v četrtem odstavku jasno opredeljuje višino pridobljene protipravne premoženjske koristi, preseganje katere določa posebno hudo naravo prekrška in posledično uporabo višjih glob iz tega člena. Gre za uskladitev s 398. členom ZDavP-2.

¹⁵ Npr. prekrški, ki zaradi teže kršitve sodijo med hujše prekrške, kot so nepredložitve obračunov ali neplačilo DDV, so združeni in uvrščeni v 141. člen.

¹⁶ Tekom davčnega inšpekcijskega nadzora predloži davčni obračun oziroma popravljen davčni obračun, ter hkrati plača davek, ugotovljen v predloženem davčnem obračunu oziroma popravljenem davčnem obračunu.

Dosedanja določitev globe glede na višino neplačanega DDV je črtana. Novelirani 143. člen tako določa pooblastilo prekrškovnega organa za izrek globe v razponu. Gre za uskladitev s 402.a členom ZDavP-2.

Upošteva se sistemsko ureditev zastaranja, določeno z ZP-1¹⁷, se je 144. člen zakona, ki je določal daljši rok za zastaranje preгона, črtal. Za vse prekrške po tem zakonu veljajo splošni in posebni zastaralni roki iz 42. člena ZP-1. In sicer pregon v primeru prekrškov iz 140. in 141. člena zastara v 2 oziroma 4 letih, kadar pa je globa za prekrške iz 141. člena izrečena na podlagi 142. člena, pa pregon zastara v 5 oziroma 10 letih.

9. Redakcijski popravki (sprememba prvega odstavka 74. člena, drugega odstavka 74.i člena in 126. člena ZDDV-1)

Spremembe teh členov so redakcijske narave.

10. Druge spremembe pravilnika

Nižja stopnja DDV za medicinske pripomočke (50. člen)

Spremembe določbe 50. člena pravilnika so bile potrebne zaradi uskladitev s KN, v katere se uvrščajo posamezni izdelki, za katere se uporablja nižja stopnja DDV (9,5 %).

V skladu s spremembo 50. člena pravilnika se nižja stopnja DDV uporabi za:

- urinske vrečke, ki se uvrščajo pod oznako KN 3926 90 97 (9. točka prvega odstavka) – oznaka KN 3926 90 92 je ukinjena
- diagnostične trakove za aparate za določanje glukoze v krvi in senzorje za neprekinjeno merjenje glukoze, ki se uvrščajo pod oznako KN 9027 90 00 (10. točka prvega odstavka) – popravek KN ter
- diagnostične trakove za optično branje in diagnostične teste, ki se uvrščajo pod KN 3822 00 00 in 9027 90 00 (10. točka prvega odstavka) – oznaka KN 9027 90 50 je ukinjena.

Nižja stopnja DDV za jajca za valitev drugih ptic (55. člen)

Sprememba določbe drugega odstavka 55. člena pravilnika je bila potrebna zaradi popravka oznake KN, in sicer se nižja stopnja DDV (9,5 %) uporablja za jajca za valitev drugih ptic, ki se uvrščajo pod oznako KN 0407 19 90, razen jajc za valitev okrasnih ptic.

11.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 84/18)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 84 je bil dne 28. 12. 2018 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik), ki začne veljati 1. januarja 2019.

Kuponi (nov 27.a člen)

¹⁷ Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US).

S prvim odstavkom 27.a člena pravilnika je določeno, da se nove določbe 18.a, 18.b, 18.c in devetega odstavka 36. člena Zakona o davku na dodano vrednost - [ZDDV-1](#) ne uporabljajo za instrumente, ki imetniku zagotavljajo popust ob nakupu blaga in storitev, ne zagotavljajo pa mu pravice do prejema takšnega blaga ali storitev.

V zvezi z definicijo kuponov, podano v 18.a členu ZDDV-1, se z drugim odstavkom 27.a člena pravilnika pojasnjuje, da se za kupone iz 18.a člena ZDDV-1 za namene DDV ne štejejo vozovnice, vstopnice, potrdila o predplačilu za potovanja, ki jih izdajajo potovalne agencije in organizatorji potovanj po posebni ureditvi iz 97. člena ZDDV-1 ter poštna znamke, kolki in podobno.

Opravljanje telekomunikacijskih storitev, storitev oddajanja in elektronskih storitev (TBE storitve) osebam, ki niso davčni zavezanci (nov 29.c člen in dopolnitev Priloge VII - obrazec DDV-P3)

Z novim 29.c členom pravilnika se določa, da mora davčni zavezanec poročilo in izjavo s podatki iz četrtega odstavka 30.c člena ZDDV-1 poslati v elektronski obliki, ki je dostopna v sistemu eDavki (obrazec DDV-TBE).

Obrazec DDV-TBE mora do konca januarja predložiti vsak davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki opravlja storitve TBE končnim potrošnikom s sedežem, stalnim ali običajnim prebivališčem v drugih državah članicah, katerih znesek v preteklem koledarskem letu ni presegel 10.000 evrov, in sicer ne glede na to, ali bo identificiran za namene DDV v Sloveniji ali ne (obveznost predložitve obrazca DDV-TBE je določena tudi za malega davčnega zavezanca).

Priloga VII - obrazec DDV-P3 je dopolnjena z novim poljem 24 – Vključitev po šestem odstavku 30.c člena ZDDV-1. Davčni zavezanec s sedežem, ali če sedeža nima, s stalnim ali običajnim prebivališčem v drugi državi članici, ki se bo prostovoljno identificiral za namene DDV v Sloveniji zaradi opravljanja TBE storitev končnim potrošnikom v Sloveniji in se ne bo odločil za uporabo posebne ureditve mini VEM (MOSS), bo na obrazcu DDV-P3 v razdelku IV Drugi podatki označil polje “24 – Prostovoljna vključitev po šestem odstavku 30.c člena ZDDV-1”. V tem primeru bo moral to odločitev uporabljati najmanj v tekočem in dveh naslednjih koledarskih letih.

Davčna osnova pri uvozu blaga (42. člen)

S spremembami v 42. členu pravilnika se briše izraz prosto skladišče ter uskladi pojem aktivno oplemenitenje po odložnem sistemu z veljavno carinsko zakonodajo. Ostale spremembe so redakcijske narave.

Sklicevanje na kombinirano nomenklaturu (47. člen)

V 47. členu pravilnika je navedena Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/1602 z dne 11. oktobra 2018 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi, s katero se Priloga I k Uredbi (EGS) št. 2658/87 nadomesti s celotno različico kombinirane nomenklature, in sicer z učinkom od 1. januarja 2019.

Ukinitev obveznosti predložitve izjave o izbiri obdavčitve transakcij v zvezi z nepremičninami (spremenjen 78. člen in črtanje Priloge XVII – obrazec DDV-Iz)

V skladu s 45. členom ZDDV-1 ni več določena obveznost predložitve izjave o izbiri obdavčitve transakcij v zvezi z nepremičninami. Za pravico do obdavčitve prej navedene transakcije z DDV zadostuje, da davčna zavezanca za namene nadzora na zahtevo davčnega organa dokažeta

obstoj predhodnega pisnega dogovora o obdavčitvi transakcije v zvezi z nepremičnino pred opravljeno dobavo nepremičnine.

S spremenjenim 78. členom pravilnika se določa, da mora pisni dogovor iz drugega odstavka 45. člena ZDDV-1 vsebovati najmanj jasno izjavo volje, da zavezanca želi, da se transakcija obdavči, identifikacijsko številko za DDV davčnih zavezancev, njuno vlogo pogodbene stranke in navedbo nepremičnine, na katero se dogovor nanaša. Oblika pisnega dogovora pri tem ni posebej določena.

V skladu z navedeno spremembo 45. člena ZDDV-1 se črta Priloga XVII – obrazec DDV-Iz.

Oprostitve za dobave blaga in storitev v carinskih postopkih (85. člen)

S spremembo 85. člena pravilnika se briše termin prosto skladišče in predelava pod carinskim nadzorom, ki ju veljavna carinska zakonodaja ne pozna več.

Predplačilo (99. člen)

V skladu s prvim odstavkom tega člena pravilnika lahko davčni zavezanec, ki prejme račun za dano predplačilo, uveljavi odbitek DDV ne prej kot v davčnem obdobju, v katerem prejme račun za dano predplačilo. Z dodanim drugim odstavkom 99. člena pravilnika se določa, da pa lahko davčni zavezanec, ki da predplačilo za dobavo, za katero kot naročnik ali kupec oziroma prejemnik blaga ali storitev plača DDV v skladu z 2. ali 3. točko prvega odstavka 76. člena, tretjim odstavkom 76. člena ali 76.a členom ZDDV-1, uveljavlja odbitek DDV ne prej kot v davčnem obdobju, v katerem obračuna DDV od danega predplačila.

Navedeno pomeni, da lahko v točno določenih primerih, ko je davčni zavezanec, ki da predplačilo, določen za plačnika DDV, odbitek DDV uveljavlja že v davčnem obdobju, v katerem obračuna DDV od danega predplačila in ne šele, ko prejme račun za dano predplačilo.

Opravljanje obdavčene in oproščene dejavnosti (105. člen)

Sprememba tega člena pravilnika je povezana z ukinitvijo obveznosti predložitve priglasitev v zvezi z izračunavanjem odbitnega deleža (sprememba 65. člena ZDDV-1)¹⁸.

Uveljavljanje pravice do odbitka DDV (107. člen)

V skladu z drugim odstavkom 107. člena pravilnika se kot odbitek DDV šteje tudi znesek DDV, ki ga je davčni zavezanec obračunal od uporabe blaga v skladu s točko a) 8. člena ZDDV-1 in od pridobitev blaga znotraj Unije v skladu z 12. in 13. členom ZDDV-1.

Davčni zavezanec mora za uveljavljanje pravice do odbitka DDV v primerih iz prejšnjega odstavka do roka za predložitev obračuna DDV imeti račun ali drug dokument, ki vsebuje podatke, potrebne za zagotovitev pravega obračuna DDV in v obračunu DDV izkazati podatek o znesku DDV, ki ga dolguje za blago, ki ga je uporabil oziroma ga je pridobil znotraj Unije.

Posebnosti pri spremembi pogojev (112. člen)

V skladu s spremembo 112. člena pravilnika se v primeru, če naknadno investicijsko vzdrževanje osnovnega sredstva ali nepremičnine bistveno ne spremeni časa uporabe osnovnega sredstva

¹⁸ Več o tem pod razlago sprememb 65. člena ZDDV-1.

oziroma nepremičnine, popravek odbitka DDV za to vzdrževanje opravi v obdobju popravka odbitka DDV za zadevno osnovno sredstvo oziroma nepremičnino.

Če pa naknadno investicijsko vzdrževanje osnovnega sredstva ali nepremičnine bistveno spremeni čas uporabe ali predstavlja posebno celoto, kot npr. dograditev že obstoječe zgradbe, se za to vzdrževanje določi novo (posebno) obdobje popravka odbitka DDV.

Vsebina računa iz prvega odstavka 72. člena ZDDV-1 (138.a člen)

Ker ni nujno, da je pri višjem DDV, ki je naložen z odločbo, razlog zanj sprememba davčne osnove, ampak je lahko posledica uporabe nižje davčne stopnje, se drugi odstavek 138.a člena pravilnika ustrezno spreminja.

Če se torej odločba davčnega organa, na podlagi katere se poveča znesek DDV (in ne davčna osnova kot je bilo navedeno pred spremembo te določbe), nanaša na več računov, se lahko izda en skupni račun za vse popravke DDV, pri čemer morajo biti razvidne razlike zneskov DDV po posameznih računih.

Veljavnost dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila (164. člen)

Imetnik dovoljenja, ki mu je bilo dovoljenje preklicano po prvi ali drugi alineji prvega odstavka tega člena (zaradi neoddaje obračuna pavšalnega dovoljenja ali zaradi uveljavljanja dovoljenja za pridelke ali storitve, za katere pa ne izpolnjuje pogojev za dovoljenje), lahko znova zaprosi za dovoljenje v letu, ki sledi letu, v katerem mu je bilo dovoljenje preklicano.

Imetnik dovoljenja obvestilo, da kmečko gospodinjstvo ne želi več uveljavljati pavšalnega nadomestila, davčnemu organu predloži v elektronski obliki prek sistema eDavki na obrazcu DDV-PN.

Gre za redakcijski spremembi.

Črtanje 167. člena

Črtanje je posledica ukinitve obveznosti predložitve Obvestila o uporabi posebne ureditve za obdavčljive preprodajalce umetniških predmetov, zbirk ali starin (sprememba 105. člena ZDDV-1)¹⁹.

Uveljavljanje pravice do izbire za obdavčitev investicijskega zlata (169. člen)

Črtanje prvega odstavka je posledica ukinitve obveznosti predložitve Prijave za uveljavljanje pravice do obdavčitve investicijskega zlata (120. člen ZDDV-1). Posledično se spreminja tudi dosedanji drugi odstavek (ki postane prvi), ki določa, da začne izbira za obdavčitev investicijskega zlata učinkovati, ko davčni zavezanec iz prvega in drugega odstavka 120. člena ZDDV-1 ali posrednik iz druge alineje 119. člena ZDDV-1 izda prvi račun z obračunanim DDV²⁰.

Ohranja pa se obveznost navajanja dodatnih podatkov na računih. In sicer mora račun, izdan drugemu davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec, poleg podatkov, navedenih v 82. členu ZDDV-1, vsebovati še naslednje podatke:

- opis zlata, ki je bilo dobavljeno;
- za zlato v obliki palic ali ploščic: obliko, maso in čistino ter druge značilnosti (vključujoč lastniško oznako, žig in serijsko številko, kjer je to mogoče);

¹⁹ Več o tem pod razlago sprememb 105. člena ZDDV-1.

²⁰ Več o tem pod razlago sprememb 120. člena ZDDV-1.

- za zlate kovance: tip kovanca, državo izvora in izjavo, da zlati kovanci so oziroma niso na seznamu zlatih kovancev iz drugega odstavka 168. člena tega pravilnika.

Prijava uporabe neunijske sheme davčnemu organu (171. člen)

Na podlagi spremembe definicije »davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Uniji« (123. člen ZDDV-1) se ustrezno spreminja tudi prijava za identifikacijo v neunijsko shemo²¹.

12.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 77/18)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 77/18 je bil dne 30. 11. 2018 objavljen [Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost \(v nadaljevanju ZDDV-1J\)](#). ZDDV-1J je začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, tj. 1. 12. 2018.

Določbe:

- spremenjenega prvega odstavka 1. člena (sklicevanje na zadnjo spremembo Direktive o DDV),
- spremenjenega drugega odstavka 45. člena (pravica do izbire obdavčitve transakcij v zvezi z nepremičninami),
- spremenjenega tretjega odstavka 50. člena (dopolnitev za institucije EU v Sloveniji),
- spremenjenega 57. člena (spremembe zaradi spremembe carinskega zakonika ter povezanimi spremembami tipov carinskih skladišč),
- spremenjenega drugega odstavka 105. člena (ukinitve obveznosti predložitve obrazca DDV-PU),
- spremenjenega četrtega in petega odstavka 120. člena (ukinitve obveznosti predložitve obrazca DDV-AU),
- spremenjenega prvega odstavka 139. člena zakona (uporaba drugih predpisov) in
- spremenjenega 37. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list Republike Slovenije, št. 85/10 in 86/14) (uporaba e točke 76.a člena ZDDV-1)

se uporabljajo že od dneva uveljavitve tega zakona, torej od **vkjučno 1. 12. 2018 dalje**.

Spremembe ostalih členov se začnejo uporabljati od 1. 1. 2019 dalje.

Glavni namen sprememb ZDDV-1 je prenos v slovenski pravni red:

- določb Direktive Sveta (EU) 2016/1065 z dne 27. junija 2016 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede obravnave kuponov (v nadaljevanju Direktiva o kuponih) ter
- del določb Direktive Sveta (EU) 2017/2455 z dne 5. decembra 2017 o spremembi Direktive 2006/112/ES in Direktive 2009/132/ES v zvezi z nekaterimi obveznostmi glede davka na dodano vrednost, ki veljajo za opravljanje storitev in prodajo blaga na daljavo (v nadaljevanju Direktiva Sveta 2017/2455/EU). Pri slednji so spremembe v zvezi z obveznostmi glede davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV) pri opravljanju telekomunikacijskih storitev, storitev oddajanja in elektronskih storitev (v nadaljevanju TBE storitve), kadar se te storitve opravljajo za osebe, ki niso davčni zavezanci.

Druge spremembe vključujejo ukinitve nekaterih administrativnih obveznosti davčnih zavezancev in davčnega organa. Za nekatere administrativne obveznosti se je v dosedanji praksi pokazalo, da so nesorazmerno obremenjujoče za davčne zavezance, zlasti v primerih, ko davčni zavezanci

²¹ Več o tem pod razlago sprememb 123. in 125. člena ZDDV-1.

izpolnjujejo vsebinske pogoje. Namesto vlaganja določenih izjav in obrazcev bo davčni zavezanec odslej izpolnjevanje vsebinskih pogojev, ki izhajajo iz določb ZDDV-1, dokazoval v skladu s splošnimi pravili o obveznostih davčnih zavezancev v zvezi z ustreznim vodenjem knjigovodstva, hrambo dokumentacije ipd., da se omogočijo pravilno in pravočasno obračunavanje in plačevanje DDV. S tem se prispeva k večji preglednosti in enostavnosti davčnega sistema ter k manjši administrativni obremenitvi davčnih zavezancev.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe ZDDV-1, ki se nanašajo na ureditev kuponov, opravljanje TBE storitev, ukinitvev nekaterih administrativnih obremenitev, podaljšanje veljavnosti sektorskega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za prenos pravic do emisije toplogrednih plinov in ostale spremembe ZDDV-1. Pri nekaterih zakonskih spremembah so navedene in obrazložene tudi predlagane spremembe Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju predlog pravilnika) kot so objavljene na spletni strani [Ministrstva za finance](#).

Ureditev kuponov (novi 18.a do 18.c člen ter nov deveti odstavek 36. člena ZDDV-1 in predlog novega 27.a člena pravilnika)

V ZDDV-1 je vključena opredelitev kuponov, vrst kuponov (enonamenski in večnamenski) in v tej zvezi določitev obveznosti obračuna DDV ter davčne osnove zaradi prenosa določb Direktive o kuponih, s katero se rešuje osnovno vprašanje, kdaj bi morale biti obdavčene transakcije v zvezi s kuponom. Na tej podlagi se za 18. členom ZDDV-1 doda novo 5. podpoglavje, v katerega se vključijo 18.a, 18.b in 18.c člen, dopolnjen pa je tudi 36. člen ZDDV-1.

Pred to spremembo ZDDV-1 ni posebej določal pravil o obravnavi transakcij, povezanih s kuponi. Uporaba kupona pri obdavčljivi transakciji namreč lahko vpliva na davčno osnovo, trenutek obdavčitve transakcije in v nekaterih primerih čezmejnega poslovanja celo na kraj obdavčitve. V nekaterih državah članicah so bile najpogostejše vrste kuponov obdavčene ob izdaji, v drugih državah ob njihovem unovčenju. To je povzročalo negotovost za davčne zavezance pri čezmejnih in verižnih transakcijah trženja kuponov. Različna obdavčitev z vidika DDV je v državah članicah povzročala težave, kot sta dvojna obdavčitev ali neobdavčitev.

Nove določbe ZDDV-1 za kupone se nanašajo samo na kupone, ki se lahko unovčijo za dobavo blaga ali opravljanje storitev. Uporabljajo se le za kupone, izdane po 31. 12. 2018 (od vključno 1. 1. 2019 dalje). To pomeni, da bo od 1. 1. 2019 za pravilno obravnavo DDV transakcije v zvezi z enonamenskim kuponom treba pridobiti podatek o datumu izdaje kupona (če ta datum ni naveden na kuponu).

Določbe glede kuponov ne zadevajo instrumentov, ki imetniku zagotavljajo popust ob nakupu blaga ali storitev, ne zagotavljajo pa mu pravice do prejetja takšnega blaga ali storitev, kot na primer:

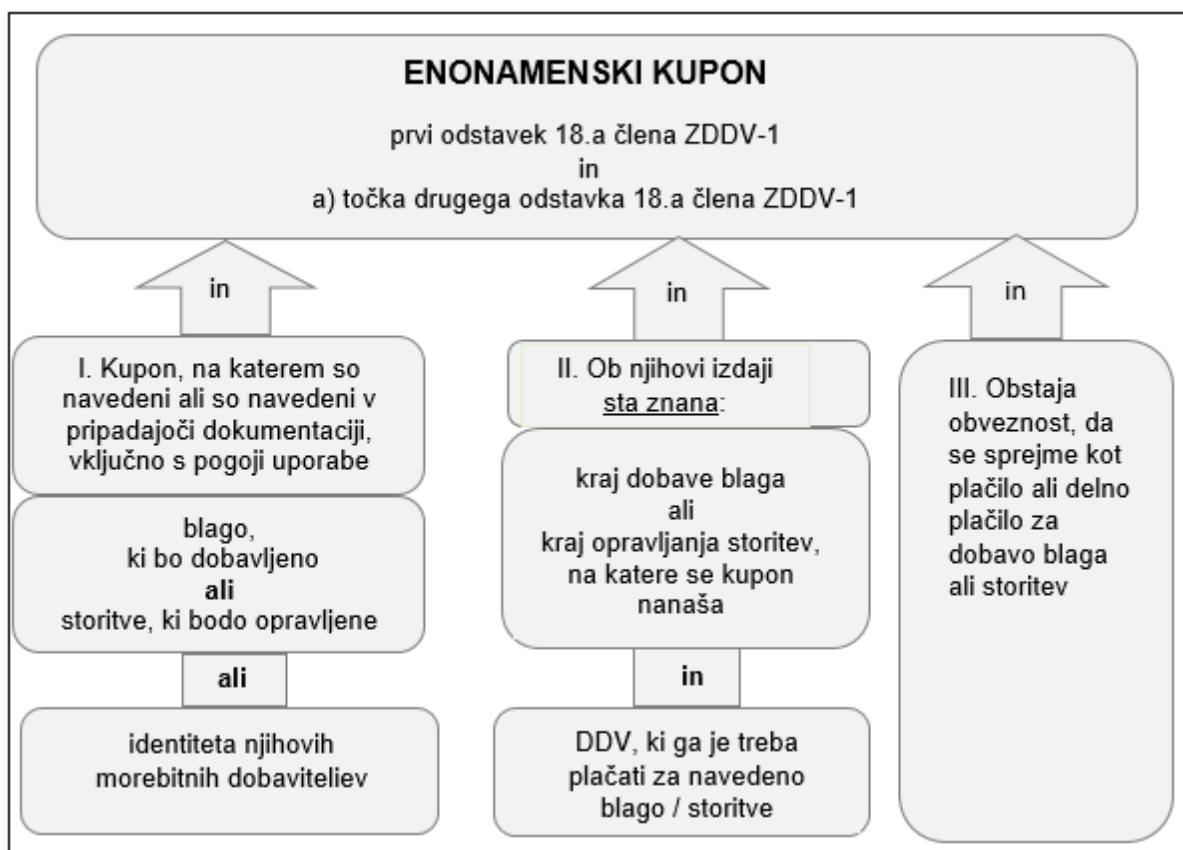
- kupon za popust, ki kupcu omogoča nakup blaga po nižji ceni (v določenem odstotku ali znesku). Popust je dogovorjen med davčnim zavezancem-prodajalcem in njegovim kupcem. Če prodajalec kupcu na podlagi predloženega kupona na računu obračuna popust, se tako odobreni popust ne všteva v davčno osnovo (zmanjšuje davčno osnovo);
- kupon za popust, ki vključuje povračilo, ki ga proizvajalec/distributer, ki izda kupon za popust, zagotovi trgovcu na drobno, da pokrije razliko do nižje cene, ki jo plačajo potrošniki ob predložitvi kupona za popust. Pri proizvajalcu ali distributerju, ki prodajalcu na drobno povrne določen znesek popusta, ki ga je le ta priznal kupcem na podlagi predloženih kuponov, gre z vidika DDV za zmanjšanje davčne osnove po opravljeni dobavi, zato proizvajalec/distributer lahko popravi (zmanjša) znesek obračunanega DDV. Pri prodajalcu na drobno se znesek popusta, naveden na kuponu, ki mu ga bo proizvajalec/distributer plačal (povrnil), vključi v davčno osnovo (povzeto po sodbi Sodišča EU v zadevi C-317/94, C-427/98 in C-398/99).

Za kupone se za namene DDV primeroma ne štejejo vozovnice, vstopnice, potrdila o predplačilu za potovanja (vavčerje), ki jih izdajajo potovalne agencije in organizatorji potovanj po posebni ureditvi iz 97. člena ZDDV-1, poštne znamke, koleki in podobne znamke.

Definicija kuponov

V novem 18.a členu ZDDV-1 so podane definicija in vrste kuponov. Za namene DDV je kupon instrument, v zvezi s katerim obstaja obveznost, da se sprejme kot plačilo ali delno plačilo za dobavo blaga ali opravljanje storitev, pri čemer so blago, ki bo dobavljeno, ali storitve, ki bodo opravljene, ali identiteta njihovih morebitnih dobaviteljev navedeni na samem instrumentu ali v pripadajoči dokumentaciji, vključno s pogoji uporabe takšnega instrumenta. Kupon je lahko v fizični ali elektronski obliki. Glede na značilnosti oz. razpoložljivost podatkov sta določeni dve vrsti kuponov, in sicer enonamenski kupon in večnamenski kupon.

I. Enonamenski kupon je kupon, v zvezi s katerim sta ob njegovi izdaji znana kraj dobave blaga ali opravljanja storitev, na katere se nanaša kupon, in DDV, ki ga je treba plačati za navedeno blago ali storitev.

a) Prenos (prodajo) enonamenskega kupona opravi davčni zavezanec v svojem imenu

V novem 18.b členu ZDDV-1 je določeno, da se pri enonamenskem kuponu vsak njegov prenos, ki ga opravi davčni zavezanec, ki deluje v svojem imenu, šteje za dobavo blaga ali opravljanje storitev, na katero se kupon nanaša. Dejanska izročitev blaga ali dejansko opravljanje storitev, ki ga dobavitelj sprejme v zameno za enonamenski kupon kot plačilo ali delno plačilo, se ne šteje za ločeno transakcijo.

Iz navedenega izhaja, da se po DDV zakonodaji šteje, da je bila s tem, ko je davčni zavezanec v svojem imenu opravil prenos (prodajo) enonamenskega kupona, opravljena tudi dobava blaga ali storitve, na katero se kupon nanaša. Dejanska izročitev blaga ali dejansko opravljanje storitev v

zameno za enonamenski kupon pa se ne šteje za opravljeno dobavo blaga/storitev (se ne šteje za ločeno transakcijo). Zato znesek, ki ga davčni zavezanec prejme kot plačilo za prenos (prodajo) enonamenskega kupona, ki je bil izdan od vključno 1. 1. 2019 dalje, ni predplačilo pred opravljeno dobavo blaga ali storitev.

Ker mora davčni zavezanec v skladu z 81. členom ZDDV-1 zagotoviti, da je za opravljeno dobavo izdan račun, mora davčni zavezanec torej zagotoviti, da je izdan račun za prenos enonamenskega kupona za dobavo blaga ali opravljanje storitev, na katero se kupon nanaša. Glede navedbe podatka o vrsti dobavljenega blaga oziroma obsegu in vrsti opravljenih storitev se ta podatek na računu zagotavlja z navedbo enonamenskega kupona (npr. številka in datum izdaje enonamenskega kupona) in vrste blaga oziroma obsega in vrste opravljene storitve, na katere se kupon nanaša. Vrste blaga oziroma obsega in vrste opravljenih storitev na računu ni treba posebej navajati, če je enonamenski kupon sestavni del računa (npr. priloga k računu). Če je račun, izdan za prenos enonamenskega kupona, plačan z gotovino, je predmet davčnega potrjevanja računov po [Zakonu o davčnem potrjevanju računov – ZDavPR](#), seveda če so izpolnjeni vsi trije pogoji za davčno potrjevanje računov. Več glede pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za davčno potrjevanje računov, je pojasnjeno v točki 2.0 podrobnejšega opisa [Zavezanec za izvajanje postopka davčnega potrjevanja računov](#).

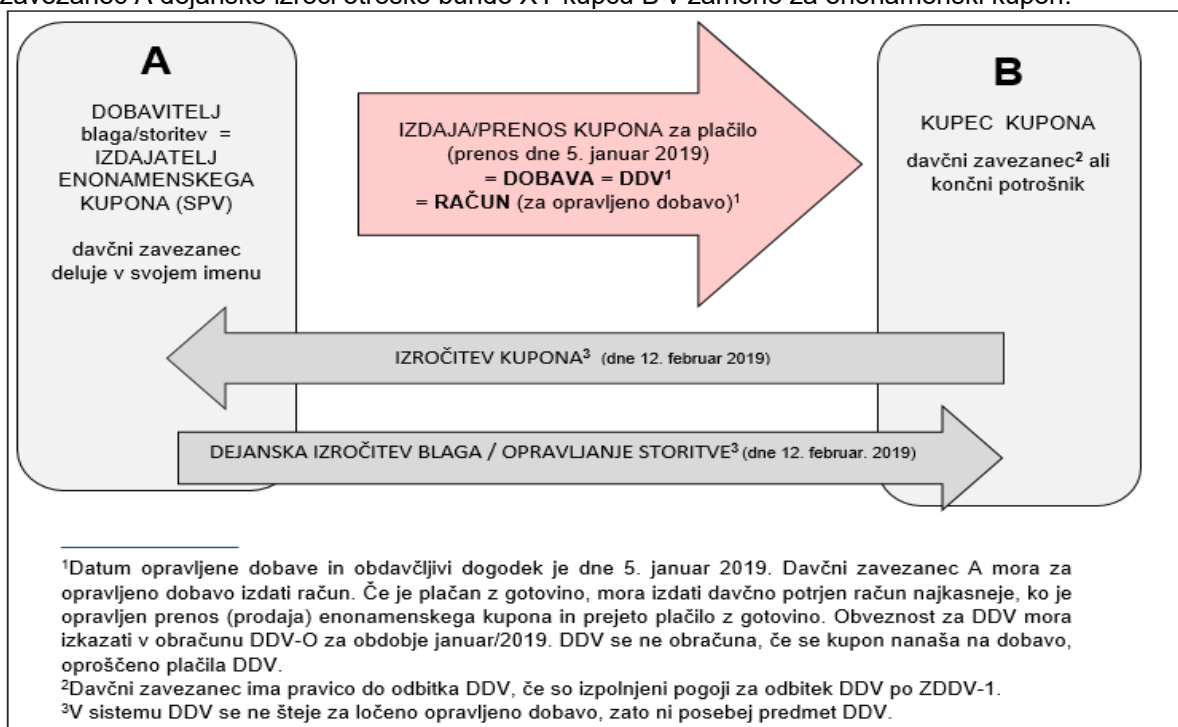
Dokument, ki ga davčni zavezanec izda ob dejanski izročitvi blaga v zameno za enonamenski kupon oziroma ob dejansko opravljeni storitvi v zameno za enonamenski kupon, ni račun po DDV zakonodaji.

V nadaljevanju je pregled nekaterih DDV obveznosti pri enonamenskih kuponih glede na datum izdaje kupona.

<p align="center">Enonamenski kuponi, izdani pred 31. 12. 2018</p>	<p align="center">Enonamenski kuponi, izdani od vključno 1. 1. 2019 dalje</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Prodaja enonamenskega kupona se ne šteje za opravljeno dobavo blaga/storitev. - DDV je treba obračunati na dan prejetega plačila od prejetega zneska za plačilo (če se plačilo nanaša na obdavčeno dobavo). - V določenih primerih je treba po DDV zakonodaji izdati račun za predplačilo, zato praviloma ob prodaji kupona še ni obveznosti davčnega potrjevanja računov po ZDavPR (<i>lahko pa se davčno potrjujejo</i>). - Ob dejanski dobavi (izročitvi blaga oz. opravljeni storitvi) je treba izdati račun in ga davčno potrditi v skladu z ZDavPR, če je plačan z gotovino. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vsakokratni prenos enonamenskega kupona za plačilo se šteje za opravljeno dobavo blaga/storitev, na katero se kupon nanaša. - Račun je treba izdati ob vsakokratnem prenosu enonamenskega kupona. - DDV je treba obračunati ob prenosu enonamenskega kupona (se šteje, da je opravljena dobava). - Račun za prenos enonamenskega kupona je treba davčno potrditi v skladu z ZDavPR, če je plačan z gotovino. - Ob dejanski izročitvi blaga oz. opravljeni storitvi (opravljeni v zameno za kupon) se šteje, da ni opravljena dobava, zato ni obveznosti izdaje računa po DDV zakonodaji, zato izdani dokument ni predmet davčnega potrjevanja računov po ZDavPR.

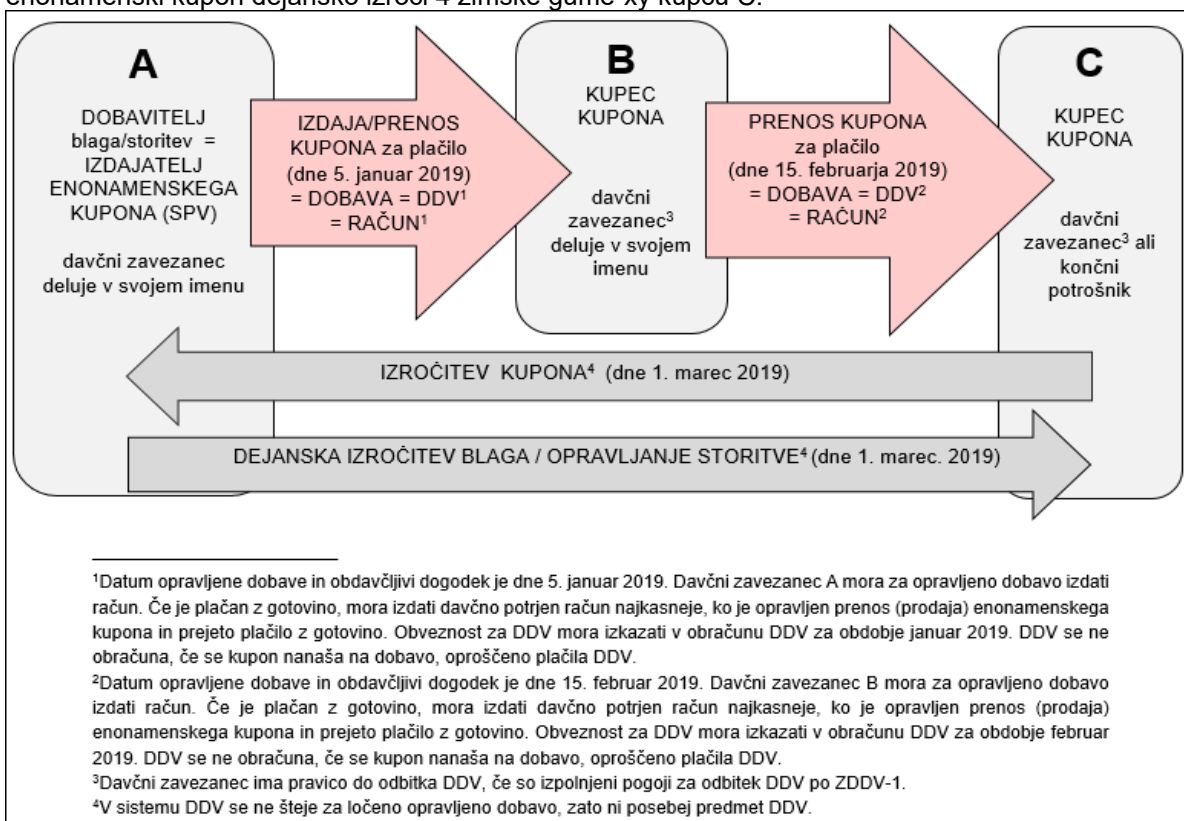
Primer 1

Dne 5. 1. 2019 davčni zavezanec A v svojem imenu proda kupcu B enonamenski kupon (kupon se nanaša na otroško bundo XY, osnova=100 evrov, DDV=22 evrov). Dne 12. 2. 2019 davčni zavezanec A dejansko izroči otroško bundo XY kupcu B v zameno za enonamenski kupon.

Primer 2

Dne 5. 1. 2019 davčni zavezanec A v svojem imenu proda drugemu davčnemu zavezancu B enonamenski kupon (kupon se nanaša na 4 zimske gume-xy). Dne 15. 2. 2019 davčni zavezanec B v svojem imenu proda ta kupon kupcu C. Dne 1. 3. 2019 davčni zavezanec A v zameno za enonamenski kupon dejansko izroči 4 zimske gume-xy kupcu C.

b) Prenos (prodajo) enonamenskega kupona opravi davčni zavezanec v tujem imenu

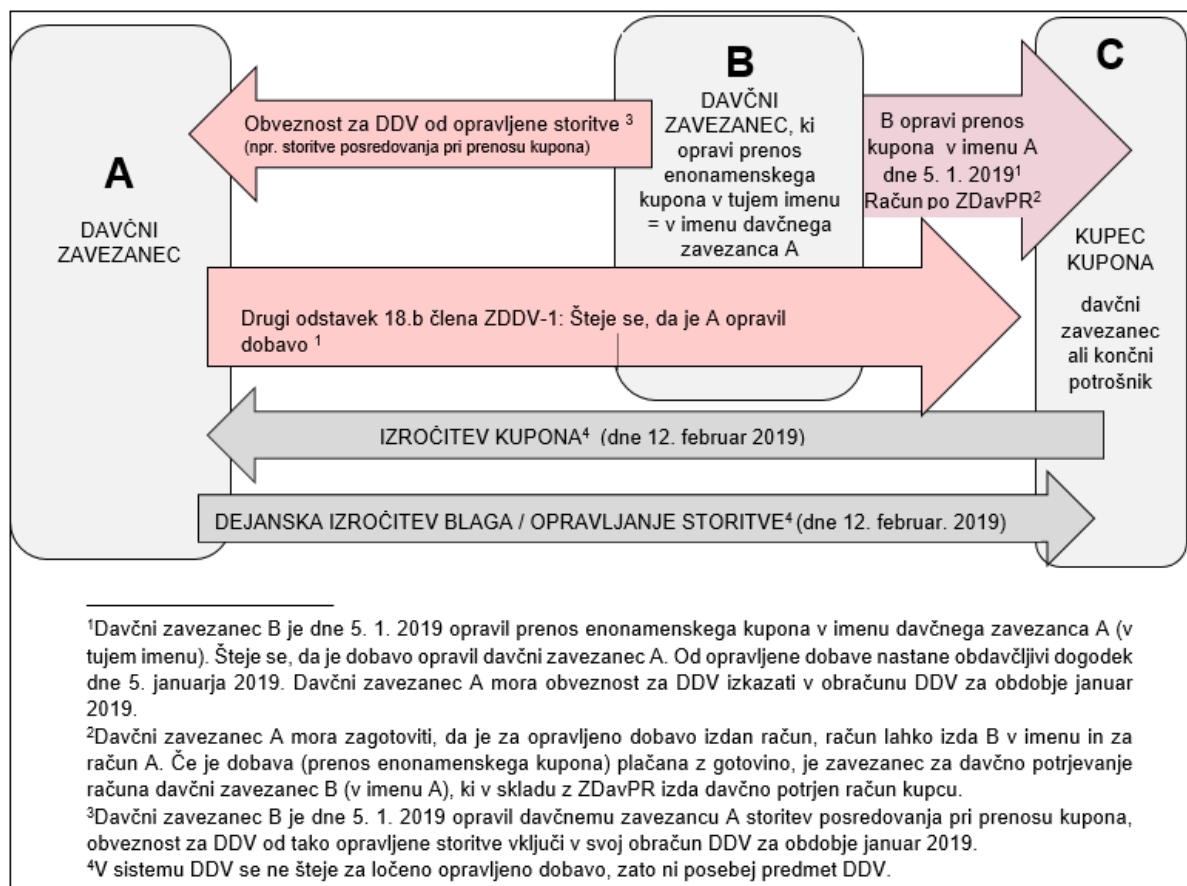
Z novim drugim odstavkom 18.b člena ZDDV-1 je določeno, da če prenos enonamenskega kupona opravi davčni zavezanec, ki deluje v imenu drugega davčnega zavezanca, se šteje, da je dobavo blaga ali storitev, na katero se kupon nanaša, opravil davčni zavezanec, v imenu katerega davčni zavezanec deluje.

Kadar enonamenske kupone izdaja ali distribuira davčni zavezanec, ki deluje v imenu druge osebe, se za tega davčnega zavezanca ne šteje, da sodeluje v tej osnovni dobavi. Predmet DDV so le storitve posredovanja ali ločeno opravljanje storitev, kot so npr. storitve distribucije ali promocije. Le te se obdavčijo v skladu s splošno ureditvijo DDV.

Če so pri davčnem zavezancu, ki opravi prenos (prodajo) enonamenskega kupona v tujem imenu, izpolnjeni pogoji za davčno potrjevanje, mora kot izdajatelj računa v tujem imenu za tuj račun v skladu z ZDavPR zagotoviti izdajo davčno potrjenega računa najkasneje, ko je dobava (prodaja enonamenskega kupona) opravljena in prejeta plačilo z gotovino. Izpolnjevanje vseh treh pogojev za davčno potrjevanje računov se presoja pri izdajatelju računa. Več o tem je pojasnjeno [v točki 2 podrobnejšega opisa Zavezanec za davčno potrjevanje računov](#).

Primer 3

Dne 5. 1. 2019 davčni zavezanec B v imenu davčnega zavezanca A proda enonamenski kupon (kupon se nanaša na storitev: moško striženje las). Davčni zavezanec A dne 12. februar v zameno za ta kupon opravi storitev.

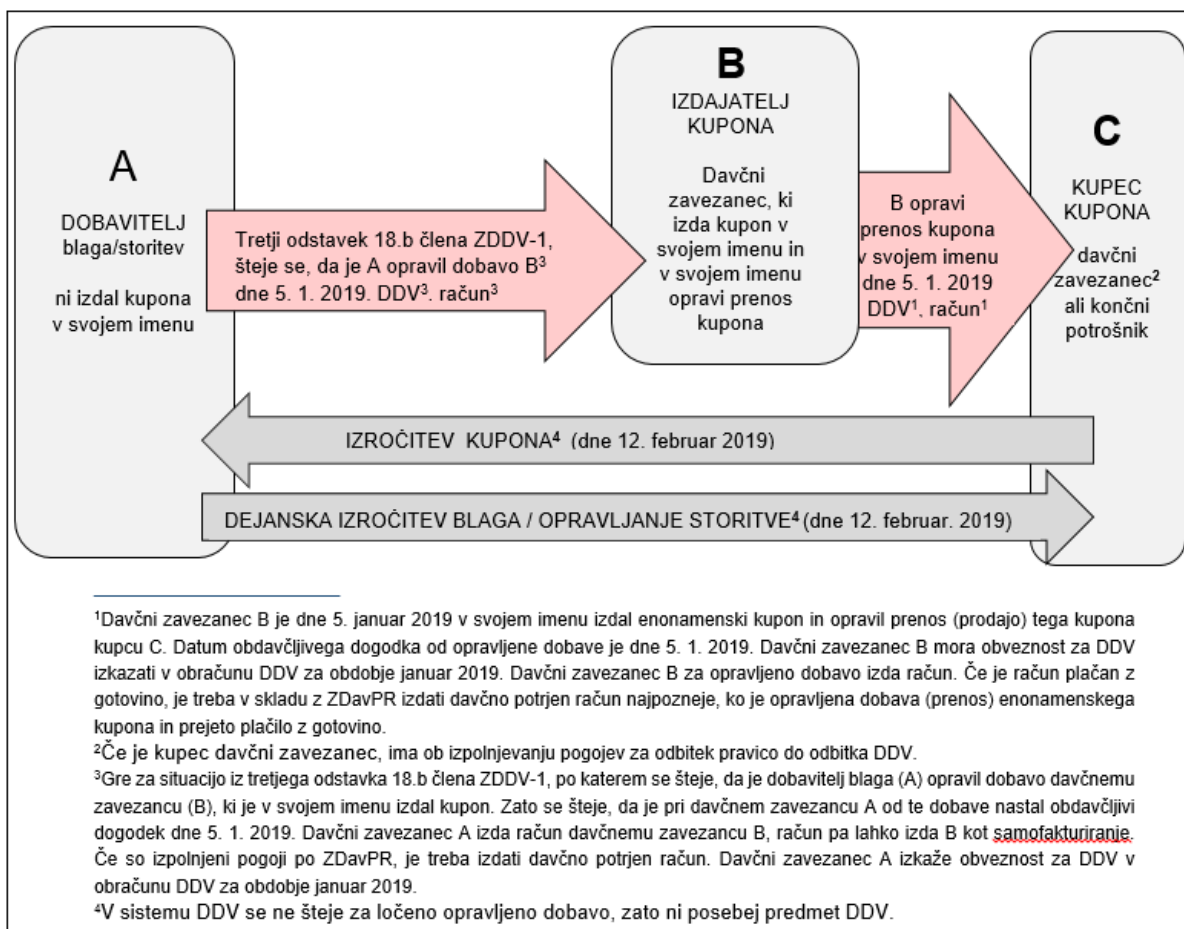

c) Prenos (prodajo) enonamenskega kupona opravi davčni zavezanec v svojem imenu, dejansko izročitev blaga/storitve v zameno za ta kupon opravi drug davčni zavezanec

V skladu z novim tretjim odstavkom 18.b člena ZDDV-1 je določeno, da če dobavo blaga ali storitev opravi dobavitelj, ki ni davčni zavezanec, ki je v svojem imenu izdal enonamenski kupon, se šteje, da je ta dobavitelj opravil dobavo blaga ali storitev, na katero se kupon nanaša, davčnemu zavezancu, ki je v svojem imenu izdal enonamenski kupon.

Primer 4

Dne 5. 1. 2019 davčni zavezanec B izda enonamenski kupon in ga proda kupcu C. Blago, na katerega se kupon nanaša, bo kupcu C dobavil davčni zavezanec A, ki ni izdal tega kupona. Davčni zavezanec A dne 12. februar v zameno za ta kupon kupcu C dejansko izroči blago.

Določbe 18.a, 18.b in 18.c člena ZDDV-1 so navedene v novem 5. podpoglavju ZDDV-1. Določbe se nanašajo na kupone, za katere je mogoče blago ali storitve dobaviti po splošni stopnji DDV, nižji stopnji DDV ali so oproščene plačila DDV. Ker to podpoglavje nima posebnih določb za samo določitev kraja dobave, davčne osnove, stopnje DDV, oprostitvev plačila DDV, popravkov obračunanega DDV po opravljeni dobavi, računov in pravice do odbitka DDV, se uporabijo splošne določbe ZDDV-1, ki veljajo za obdavčitev dobavljenega blaga ali opravljenih storitev, na katero se enonamenski kupon nanaša.

Zaradi neunovčenja enonamenskega kupona davčni zavezanec ne more uveljavljati oprostitve plačila DDV oz. ne more popravljati (zmanjšati) obveznosti za DDV, ki je nastala pri prenosu enonamenskega kupona.

II. Večnamenski kupon

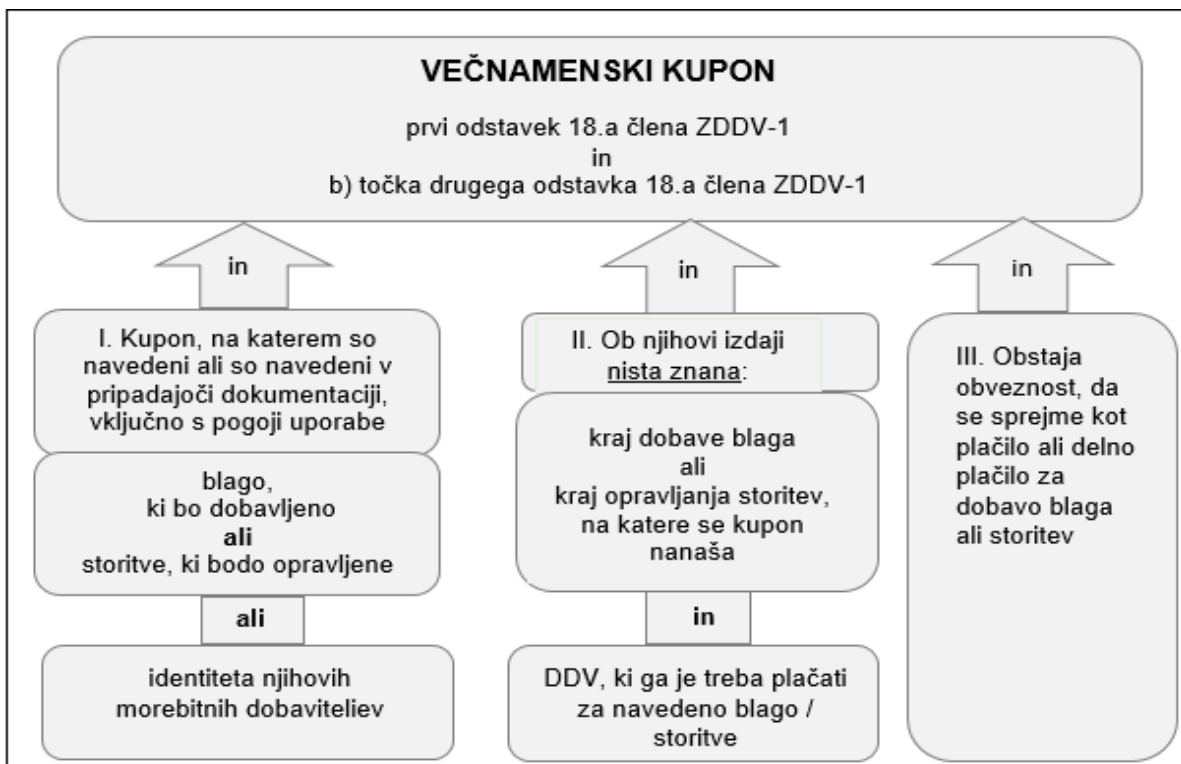
Nove določbe v zvezi z večnamenskimi kuponi ne prinašajo sprememb pri DDV obravnavi transakcij v zvezi z večnamenskimi kuponi. Zaradi definicije kuponov iz 18.a člena ZDDV-1 pa izpostavljamo, da je treba preveriti, če kupon, ki je bil pred to spremembo obravnavan kot večnamenski, še ustreza prej navedeni definiciji večnamenskega kupona.

V skladu z novo b) točko drugega odstavka 18.a člena ZDDV-1 je večnamenski kupon kupon, ki ni enonamenski kupon. Večnamenski kupon je torej kupon po prvem odstavku 18.a člena ZDDV-1, ki ne izpolnjuje pogojev za enonamenski kupon iz a) točke drugega odstavka 18.a člena ZDDV-1 (da ob njegovi izdaji ni znan kraj dobave blaga ali opravljanja storitev, na katere se nanaša kupon in ni znan DDV, ki ga je treba plačati za navedeno blago).

Z novim 18.c členom ZDDV-1 se določa predmet DDV pri transakcijah z večnamenskimi kuponi. Predmet DDV je v skladu s 3. členom ZDDV-1 dejanska izročitev blaga ali dejansko opravljanje storitev v zameno za večnamenski kupon, ki ga dobavitelj sprejme kot plačilo ali delno plačilo, pri čemer vsak predhodni prenos tega večnamenskega kupona ni predmet DDV.

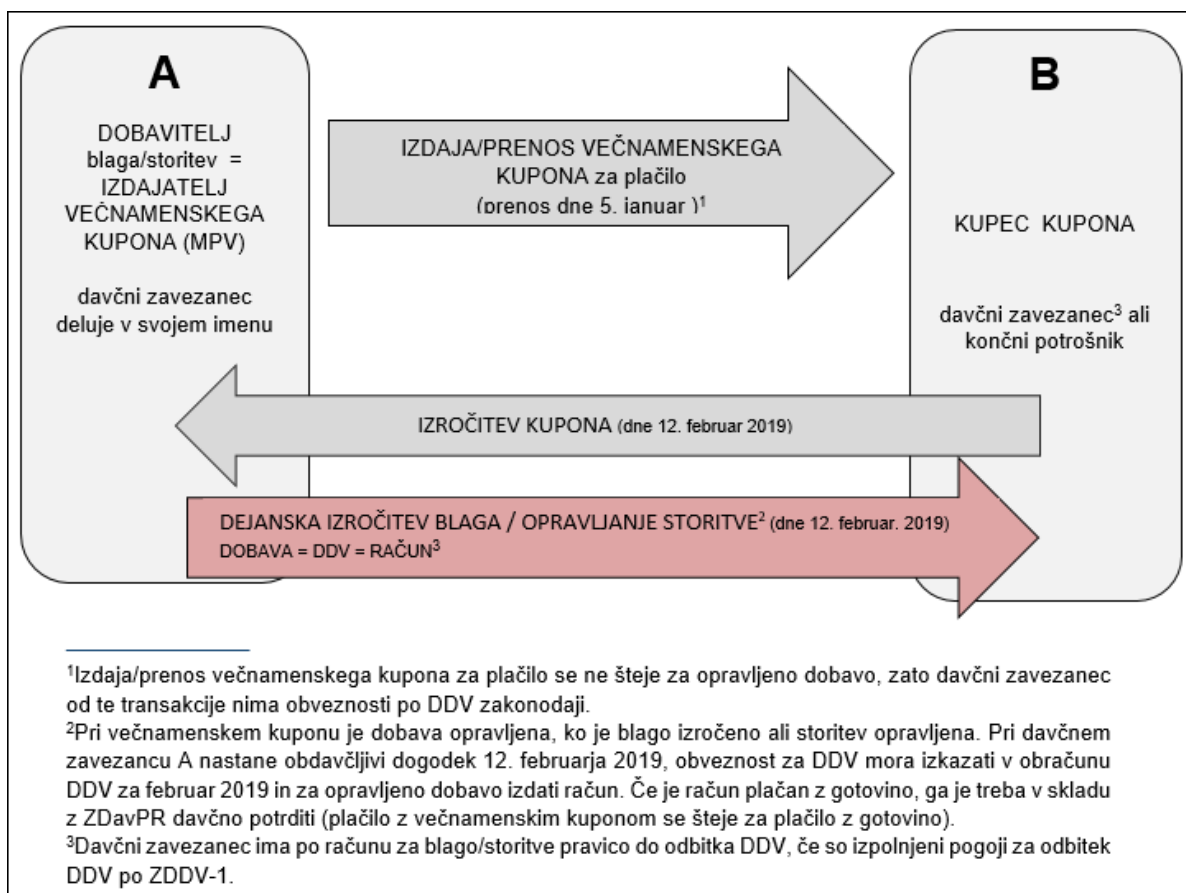
Predmet DDV je vsako opravljanje storitev, ki jih je mogoče identificirati za storitve distribucije ali promocije, če prenos večnamenskega kupona opravi drug davčni zavezanec in ne davčni zavezanec, ki opravlja transakcijo, ki je predmet DDV v skladu s prejšnjim odstavkom.

Z novim devetim odstavkom 36. člena ZDDV-1 se določa davčna osnova za dobavo blaga ali storitev v zvezi z večnamenskim kuponom. Ne glede na prvi odstavek 36. člena ZDDV-1 je davčna osnova za dobavo blaga ali storitev v zvezi z večnamenskim kuponom enaka plačilu, plačanemu za kupon, oziroma če ni teh informacij, denarni vrednosti, ki je navedena na samem večnamenskem kuponu, ali v pripadajoči dokumentaciji, zmanjšani za znesek DDV, ki se nanaša na dobavljeno blago ali storitve. Določba novega devetega odstavka 36. člena ZDDV-1 se ne nanaša na instrumente, ki imetniku zagotavljajo popust ob nakupu blaga in storitev, ne zagotavljajo pa mu pravice do prejema takšnega blaga ali storitev (več glede kuponov za popust je pojasnjeno pri **Definiciji kuponov**).

Primer 5:

Dne 5. 1. 2019 davčni zavezanec A proda kupcu B večnamenski kupon. Dne 12. 2. 2019 davčni zavezanec A dejansko izroči blago kupcu B v zameno za večnamenski kupon.

Opravljanje TBE storitev osebam, ki niso davčni zavezanci (sprememba 30.c člena in prehodna določba ZDDV-1 ter predlagan nov 29.c člen pravilnika)

Kraj obdavčljive transakcije za storitev, ki jo davčni zavezanec opravi za osebo, ki ni davčni zavezanec, je v skladu s splošnim pravilom iz drugega odstavka 25. člena ZDDV-1 kraj, kjer ima izvajalec storitve sedež svoje dejavnosti ali poslovno enoto, iz katere je bila opravljena storitev, ali kjer ima izvajalec storitve stalno oziroma običajno prebivališče.

V 30.c členu ZDDV-1 pa so opredeljena posebna pravila za določitev kraja opravljanja TBE storitev, opravljenih osebam, ki niso davčni zavezanci (v nadaljevanju: končni potrošniki), in sicer se kraj opravljanja storitev, ki je hkrati kraj obdavčljive transakcije, določi v skladu z načelom kraja potrošnje oziroma države članice potrošnje. Če je takšna storitev opravljena za končnega potrošnika, je kraj opravljene storitve kraj, kjer ima ta oseba (naročnik storitve) sedež, stalno ali običajno prebivališče.

Z namenom razbremenitve podjetij z majhnim obsegom čezmejno opravljenih TBE storitve se s tretjim odstavkom 30.c člena ZDDV-1 uvaja prag v višini 10.000 evrov prometa, do katerega lahko izvajalec storitev s sedežem ali stalnim oziroma običajnim prebivališčem v Sloveniji za dobavo storitev končnim potrošnikom v druge države članice uporablja pravila o kraju obdavčitve v skladu z ZDDV-1 (po sedežu, stalnem ali običajnem prebivališču izvajalca storitev).

Z novim tretjim odstavkom tega člena je tako določeno, da je ne glede na osnovno pravilo v primeru, ko izvajalec storitev s sedežem, ali če nima sedeža, stalnim oziroma običajnim prebivališčem v Sloveniji, opravi storitve končnim potrošnikom v druge države članice v višini, ki ne preseže 10.000 evrov letnega prometa v tekočem ali predhodnem koledarskem letu, kraj opravljanja storitev država, kjer ima izvajalec storitev sedež ali stalno oziroma običajno prebivališče (v skladu z načelom države članice sedeža izvajalca, torej v Sloveniji). Z odstopanjem od splošnega pravila iz prvega odstavka 30.c člena ZDDV-1 se v novem tretjem odstavku tako določa obračunavanje in plačevanje DDV na storitve v skladu z načelom države članice sedeža izvajalca, pod pogojem, da izvajalec storitev kumulativno izpolnjuje predpisane pogoje, in sicer:

- da ima sedež, ali če sedeža nima, stalno oziroma običajno prebivališče le v Sloveniji,
- da so storitve opravljene za končne potrošnike v drugih državah članicah Unije in ne v Sloveniji in
- da skupna vrednost tako opravljenih storitev brez DDV v tekočem ali predhodnem koledarskem letu ne preseže zneska 10.000 evrov.

S tem se podjetjem omogoči, da pri majhnem obsegu dobav zanje ne nastanejo dodatni stroški, povezani s spoštovanjem pravil glede DDV v drugih članicah potrošnje njihovih storitev, bodisi z uporabo posebne ureditve mini VEM bodisi z neposredno registracijo za namene DDV v vseh državah članicah potrošnje.

Navedena poenostavitev velja le za izvajalce TBE storitev, ki so davčni zavezanci s sedežem v drugi državi članici, ali če sedeža nima, s stalnim ali običajnim prebivališčem v eni izmed drugih držav članic, ne pa tudi za davčne zavezance s sedežem izven Unije. To pomeni, da davčni zavezanci s sedežem izven Unije kraj obdavčitve opravljenih TBE storitev osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež, stalno ali običajno prebivališče v eni izmed držav članic, vedno določajo v skladu z osnovnim pravilom iz prvega odstavka 30.c člena ZDDV-1, tj. po državi potrošnje oz. po prejemniku (zanje limit 10.000 evrov ne velja).

Primer 1:

1. izvajalec TBE storitev ima sedež v Sloveniji,
2. storitve TBE opravlja končnim potrošnikom, ki imajo sedež, stalno ali običajno prebivališče v drugih DČ (ne v Sloveniji),

3. skupna vrednost opravljenih TBE storitev v druge države članice v letu 2020 ne presega zneska 10.000 evrov in tega zneska ni presegla niti v letu 2019.

Kraj obdavčitve teh storitev je v skladu s tretjim odstavkom 30.c člena ZDDV-1 Slovenija. Če ta davčni zavezanec opravlja TBE storitve tudi končnim potrošnikom, ki imajo sedež, stalno ali običajno prebivališče v Sloveniji, je kraj obdavčitve teh storitev Slovenija (v skladu s prvim odstavkom 30.c člena ZDDV-1). Znesek teh storitev se ne všteva v znesek 10.000 evrov iz tretjega odstavka 30.c člena ZDDV-1, všteva pa se v znesek 50.000 evrov obdavčljivega prometa iz sedmega odstavka 94. člena ZDDV-1.

Dodajamo še, da če bi davčni zavezanec opravljal TBE storitve končnim potrošnikom s stalnim/običajnim prebivališčem v tretjih državah, bi se kraj obdavčitve teh storitev določil v skladu s prvim odstavkom 30.c člena ZDDV-1, tj. po državi potrošnje oz. po prejemniku, zato ni predmet slovenskega DDV.

Primer 2:

1. izvajalec TBE storitev ima sedež v Srbiji,
2. storitve TBE opravlja končnim potrošnikom, ki imajo sedež, stalno ali običajno prebivališče v državah članicah,
3. a) skupna vrednost opravljenih TBE storitev v letu 2020 ne presega zneska 10.000 evrov in tega zneska ni presegla niti v letu 2019 ali
b) presega 10.000 evrov.

Ker za davčne zavezance s sedežem izven Unije določba tretjega odstavka 30.c člena ZDDV-1 ne velja, je kraj obdavčitve v tem primeru vedno v skladu z osnovnim pravilom iz prvega odstavka 30.c člena ZDDV-1, tj. po državi potrošnje oz. po prejemniku.

Za namene spremljanja izpolnjevanja pogojev za uporabo tretjega odstavka pri določitvi davčne obveznosti posameznega izvajalca storitev, ki uporablja pravila glede kraja opravljanja storitev v skladu z načelom države članice sedeža (kraj opravljanja storitev je v Sloveniji), sta s četrtem odstavkom 30.c člena zakona določeni:

- nova letna obveznost sporočanja podatkov o doseženem letnem prometu storitev končnim potrošnikom po posameznih državah članicah in
- izjava o izpolnjevanju predpisanih pogojev za določitev kraja opravljanja storitev v skladu z načelom države sedeža dobavitelja.

Davčni zavezanec mora poslati poročilo o ustvarjenem prometu v preteklem letu in izjavo o izpolnjevanju pogojev davčnemu organu v elektronski obliki najpozneje do 31. januarja tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

V skladu s predlaganim novim 29.c členom pravilnika bo davčni zavezanec poslal poročilo in izjavo »DDV-TBE«, s podatki iz četrtega odstavka 30.c člena ZDDV-1 prek sistema eDavki. Obrazec DDV-TBE je v Prilogi 1 tega opisa.

Opozarjamo, da bo moral obrazec DDV-TBE predložiti vsak davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki opravlja storitve TBE končnim potrošnikom s sedežem, stalnim ali običajnim prebivališčem v drugih državah članicah, katerih znesek v preteklem koledarskem letu ne bo presegel 10.000 evrov, in sicer ne glede na to, ali bo identificiran za namene DDV v Sloveniji ali ne (obveznost predložitve obrazca DDV-TBE je določena tudi za malega davčnega zavezanca).

Davčni zavezanec (izvajalec TBE storitev), ki v koledarskem letu preseže promet v znesku 10.000 evrov, mora od takrat naprej določiti kraj opravljanja storitev v skladu z osnovnim pravilom, tj. po prejemniku (peti odstavek 30.c člena ZDDV-1). Davčni zavezanec mora tako začeti uporabljati

pravilo o kraju opravljanja storitev po državi potrošnje s prvo dobavo, s katero preseže promet v znesku 10.000 evrov.

Davčni zavezanec, ki izpolnjuje pogoje za določitev kraja opravljanja storitev po izvajalcu, lahko v skladu s šestim odstavkom 30.c člena ZDDV-1 za določitev kraja opravljanja storitev prostovoljno uporablja osnovno pravilo, tj. obdavčitev po prejemniku. Če davčni zavezanec za določitev kraja opravljanja storitev izbere osnovno pravilo, mora to pravilo uporabljati najmanj v tekočem in dveh naslednjih koledarskih letih. Če se davčni zavezanec odloči za uporabo pravil glede kraja opravljanja storitev v skladu z načelom države članice potrošnje, se mora za namene obračunavanja in plačevanja DDV bodisi identificirati za namene DDV v državi članici, kjer ima kupec sedež ali stalno oziroma običajno prebivališče bodisi prijaviti davčnemu organu uporabo posebne ureditve (v slednjem primeru bo v registracijskem obrazcu za to posebno ureditev (obrazec EU-M1SS-Reg) označil, da se je odločil za prostovoljno vključitev po šestem odstavku 30.c člena ZDDV-1).

Diagram glede določanja kraja obdavčitve v skladu s spremenjenim 30.c členom ZDDV-1 je v Prilogi 2 tega opisa.

Davčni zavezanec, ki bo do 1. januarja 2019 vključen v posebno ureditev mini VEM v Sloveniji in se ne bo odločil za nadaljevanje uporabe pravil za določitev kraja opravljanja TBE storitev v državi potrošnje v skladu z novim šestim odstavkom 30.c člena (tj. za nadaljevanju uporabe posebne ureditve mini VEM), ampak bo zaradi izpolnjevanja pogojev iz tretjega odstavka 30.c člena ZDDV-1 prešel na pravilo države sedeža izvajalca, mora najpozneje do 31. januarja 2019 davčnemu organu po elektronskem sistemu eDavki poslati naslednje:

- vlogo za deregistracijo iz posebne ureditve mini VEM,
- poročilo o skupni vrednosti opravljenih TBE storitvah v letu 2018 končnim potrošnikom s sedežem, stalnim ali običajnim prebivališčem v drugi državi članici, po posameznih državah članicah in
- izjavo o izpolnjevanju pogojev za določitev kraja opravljanja storitev v državi sedeža (Sloveniji).

Poročilo o opravljenih TBE storitvah in izjavo o izpolnjevanju pogojev bo davčni zavezanec predložil na obrazcu DDV-TBE prek sistema eDavki.

V skladu s 57.g členom [Uredbe Sveta 282/2011](#) lahko davčni zavezanec, ki uporablja posebno ureditev mini VEM, to posebno ureditev preneha uporabljati, ne glede na to, ali še vedno opravlja storitve, ki jih pokriva ta posebna ureditev. Davčni zavezanec obvesti državo članico identifikacije najpozneje 15 dni pred koncem koledarskega četrletja, ki je pred tistim, od katerega namerava prenehati uporabljati ureditev. Prenehanje začne veljati prvi dan naslednjega koledarskega četrletja.

Če davčni zavezanec preneha uporabljati posebno ureditev v skladu z zgoraj navedenim, se za dve koledarski četrletji od datuma prenehanja izključi iz uporabe navedene ureditve v kateri koli državi članici.

Navedeno pomeni, da če bo davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki opravlja TBE storitve končnim potrošnikom s sedežem, stalnim ali običajnim prebivališčem v drugih državah članicah, katerih znesek v letu 2018 ne presega 10.000 evrov, v decembru 2018 predložil vlogo za deregistracijo iz posebne ureditve mini VEM, bo s 1. 1. 2019 izključen iz posebne ureditve mini VEM. Ta davčni zavezanec mora do 31. 1. 2019 davčnemu organu predložiti obrazec DDV-TBE. Od opravljenih storitev TBE od vključno 1. 1. 2019 dalje bo obračunaval slovenski DDV in le te dobave vključil v obračun DDV-O (najkasneje do dobave, s katero bo v koledarskem letu presegel znesek 10.000 evrov).

Če bo davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki opravlja TBE storitve končnim potrošnikom s sedežem, stalnim ali običajnim prebivališčem v drugih državah članicah, katerih znesek v letu 2018 ne presega 10.000 evrov, v januarju 2019 predložil vlogo za deregistracijo iz posebne ureditve mini VEM, bo s 1. 4. 2019 izključen iz posebne ureditve mini VEM. Ta davčni zavezanec mora do 31. 1. 2019 davčnemu organu predložiti obrazec DDV-TBE. Od opravljenih storitev TBE od vključno 1. 1. 2019 dalje bo obračunaval slovenski DDV (najkasneje do dobave, s katero bo v koledarskem letu presegel znesek 10.000 evrov). Za prvi kvartal leta 2019 bo ta davčni zavezanec še vedno dolžan predložiti tudi posebni obračun DDV (v prvem kvartalu 2019 bo namreč še vključen v posebno ureditev mini VEM). V tem posebnem obračunu bo zaradi prenosa kraja obdavčitve TBE storitev, opravljenih končnim potrošnikom s sedežem, stalnim ali običajnim prebivališčem v drugi državi članici, v Slovenijo navedel, da v prvem četrtletju 2019 ni opravljal TBE storitev v drugih državah članicah (v posebnem obračunu bo v skladu z 59a členom Uredbe 282/2011 navedel vrednost nič - nični obračun DDV²²).

Za davčnega zavezanca, ki bo 1. januarja 2019 vključen v posebno ureditev mini VEM in ki bo izpolnjeval pogoje za določitev kraja opravljanja TBE storitev po izvajalcu (v skladu s tretjim odstavkom 30.c člena ZDDV-1) in do 31. januarja 2019 davčnemu organu ne bo poslal vloge za deregistracijo iz posebne ureditve mini VEM ter obrazca DDV-TBE, se bo v skladu s prehodno določbo štelo, da se je odločil za uporabo pravil glede kraja opravljanja storitev in plačevanja DDV v državi članici potrošnje v skladu z novim šestim odstavkom 30.c člena ZDDV-1. Ta davčni zavezanec bo tako dolžan uporabljati izbrana pravila glede kraja opravljanja storitev najmanj v tekočem letu in naslednjih dveh koledarskih letih. Do poteka tega obdobja davčni zavezanec ne bo mogel preiti na uporabo pravil glede kraja po načelu sedeža izvajalca, ne glede na to, ali bo izpolnjeval obveznosti glede DDV v državi članici potrošnje z identifikacijo za namene DDV v tej državi članici ali z uporabo posebne ureditve mini VEM v državi sedeža, tj. v Sloveniji.

V Prilogi 3 tega opisa je predstavljen diagram obveznosti in pravic davčnih zavezancev, ki uporabljajo posebno ureditev mini VEM po začetku uporabe spremenjene določbe 30.c člena in prehodne določbe ZDDV-1 (od vključno 1. 1. 2019).

Sprememba 30.c člena in prehodna določba se uporabljata od 1. 1. 2019 dalje.

Ukinitev obveznosti predložitve izjave o izbiri obdavčitve transakcij v zvezi z nepremičninami (sprememba 45. člena ZDDV-1 ter predlog sprememb 78. člena pravilnika)

Ukinja se obveznost predložitve izjave o izbiri obdavčitve transakcij v zvezi z nepremičninami davčnemu organu. Za pravico do obdavčitve z DDV zadostuje, da davčna zavezanca za namene nadzora na zahtevo davčnega organa dokažeta obstoj predhodnega pisnega dogovora o obdavčitvi transakcije v zvezi z nepremičnino pred opravljeno dobavo nepremičnine. Obstoj pisnega dogovora torej še vedno ostaja obvezen. Z ukinitvijo obveznosti pošiljanja izjave davčnemu organu se administrativno razbremenijo davčni zavezanci v primerih poslovanja z nepremičninami (prodaja oz. nakup, dajanje v najem ipd.).

Sprememba drugega odstavka 45. člena ZDDV-1 se uporablja od 1. 12. 2018 dalje. To pomeni, da davčnim zavezancem za transakcije z nepremičninami, za katere obdavčljivi dogodek nastane po 30. 11. 2018 (tj. od vključno 1. 12. 2018 dalje), ni treba več predlagati izjav po 45. členu ZDDV-1 (obrazec DDV-lz).

Po predlogu spremembe 78. člena pravilnika mora dogovor iz drugega odstavka 45. člena ZDDV-1 vsebovati najmanj identifikacijsko številko za DDV davčnih zavezancev, njuno vlogo pogodbene

²² Uredba Sveta 282/2011 v 59a členu določa, da če davčni zavezanec, ki uporablja posebno ureditev, v obračunskem obdobju v nobeni državi članici potrošnje ne opravi storitev po posebni ureditvi, predloži obračun DDV, v katerem navede, da v zadevnem obdobju ni opravljal storitev (nični obračun DDV).

stranke ter navedbo nepremičnine, na katero se nanaša. Pri tem sama oblika tega dogovora ni posebej predpisana (lahko je kot pogodbeno določilo ali kot samostojen dokument).

Navedena sprememba se uporablja od 1. 12. 2018 dalje.

Uveljavljanje oprostitev pri uvozu za institucije EU v Sloveniji (50. člen ZDDV-1)

S spremembo tretjega odstavka 50. člena ZDDV-1 se dopolnjuje določba še z institucijami Evropske unije, za katere velja Protokol z dne 8. aprila 1965 o privilegijih in imunitetah Evropske skupnosti. Tako pogoji in način uveljavljanja oprostitev pri uvozu, ki jih predpiše minister, pristojen za finance, veljajo tudi za institucije Evropske unije v Sloveniji, in sicer v okvirih in pod pogoji iz navedenega protokola.

Navedena sprememba se uporablja od 1. 12. 2018 dalje.

Oprostitve za dobave blaga in storitev v carinskih postopkih (57. člen ZDDV-1)

V tem členu so določene oprostitve za dobave blaga in tudi storitev, povezanih s temi dobavami blaga, danih v začasno hrambo, postopek carinskega skladiščenja ali postopek aktivnega oplemenitenja. Redakcijski popravek sledi Uredbi (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije ter povezanim spremembam tipov carinskih skladišč, ki ne vključujejo več prostih skladišč.

Navedena sprememba se uporablja od 1. 12. 2018 dalje.

Ukinitev obveznosti predložitve priglasitev v zvezi z izračunavanjem odbitnega deleža (sprememba 65. člena ZDDV-1 in predlog sprememb 105. člena pravilnika)

S tem členom se v petem odstavku 65. člena ZDDV-1 poenostavlja določitev začasnega odbitnega deleža v primerih, ko davčni zavezanec v preteklem letu nima transakcij oz. so bile te neznatne, na način, da davčni zavezanec sam določi začasni odbitni delež na podlagi podatkov o predvidenih transakcijah, ni mu pa več treba predlagati napovedi o predvidenih transakcijah davčnemu organu. Davčni organ bo pravilnost višine odbitka DDV ugotavljal v postopkih davčnega nadzora. Davčni zavezanec mora v svojem knjigovodstvu že na podlagi 85. člena ZDDV-1 zagotavljati dovolj podrobne podatke, da omogoči pravilno in pravočasno obračunavanje DDV ter nadzor davčnega organa nad obračunavanjem in plačevanjem DDV.

S spremembo sedmega odstavka lahko davčni zavezanec sam določi odbitni delež ločeno za vsako področje svoje dejavnosti, pod pogojem, da vodi ločeno knjigovodstvo za vsako področje dejavnosti in da izbrani način izračunavanja odbitnega deleža uporablja najmanj 12 mesecev. Temu ustrezno je spremenjen še osmi odstavek, po katerem lahko davčni organ uporabo izbranega načina določanja odbitnega deleža prepove, če davčni zavezanec z izbranim načinom davčnemu organu ne omogoči izvajanja nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem DDV.

Ukinja se tudi obveznost priglasitve sprememb in prenehanje uporabe izbranega načina izračunavanja odbitnega deleža.

Navedene spremembe se uporabljajo od 1. 1. 2019 dalje.

Podaljšanje veljavnosti sektorskega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za prenos pravic do emisije toplogrednih plinov (e točka 76.a člena ZDDV-1)

Začasni ukrep sektorskega mehanizma obrnjene davčne obveznosti, ki ga ureja člen 199a Direktive 2016/112/ES, je bil časovno omejen do 31. decembra 2018. Vendar pa bi z iztekom te

možnosti države članice izgubile pomembno in učinkovito orodje za boj proti goljufijam v teh sektorjih, zato je bila sprejeta [Direktiva Sveta \(EU\) 2018/1695](#) z dne 6. novembra 2018 o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede obdobja uporabe neobveznega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za dobave določenega blaga in opravljanje določenih storitev, dovezetnih za goljufije, ter mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV (v nadaljevanju Direktiva Sveta 2018/1695), ki državam članicam omogoča podaljšanje uporabe te možnosti do 30. junija 2022.

Slovenija ukrep obrnjene davčne obveznosti po členu 199a Direktive 2016/112/ES uporablja v primeru prenosa pravic do emisije toplogrednih plinov, kar ureja e) točka 76.a člena ZDDV-1, ki bi potekel 31. decembra 2018. Ker se je z Direktivo Sveta 2018/1695 omogočilo podaljšanje tega ukrepa in ker se ta ukrep šteje za učinkovito preventivno sredstvo v boju proti goljufijam v tem sektorju, se uporaba tega ukrepa podaljša tudi v ZDDV-1.

Uporaba mehanizma obrnjene davčne obveznosti na področju trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov iz e) točke 76.a člena ZDDV-1 se torej podaljša, in sicer do 30. junija 2022.

Navedena sprememba se uporablja od 1. 12. 2018 dalje.

Pravila za izdajanje računov (80.a člen)

ZDDV-1 v 80.a členu določa, da se za izdajo računov za opravljene dobave blaga in storitve uporabijo pravila tiste države članice, za katero se v skladu z določbami IV. poglavja ZDDV-1 šteje, da so v njej opravljene dobave.

V novem četrtem odstavku pa je določeno, da se v primeru, ko dobavitelj za obračunavanje in plačevanje DDV uporablja eno od posebnih ureditev iz 6. podpoglavja XI. poglavja ZDDV-1 (posebna ureditev za TBE storitve, opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci, v drugih državah članicah – posebna ureditev MOSS) z odstopanjem od splošnega pravila za izdajo računov glede dobav TBE storitev, uporabljajo pravila ZDDV-1. Dobavitelj, ki izda takšen račun, na računu zaračuna DDV po ustrezni stopnji, ki velja za te storitve v državi članici, v kateri ima oseba, za katero je bila storitev opravljena, sedež ali stalno oziroma običajno prebivališče (država članica potrošnje).

Po trenutno veljavni določbi 80.a člena ZDDV-1 mora davčni zavezanec, ki se je v Sloveniji registriral za uporabo ene izmed posebnih ureditev za TBE storitve (iz 6. podpoglavja XI. poglavja ZDDV-1) uporabiti pravila za izdajanje računov države članice potrošnje, od 1. 1. 2019 pa se bodo v teh primerih uporabile določbe ZDDV-1.

Navedena sprememba se uporablja od 1. 1. 2019 dalje.

Popravljanje napak iz preteklih obdobj v tekočem obračunu DDV na podlagi samoprijave (88.b člen ZDDV-1) in predložitev obračuna DDV na podlagi samoprijave (88.c člen ZDDV-1)

S spremembo 88.b in 88.c člena ZDDV-1 se z namenom enotne ureditve vsebina instituta samoprijave in določitve obresti v primeru zamude pri izpolnjevanju davčnih obveznosti v zvezi s predlaganjem obračuna DDV usklajuje z ureditvijo v Zakonu o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNep, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17 in 13/18 – ZJF-H), razen v delu, kjer se način obračunavanja DDV razlikuje od načina obračunavanja pri drugih davkih. S tem se sistemsko zasleduje enaka obrestna politika v davčnem postopku v primeru napak in zamud.

Obračun davka, v katerem davčni zavezanec sam izračuna davek, ni upravni akt, zato zakon daje davčnemu zavezancu možnost za saniranje dejanj, ki jih je storil v zvezi s predloženim obračunom, ki vsebuje nepravilne podatke (prenizko obračunan DDV ali previsok odbitek DDV) oziroma ki jih je storil v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti (zamudo roka za predložitev obračuna). Z institutom samoprijave se želi zavezanec za davek spodbuditi k temu, da bi morebitno kasneje ugotovljene nepravilnosti v davčnih obračunih sporočili davčnemu organu. Institut samoprijave daje možnost za izognitev kazni in plačilo nižjih obresti za zamudo. V skladu z navedenim se v 88.b in 88.c členih ZDDV-1 v skladu z ZDavP-2 naslovoma teh dveh členov doda opredelitev, da gre za predložitev obračuna na podlagi samoprijave.

Zaradi jasnosti se pri obeh členih prvi odstavek dopolnjuje na način, da popraviljanje napak v obračunu DDV na podlagi samoprijave ni več mogoče, ko prvič nastopi ena izmed okoliščin, do katere je sicer še možna vložitev samoprijave. S tem pa se ne spreminja vsebina te določbe, ki določa rok, do katerega lahko davčni zavezanec predloži popravek obračuna DDV na podlagi samoprijave. Določeno je, da če davčni zavezanec v predloženem obračunu navede nepravilne ali nepopolne podatke, lahko najpozneje do začetka davčnega inšpekcijskega nadzora oziroma do vročitve odmerne odločbe oziroma do začetka postopka o prekršku oziroma do začetka kazenskega postopka vložijo popravek obračuna na podlagi samoprijave. Torej, ko prvič nastopi ena izmed prej navedenih okoliščin, predloženega obračuna na podlagi samoprijave ni mogoče več predložiti. Te okoliščine so tako relevantne za presojo glede pravočasnosti predloženega obračuna na podlagi samoprijave. Enako velja za primer naknadne predložitve obračuna DDV na podlagi samoprijave.

Davčni zavezanec bo na podlagi spremembe obravnavanih členov moral od premalo plačanega oziroma neplačanega davka obračunati in plačati 3 % letne obresti, in ne več obresti po evropski medbančni obrestni meri, variabilno povečani glede na čas od poteka roka za plačilo do roka za plačilo DDV po obračunu, v katerem je vključen pravilen znesek DDV, če gre za povečanje davčne obveznosti, oziroma do dneva predložitve obračuna, v katerem je vključen pravilen znesek DDV, če gre za zmanjšanje presežka DDV (v primeru popraviljanja napak iz preteklih davčnih obdobj) oziroma glede na čas od poteka roka za plačilo do predložitve davčnega obračuna (v primeru naknadne predložitve obračuna DDV).

V primeru naknadne predložitve obračuna na podlagi samoprijave (88.c člen ZDDV-1) mora davčni zavezanec v primeru izkazane obveznosti le to plačati hkrati s predložitvijo obračuna. Če davčni zavezanec te obveznosti ne plača, se obračun DDV šteje kot prepozen (predložen po izteku predpisanega roka). Če torej po predložitvi obračuna DDV na podlagi samoprijave davčni organ ugotovi, da pogoji za samoprijavo niso izpolnjeni, s sklepom zavrne obračun v delu, ki se nanaša na obresti, predložen obračun DDV pa obravnava kot obračun DDV, predložen po izteku predpisanega roka.

V tem primeru se za čas od poteka roka za plačilo davka do plačila davka obračunajo obresti po 96. členu ZDavP-2. Z določitvijo obresti v zvezi s predlaganjem obračunov DDV po izteku zakonskega roka se enotno urejajo posledice zamude, ki so bile za druge davke sprejete v ZDavP-2F v 95.a členu. ZDavP-2F v 95.a členu določa, da če davčni zavezanec v primerih, ki niso določeni s 55. členom tega zakona (ta člen ureja predložitev davčnega obračuna na podlagi samoprijave) predloži obračun davka ali popravek obračuna davka po izteku zakonskega roka, se za čas od poteka roka za plačilo davka do plačila davka obračunajo obresti po 96. členu tega zakona.

Davčni zavezanec se ne razbremeni odgovornosti za prekršek, če za samoprijavo niso izpolnjeni pogoji. Če je predložen obračun na podlagi samoprijave po roku iz prvega odstavka tega člena ali če ugotovljena obveznost DDV in obresti hkrati s predloženim obračunom ni plačana, davčni

zavezanec odgovarja tudi za prekršek, ker ob nastanku obveznosti ni obračunal DDV ali ga je nepravilno obračunal.

Enako glede razbremenitve odgovornosti za prekršek velja tudi za popravljanje napak iz preteklih obdobij v tekočem obračunu DDV na podlagi samoprijave (88.b člen ZDDV-1). Več o tem je pojasnjeno tudi v pojasnilu na naslednji [povezavi](#).

Navedene spremembe se uporabljajo od 1. 1. 2019 dalje.

Ukinitev obveznosti predložitve Obvestila o uporabi posebne ureditve za obdavčljive preprodajalce umetniških predmetov, zbirk ali starin (sprememba 105. člena ZDDV-1 in predlog črtanja 167. člena pravilnika)

S spremembo drugega odstavka 105. člena zakona se administrativno razbremeni obdavčljivi preprodajalec, ki se odloči, da bo obračunaval DDV od dosežene razlike v ceni od transakcij, navedenih v prvem odstavku tega člena. In sicer se lahko obdavčljivi preprodajalec odloči, da bo obračunaval DDV od dosežene razlike v ceni tudi od naslednjih transakcij:

- a) dobav umetniških predmetov, zbirk ali starin, ki jih uvozi sam;
- b) dobav umetniških predmetov, ki mu jih dobavijo njihovi avtorji ali njihovi pravni nasledniki;
- c) dobav umetniških predmetov, ki mu jih dobavijo drugi davčni zavezanci, ki niso obdavčljivi preprodajalci, če je bila dobava obdavčena po nižji stopnji DDV v skladu z drugim odstavkom 41. člena tega zakona.

Prijava izbire posebne ureditve se ne zahteva več. Za uporabo izbranega načina obračunavanja DDV po posebni ureditvi, ki jo mora davčni zavezanec uporabljati najmanj dve koledarski leti, morajo biti izpolnjeni vsebinski pogoji, ki jih davčni organ preverja v postopkih davčnega nadzora.

Navedena sprememba se uporablja od 1. 12. 2018 dalje.

Ukinitev obveznosti predložitve Prijave za uveljavljanje pravice do obdavčitve investicijskega zlata (sprememba 120. člena ZDDV-1 in predlog sprememb 169. člena pravilnika)

Z vidika administrativnih obveznosti se ukinja tudi obveščanje davčnega organa v zvezi z izbiro za obdavčitev investicijskega zlata, ki je predpisano v četrtem odstavku 120. člena ZDDV-1. Izbiro lahko izkoristijo prodajalci zlata in davčni zavezanci, ki v okviru svoje dejavnosti običajno dobavljajo zlato drugemu davčnemu zavezancu za industrijske namene.

V skladu s predlogom spremembe 169. člena pravilnika začne izbira za obdavčitev investicijskega zlata učinkovati, ko davčni zavezanec iz prvega in drugega odstavka 120. člena ZDDV-1 ali posrednik iz druge alineje 119. člena ZDDV-1 izda prvi račun z obračunanim DDV.

Navedena sprememba se uporablja od 1. 12. 2018 dalje.

Posebna ureditev za TBE storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža znotraj Unije (123. in 125. člen ZDDV-1 ter predlog spremembe 171. člen pravilnika)

Na novo se je opredelil izraz »davčni zavezanec, ki nima sedeža znotraj Unije« za namene posebne ureditve za TBE storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža znotraj Unije (neunijska shema mini VEM), tako da ta pomeni davčnega zavezanca, ki znotraj Unije nima niti sedeža niti stalne poslovne enote. V skladu s to določbo se za davčnega zavezanca, ki nima sedeža znotraj Unije, šteje davčni zavezanec, ki znotraj Unije nima niti sedeža niti poslovne enote, je pa v državi članici identificiran za namene DDV za občasne druge dobave blaga in

storitev. S tem se tudi tem davčnim zavezancem omogoči uporaba posebne ureditve za obračunavanje in plačevanje DDV za opravljanje TBE storitev v države članice in zanje ni več potrebna identifikacija za namene DDV v državah članicah potrošnje.

Na podlagi te spremembe se spreminja tudi prijava za začetek, prenehanje ali spremembo dejavnosti (125. člen). In sicer se spreminja izjava, da obravnavani davčni zavezanec znotraj Unije nima niti sedeža niti stalne poslovne enote. Po trenutno veljavni določbi (ki velja do 31. 12. 2018) mora dati izjavo, da ni identificiran za namene DDV znotraj Unije. To pa pomeni, da če se je moral davčni zavezanec s sedežem izven Unije, ki znotraj Unije nima sedeža ali poslovne enote, identificirati za namene DDV v katerikoli izmed držav članic zaradi drugih dobav blaga ali storitev, po trenutno veljavni določbi ne more uporabiti posebne ureditve za TBE storitve.

Uporaba drugih predpisov (139. člen ZDDV-1)

V prvem odstavku 139. člena ZDDV-1 je opredeljena zakonodaja, ki se uporablja pri izvajanju nadzora nad pravilnostjo obračunavanja DDV v zvezi z vprašanji postopka davčnega organa, ki niso urejena z ZDDV-1, in v zvezi s pooblastili, ki jih ima davčni organ pri izvajanju svojih nalog po ZDDV-1. S spremembo je iz določbe črtano podredno napotilo na uporabo zakona, ki ureja upravni postopek, poleg tega redakcijski popravek sledi spremembam načina obračunavanja in plačevanja DDV pri uvozu blaga, ki so bile uveljavljene z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1I (Uradni list RS, št. 90/15), in posledičnim nadzorom nad tem blagom, ki se v teh primerih opravlja v skladu s carinsko zakonodajo, kot da bi bil uvozna dajatev.

Navedena sprememba se uporablja od 1. 12. 2018 dalje.

13.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 50/17)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 50/17 z dne 15. 9. 2017 je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik).

Pravilnik je začel veljati naslednji dan po objavi, to je 16. 9. 2017. Določbe, ki se nanašajo na pavšalno nadomestilo ter novi Priloga XII in Priloga XIII se začnejo uporabljati 1. januarja 2018.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost:

Nabavna oziroma lastna cena blaga za donirano hrano (38. člen)

Z novim drugim odstavkom 38. člena pravilnika je za donirano hrano lastna cena oziroma nabavna cena blaga iz drugega odstavka 36. člena Zakona o davku na dodano vrednost - ZDDV-1 enaka 0, če skupna vrednost donirane hrane davčnega zavezanca, ki donira hrano v tekočem letu ne presega 2 % prihodkov, ugotovljenih po računovodskih predpisih za zadnje poslovno leto, zaključeno pred tekočim letom. Lastna cena po drugem in četrtem odstavku 36. člena ZDDV-1 se določa v skladu z računovodskimi standardi oziroma v skladu s predpisi o vodenju poslovnih knjig zasebnikov.

Za obdobje, v katerem podatki o prihodkih za zadnje poslovno leto še niso na voljo, se začasno upoštevajo podatki o prihodkih, ugotovljeni po računovodskih predpisih za predzadnje poslovno leto. Ko so podatki o prihodkih za zadnje poslovno leto na voljo, se za izračun skupne vrednosti

donirane hrane za celotno tekoče leto upoštevajo prihodki, ugotovljeni po računovodskih predpisih za zadnje poslovno leto.

Če davčni zavezanec v obdobju (tekoče leto), v katerem podatki o prihodkih za zadnje poslovno leto še niso bili na voljo, s skupno vrednostjo donirane hrane že preseže 2 % skupnih prihodkov za zadnje poslovno leto, mora od zneska, ki presega 2 % skupnih prihodkov za zadnje poslovno leto, obračunati DDV. Če davčni zavezanec v prej navedenem obdobju s skupno vrednostjo donirane hrane ne preseže 2 % skupnih prihodkov za zadnje poslovno leto, v preostalem obdobju tekočega leta za donirano hrano upošteva, da je davčna osnova enaka 0, dokler s skupno vrednostjo donirane hrane v tekočem letu ne preseže 2 % prihodkov, ugotovljenih po računovodskih predpisih za zadnje poslovno leto, zaključeno pred tekočim letom.

Pri davčnem zavezancu, ki šele začne poslovati, ali davčnem zavezancu, ki v zadnjem poslovnem letu ni imel prihodkov, skupna vrednost donirane hrane tega davčnega zavezanca v tekočem letu ne sme presegati 2 % prihodkov, ki jih izračuna v odvisnosti od obsega pričakovanih poslov v tekočem poslovnem letu.

Nadalje je z novim tretjim odstavkom 38. člena pravilnika določeno, da davčni zavezanec ugotovljene prihodke upošteva za določitev nabavne cene blaga ali podobnega blaga oziroma lastne cene blaga v tekočem koledarskem letu ne glede na to, kako je določeno poslovno leto.

Dovoljenje za vodenje davčnega skladišča (88. – 93. člen)

Davčni organ izda dovoljenje, če iz predloženih dokazil in okoliščin postopka izhaja, da bo lahko nadzoroval in spremljal postopek, ne da bi moral uvesti upravne postopke, ki bi bili nesorazmerni z gospodarskimi potrebami samega postopka. Stroški, ki jih ima davčni organ v zvezi z nadzorom in kontrolo postopka davčnega skladiščenja, ne smejo biti nesorazmerno visoki v primerjavi z gospodarskimi koristmi postopka davčnega skladiščenja. Pri ugotavljanju sorazmernosti teh stroškov, davčni organ upošteva predvsem tip operacije, ki jih želi oseba, ki zaprosi za odobritev, izvajati v davčnem skladišču.

Davčni organ lahko obnovi ali spremeni dovoljenje na podlagi pisnega zahtevka. V zahtevku se navedejo razlogi in zahtevane spremembe. Davčni organ glede na zahtevek oceni, ali se veljavno dovoljenje lahko spremeni ali je treba izdati novo dovoljenje. Če je potrebno novo dovoljenje, se vlagatelj zahtevka pozove, da vloži zahtevek za novo dovoljenje.

Ostale spremembe v zvezi z davčnimi skladišči so redakcijske narave.

Dovoljenje za pravico do uveljavljanja pavšalnega nadomestila (162. – 164. in 166. člen)

Pri spremembi prvega odstavka 162. člena pravilnika gre za redakcijski popravek, in sicer je jasno določeno, da lahko davčni zavezanec uveljavlja pavšalno nadomestilo le, če take dobave opravi davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV.

Za pridelke in storitve iz posameznih skupin Priloge XII se s spremembo tretjega odstavka 162. člena pravilnika spreminjajo pogoji za uveljavljanje pavšalnega nadomestila tako, da pogoji za uveljavljanje pavšalnega nadomestila za pridelke in storitve iz posameznih skupin Priloge XII niso več vezani na velikost kmetijskih zemljišč oziroma število čebeljih panjev v uporabi. Ohranjajo se do sedaj določene skupine. Narejene so ustrezne dopolnitve pridelkov in storitev v okviru teh skupin, ki se lahko opravljajo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (v nadaljevanju OKGD), usklajeno s pridelki in storitvami iz posameznih skupin Priloge XII.

Izpostavljamo, da je za kmetijske storitve iz skupin 8, 9 in 10 določen pogoj, da jih člani kmečkega gospodinjstva opravljajo v okviru strojnega krožka. Gre za storitve, ki se po kmetijski zakonodaji lahko opravljajo v okviru OKGD le v okviru strojnega krožka.

S spremenjenim četrtem odstavkom 162. člena pravilnika se določa, da se kot dokazilo o izpolnjevanju pogojev glede zemljišč in čebeljih panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva upošteva podatek davčnega organa o površini zemljišč po posameznih vrstah dejanske rabe oziroma številu čebeljih panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva, s katerimi razpolaga davčni organ za potrebe odmere dohodnine. S črtanjem tretjega odstavka 163. člena pravilnika vložnik ne more več dokazovati površine zemljišč v uporabi z veljavnimi pogodbami in drugo dokumentacijo. Navedeno pomeni, da davčni organ pri izdaji dovoljenja za pravico do uveljavljanja pavšalnega nadomestila upošteva podatke, s katerimi razpolaga za potrebe odmere dohodnine.

Po spremenjenem 164. členu pravilnika, ki ureja veljavnost dovoljenja, je dovoljenje veljavno od dneva izdaje do preklica davčnega organa. Davčni organ dovoljenje prekliče:

- če imetnik dovoljenja ne predloži obračuna pavšalnega nadomestila na način in v roku, ki sta določena v osmem odstavku 166. člena tega pravilnika;
- če imetnik dovoljenja uveljavi pavšalno nadomestilo za pridelek ali storitev, za katero ne izpolnjuje pogojev iz prvega in tretjega odstavka 162. člena tega pravilnika;
- če skupni dohodek kmečkega gospodinjstva iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša manj kot 200 eurov;
- če davčni organ po uradni dolžnosti ugotovi, da katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva presega 7.500 eurov;
- če se kmečko gospodinjstvo prostovoljno identificira za namene DDV;
- če kmečko gospodinjstvo dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov;
- če imetnik dovoljenja obvesti davčni organ, da kmečko gospodinjstvo ne želi več uveljavljati pavšalnega nadomestila;
- če kateri koli član kmečkega gospodinjstva med veljavnostjo dovoljenja postane davčni zavezanec, ki je identificiran za namene DDV, in obračunava DDV od pridelkov in storitev, ki so rezultat osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, za katero se plačuje dohodnina po katastrskem dohodku.

Imetnik dovoljenja, ki mu je bilo dovoljenje preklicano po prvi ali drugi alineji prejšnjega odstavka, lahko znova zaprosi za dovoljenje v letu, ki sledi letu, v katerem mu je bilo dovoljenje preklicano. Imetnik dovoljenja za ponovno pridobitev dovoljenja predloži tudi vse obračune pavšalnega nadomestila za vsa predhodna leta, ki jih ni predložil v roku za predložitev v skladu z osmim odstavkom 166. člena tega pravilnika.

Če bo torej imetniku dovoljenja preklicano dovoljenje v letu 2018 zaradi nepredložitve obračuna pavšalnega nadomestila za leto 2017 ali ker je uveljavil pavšalno nadomestilo za pridelek ali storitev, za katero ne izpolnjuje pogojev iz prvega in tretjega odstavka 162. člena tega pravilnika, bo lahko znova zaprosil za dovoljenje v letu 2019.

Imetnik dovoljenja obvestilo, da ne želi več uveljavljati pavšalnega nadomestila, davčnemu organu predloži v elektronski obliki prek sistema eDavki na obrazcu DDV-PN²³.

²³ V tretjem odstavku 164. člena je napačno sklicevanje na šesto alinejo prvega odstavka. Pravilno je sklicevanje na sedmo alinejo prvega odstavka tega člena.

Član kmečkega gospodinjstva iz osme alineje prvega odstavka tega člena z dnem registracije postane zavezanec, identificiran za namene DDV, za celotno dejavnost, za katero se plačuje dohodnina po katastrskem dohodku v okviru kmečkega gospodinjstva.

Če želi predstavnik kmečkega gospodinjstva, na katerega se glasi dovoljenje, za predstavnika kmečkega gospodinjstva določiti drugo osebo ali če želi dopolniti ali spremeniti seznam blaga ali storitev, za katere ima pravico do pavšalnega nadomestila, lahko uveljavi spremembo pri pristojnem davčnem organu. Vloga se predloži davčnemu organu v elektronski obliki prek sistema eDavki na obrazcu DDV-PN.

Davčni organ po preklicu dovoljenja izbriše imetnika dovoljenja s seznama upravičencev do pavšalnega nadomestila.

Kupec mora preveriti veljavnost dovoljenja ob vsaki dobavi, saj davčni organ lahko veljavno dovoljenje tudi prekliče (na zahtevo imetnika dovoljenja ali po uradni dolžnosti, če so za to izpolnjeni pogoji).

Priloga XII (Seznam pridelkov in storitev, za katere je mogoče uveljavljati pavšalno nadomestilo) se je spremenila in dopolnila s pridelki in storitvami, ki se lahko opravljajo v okviru OKGD.

Priloga XIII (Obrazec DDV-PN) se spreminja tako, da sta določeni dve izjavi glede uveljavljanja pavšalnega nadomestila in sicer:

- izjava o uveljavljanju pavšalnega nadomestila le za pridelke, ki so rezultat OKGD kmečkega gospodinjstva;
- izjava o uveljavljanju pavšalnega nadomestila za storitve, opravljene prek strojnega krožka.

V skladu s prehodno določbo predstavnikom kmečkega gospodinjstva, ki jim je bilo za leto 2017 izdano dovoljenje za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila, davčni organ s 1. januarjem 2018 po uradni dolžnosti podaljša veljavnost dovoljenja do preklica.

14.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 86/16)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 86/16 z dne 29. 12. 2016 je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik).

Pravilnik je začel veljati 1. januarja 2017. V nadaljevanju pojasnujemo bistvene spremembe pravilnika.

Kraj obdavčitve telekomunikacijskih storitev in dejanska uporaba in uživanje (črtanje 29. člena)

S črtanjem 29. člena se za določanje kraja obdavčitve telekomunikacijskih storitev, opravljenih med davčnimi zavezanci ne uporabljajo več pravila glede dejanske rabe, ampak zgolj splošna pravila. To pomeni, če davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji opravi telekomunikacijsko storitev davčnemu zavezancu s sedežem izven Slovenije, se kraj obdavčitve določi v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZDDV-1.

Spremembe tarifnih oznak (48., 49. in 50. člen)

Sprememba 29. točke prvega odstavku 48. člena – preparati za zaslajevanje (tarifni oznaki: 3824 99 92 in 3824 99 93) in dietetična sol pod tarifno oznako 3824 99 96 je bila potrebna zaradi spremenjenih oznak v kombinirani nomenklaturi za leto 2017.

Tarifna oznaka 96 19 00 51 je bila črtana, ker tarifna oznaka 96 19 00 zajema damske vložke in tampone, otroške plenice in plenične predloge ter podobne izdelke iz kakršnega koli materiala, ne pa tudi mrežastih spodnjih hlač, ki se uvrščajo v tarifne oznake 61 08. Zaradi navedenega se je v 9. točki prvega odstavka 50. člena pri pletenih mrežastih spodnjih hlačah za namestitve inkontinenčnih vložkov črtala tarifna oznaka 9619 00 51.

Ostale spremembe so bile le redakcijske narave.

Oprostitev iz 53. člena ZDDV-1 v zvezi z mednarodnim prevozom (84. člen)

S spremembo 84. člena pravilnika se je uvedel zaščitni ukrep, ki določa, da je plovilo, ki opravlja prevoz potnikov za plačilo ali je namenjeno opravljanju komercialne, industrijske ali ribiške dejavnosti, upravičeno do oprostitve plačila DDV v zvezi s transakcijami iz a), c) in d) točke 53. člena ZDDV-1, če se dokaže, da opravlja zadevno gospodarsko dejavnost na odprtem morju. Plovila namreč ne smejo biti upravičena do oprostitve plačila DDV pri navedenih transakcijah že, če so vpisana v ladijski register kot plovila, ki so sposobna za plovbo na odprtem morju, ampak morajo uporabo na odprtem morju²⁴ tudi dokazati.

Pravilnik zato določa, da mora dobavitelj - davčni zavezanec, ki opravlja transakcije iz a), c) in d) točke 53. člena ZDDV-1, za oprostitvev plačila DDV v svojem knjigovodstvu zagotoviti vsa potrebna dokazila, ki dokazujejo, da plovilo, ki opravlja prevoz potnikov za plačilo ali je namenjeno opravljanju komercialne, industrijske ali ribiške dejavnosti, opravlja zadevno gospodarsko dejavnost na odprtem morju. Navedeno pomeni, da morajo upravljavci plovil²⁵ dobavitelju, ki jih oskrbuje in za katerega veljajo določbe ZDDV-1, dokazati, da navedena plovila opravljajo zadevno gospodarsko dejavnost dejansko in pretežno na odprtem morju. To pomeni, da morajo dobavitelju pri oskrbi predložiti izjavo o plovbi, ki ji predložijo obrazce in potrdila, določene v skladu s pomorsko zakonodajo, oziroma, če ne razpolagajo s slednjimi (npr. v primeru novega plovila, plovila v izgradnji), izjavi predložijo druge dokumente, ki dokazujejo, da plovilo opravlja gospodarsko dejavnost dejansko in pretežno na odprtem morju (npr. pretekla aktivnost upravljavca plovila, pogodba o izgradnji novega plovila). Oblika izjave ni predpisana, izdana je lahko v katerikoli obliki, ki omogoča njeno preverjanje. Naknadna predložitev izjave o plovbi in priloženih dokumentov ni mogoča, saj mora dobavitelj v trenutku oskrbe vedeti, ali so izpolnjeni pogoji za oprostitvev ali ne.

V primeru, da dobavitelj pri oskrbi plovila s strani upravljavca plovila ne pridobi ustreznih dokazil, ki potrjujejo, da zadevno plovilo opravlja gospodarsko dejavnost na odprtem morju, od opravljenih transakcij iz točk a), c) in d) 53. člena ZDDV-1 obračuna DDV.

²⁴ Pojem »odprto morje« se za namene izvajanja DDV zakonodaje razume kot statističen in zajemajoč kateri koli del morja zunaj teritorialnih voda kake države, ki je onkraj 12 morskih milj, merjeno od temeljnih črt, določenih v skladu z mednarodnim pomorskim pravom (Konvencija Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu – UNCLOS, podpisana v Montego Bayu 10. decembra 1982).

²⁵ Z upravljavci plovil je mišljena katera koli oseba, ki je zaposlena ali dodeljena lastniku plovila, njegov zastopnik ali podjetje, ki je zadolženo za prevzem odgovornosti za varnost in vzdrževanje plovila.

Trošarinska skladišča (86. člen)

Za mineralna olja je davčno skladišče prostor, opredeljen kot trošarinsko skladišče v skladu z zakonom, ki ureja trošarino.

Besedilo drugega odstavka 86. člena je bilo spremenjeno zaradi prenehanja starega in začetka veljavnosti novega Zakona o trošarinah in gre zgolj za redakcijsko spremembo.

Običajne oblike ravnanja z blagom (96. člen)

Posebna ureditev za davčna skladišča je bila umeščena v ZDDV-1 s spremembo leta 2006 (Ur. list RS, št. 117/06) oziroma na podlagi Obvestila o potrditvi iz 148. člena ZDDV-1 (Ur. list RS 52/07).

Glede na to, da je pri mineralnih oljih pogoj za skladiščenje mineralnih olj v davčnem skladišču to, da mora biti isto skladišče opredeljeno tudi kot trošarinsko skladišče, je bila ob umeščanju določb o davčnih skladiščih v pravilnik, dana enaka določba kot velja za trošarinska skladišča, in sicer, da je lahko uskladiščeno blago predmet običajnih oblik ravnanja, da se ohrani, izboljša njegov videz ali tržna kakovost ali da se ga pripravi za distribucijo ali nadaljnjo prodajo. Oblike ravnanja pa ne smejo privedi do drugačne osemestne oznake KN, razen v primeru mineralnih olj, ko oblike ravnanja ne smejo privedi do drugačne štirimestne oznake KN, če je tako dovoljeno po trošarinskih predpisih.

Ker je bilo izhodišče zapisano tudi v ZDDV-1, dejstvo (tretji odstavek 59. člena ZDDV-1), da se za ustanovitev in delovanje davčnega skladišča smiselno uporabljajo določbe carinskih predpisov, ki opredeljujejo carinska skladišča, je bila v pravilnik umeščena tudi določba, da je uskladiščeno blago lahko predmet oblik ravnanja, ki so naštetje v Prilogi 72 Uredbe Komisije (ES) št. 2454/93.

V času umeščanja določb o davčnih skladiščih v zakon in njegov podzakonski akt navedena Priloga 72 ni vsebovala nobenih omejitev glede mešanja mineralnih olj. Kasnejša omejitev glede mešanja plinskega olja z biodizlom, usmerjena predvsem na poslovanje carinskih skladišč in izvajanje postopka z ekonomskim učinkom v tem skladišču, je omejila možnost poslovanja tudi v davčnem skladišču, kar pa ni bil namen zakonodajalca ob ustanovitvi davčnih skladišč. V skladu s tretjim odstavkom 96. člena pravilnika, ki se sklicuje na Prilogo 72 Uredbe Komisije (ES) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 (po novi carinski zakonodaji Priloga 71-03 iz priloge k Delegirani uredbi Komisije o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 952/2013), se mešanje biodizla s plinskim ali kurilnim oljem lahko prepozna kot običajna oblika ravnanja, če tako dobljena mešanica vsebuje manj kot 0,5 vol. % plinskega ali kurilnega olja (14.b točka Priloge 72).

S črtanjem tretjega odstavka 96. člena pravilnika tako ni več omejitev pri mešanju plinskega ali kurilnega olja z biodizlom, kar pomeni, da se lahko v davčnem skladišču pripravljajo mešanice, ki presegajo 0,5 vol. % plinskega ali kurilnega olja.

Zaračunavanje, plačevanje in zavarovanje plačila DDV pri uvozu, kadar se DDV plačuje, kot da bi bil uvozna dajatev (157. člen)

Glede zamudnih obresti je po novem izrecno opredeljeno, da se le-te zaračunajo v skladu s carinskimi predpisi. To pomeni, da se zamudne obresti obračunavajo v skladu s 114. členom carinskega zakonika Unije.

Če carinski organ v skladu s carinskimi predpisi zahteva predložitev zavarovanja za plačilo nastalega dolga ali bi ga lahko zahteval, če ne bi bila za zadevno blago predpisana carinska

stopnja »prosto«, mora predloženi instrument zavarovanja zavarovati tudi plačilo DDV. Navedena obveznost zavarovanja nastalega dolga ni novost. Novost predstavlja drugi stavek petega odstavka, ki določa, da kadar carinski organ v skladu s carinskimi predpisi zahteva predložitev zavarovanja za carinski dolg, ki lahko nastane (t.i. morebitni carinski dolg), lahko carinski organ zahteva predložitev instrumenta zavarovanja tudi za zavarovanje plačila DDV. Navedeno pomeni, da zavarovanje DDV v primeru morebitnega dolga po novem ni vedno obvezno. V praksi se tako praviloma za carinske postopke carinskega skladiščenja ali aktivnega oplemenitenja ter za začasno hrambo ne bo zahtevala predložitev zavarovanja za znesek DDV. Podrobnosti glede zavarovanja v posameznih primerih bodo urejene v navodilu o zavarovanju carinskega dolga.

Izjava za izbiro obdavčitve dobave/najema nepremičnine z DDV

Priloga XVII (obrazec DDV-Iz) se nadomesti z novo Prilogo XVII (obrazec DDV-Iz), ki je priloga pravilnika in njegov sestavni del. V navodilu za izpolnjevanje izjave se je uskladilo besedilo z določbami 78. člena pravilnika.

Ostale spremembe pravilnika (členi 82, 83, 87, 88, 93, 117 ter 120) so redakcijske narave in so potrebne zaradi uskladitve z zakonodajo, na katero se nanašajo.

15.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 45/16)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 45 je bil dne 27. 6. 2016 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik).

Pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi, tj. 28. 6. 2016.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe pravilnika, ki se nanašajo na nižjo stopnjo DDV in ostale spremembe pravilnika, medtem ko so spremembe pravilnika v zvezi z izkazovanjem in plačevanjem DDV od uvoza prek obračuna DDV pojasnjene v Navodilu o formalnostih, vezanih na plačevanje DDV od uvoza.

Nižja stopnja DDV (50., 52. in 55. člen)

Merilnik maksimalnega izdihanega pretoka zraka (PEF) za spremljanje stanja pljučnih bolezni
Preimenovanje »merilnik pretoka zraka« v »merilnik maksimalnega izdihanega pretoka zraka (PEF) za spremljanje stanja pljučnih bolezni« dosledneje sledi namenu te določbe, tj. uvrstitvi merilnikov pretoka zraka, ki so namenjeni spremljanju stanja astme oz. drugih bolezni dihal, ki se lahko uporabljajo v domači uporabi.

Tako se nižja stopnja DDV uporabi za merilnik maksimalnega izdihanega pretoka zraka (PEF) za spremljanje stanja pljučnih bolezni (tarifna oznaka: 9018 90 84). Gre za spremembo redakcijske narave.

Sistem za infuzijo in transfuzijo

V skladu s spremembo 10. točke 50. člena pravilnika se nižja stopnja DDV ne uporablja za sisteme za infuzijo in transfuzijo (tarifna oznaka 9018 90 50).

Očala za korekcijo vida in leče

Nižja stopnja DDV se uporabi za očala za korekcijo vida (tarifne oznake: 9004 10 10, 9004 10 91, 9004 90 10, 9004 90 90 in 9004 10 99).

V 13. točko prvega odstavka 50. člena pravilnika se uvrščajo očala za korekcijo vida, vključno s sončnimi očali s plastičnimi stekli pod tarifno oznako 9004 10 91 (ki morajo biti prav tako namenjena korekciji vida). V to točko pa se dodatno vključijo tudi sončna očala s stekli ali lečami iz drugih materialov, namenjena za korekcijo vida, razen plastike pod tarifno oznako 9004 10 99.

Leče

Nadomestitev izraza »leča« z izrazom »leče za očala« je redakcijske narave in sledi poimenovanju v kombinirani nomenklaturi, saj se v obstoječo tarifno oznako v tej zvezi (9001 40 in 9001 50) uvrščajo leče za očala in ne vse leče. Ob izpolnjevanju določenih pogojev se nižja stopnja DDV uporabi za »leče za očala«, ki se uvrščajo v tarifni oznaki: 9001 40 in 9001 50.

Stekla in Fresnelova prizma in dodatek za prizmo

Sprememba te točke 50. člena je redakcijske narave. Nadomestitev izraza »stekla« z izrazom »leče« sledi poimenovanju v kombinirani nomenklaturi, saj se v tarifno oznako 9002 90 00 uvrščajo leče. Nadalje se v zvezi z izrazom »leče« črta oznake 9004 90 10, saj se pod to tarifno oznako uvrščajo očala (in je ta tarifna oznaka že vključena med očala za korekcijo vida). Izraz »leče« in »Fresnelova prizma in dodatek za prizmo« pa se združi v eno skupino. Tako se nižja stopnja DDV uporabi za »Fresnelove prizme in dodatki za prizme« (tarifna oznaka: 9002 90 00).

Glasbena dela

Izraz »glasbena dela« se nadomesti z besedilom »glasbena dela, tiskana ali v rokopisu«, torej se nižja stopnja DDV uporabi za »glasbena dela, tiskana ali v rokopisu« (tarifna oznaka: 4904 00 00). Sprememba sledi doslednejšemu poimenovanju, kot izhaja iz kombinirane nomenklature ter lažjega ločevanja glasbenih del na drugih nosilcih (razen tistih, ki se uvrščajo pod 49. poglavje carinske nomenklature) in niso obdavčena po tej določbi (kot so npr. glasbena dela na nosilcih, kot so avdio zgoščenke CD-ji ipd). Gre za spremembo redakcijske narave.

Ptičja valilna jajca

Nižja stopnja DDV se uporabi za oplojena jajca za valitev kokoši vrste Gallus domesticus (tarifna oznaka: 0407 11 00), perutnine (tarifni oznaki: 0407 19 11, 0407 19 19) ali drugih ptic (tarifna oznaka: 0404 19 90), razen jajc za valitev okrasnih ptic.

Izraz »ptičja valilna jajca« se nadomesti z besedilom »oplojena jajca za valitev kokoši vrste Gallus domesticus, perutnine ali drugih ptic, razen jajc za valitev okrasnih ptic«. Sprememba je redakcijske narave in določa, da so v to določbo uvrščena vsa oplojena jajca za valitev, razen jajc za valitev okrasnih ptic (saj se le-ta ne uporabljajo za humano ali animalno prehrano, npr. papige, pavi, labodi, kanarčki).

Izjave po 45. členu ZDDV-1 (78. člen)

Na podlagi spremenjene določbe 78. člena pravilnika mora biti izjava oddana do zadnjega delovnega dne meseca, ki sledi mesecu, v katerem je nastal obdavčljivi dogodek. Oba davčna zavezanca izjavo (vsak svojo) predložita v elektronski obliki prek sistema eDavki na obrazcu DDV-lz, ki poleg vsebine izjave vsebuje tudi navodila za izpolnjevanje. Obrazec DDV-lz in navodila za izpolnjevanje so v Prilogi XVII tega pravilnika.

Sprememba določbe pomeni poenostavitev izpolnjevanja davčnih obveznosti za davčne zavezanca, ki se odločijo za obdavčitev transakcij v zvezi z nepremičninami, ki je kot možnost predvidena v 45. členu ZDDV-1.

Spremenjena določba 78. člena pravilnika glede roka za predložitev izjave se uporablja za dobavo blaga ali storitev, za katere obdavčljivi dogodek nastane po 30. juniju 2016.

Evidence pri vodenju davčnih skladišč (četrti odstavek 95. člena)

S črtanjem besede »lahko« v četrtem odstavku 95. člena se nedvoumno določa, da mora podatke v primerih, ko imetnik davčnega skladišča ni tudi oseba, ki razpolaga z blagom, voditi uporabnik (lastnik) blaga, imetnik dovoljenja pa mora zagotoviti podatke o teh osebah ter podatke o vnosu in iznosu blaga iz davčnega skladišča.

Identifikacija za namene DDV (šesti odstavek 130. člena)

Rok za izdajo identifikacijske številke za DDV po uradni dolžnosti davčnemu zavezancu iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1, katerega katastrski dohodek (KD) kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto preseže 7500 evrov, se podaljšuje, in sicer iz 31. marca na 31. maj tekočega leta.

Davčni zavezanec bo moral začeti obračunavati DDV in izpolnjevati druge obveznosti, ki izhajajo iz ZDDV-1 za davčne zavezanca, identificirane za namene DDV, z datumom, ki bo naveden v odločbi o dodelitvi identifikacijske številke za DDV. Ti davčni zavezanci pa lahko kadarkoli podajo vlogo za dodelitev identifikacijske številke za DDV, in sicer takoj, ko razpolagajo s podatki, ki so relevantni za odmero KD, in se jim identifikacijska številka za DDV dodeli na vlogo, pri čemer se upošteva datum, ki ga davčni zavezanec navede na vlogi.

Identifikacija davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji (nov sedmi odstavek 131. člena)

Če bo davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, na ozemlju Slovenije opravil le oproščene dobave blaga oziroma storitev s pravico do odbitka DDV, se mu ne bo treba identificirati za namene DDV, če odbitka DDV ne bo uveljavljal oziroma bo odbitek DDV uveljavljal na način vračila DDV ob izpolnjevanju pogojev iz 74. oziroma 74. i člena ZDDV-1.

Če davčni zavezanec opravlja oproščene dobave, ki sicer dajejo pravico do odbitka DDV (npr. dobave, oproščene v skladu s 57. členom ZDDV-1), ki niso izrecno navedene v 74. in 74. i členu ZDDV-1, lahko pravico do odbitka DDV uveljavlja le prek obračuna DDV. V tem primeru se bo moral torej davčni zavezanec, če bo želel uveljaviti pravico do odbitka DDV, identificirati za namene DDV (le tako bo lahko uveljavil pravico do odbitka DDV, in sicer prek obračuna DDV).

Podatki na računu, ki ga izda davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV (141. člen)

Naslov in besedilo v prvem odstavku 141. člena se spreminjata, da je nedvoumno razvidno, da ta člen velja za vse davčne zavezanca, ki niso identificirani za namene DDV. Poleg davčnega zavezanca iz prvega odstavka 94. člena ZDDV-1, ki v obdobju 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel promet v znesku 50.000 evrov in davčnega zavezanca iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1, je to tudi davčni zavezanec, ki na ozemlju Slovenije opravlja le oproščene dobave blaga in storitev, od katerih se DDV ne sme odbiti in se mu skladno s c) točko drugega odstavka 78. člena ZDDV-1 ni treba identificirati za namene DDV. To pomeni, da so vključeni tudi davčni zavezanci, ki opravljajo dobave npr. iz 42. člena ZDDV-1, katerih promet sicer presega znesek 50.000 evrov, se pa ne všteva v znesek obdavčljivega prometa po sedmem odstavku 94. člena ZDDV-1 in davčni zavezanci, ki sicer opravljajo oproščene transakcije iz npr. 4. točke 44. člena ZDDV-1, tudi če njihov obdavčljiv promet preseže 50.000 evrov.

Izdaja dovoljenja za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila (164. člen)

Davčni zavezanec, kateremu dovoljenje za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila ni bilo podaljšano po uradni dolžnosti zaradi nepredložitve obračuna pavšalnega nadomestila in ki davčnemu organu predloži vlogo za izdajo dovoljenja, mora v skladu z dopolnitvijo 164. člena pravilnika (nov četrti odstavek) za ponovno pridobitev dovoljenja predložiti obračune pavšalnega nadomestila za vsa predhodna leta, ki jih ni predložil v roku za predložitev.

S spremenjeno določbo se poenoti ravnanje davčnega organa v primerih, ko odloča o istovrstnih zadevah, pri čemer enkrat podeljuje pravico do pavšalnega nadomestila z izdajo dovoljenja davčnega organa za določeno leto po uradni dolžnosti, drugič pa na podlagi vloge upravičenca za pridobitev dovoljenja.

Z dopolnitvijo četrtega in petega odstavka je jasneje določeno, da davčni zavezanci davčni organ obvestijo o spremembah predstavnika ali seznama blaga oziroma storitev, oziroma da ne želijo več uveljavljati pavšalnega nadomestila prek obrazca DDV-PN.

Izdaja računa v primeru uveljavljanja pravice do pavšalnega nadomestila (prvi stavek sedmega odstavka 166. člena)

Prvi odstavek 81. člena ZDDV-1 določa, da mora vsak davčni zavezanec zagotoviti, da sam, prejemnik ali tretja oseba v njegovem imenu in za njegov račun izda račun za njegovo opravljeno dobavo. Zakonsko določbo je treba upoštevati tudi v primeru izdaje računa za dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov, ki so rezultat osnovne kmetijske dejavnosti, pri kateri se dohodek ugotavlja na podlagi KD. Račun mora torej zagotoviti dobavitelj, imetnik dovoljenja za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila, ki ob dobavi blaga/storitev kupcu, davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV, zahteva pavšalno nadomestilo.

Nadalje ZDDV-1 v tretjem odstavku 81. člena določa, da račun lahko izda kupec blaga ali naročnik storitev za njemu opravljeno dobavo blaga ali storitev (samofakturiranje) ob izpolnjevanju določenih pogojev. Kupec blaga ali naročnik storitev mora na računu navesti, da ga izdaja v imenu in za račun davčnega zavezanca, ki mu je dobavil blago ali opravil storitev.

S spremembo navedene določbe pravilnika se nedvoumno določa, da račun s podatki po 166. členu pravilnika za DDV namene lahko izda dobavitelj ali kupec (ne pa samo kupec) in dopolnjuje, da račun lahko izda tudi tretja oseba v njegovem imenu in za njegov račun ter tako sledi določbam v ZDDV-1. V obeh primerih je treba na računu navesti še podatke, določene v sedmem odstavku 166. člena pravilnika.

Obrazec DDV-O (Priloga VIII)

Spreminja se opis polja 26, kamor se vpisuje obračunani DDV od uvoza blaga, ki se skladno s šestim in sedmim odstavkom 77. člena ZDDV-1 plačuje preko obračuna DDV.

Obrazca RP-O in PD-O (Prilogi X in XI)

Spremembe besedila se nanašajo na organizacijske spremembe davčnega organa in nove internetne povezave. Ob tem je v navodilih za izpolnjevanje obrazca PD-O dodatno vključeno, da se za davčne zavezance, ki uporabljajo posebno ureditev za opravljanje storitev mednarodnega občasnega prevoza potnikov, ne uporablja mehanizem obrnjene davčne obveznosti iz 76. a člena ZDDV-1. Ti davčni zavezanci so na [seznamu davčnih zavezancev](#) na navedeni spletni strani Finančne uprave RS označeni s črko O.

Seznam pridelkov in storitev, za katere je mogoče uveljaviti pavšalno nadomestilo (Priloga XII)

Sprememba priloge je redakcijske narave in je povezana s spremembami kombinirane nomenklature, vezanimi na uvrstitev oljnih semen (soje), hmelja in oljk ter nadalje s spremembo tretje alineje šestega odstavka 55. člena pravilnika, kot je uveljavljena s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 85/14).

Storitve pri vzdrževanju gozdnih cest in vlak se uvrščajo pod šifro SKD: A/02. 40 (Storitve za gozdarstvo), zato njihova posebna (dodatna) navedba tudi v besedilu k razdelku »Skupina 10 – storitve za gozdarstvo«, točke »II. Kmetijske storitve in storitve za gozdarstvo«, ni potrebna.

Vloga za pridobitev/spremembo/prenos/prenehanje dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila in obračun pavšalnega nadomestila (Priloga XIII in XIV)

Na vlogi za pridobitev/spremembo/prenos/prenehanje dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila (Priloga XIII) in na obračunu pavšalnega nadomestila (Priloga XIV) so dodani ime in priimek ter telefonska številka kontaktne osebe.

Ostale spremembe pravilnika (členi 19, 47 in 86) so redakcijske narave in so potrebne zaradi uskladitve z zakonodajo, na katero se nanašajo.

16.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 39/16)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 39 je bil dne 3. 6. 2016 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik).

Pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi, tj. 4. 6. 2016.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost:

Z vidika administrativne poenostavitve v zvezi z delovanjem nepridobitnih organizacij, vključno nevladnih organizacij oziroma društev, se z novim šestim, sedmim in osmim odstavkom 143. člena pravilnika določa izjema od obveznosti izdaje računov v skladu z drugim odstavkom 81. člena ZDDV-1, in sicer:

Šesti odstavek 143. člena pravilnika

Točka a) novega šestega odstavka 143. člena pravilnika

Po točki a) novega šestega odstavka 143. člena pravilnika je določena izjema od obveznosti izdajanja računov za dobave blaga in storitev osebam, ki niso davčni zavezanci (fizičnim osebam – končnim potrošnikom, ki ne opravljajo dejavnosti), če vrednost obdavčljivih (obdavčenih in oproščenih) dobav v tekočem koledarskem letu ne preseže oziroma ni verjetno, da bo preseгла znesek 5.000 evrov, pod pogojem, da tako dobavo opravijo:

- nepridobitne organizacije iz 11. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 ali
- drugi davčni zavezanci (osebe, ki niso osebe javnega prava, na primer društva), ob pogoju, da kumulativno izpolnjujejo pogoje:
 - a) njihov cilj ni doseganje dobička, če pa dobiček vseeno dosežejo, ga ne smejo razdeliti, temveč ga morajo nameniti za nadaljnje opravljanje ali izboljšanje storitev;
 - b) jih upravljajo in vodijo večinoma prostovoljci, ki sami ali preko drugih oseb niso posredno ali neposredno udeleženi v rezultatih teh dejavnosti;
 - c) zaračunavajo cene, ki jih odobrijo pristojni organi, ali cene, ki niso višje od takšnih odobrenih cen, ali za dobave, za katere ni potrebna odobritev cen, cene, ki so nižje, kot jih za podobne dobave zaračunavajo davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV.

Na podlagi točke a) novega šestega odstavka 143. člena izjema od obveznosti izdajanja računov za vse dobave blaga in storitev velja zgolj za najmanjše davčne zavezance, pri katerih gre tradicionalno povsem ali pretežno za prostovoljne (volonterske) organizacije. Navedeno pa ne pomeni, da je pogoj za izjemo od izdajanja računov, da so dobave blaga ali storitev, ki jih opravijo te nepridobitne organizacije, oproščene skladno z 11. točko prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 ali skladno s 43. členom ZDDV-1, ampak lahko te nepridobitne organizacije opravljajo tudi katere koli druge obdavčene ali oproščene dobave blaga ali storitev, članom ali nečlanom, za katere pa

jim po novi točki a) šestega odstavka ni treba izdati računa v skladu z DDV zakonodajo. Izjema od obveznosti izdajanja računov velja tako v primeru občasnih dogodkov, kot tudi v primeru kontinuiranih dobav (večkrat na leto) ali po vnaprej določenem programu (npr. vsak mesec, nekaj dni v mesecu, vsak določen dan/dneve v tednu ali pogosto v času sezone ipd.).

Do izjeme od obveznosti izdaje računa so tako po točki a) novega šestega odstavka upravičene nepridobitne organizacije iz 11. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1. To so tiste nepridobitne organizacije (osebe javnega prava), ki so ustanovljene s cilji politične, sindikalne, verske, rodoljubne, filozofske, humanitarne ali državljske narave. V teh primerih so to nepridobitne organizacije, ki opravljajo:

- dejavnost sindikatov pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: S/94.2;
- dejavnost verskih organizacij pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: S/94.91;
- dejavnost političnih organizacij pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: S/94.92;
- dejavnost drugih članskih organizacij pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: S/94.99.

Poleg nepridobitnih organizacij (oseb javnega prava), pa bodo do izjeme od obveznosti izdajanja računov po točki a) novega šestega odstavka upravičene tudi osebe zasebnega prava (npr. društva), ki izpolnjujejo pogoje za izjemo od obveznosti izdajanja računov in bodo opravljale:

- a) dobave svojim članom kot povračilo za članarino ali
- b) dobave v primerih, ko se ne pobira članarina (npr. v primeru občasnih ali rednih aktivnosti upokojenskih društev, planinskih društev, prodaja koledarjev gasilskih društev, ipd.).

To pomeni, da so s to določbo zajete situacije, ko npr. društvo za upokoјence organizira izlet, ki se v celoti financira iz zneska članarine, kot tudi primeri, ko izlet v celoti financira član društva sam ali pa oseba, ki sicer ni član društva, se pa udeleži izleta, ki ga organizira društvo (npr. izleta se udeleži upokoјenka, ki je članica društva za upokoјence in njena upokoјena prijateljica, ki ni članica tega društva ali njen družinski član (vnuk, otrok), ki ni niti upokoјenec niti član tega društva). Zajete pa so tudi situacije, ko se izlet do določene višine krije iz članarine, razliko do polne cene pa plača član društva sam. Vključene so tudi situacije, ko npr. planinsko društvo organizira pohode za manjše število pohodnikov vsako prvo nedeljo v mesecu po vnaprej določenem programu; društvo odvisnikov, ki organizira petkrat letno skupno druženje za svoje člane; vaško kulturno društvo, ki enkrat na mesec pripravi amatersko gledališko ali glasbeno predstavo; društvo proti mučenju živali, ki organizira licitacijo izdelkov ali doniranih predmetov za zbiranje sredstev za brezdomne živali, pri katerih gre za redno dejavnost društva, čeprav ni vnaprej terminsko določena, ipd.

Točka b) novega šestega odstavka 143. člena pravilnika

Nepridobitne organizacije oziroma društva, ki bodo s svojimi dobavami blaga in storitev preseгла prag 5.000 evrov obdavčljivih dobav, pa bodo lahko pod določenimi pogoji upravičena do izjeme od obveznosti izdajanja računov za določene dobave na podlagi točke b) novega šestega odstavka 143. člena pravilnika. Po tej točki je izjema od obveznosti izdajanja računov dodatno predvidena za dobave blaga in storitev v zvezi z dogodki za zbiranje denarnih sredstev, pod pogojem, da tako dobavo:

- opravijo osebe:
 - a) katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. ali 13. točko prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 (bolnišnice, socialno varstveni zavodi, vključno z domovi za starejše, vrtci, šole, nepridobitne organizacije iz točke a), nepridobitne organizacije v zvezi s storitvami, povezanimi s športom in kulturne organizacije v zvezi s kulturnimi storitvami),
 - b) ki izpolnjujejo pogoje iz 43. člena ZDDV-1 (te osebe morajo za oprostitev plačila DDV davčnemu organu predhodno predložiti prigrasitev po 43. členu ZDDV-1),

- dogodek organizirajo priložnostno ter izključno v svojo lastno korist in

- ni verjetno, da taka oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence.

Navedeno pomeni, da izjema od obveznosti izdaje računov velja npr. za dobave blaga na šolskih bazarjih in dobave, ki jih prostovoljno gasilsko društvo opravi na gasilski veselici (npr. vstopnice in druge dobave), če z njimi zbirajo sredstva za svoje delovanje (npr. organizirajo srečelov, pri katerem za kupljeno »srečko« prejmeš določene izdelke, ki so jih društvu donirala podjetja ali posamezniki zbran denar iz naslova prodanih srečk pa je namenjen društvu). Niso pa zajete dobave blaga in storitev, ki jih gostinec opravi na gasilskih veselicah v svojem imenu.

Vrednost opravljenih dobav v teh primerih ni omejena, kot tudi ni predpisanih dodatnih evidenc o opravljenih dobavah v zvezi s takšnimi dogodki za zbiranje denarnih sredstev (velja le za osebe, ki opravljajo določene dejavnosti, ki so oproščene; dogodke za zbiranje denarnih sredstev te organizacije organizirajo priložnostno ter izključno v svojo lastno korist; ni verjetno, da taka oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence).

Sedmi odstavek 143. člena pravilnika

Osebe iz a) točke novega šestega odstavka 143. člena pravilnika, ki z obdavčljivimi (obdavčenimi in oproščenimi) dobavami v tekočem koledarskem letu presežejo znesek 5.000 evrov (torej več ne izpolnjujejo pogojev za izjemo od obveznosti izdajanja računov po a) točki šestega odstavka), lahko uveljavljajo izjemo od obveznosti izdajanja računov le za dobave blaga in storitev v skladu z b) točko šestega odstavka 143. člena pravilnika.

Osmi odstavek 143. člena pravilnika

Z novim osmim odstavkom 143. člena je določeno, da mora davčni zavezanec za dobave, za katere velja izjema od obveznosti izdajanja računov, zagotoviti podatke v svojem knjigovodstvu. Pojasnujemo, da je izjema od obveznosti izdajanja računov predvidena le za namene DDV, ne pa tudi za druge namene. V kolikor je obveznost izdaje računa predpisana na podlagi druge zakonodaje, pa je treba izdati račun. Navedeno pa pomeni, da za dobave, za katere je po DDV zakonodaji določena izjema od obveznosti izdajanja računov, ni določena obveznost davčnega potrjevanja računov po zakonu, ki ureja davčno potrjevanje računov.

17.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS št. 90/15)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 90 je bil dne 27. 11. 2015 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-11).

Zakon začne veljati 1. januarja 2016.

Z novelo zakona se opredeljuje že uveljavljena višina stopenj DDV v ZDDV-1, ki sistemsko ureja obveznost obračunavanja in plačevanja DDV, na raven, ki se uporablja že od julija 2013. DDV se obračunava in plačuje po splošni stopnji 22 % in nižji stopnji 9,5 %.

V skladu z novelo zakona se DDV pri uvozu blaga ne bo več plačeval kot bi bil uvozna dajatev, če bodo izpolnjeni določeni pogoji. DDV od uvoza blaga se bo izkazal v obračunu in plačal v roku iz prvega odstavka 77. člena ZDDV-1, kadar bo prejemnik blaga iz polja 8 deklaracije s sedežem v Sloveniji zagotovil vsaj naslednje informacije:

- svojo identifikacijsko številko za DDV, ki jo izda davčni organ v Sloveniji;
- davčno osnovo, kot je določena v 38. členu tega zakona;
- stopnjo DDV;
- znesek DDV.

Prejemnik blaga iz polja 8 deklaracije, ki nima sedeža v Sloveniji, pa izkaže obračunani DDV od uvoza blaga v obračunu DDV, če je:

- identificiran za namene DDV v Sloveniji in
- imenuje davčnega zastopnika, identificiranega za namene DDV v Sloveniji, ki je solidarno odgovoren za plačilo DDV od uvoznega blaga.

18.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 95/14)

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 95 je bil dne 29. 12. 2014 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik).

Pravilnik je začel veljati 30. 12. 2014, uporablja pa se od 1. januarja 2015 dalje.

Določba glede prijave posebne ureditve za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža znotraj Unije (171. člen) in določba novega 174. a člena pravilnika, ki ureja prijavo uporabe posebne ureditve za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci s sedežem znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje, se uporabljajo od dneva uveljavitve tega pravilnika. Od dneva uveljavitve tega pravilnika se uporablja tudi določba glede uporabe Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1223/2014 z dne 14. novembra 2014 (tretji odstavek 96. člena).

Določba novega 181. a člena pravilnika, ki za davčnega zavezanca, ki uporablja posebno ureditev za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov, določa način ugotavljanja davčne obveznosti in izkazovanja le-te v davčnem obračunu, se prvič uporabi za obdobje od 1. aprila 2015, spremenjena [Priloga VII \(obrazec DDV-P3\)](#) pa se uporablja od 1. marca 2015.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe pravilnika:

Uporaba nižje stopnje za preparate za zaslajevanje in dietetično sol (29. točka prvega odstavka 48. člena pravilnika)

V zvezi s sklicevanjem na tarifne oznake kombinirane nomenklature v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1101/2014 z dne 16. oktobra 2014 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L št. 312 z dne 31. 10. 2014, str. 1) se spreminja tarifna oznaka KN 38 24 90 97. Namesto uvrstitve blaga v navedeno tarifno oznako se bo blago lahko uvrščalo v tri nove tarifne oznake KN 3824 90 92, 3824 9093, 3824 90 96.

Zaradi navedenega se spreminja določba 29. točke prvega odstavka 48. člena pravilnika, in sicer, da se ob izpolnjevanju določenih pogojev nižja stopnja DDV uporabi za preparate za zaslajevanje (tarifni oznaki: 3824 90 92 in 3824 90 93) in dietetično sol pod tarifno oznako 3824 90 96.

Razmejitev enostanovanjskih in večstanovanjskih stavb ter opredelitev uporabne površine (četrti odstavek 54. člena pravilnika)

Za ugotavljanje pogojev iz tretjega odstavka 54. člena, ki opredeljuje, kdaj se šteje, da je stanovanje del socialne politike (če v večstanovanjski stavbi ne presega 120 m² ali v enostanovanjski stavbi ne presega 250 m² uporabne površine, pri čemer je uporabna površina seštevek površine bivalnih prostorov) se za natančnejšo razmejitev enostanovanjskih in večstanovanjskih stavb upošteva klasifikacija vrst objektov (CC-SI), ki je uvedena na podlagi

predpisov o graditvi objektov, za natančnejšo opredelitev uporabne površine pa podrobnejši način določanja in evidentiranja površine stavbe ter površine dela stavbe v katastru stavb, kot je uveden na podlagi predpisov o evidentiranju nepremičnin.

V skladu z veljavno ureditvijo, ki ureja evidentiranje nepremičnin, podrobnejši način določanja in evidentiranja površine stavbe in površine dela stavbe, določi minister, pristojen za evidentiranje nepremičnin. Na podlagi navedenega pooblastila in 2. člena Pravilnika o vpisih v kataster stavb (Uradni list RS, št. 73/12) Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju GURS) objavlja na svojih spletnih straneh tudi metodološka navodila.

Navedena sprememba določbe 54. člena pravilnika ne predstavlja vsebinske spremembe, saj trenutno veljavna navodila GURS način določitve uporabne površine določajo na enak način kot predhodno veljavna.

Pristojnost obravnave zahtevkov za vračilo DDV davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v Republiki Sloveniji (črtanje 114. člena pravilnika)

[Zakon o finančni upravi – ZFU](#) določa, da krajevno pristojnost, območje in sedež Generalnega finančnega urada in finančnih uradov ter razmejitve nalog med njimi določa vlada z uredbo. V skladu z [Uredbo o določitvi finančnih uradov Finančne uprave Republike Slovenije](#) je za obravnavo teh zahtevkov po 1. 1. 2015 pristojen Finančni urad Ljubljana (prej Davčni urad Ljubljana).

Črtanje 114. člena pravilnika ne predstavlja vsebinskih sprememb.

Pristojnost odločanja o vlogi za pridobitev pravice do uveljavljanja pavšalnega nadomestila (črtanje tretjega odstavka 163. člena pravilnika)

Določba tretjega odstavka 163. člena pravilnika se črta, saj v skladu s spremembo uredbe Finančni urad Ptuj od 1. 1. 2015 dalje za območje celotne Republike Slovenije opravlja naloge v zvezi z vlogami za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila ter naloge v zvezi z obračuni pavšalnega nadomestila.

Prijava posebne ureditve za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža znotraj Unije, posebni obračun DDV in plačilo DDV (171., 172. in 173. člen ter črtanje 174. člena pravilnika)

Spremenjeni 171. člen pravilnika na novo opredeljuje, katere podatke mora davčni zavezanec, ki nima sedeža znotraj Unije, in bi želel uporabljati navedeno posebno ureditev, navesti davčnemu organu v prijavi za identifikacijo. Davčni zavezanec mora prijavo predložiti v elektronski obliki, ki je dostopna v sistemu [eDavki](#). Na prijavi mora davčni zavezanec vložiti tudi izjavo o začetku opravljanja obdavčljive dejavnosti znotraj Unije in o tem, da se mu ni treba identificirati za namene DDV znotraj Unije.

Davčni organ na podlagi prejete prijave vključi davčnega zavezanca v posebno ureditev z dodelitvijo identifikacijske številke in določi datum začetka uporabe posebne ureditve.

Določba glede prijave posebne ureditve se uporablja od dneva uveljavitve tega pravilnika.

Besedilo 172. člena določa način predložitve posebnega obračuna DDV, in sicer davčni zavezanec predloži posebni obračun DDV v elektronski obliki, ki je dostopna v sistemu [eDavki](#).

Glede zneskov v drugih valutah se določba do sedaj veljavnega 174. člena pravilnika prenaša v drugi odstavek 172. člena pravilnika. Tako se v primeru, da je bil račun za opravljeno storitev izstavljen v drugi valuti, pri izpolnjevanju posebnega obračuna DDV za preračun vrednosti v evre

uporabi menjalni tečaj Evropske centralne banke, ki je objavljen na zadnji dan obračunskega obdobja, ali, če na ta dan ni objave, prvi naslednji objavljeni tečaj.

Davčni zavezanec plača DDV v evrih na bančni račun, razviden v sistemu [eDavki](#).

Prijava posebne ureditev za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci s sedežem znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje, posebni obračun DDV in plačilo DDV (nova 174. a in 174. b člena pravilnika)

Nov 174. a člen opredeljuje, katere podatke mora davčni zavezanec s sedežem znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje, ki bi želel uporabljati navedeno posebno ureditev, navesti davčnemu organu v prijavi za identifikacijo. Prijava se predloži v elektronski obliki, ki je dostopna v sistemu [eDavki](#).

Davčni organ na podlagi prejete prijave vključi davčnega zavezanca v posebno ureditev in določi datum začetka uporabe posebne ureditve.

Določba glede prijave posebne ureditve se uporablja od dneva uveljavitve tega pravilnika.

Nov 174. b člen določa, da davčni zavezanec, ki uporablja navedeno posebno ureditev, predloži posebni obračun DDV v elektronski obliki, ki je dostopna v sistemu [eDavki](#).

Če je bil račun za opravljeno storitev izstavljen v drugi valuti, se pri izpolnjevanju posebnega obračuna DDV za preračun vrednosti v evre uporabi menjalni tečaj Evropske centralne banke, ki je objavljen na zadnji dan obračunskega obdobja, ali, če na ta dan ni objave, prvi naslednji objavljeni tečaj.

Davčni zavezanec plača DDV v evrih na bančni račun, razviden v sistemu [eDavki](#).

Posebna ureditev za tuje davčne zavezance, ki občasno opravljajo storitev mednarodnega cestnega prevoza potnikov (nov 181. a člen pravilnika)

Davčni zavezanec, ki bo uporabljal posebno ureditev za opravljanje storitev mednarodnega cestnega prevoza potnikov, bo moral za davčno obdobje (eno leto) sam ugotoviti davčno obveznost in jo izkazati v obračunu DDV, in sicer na obrazcu [DDV-O-OP](#), ki je nova priloga tega pravilnika.

Določba se prvič uporabi za obdobje od 1. aprila 2015 dalje.

Sprememba obrazca DDV-P3

V skladu s spremembo polja 02 v razdelku »I Splošni podatki« bo moral davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, v polje 02 navesti identifikacijsko številko za DDV v državi sedeža, če te številke nima, pa podobno številko, ki mu jo je dodelila država sedeža.

V razdelku »IV Drugi podatki« se doda novo polje 23 – Posebna ureditev – mednarodni občasni cestni prevoz potnikov (dokazila v prilogi), katerega bo označil tuj davčni zavezanec, ki na ozemlju Slovenije opravlja le občasne storitve mednarodnega cestnega prevoza potnikov in bo želel uporabljati posebno ureditev za tovrstne storitve.

Navedene spremembe obrazca DDV-P3 se uporabljajo od 1. marca 2015 dalje.

Ostale spremembe pravilnika so redakcijske narave.

19.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS št. 86/14)

V Uradnem listu RS št. 86/14 z dne 1. 12. 2014 je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost. Zakon je začel veljati 2. 12. 2014, uporabljati pa se je začel od 1. 1. 2015.

Spremenjeni 125. člen zakona, ki ureja prijavo uporabe posebne ureditve za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža znotraj Unije in prvega odstavka 130. b člena ter 130. c člen zakona, ki ureja prijavo posebne ureditve za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci s sedežem znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje, se začneta uporabljati že z dnem uveljavitve tega zakona.

Določbe 137. a do 137. g člena glede posebne ureditve za opravljanje storitev mednarodnega občasnega prevoza potnikov se prvič uporabijo za obdobje od 1. 4. 2015 dalje, pri čemer pa lahko davčni zavezanec zahtevek za pridobitev identifikacijske številke za DDV predloži od 1. 3. 2015 dalje.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe zakona.

Tretja ozemlja v Francoski republiki, ki so del carinskega območja Unije (1. člen)

V drugem odstavku 1. člena zakona so podane temeljne definicije, ki omogočajo določitev ozemelj oziroma območij, za katera veljajo posebna pravila o obdavčevanju blaga in storitev z DDV.

S spremembo tega odstavka se v zvezi z opredelitvijo ozemelj, ki so del carinskega območja Unije, za katera se Direktiva o DDV ne uporablja in kot taka štejejo za »tretje ozemlje«, to je del državnega ozemlja posamezne države članice, ki pa ni njen sestavni del, kot je definiran predpisih EU, spreminja definicija, ki se nanaša na čezmorska ozemlja Francije. Le-ta tako vključuje vse najbolj oddaljene francoske regije, opredeljene v 349. in prvem odstavku 355. člena Pogodbe o delovanju EU (Guadeloupe, Francoska Gvajana, Martinik, Reunion, Saint-Martin in od 1. 1. 2014 dalje tudi Mayotte).

Kraj opravljanja telekomunikacijskih storitev, storitev oddajanja in elektronskih storitev, opravljenih osebam, ki niso davčni zavezanci (30. c, 30. d, 30. e)

Na podlagi spremenjenih določb 30. c in 30. d člena zakona se telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja in elektronske storitve, ki jih davčni zavezanec ne glede na to, kje ima sedež (v Uniji ali zunaj nje), opravi osebam, ki niso davčni zavezanci, obdavčijo v državi, v kateri ima prejemnik storitve sedež, stalno ali običajno prebivališče.

Če davčni zavezanec s sedežem v Uniji opravi te storitve osebi, ki ni davčni zavezanec in ima sedež zunaj Unije, je treba upoštevati tudi pravila o dejanski rabi in uživanju po 30. e členu zakona.

Vračilo DDV davčnim zavezancem s sedežem v drugi državi članici (74. b člen)

Določa se, da morajo vlagatelji za vračilo DDV vlogi za zahtevek za vračilo DDV predložiti tudi račune, če so zneski na računu ali uvoznem dokumentu v višini najmanj 1.000 evrov oziroma pri računih za gorivo najmanj 250 evrov.

Vročanje zahtevkov za dodatne informacije in odločbe (74. e člen)

V skladu z Direktivo sveta 2008/9/ES z dne 12. 2. 2008 poteka poslovanje med davčnim zavezancem in davčnim organom izključno po elektronski poti.

V zvezi z zahtevki za vračilo DDV davčnim zavezancem s sedežem v drugi državi članici se tako določa vročanje zahtevkov za dodatne informacije na elektronski naslov vložnika ali na elektronski naslov pristojnega davčnega organa države članice sedeža. Šteje se, da je zahtevek vročen naslovniku, ko davčni organ od prejemnika prejme potrdilo o prejemu elektronskega sporočila, vendar najkasneje petnajsti dan od dneva, ko je bil odposlan.

Določa se tudi poseben način vročitve odločbe davčnemu zavezancu, in sicer se odločba vroči prek elektronskega portala države, v kateri ima vložnik sedež in se šteje za vročeno petnajsti dan od dneva, ko je bila odposlana v elektronski portal države sedeža. Določen je tudi način vročanja odločb v primeru, če država članica davčnemu zavezancu ne zagotavlja vročanje odločb.

Pritožba na odločbo se lahko vloži v tridesetih dneh od dneva, ko se šteje, da je bila odločba vročena.

Obrazložitev odločbe o vračilu DDV davčnim zavezancem s sedežem v drugi državi članici lahko vsebuje samo kratko obrazložitev zavezančeve vloge, pravno podlago ter ob zavrnitvi oziroma delni zavrnitvi razlog za zavrnitev in oznako razloga za zavrnitev. Vložniki zahtevka za vračilo DDV so tuji davčni zavezanci, ki praviloma ne poznajo jezika države, ki je izdala odločbo. Da lahko vsak davčni zavezanec, ki prejme odločitev davčnega organa in ne pozna jezika države davčnega organa, ki je odločbo izdal, preprosto nedvoumno ugotovi, iz katerega razloga mu je davčni organ zavrnil zahtevo za vračilo davka, so v vseh državah članicah enotno označene oznake razlogov za zavrnitev oziroma delno zavrnitev.

[Zakon o finančni upravi – ZFU](#) določa, da krajevno pristojnost, območje in sedež Generalnega finančnega urada in finančnih uradov ter razmejitve nalog med njimi določa vlada z uredbo. V skladu s to določbo se črta določba, ki pooblašča ministra, pristojnega za finance, da določi urad, pristojen za obravnavanje zahtevkov. V skladu z [Uredbo o določitvi finančnih uradov](#) – uredba je za obravnavo teh zahtevkov pristojen Davčni urad Ljubljana oziroma po 1. 1. 2015 Finančni urad Ljubljana.

Vračilo DDV davčnim zavezancem s sedežem v tretji državi (74. i člen)

Po določbi desetega odstavka 74. i člena ZDDV-1 za davčne zavezance s sedežem v tretji državi od 1. 7. 2012 velja elektronsko vlaganje zahtevkov za vračilo DDV prek sistema eDavki. Navedeni člen zakona se dopolnjuje tako, da omogoča komuniciranje davčnega organa z davčnimi zavezanci s sedežem v tretji državi po elektronski poti. Po elektronski poti se lahko vročajo tudi odločbe, sklepi in drugi dokumenti.

Črta se določba, ki pooblašča ministra, pristojnega za finance, da določi urad, pristojen za obravnavanje zahtevkov. V skladu z uredbo je za obravnavo teh zahtevkov pristojen Davčni urad Ljubljana oziroma po 1. 1. 2015 Finančni urad Ljubljana.

Davčni zastopnik (sprememba drugega odstavka 76. člena)

Določena je izjema v zvezi z obveznim imenovanjem davčnega zastopnika za plačilo DDV. Tako imenovanje davčnega zastopnika ni obvezno za davčnega zavezanca, ki v Sloveniji nima sedeža, ima pa sedež v tretji državi ali na tretjem ozemlju, ko tak davčni zavezanec uporablja posebno ureditev za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža znotraj Unije, ali posebno ureditev za opravljanje storitev mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov.

Objava podatkov o davčnih zavezancih na spletni strani davčnega organa (nov tretji odstavek 79. člena)

Z dodanim tretjim odstavkom 79. člena se ureja objavlanje seznamov zavezancev za DDV skladno z določbami [Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2](#) na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju FURS), v primeru oziroma pod pogojem, da gre za davčnega

zavezanca, ki je identificiran za namene DDV. V skladu s prvim odstavkom 19. člena ZDavP-2 se podatki (osebno ime, prebivališče in vrsto prebivališča ter davčna številka, ime oziroma naziv osebe, ki ni fizična oseba, njen sedež in naslov ter davčna številka, identifikacijska številka za DDV, datum vpisa oziroma izbrisa zavezanosti za DDV) lahko razkrijejo, vendar pa je treba v materialnem predpisu določiti primere, pogoje in način razkritja podatkov. Gre za podatke, ki so potrebni za preverjanje identifikacije za namene DDV in ki jih poslovni subjekti potrebujejo za pravilno izvajanje DDV zakonodaje (preverjanje identifikacije za namene DDV, določitev načina obdavčitve).

Začetek teka obresti v primeru naknadno predloženega obračuna DDV (88.c člen)

Popravlja se tek obresti tako, da se natančneje določa začetek teka obresti, in sicer začnejo teči prvi dan po poteku roka za predložitev obračuna DDV za določeno davčno obdobje, za katerega bi moral biti predložen obračun DDV (npr. davčno obdobje: avgust 2014, rok za predložitev obračuna DDV: 30. september 2014, obresti tečejo od 1. oktobra do dneva predložitve obračuna DDV).

Posebni ureditvi za davčne zavezance, ki opravljajo telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci (122. a do 130. h, 140., 141. člen)

Za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja in elektronske storitve, opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci, sta v zakon vključeni dve ureditvi:

1. posebna ureditev za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža znotraj Unije (uporaba že uveljavljene posebne ureditve se le širi) ter
2. posebna ureditev za telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci s sedežem znotraj Unije, vendar ne v državi članici potrošnje (nova posebna ureditev).

V zvezi z obema ureditvama je treba ločevati med pojmom »država članica identifikacije« in »država članica potrošnje«. Država članica identifikacije je država članica, v kateri je davčni zavezanec registriran za uporabo posebne ureditve ter v kateri predloži obračun DDV in plača DDV, dolgovan v državah članicah potrošnje. Država članica potrošnje je država članica, v kateri davčni zavezanec opravlja telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja ali elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci. Obveznost za plačilo DDV nastane v državi članici potrošnje. Uporaba posebnih ureditev je opcijaska. Več v zvezi s tema dvema ureditvama je dostopno na naslednji povezavi:

http://intranet.fu.sigov.si/medijsko_sredisce/?tx_news_pi1%5Bnews%5D=1331&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=c6a56cf113e679f14b0e4a01546d2310.

Posebna ureditev za tuje davčne zavezance, ki občasno opravljajo storitev mednarodnega cestnega prevoza potnikov (137. a do 137. g, 139., 140. in 141. člen)

Uvaja se posebna ureditev za tuje davčne zavezance, ki občasno opravljajo storitev mednarodnega cestnega prevoza potnikov po ozemlju Slovenije. Uporaba te ureditve ni možna za mednarodni cestni linijski prevoz potnikov. Uporaba te posebne ureditve je opcijaska. Predstavlja poenostavitev postopkov obračunavanja in plačevanja DDV od storitev mednarodnega prevoza potnikov po ozemlju Slovenije, ki jih opravijo prevozniki, davčni zavezanci s sedežem v drugih državah članicah ali tretjih državah s prevoznimi sredstvi, ki niso registrirana v Sloveniji, in ne uveljavljajo odbitka DDV oziroma vračila DDV ter ne opravljajo nobenih drugih transakcij, ki bi bile predmet obdavčitve z DDV v Sloveniji. Uporabljati se bo začela od 1. aprila 2015 dalje.

Določena je izjema od obveznega imenovanja davčnega zastopnika za davčne zavezanke s sedežem v tretji državi ali na tretjem ozemlju, ki bodo uporabljali to posebno ureditev (v povezavi s 76. členom).

Za namen uporabe te ureditve je določeno, da občasni cestni prevoz potnikov pomeni občasni prevoz potnikov v cestnem prometu, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja prevoze v cestnem prometu. Natančno je določeno tudi, da je mednarodni cestni prevoz potnikov tisti, pri katerem je kraj odhoda oziroma prihoda prevoznega sredstva zunaj Slovenije.

Davčni zavezanec, ki izpolnjuje pogoje za uporabo te posebne ureditve in se odloči za uporabo le-te, mora posebno ureditev uporabljati najmanj eno davčno obdobje, torej praviloma koledarsko leto. Določeno je, da se uporaba posebne ureditve in splošne ureditve obračunavanja DDV v istem koledarskem letu izključujeta. To pomeni, da če se davčni zavezanec odloči za uporabo posebne ureditve v določenem koledarskem letu, tekom istega leta ne more preiti iz posebne ureditve na obračunavanje DDV po splošnih pravilih, razen če ne izpolnjuje več pogojev za uporabo posebne ureditve (opravi drugo oz. druge transakcije, ki so predmet DDV v Sloveniji po splošni ureditvi). V primeru prenehanja uporabe posebne ureditve pa je davčno obdobje krajše od koledarskega leta, zato bo v tem primeru davčni zavezanec posebno ureditev uporabljal do dneva prenehanja uporabe te posebne ureditve, znotraj istega koledarskega leta pa posebne ureditve ponovno ne bo mogel več uporabljati (tudi če bo kasneje izpolnjeval pogoje za uporabo te posebne ureditve). V primeru, če bo davčni zavezanec prenehal uporabljati posebno ureditev med koledarskim letom, bo pa v istem koledarskem letu opravljal druge dobave na ozemlju Slovenije, za katere je dolžan obračunati DDV po splošni ureditvi, bo moral uporabljati splošno ureditev do konca istega koledarskega leta in v istem koledarskem letu ponovno ne bo mogel uporabljati posebne ureditve.

Davčni zavezanec, ki se odloči za uporabo te posebne ureditve in izpolnjuje pogoje za njeno uporabo, davčnemu organu predloži zahtevek za izdajo davčne številke, če mu še ni bila dodeljena, in identifikacijske številke za DDV pred začetkom opravljanja storitev občasnega cestnega prevoza potnikov na ozemlju Slovenije. Davčni organ ob prejemu zahtevka davčnemu zavezancu pošlje v elektronski obliki potrdilo o prejemu zahtevka, na podlagi katerega lahko davčni zavezanec opravi prevoz (četudi še ni prejel davčne in/ali identifikacijske številke za DDV). V osmih dneh od prejema popolnega zahtevka pa davčni zavezanec elektronsko prejme obvestilo o dodeljeni identifikacijski številki. Pri opravljanju občasnega prevoza potnikov mora imeti davčni zavezanec v vozilu potrdilo ali kopijo potrdila, da je identificiran za namene DDV ali potrdilo davčnega organa, da je predložil zahtevek za izdajo identifikacijske številke za DDV (dokler mu ni dodeljena identifikacijska številka za DDV). Zahtevek za izdajo davčne številke in identifikacijske številke za DDV bodo davčni zavezanci lahko vložili od 1. marca 2015 dalje.

Davčni organ v določenih primerih izključi davčnega zavezanca iz posebne ureditve z odločbo. Določena je tudi prijava prevozov, in sicer mora davčni zavezanec pred opravljanjem prevoza v Sloveniji o tem obvestiti davčni organ.

Davčni zavezanec, ki uporablja to posebno ureditev, mora davčnemu organu v elektronski obliki predložiti posebni obračun DDV. Obrazec posebnega obračuna DDV bo objavljen v Pravilniku o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost. Davčni zavezanec predloži posebni obračun DDV davčnemu organu za davčno obdobje koledarskega leta, in sicer do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, to je do zadnjega delovnega dne januarja tekočega koledarskega leta za preteklo koledarsko leto, v katerem je nastala obveznost obračuna DDV. Za davčnega zavezanca, ki preneha uporabljati posebno ureditev med letom, se davčno obdobje konča na dan prenehanja uporabe posebne ureditve.

DDV iz naslova opravljanja mednarodnega občasnega cestnega prevoza potnikov je treba plačati najpozneje v roku, v katerem je treba predložiti posebni obračun DDV.

Za davčnega zavezanca je predpisano tudi vodenje evidence o opravljenih storitvah po tej posebni ureditvi.

Podrobnejša navodila za izvajanje te posebne ureditve bodo objavljena pred datumom njene uporabe na spletni strani FURS.

Veljavnost e) točke 76. a člena ZDDV-1 (drugi odstavek 37. člena ZDDV-1C)

V skladu z navedeno spremembo se uporaba obrnjene davčne obveznosti za prenos pravic do emisije toplogrednih plinov, kot je določena z e) točko 76. a člena ZDDV-1, podaljšuje do 31. decembra 2018.

20.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 85/14)

V Uradnem listu RS št. 85/14 z dne 28. 11. 2014 je bil objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju pravilnik). Pravilnik je začel veljati 29. 11. 2014.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe pravilnika:

Stalna poslovna enota (črtan 28. člen)

V skladu s 53. členom Izvedbene uredbe 282/2011 se za namene uporabe člena 192a Direktive 2006/112/ES upošteva le stalna poslovna enota davčnega zavezanca z dovolj stalnimi in ustrezno strukturiranimi človeškimi in tehničnimi viri, da lahko dobavi blago ali storitve, pri katerih sodeluje.

Ker definicijo stalne poslovne enote določa Izvedbena uredba Sveta št. 282/2011, ki se neposredno uporablja, ta definicija v pravilniku ni potrebna. Gre za redakcijsko spremembo.

Obdavčljivi dogodek pri odkupu nezapadlih terjatev (drugi odstavek 30. člena)

Dodatno je pojasnjeno, da tudi pri odkupu nezapadlih terjatev obveznost obračuna DDV nastane v trenutku, ko prevzemnik terjatve prejme znesek, ki ga je izterjal nad zneskom, plačanemu upniku, razen zneska, ki ustreza višini zakonitih zamudnih obresti.

Davčna osnova za obračun DDV od storitev odkupa zapadlih in nezapadlih terjatev z regresno pravico ali brez (četrti odstavek 39. člena)

Pri odkupih terjatev, ki vsebujejo element opravljanja storitev, ter so predmet obdavčitve z DDV, je treba določiti davčno osnovo. Tako spremenjeni četrti odstavek 39. člena pravilnika določa, da je davčna osnova za obračun DDV od storitev odkupa zapadlih in nezapadlih z regresno pravico ali brez nje je enaka znesku, ki ga davčni zavezanec, ki je prevzemnik terjatve, izterja nad zneskom, plačanim upniku, v kolikor ta znesek predstavlja plačilo za opravljeno storitev, razen zneska, ki ustreza višini zakonitih zamudnih obresti.

Storitve za gozdarstvo pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: A/02.4, razen gozdarskega svetovanja, storitve pri gojenju in varstvu gozda ter storitve sečnje (tretja alineja šestega odstavka 55. člena)

Navedena alineja določa, katere storitve so v skladu z 12. točko Priloge I k ZDDV-1 obdavčene z nižjo stopnjo DDV. Ker se storitve pri vzdrževanju gozdnih cest in vlak uvrščajo pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: A/02.4, dodatno navajanje le teh ni potrebno. Gre torej le za redakcijsko spremembo, kar pomeni, da so storitve pri vzdrževanju gozdnih cest in vlak še vedno obdavčene po nižji stopnji DDV.

Varstvo otrok in mladostnikov (druga alineja prvega odstavka 65. člena)

Med storitve varstva otrok in mladostnikov iz 7. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1, za katere je v primeru izpolnjevanja zakonskih pogojev določena oprostitvev plačila DDV, se uvrščajo tudi vzgoja in izobraževanje, ki se opravljata v domovih za učence in dijaških domovih pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti I/55.900. Gre za redakcijski popravek.

Točki d) in e) 53. člena ZDDV-1 (poimenovanje 84. člena)

Ker navedeni člen pravilnika pojasnjuje le točki d) in e) 53. člena ZDDV-1, se je poimenovanje tega člena ustrezno popravilo. Gre za redakcijsko spremembo.

Davčna skladišča (prvi odstavek 86. člena)

Davčno skladišče je ena ali več med seboj povezanih ograjenih površin ali prostorov, ki tvorijo tehnološko enoto in je vidno označena. Pomembno je, da je prostor davčnega skladišča točno določen. To se lahko zagotovi tudi tako, da je prostor le vidno označen in ni potrebno, da je fizično ločen od ostalih površin ali prostorov.

Osebni avtomobili in motorna kolesa (nov drugi odstavek 106. člena)

Dodan je nov drugi odstavek 106. člena, ki pojasnjuje, da so motorna kolesa, od katerih v skladu s c) točko 66. člena ZDDV-1 davčni zavezanec ne sme odbiti DDV (razen točno določenih izjem) motorna kolesa pod tarifno oznako KN 8711.

Popravek odbitka DDV v primeru prenehanja identifikacije za namene DDV zaradi prehoda na posebno ureditev za male davčne zavezanca (nov peti in šesti odstavek 110. člena)

Davčni zavezanec, ki mu preneha identifikacija za namene DDV zaradi prehoda na posebno ureditev za male davčne zavezanca, mora za obdobje po spremembi popraviti odbitek DDV od osnovnih sredstev, za katera obdobje popravka še ni poteklo, in sicer tako, da se popravek odbitka DDV izvede le enkrat za celotno preostalo obdobje popravka.

Davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka, ki se ponovno identificira za namene DDV, lahko popravi odbitek DDV od osnovnih sredstev, za katera obdobje popravka še ni poteklo, in sicer v skladu z 69. členom ZDDV-1.

Črtanje določb glede vračila DDV v mejnih prodajalnah (črtanje 122. do 126. člena)

Pogoj za uporabo vnaprej overjenih obrazcev za vračilo DDV je neposreden iznos kupljenega blaga iz carinskega območja Unije. Ker je Republika Hrvaška postala članica Evropske unije, ni več mejnih prodajal na cestnih mejnih prehodih, ki bi izpolnjevale pogoje za uporabo vnaprej overjenih obrazcev DDV-VP, zato so iz pravilnika črtani 122. do 126. člen.

Pavšalno nadomestilo (tretji odstavek 162. člena)

Sprememba tretjega odstavka 162. člena pravilnika predstavlja uskladitev s predpisi o evidentiranju nepremičnin in predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka. Navedeni predpisi razvrščajo zemljišča po vrstah dejanske rabe in ne več po katastrskih kulturah.

Kot podatek o površini zemljišč oziroma številu čebeljih panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva se upošteva podatek davčnega organa o površini zemljišč po posameznih vrstah dejanske rabe oziroma številu čebeljih panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva, kot se uporabijo za potrebe odmere dohodnine za leto pred letom, za katero se uveljavlja pavšalno dovoljenje.

Kot kmečko gospodinjstvo se šteje kmečko gospodinjstvo, kot je določeno za potrebe odmere dohodnine iz prejšnjega odstavka.

Tako se bodo pri podaljšanju dovoljenj za leto 2015 po uradni dolžnosti uporabili podatki kot se bodo uporabili za potrebe odmere dohodnine za leto 2014.

Polje 13 v obrazcu DDV-O

V Prilogi VIII (Obrazec DDV-O) se v Navodilu za izpolnjevanje obračuna DDV, v navodilu za izpolnjevanje polja 13, v razdelku Posebnosti in opozorila, spletna povezava nadomesti s spletno povezavo, ki se glasi:

»http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/traders/vat_community/vat_in_ec_annexi.pdf«.

Gre za vrednostne limite v posameznih državah članicah pri prodaji blaga na daljavo, ki so dostopni na zgoraj navedeni spletni povezavi.

21.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 54/13)

V Uradnem listu RS št. 54/13 je bil dne 24. 6. 2013 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik. Pravilnik je začel veljati 1. julija 2013.

V pravilnik so vključene spremembe v zvezi s povečanjem stopenj DDV na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah [Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 \(ZIPRS1314-A\)](#), ki je bil sprejet na seji Državnega zbora dne 21. 5. 2013. Popravljen oziroma dopolnjen so navodila za izpolnjevanje obračuna DDV (DDV-O) in rekapitulacijskega poročila (RP-O), in sicer v povezavi s spremembo stopenj ter v zvezi z obračunom DDV od danih in prejetih predplačil za čezmejne storitve, katerih kraj obdavčitve se določi v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZDDV-1.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe pravilnika:

Prenos blaga v drugo državo članico in pridobitev blaga iz druge države članice z namenom vzpostavitve zaloge blaga pri kupcu (21. člen)

V spremenjenem drugem odstavku 21. člena je dodana povezava na 12. člen [Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1](#). Drugi odstavek 21. člena pravilnika namreč predstavlja izjemo oziroma poenostavitev od 12. člena ZDDV-1.

Stopnji DDV (45. in 56. člen)

V 45. členu se spremenita višini stopenj DDV ter višini preračunanih stopenj.

V 56. členu je navedeno, da je oddaja v najem nastanitvenih zmogljivosti obdavčena po nižji stopnji. S tem se zagotovi, da je navedena transakcija vedno obdavčena po pravilni davčni stopnji, ne glede na spremembo višine stopenj.

Oznake za opis vrste pridobljenega blaga in storitev v zahtevku za vračilo in oznake razlogov za zavrnitev zahtevka za vračilo (115. člen)

[Zakon o davku na dodano vrednost - ZDDV-1](#) v petem odstavku 74.e člena določa, da lahko obrazložitev odločbe o vračilu DDV davčnim zavezancem s sedežem v drugi državi članici vsebuje samo kratko obrazložitev zavezančeve vloge, pravno podlago ter ob zavrnitvi ali delni zavrnitvi razlog za zavrnitev.

Skladno z [Direktivo 2008/9/ES](#) so morale vse države članice pri implementaciji elektronskih portalov upoštevati funkcijske in tehnične specifikacije.

Ker se odločbe o vračilu DDV izdajajo v jeziku posamezne države članice, je Evropska komisija

v funkcijskih specifikacijah določila kode posameznih razlogov za zavrnitev zahtevka. Na ta način lahko vložnik identificira razloge za zavrnitev, ker so kode v vseh državah članicah enake.

V novem drugem odstavku 115. člena pravilnika so tako navedene oznake (kode), ki opisujejo razloge za zavrnitev oziroma delno zavrnitev zahtevka za vračilo DDV po petem odstavku 74.e člena Zakona o davku na dodano vrednost - [ZDDV-1](#), ki se navedejo v obrazložitvi odločbe o vračilu DDV.

Nova Priloga VIII ([obrazec DDV-O](#))

Zaradi sprememb stopenj DDV se je v obrazcu DDV-O stopnja »20 %« oziroma »8,5 %« v vseh uporabljenih delih nadomestila s stopnjo »22 %« oziroma »9,5 %«.

V razdelku »Podatki za sestavo obračuna DDV« se dodatno pojasnjuje, katera polja izpolnjujejo davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV le od pridobitev blaga znotraj Unije (ti poleg podatkov o zavezancu iz davčnega registra izpolnijo še polja 23, 24, 32 in 51). Pojasnjeno je tudi izpolnjevanje polj za davčne zavezance, ki obračunavajo DDV le od prejetih storitev, in sicer v primeru prejetih storitev od davčnih zavezancev iz tretjih držav ti davčni zavezanci izpolnijo polja 25, 25a, 31 in 51.

Ker se od prejetih predplačil za storitve, katerih kraj obdavčitve se določi v skladu s prvim odstavkom 25. člena ZDDV-1 in ki bodo opravljene davčnim zavezancem v druge države članice, obračuna DDV in se vrednost teh prejetih predplačil vpisuje v polje 12, je bilo navodilo (razdelek »Posebnosti in opozorila«) za izpolnjevanje tega polja ustrezno popravljeno.

Vrednost danih predplačil v zvezi s storitvami iz prvega odstavka 25. člena ZDDV-1, ki bodo opravljene iz drugih držav članic, se vpisuje v polje 32a, vrednost DDV, ki se obračuna po predpisani stopnji od plačanega predplačila v zvezi s temi storitvami pa se vpisuje v polje 23a oziroma 24a.

V polje 25 oziroma 25a se vpisuje vrednost DDV, ki se obračuna po predpisani stopnji od plačanega predplačila za prejete storitve iz prvega odstavka 25. člena ZDDV-1, ki jih opravi davčni zavezanec iz tretje države, vrednost teh danih predplačil pa se vpisuje v polje 31.

Dodatno še pojasnjujemo, da se DDV, obračunan po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013 (pred spremembo stopenj DDV na podlagi ZIPRS1314-A), vpisuje v ustrezna polja obračuna DDV, kot so bila določena pred spremembo stopenj DDV, in sicer:

- obračunani DDV v polja 21, 22, 23, 23a, 24, 24a, 25, 25a in 26;
- odbitek DDV v polja 41 in 42.

Nova Priloga X ([obrazec RP-O](#))

V Navodilu za izpolnitev rekapitulacijskega poročila se v razdelku »2 Dobava blaga in storitev v druge države članice Unije« dodatno pojasnjuje, da mora davčni zavezanec poročati tudi o davčnih zavezancih in pravnih osebah, ki niso davčni zavezanci, so pa identificirane za namene DDV, katerim bo opravil storitve, za katere je bilo prejeto predplačilo in ki niso storitve, ki bi bile oproščene plačila DDV v državi članici, v kateri je transakcija obdavčljiva. Za te storitve je prejemnik storitev dolžan plačati DDV v skladu s 196. členom [Direktive Sveta 2006/112/ES](#).

V razdelku »3 Izpolnjevanje obrazca RP-O« se v podrazdelku »A. podatki o dobavah blaga in storitev ter tristranskih dobavah blaga znotraj Unije:« v zvezi z izpolnjevanjem polja A6 pojasnjuje, da se vpisuje tudi vrednost prejetih predplačil v zvezi s storitvami, ki bodo opravljene v drugih državah članicah in za katere je prejemnik storitev dolžan plačati DDV v skladu s 196. členom [Direktive Sveta 2006/112/ES](#). Na podlagi navedene dopolnitve se je smiselno dopolnilo tudi polje A16.

22.0 POVEČANJE STOPENJ DDV PO ZIPRS1314-A (Uradni list RS, št. 46/13)

V Uradnem listu RS št. 46/13 je bil dne 29. 5. 2013 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 ([ZIPRS1314-A](#)), ki začne veljati 30. 5. 2013, uporabljati pa se začne 1. 6. 2013. Z 10. členom ZIPRS1314-A, s katerim je v ZIPRS1314 dodan nov 60.a člen, se s 1. 7. 2013 dvigne splošna stopnja DDV na 22 % in nižja stopnja DDV na 9,5 %. V zvezi s povečanjem stopenj DDV v nadaljevanju pojasnjujemo:

ZIPRS1314-A določa, da se, ne glede na prvi in drugi odstavek 41. člena [Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1](#), od vključno 1. 7. 2013 dalje, DDV obračunava in plačuje po splošni stopnji 22 % od davčne osnove po ZDDV-1 in po nižji stopnji 9,5 % od davčne osnove po ZDDV-1 (za dobave blaga in storitev iz Priloge I, ki je priloga ZDDV-1 in njegov sestavni del).

Z ZIPRS1314-A je določena tudi prehodna ureditev za uveljavitev novih stopenj DDV.

V zvezi z obveznostjo obračuna DDV prehodna ureditev izhaja iz trenutka nastanka obveznosti obračuna DDV, kot je določen v 32. do 35. členu ZDDV-1. V primerih, da je del dobave blaga ali storitev dejansko opravljen pred uvedbo novih stopenj DDV, del pa po njihovi uvedbi, davčni zavezanec obračuna DDV za celotno dobavo po novih stopnjah. Od delnih dobav blaga ali storitev, opravljenih pred 1. 7. 2013, pa lahko davčni zavezanec na dan 30. 6. 2013 obračuna DDV po stopnjah, ki veljata pred 1. 7. 2013, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 20. 7. 2013. Navedeni datum izdaje računa je določen z vidika enake obravnave davčnih zavezancev glede na skrajni rok za predložitev obračuna DDV. Znesek tako obračunanega DDV se vključi v obračun DDV za davčno obdobje junij 2013 oziroma april – junij 2013.

Predvideni sta tudi prehodni določbi v primeru prejema predplačil. Če davčni zavezanec prejme celotno predplačilo za dobavo blaga ali storitev, ki bo v celoti opravljena po spremembi stopenj DDV, se DDV od predplačila obračuna po do sedaj veljavnih stopnjah. Če pa je prejeto predplačilo le delno, se DDV obračuna po do sedaj veljavnih stopnjah le od zneska prejetega predplačila, od preostanka zneska pa po novih stopnjah DDV.

Smiselno se navedeni prehodni določbi v zvezi s prejetimi predplačili uporabljata tudi v primeru izvršenih predplačil za bodoče čezmejne storitve, ki jih opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji in za katere je davčni zavezanec, ki je identificiran za namene DDV v Sloveniji, dolžan plačati DDV kot prejemnik storitve v skladu s 3. točko prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 in v primerih iz 33. a člena ZDDV-1, v skladu s katerim mora davčni zavezanec, ki je identificiran za namene DDV in je določen kot plačnik DDV na podlagi 76. a člena ZDDV-1, obračunati DDV od danih predplačil.

Iz navedenega izhaja, da se novi stopnji DDV obračunavata in plačujeta od transakcij, ki so predmet obdavčitve po ZDDV-1, to je od dobav blaga, opravljanja storitev, vključno od prejetega blaga ali storitev, za katere je DDV dolžan plačati prejemnik blaga ali storitev kot plačnik DDV v skladu s 76. in 76. a členom ZDDV-1, od pridobitev blaga znotraj Unije in od uvoza blaga, in sicer pod pogojem, da je obveznost obračuna DDV za navedene transakcije po ZDDV-1 nastala po 1. 7. 2013 v Sloveniji.

Ob upoštevanju navedenega je glede obveznosti obračuna DDV v zvezi s transakcijami, ki so predmet DDV, torej potrebno upoštevati naslednje:

I. Dobave, v celoti opravljene do vključno 30. 6. 2013

Za dobave blaga in storitev, ki so v celoti opravljene do vključno 30. 6. 2013 se uporabi stopnja DDV, ki je veljala pred spremembo stopenj (stara stopnja), pri tem datum izdaje računa ni pomemben.

Tabela 1: Primeri uporabe stopnje DDV za dobave blaga ali storitev, v celoti opravljene do vključno 30. 6. 2013

Opravljena dobava	Datum izdaje računa za opravljeno dobavo	Uporaba stopnje DDV na računu
v celoti do vključno 30. 6. 2013	20. 7. 2013	20 % oziroma 8,5 %
v celoti do vključno 30. 6. 2013	21. 7. 2013	20 % oziroma 8,5 %

II. Delne dobave blaga ali storitev, katerih del je opravljen pred 1. 7. 2013, preostali del pa po tem datumu

V primerih, ko je del dobave blaga ali storitev dejansko opravljen pred uvedbo novih stopenj DDV, del pa po njihovi uvedbi, davčni zavezanec obračuna DDV za celotno dobavo po novih stopnjah. Ne glede na prejšnji stavek pa davčni zavezanec lahko na dan 30. 6. 2013 od delnih dobav blaga ali storitev, opravljenih pred 1. 7. 2013, obračuna DDV po stopnjah, ki so veljale pred 1. 7. 2013, če je račun za že opravljene dobave izdan najkasneje do 20. 7. 2013.

Izdaja računa iz prejšnjega stavka pa ni pomembna pri tistih dobavah blaga ali storitev, od katerih so v skladu s 76. in 76. a členom ZDDV-1 DDV dolžni plačati prejemniki blaga ali storitev (pridobitve blaga znotraj Unije, prejem blaga ali storitev, od katerih so DDV dolžni plačati prejemniki blaga ali storitev kot plačniki DDV ter uvoz blaga). V teh primerih računa ne izda davčni zavezanec, ki je določen kot oseba, ki mora plačati DDV in tudi na samo izdajo računa ne more vplivati. Pomembno je, da davčni zavezanec prejme vse potrebne informacije, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, kdaj je obveznost obračuna DDV nastala ter davčno osnovo, od katere je potrebno obračunati DDV. Stopnja, po kateri se obdavči taka dobava blaga ali storitev, je tako odvisna od tega, kdaj nastane obveznost obračuna DDV v skladu z določbami 33. do 35. člena ZDDV-1.

Iz tabele v nadaljevanju je razvidno, katera stopnja DDV se uporabi glede na opravljeno dobavo in datum izdaje računa za opravljeno dobavo.

Tabela 2: Primeri uporabe stopnje DDV za delne dobave blaga ali storitev

Opravljena dobava	Datum izdaje računa za opravljeno dobavo	Uporaba stopnje DDV na računu
delno: - prvi del do vključno 30. 6. 2013 - drugi del 5. 7. 2013	20. 7. 2013	- za prvi del 20 % oziroma 8,5 % - za drugi del 22 % oziroma 9,5 %
delno: - prvi del do vključno 30. 6. 2013 - drugi del 5. 7. 2013	21. 7. 2013	22 % oziroma 9,5 %

III. Pridobitev blaga znotraj Unije

Pri pridobitvah blaga znotraj Unije obveznost obračuna DDV nastane na dan izdaje računa. Če račun ni izdan, nastane obveznost obračuna DDV najkasneje 15. dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem nastane obdavčljivi dogodek.

Več o nastanku obveznosti obračuna DDV od pridobitev blaga znotraj Unije je navedeno v pojasnilu objavljenem na [spletni strani FURS](#).

Tabela 3: Primeri uporabe stopnje DDV pri pridobitvah blaga znotraj Unije

Pridobitev blaga	Izdaja računa	Obveznost obračuna DDV od pridobitve	Mesec prejema računa	Uporaba stopnje DDV za obračun DDV od pridobitve
30. 6. 2013	ni izdan	15. 7. 2013	ni prejet	22 % oziroma 9,5 %
30. 6. 2013	30. 6. 2013	30. 6. 2013	junij, julij	20 % oziroma 8,5 %
30. 6. 2013	1. 7. 2013	1. 7. 2013	julij	22 % oziroma 9,5 %
30. 6. 2013	21. 7. 2013	15. 7. 2013	julij	22 % oziroma 9,5 %
30. 6. 2013	28. 6. 2013	15. 7. 2013	junij	22 % oziroma 9,5 %

IV. Prejeta predplačila za dobave

Davčni zavezanec, ki pred 1. 7. 2013 prejme celotno plačilo za dobavo blaga ali storitev, ki bo v celoti opravljena po tem datumu, obračuna DDV po stopnjah, ki veljata pred 1. 7. 2013.

Davčni zavezanec, ki pred 1. 7. 2013 prejme delno plačilo za dobavo blaga ali storitev, ki bo v celoti opravljena po tem datumu, od zneska prejetega predplačila obračuna DDV po stopnjah, ki veljata pred 1. 7. 2013, od preostalega zneska za plačilo pa po stopnjah, ki veljata od 1. 7. 2013 dalje.

Enako velja tudi za obračun DDV od izvršenih predplačil, za katera je dolžan DDV obračunati prejemnik na podlagi petega odstavka 33. člena (v primerih izvršenih predplačil za bodoče čezmejne storitve, ki jih opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji) in 33.a člena ZDDV-1 (v primerih dobave blaga in storitev iz 76. člena ZDDV-1).

Od izvršenih predplačil za pridobitev blaga znotraj Unije obveznost za obračun DDV ne nastane.

V. Popravek davčne osnove po drugem odstavku 39. člena ZDDV-1

Davčni zavezanec, ki popravi davčno osnovo, uporabi davčno stopnjo, ki je izkazana na računih oziroma drugih dokumentih, ki služijo kot račun, na katere se popravek nanaša (staro stopnjo), ne glede na to, kdaj so oziroma bodo listine za popravek davčne osnove izdane.

VI. Primeri

Tabela 4: Primeri uporabe stopnje DDV pri vnaprej plačani naročnini in najemnini, pri opravljenih klicih v obdobju in pri poročunu porabe energije za obdobje

Predmet	Datum izdaje računa	Obveznost za obračun DDV	Uporaba stopnje DDV na računu
Vnaprej plačana naročnina in najemnina npr. za mesec julij do vključno 30. 6. 2013	12. 6. 2013*	dan prejema plačila	20 % oziroma 8,5 %
Opravljeni klici za obdobje od 5.6. do 5. 7. 2013	15. 7. 2013*	v trenutku, ko poteče obdobje, na katerega se račun nanaša	22 %
Poračun porabe (npr. električne energije) za obdobje od 1.1.13 do 31.12.13, na podlagi popisa števca na dan 31.12.2013	15. 1. 2014*	v trenutku, ko poteče obdobje, na katerega se račun nanaša	22 % oziroma 9,5 % (popis števca na dan 30. 6. 2013 ni opravljen)

*V teh primerih datum izdaje računa ni pomemben.

VII. Sprememba davčne stopnje in sklepanje aneksov

ZIPRS1314-A in ZDDV-1 ne urejata vprašanja ali je zaradi spremembe stopenj DDV treba spreminjati pogodbe oz. sklepati anekse k pogodbam zaradi spremembe stopenj temveč je to stvar pogodbenih določil. To pomeni, da je spreminjanje pogodbenih določil stvar dogovora pogodbenih strank oziroma se, če takega dogovora ni, v zvezi z navedenim upoštevajo veljavni predpisi, ki urejajo področje obligacijskih razmerij.

23.0 OBJAVA OBVESTILA O OBJAVI IZVEDBENEGA SKLEPA SVETA 2013/54/EU Z DNE 22. JANUARJA 2013 O DOVOLJENJU REPUBLIKI SLOVENIJI, DA UVEDE POSEBEN UKREP, KI ODPSTOPA OD ČLENA 287 DIREKTIVE 2006/112/ES O SKUPNEM SISTEMU DAVKA NA DODANO VREDNOST

V Uradnem listu RS št. 14/13 z dne 15. 2. 2013 je bilo objavljeno [Obvestilo o objavi Izvedbenega sklepa Sveta 2013/54/EU](#) z dne 22. januarja 2013 o dovoljenju Republiki Sloveniji, da uvede poseben ukrep, ki odstopa od člena 287 Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: Obvestilo). V nadaljevanju posredujemo odgovore na vprašanja glede dviga praga za vstop v sistem DDV in postopka prenehanja identifikacije za DDV.

1. Kdaj je datum začetka uporabe višjega praga za vstop v sistem DDV

Povišani prag letnega prometa 50.000 evrov iz prvega odstavka 94. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11-UPB3, 18/11, 78/11, 38/12 in 83/12) se začne uporabljati 1. aprila 2013.

2. Kaj mora storiti zavezanec, ki želi izstopiti iz sistema DDV

Davčni zavezanec, ki je na dan objave Obvestila identificiran za namene DDV, ker je presegel prag letnega prometa 25.000 evrov (obvezna vključitev v sistem DDV) in izpolnjuje pogoje za oprostitev obračunavanja DDV, ker v obdobju zadnjih 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel znesek 50.000 evrov obdavčljivega prometa, lahko ostane še naprej identificiran za namene DDV. Če tak zavezanec ne želi več ostati v sistemu DDV in se odloči za

prenehanje identifikacije za namene DDV, pa ima v skladu s tretjim odstavkom 27. člena ZDDV-1G možnost, da davčnemu organu kadarkoli po objavi Obvestila poda zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV.

Davčni organ ne bo preverjal izpolnjevanje pogojev po uradni dolžnosti, ampak je treba vložiti zahtevek za prenehanje identifikacije za DDV. Zahtevek bo davčni zavezanec predložil preko sistema eDavki na obrazcu DDV-DeDDV - Zahtevek za prenehanje identifikacije DDV, v katerem navede:

- pogoji za prenehanje identifikacije za namene DDV so izpolnjeni dne »1. 4. 2013«,
- kot razlog za prenehanje označi »drugo« in v polju navede »promet pod 50.000 evrov«.

Obširnejše navodilo o izpolnjevanju obrazca DDV-DeDDV je za zavezanca objavljeno na eDavkih.

Davčni organ odloči o prenehanju identifikacije z dnem, ki ga določi v 30 dneh po prejemu vloge davčnega zavezanca za prenehanje identifikacije.

Pri tem velja opozoriti, da bo davčni zavezanec, ki je predložil zahtevek za prenehanje identifikacije za DDV pred objavo Obvestila v Uradnem listu, obravnavan po takrat veljavni določbi, torej po obdavčljivem prometu 25.000 evrov.

Davčni zavezanec, ki mu bo davčni organ izdal odločbo o prenehanju identifikacije za DDV, bo moral predložiti obračun DDV do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku meseca, v katerem je prenehala identifikacija za DDV.

3. Katere so še obveznosti davčnega zavezanca, ki mu preneha identifikacija za namene DDV

Davčni zavezanec, ki mu bo davčni organ izdal odločbo o prenehanju identifikacije za namene DDV, je v skladu s petim odstavkom 88. člena ZDDV-1 dolžan predložiti obračun DDV do zadnjega delovnega dne naslednjega meseca po poteku meseca, v katerem je prenehala identifikacija za namene DDV.

Davčni zavezanec, kateremu bo prenehala identifikacija za DDV, ne bo imel več pravice do dobitka DDV. V skladu s petim odstavkom 132. člena [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik](#) mora davčni zavezanec na dan pred prenehanjem identifikacije za namene DDV, od zalog blaga, za katere je uveljavil odbitek DDV, obračunati DDV. Poleg tega mora davčni zavezanec ob tem obračunati DDV tudi od vsega prometa, ki ga je opravil do dneva prenehanja identifikacije za namene DDV.

Davčni zavezanec, ki je pri prehodu iz splošne ureditve na posebno ureditev za male davčne zavezanca opravil dobave blaga oziroma storitev pred datumom prehoda, račun pa izda po datumu prehoda, mora v skladu s tretjim odstavkom 161. člena pravilnika obračunati DDV. Račun mora v teh primerih izdati najpozneje do roka za predložitev obračuna DDV za davčno obdobje, za katero še sestavlja obračun DDV.

V primeru, da je davčni zavezanec pred datumom prehoda na posebno ureditev za male davčne zavezanca prejel celotno predplačilo za dobave blaga oziroma storitve, ki bodo opravljene po datumu prehoda, v skladu s četrtem odstavkom 161. člena pravilnika obračuna DDV od prejetega predplačila. Če pa je prejel le delno predplačilo za dobave blaga oziroma storitve, ki bodo v celoti opravljene po datumu prehoda, obračuna DDV le od tega dela predplačila.

V zvezi z nabavljenimi osnovnimi sredstvi, za katera obdobje popravka iz prvega odstavka 69. člena ZDDV-1 še ni poteklo, bo izdano dodatno pojasnilo.

4. Kako je z izdajanjem računov davčnega zavezanca, ki bo izstopil iz sistema DDV

Davčni zavezanec bo še vedno moral izstavljeti račune, na katerih ne sme več izkazovati DDV, mora pa v skladu s 141. členom pravilnika navesti najmanj naslednje podatke:

- datum izdaje;
- zaporedno številko, ki omogoča identifikacijo računa;
- svojo firmo oziroma ime in sedež oziroma stalno prebivališče;
- prodajno ceno blaga oziroma storitve (brez DDV) in
- skupno vrednost prodanega blaga oziroma opravljene storitve (brez DDV).

5. Kako je z davčnim zavezancem, ki je na dan objave Obvestila v sistemu DDV kot prostovoljni davčni zavezanec

Če rok 60 mesecev od dneva, ko je postal identificiran za namene DDV, še ni potekel, bo moral davčni zavezanec še naprej ostati v sistemu DDV kot prostovoljni davčni zavezanec.

24.0 SPREMEMBE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 102/12)

V Uradnem listu RS št. 102/12 je bil dne 21. 12. 2012 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1G). Pravilnik je začel veljati 1. januarja 2013.

V nadaljevanju pojasnjujemo spremembe pravilnika:

Najem prevoznih sredstev (29. b člen)

Z novim 29. b členom pravilnika se uvaja definicija čolna za razvedrilo iz 30. b člena ZDDV-1. In sicer je to čoln, ki meri v dolžino manj kot 24 metrov in se pri prejemniku uporablja za razvedrilo, šport ali rekreacijo.

Stavbna zemljišča (77. člen)

Spremenjeni člen določa, da se za stavbna zemljišča iz 8. točke 44. člena [Zakona o davku na dodano vrednost - ZDDV-1](#) štejejo zemljiške parcele, ki so z občinskim prostorskim aktom namenjene graditvi objektov. Gre za uskladitev z definicijo stavbnega zemljišča iz [Zakona o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt](#).

Osebna večnamenska vozila (106. člen)

V skladu z novim drugim odstavkom 106. člena pravilnika sme davčni zavezanec, ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, odbiti DDV od tistih osebnih večnamenskih vozil, ki so sicer konstruirana za prevoz ljudi in blaga in se uvrščajo v carinsko tarifo KN 8703, vendar se štejejo, da so namenjena prevozu blaga oziroma tovora, če so kumulativno izpolnjeni našteti pogoji, in sicer:

- razmerje med maso potnikov in maso tovora mora biti v korist tovora. Razmerje se ugotovi po formuli: $P - (M + (N \times 68)) > N \times 68$ kjer je: **P** – največja tehnično dovoljena masa obremenjenega vozila v kg, **M** – masa vozila v stanju, pripravljenem za vožnjo v kg, **N** – število sedežev, razen vozniškega
- stranske okenske odprtine v prostoru, namenjenemu prevozu tovora, ne smejo biti zastekljene temveč fiksno zaprte s pločevino ali drugim ustreznim materialom;
- tovorni prostor mora biti od potniškega ločen s pregrado (pločevina ali kovinska mreža) po vsej višini in širini in
- vozilo je opremljeno z napravo za zvočni opozorilni signal pri vzvratni vožnji.

Ugotavljanje zneska odbitka po 70. členu ZDDV-1 (111.a člen)

Gre za uskladitev pojmov z določbami spremenjenega 70. člena ZDDV-1. Določba zakona se je uskladila z določbo 188. člena Direktive Sveta 2006/ 112. Navedena sprememba ne predstavlja spremembe v razlagi določbe.

Izdaja računa v imenu in za račun dobavitelja (136. člen)

Ker v skladu s tretjim odstavkom 81. člena ZDDV-1 pri samofakturiranju ni več predpisano, kaj mora vsebovati dogovor, se je v skladu s tem spremenila tudi določba 136. člena pravilnika. Tako je v teh primerih pomembno, da stranki določita pogoje in podrobnosti predhodnega dogovora ter postopek sprejema vsakega računa s strani davčnega zavezanca, ki dobavlja blago oziroma opravlja storitve, na zahtevo davčnega organa pa morata dokazati obstoj predhodnega dogovora. Poseben dogovor ni potreben, če pogodba za dobavo blaga oziroma izvršitev storitev vsebuje vse podrobnosti.

Skupni račun (črtanje 137. člena)

Spremenjena določba ZDDV-1 glede skupnih računov določa, da lahko davčni zavezanec, ki na ozemlju Slovenije opravi več posameznih dobav blaga ali storitev, izda skupni račun, če obveznost obračuna DDV za dobavljeno blago ali opravljene storitve, navedena v skupnem računu, nastane v istem davčnem obdobju (šesti odstavek 81. člena). Tako že zakon določa pogoje za izdajo skupnega računa in ne določa več, da bo te pogoje predpisal minister, pristojen za finance. Zaradi navedenega se je črtal 137. člena pravilnika. Tako za izdajo skupnega računa ni več zahtevano, da se dobave opravljajo trajno, na podlagi dolgoročnega posla ter da se zagotovi evidenco, iz katere so razvidni podatki o datumu, vrednosti in predmetu posamične dobave.

Posebnosti glede podatkov, ki jih mora vsebovati račun (138. člen)

Ker je treba že v skladu z določbo 13. točke prvega odstavka 81. člena ZDDV-1 na računu navesti »Obrnjena davčna obveznost«, sta se v tem smislu spremenili oziroma delno črtali določbi šestega in sedmega odstavka 138. člena pravilnika.

Vsebina računa iz prvega odstavka 72. člena ZDDV-1 (138. a člen)

Nov 138. a člen pravilnika določa podatke, ki jih mora vsebovati popravljeni račun, ki ga izda davčni zavezanec zaradi spremembe davčne obveznosti na podlagi odločitve davčnega organa. Tak račun mora poleg podatkov iz 83. člena ZDDV-1 vsebovati še naslednje podatke:

- ime in naslov kupca ali naročnika;
- navedbo številke in datuma odločbe davčnega organa in
- znesek razlike DDV na podlagi odločbe davčnega organa.

Če se odločba davčnega organa, na podlagi katere se poveča davčna osnova, nanaša na več računov, se lahko izda en skupni račun za vse popravke DDV, pri čemer morajo biti razvidne razlike zneskov DDV po posameznih računih.

Podatki, ki jih mora vsebovati račun za dobavo novega prevoznega sredstva (142. člen)

Gre za uskladitev z določbami 12. točke 226. člena Direktive Sveta 2006/112. V skladu s spremembo se na računu za dobavo novega prevoznega sredstva ne zahteva več podatka o barvi novega prevoznega sredstva in datuma prve uporabe, če je račun izdan po tem datumu. Ti podatki so razvidni iz prometnega dovoljenja.

Izjeme od obveznosti izdajanja računov (143. člen)

Dodatno je določena izjema od obveznosti izdajanja računov za tiste oproščene finančne storitve iz 4. točke 44. člena ZDDV-1, v zvezi s katerimi so kumulativno izpolnjeni naštetih pogoji, in sicer:

- za katere se dokumenti izdajajo množično,
- če so opravljene na ozemlju Slovenije ali se opravijo zunaj Unije in

- če davčni zavezanec prejemniku oziroma naročniku storitev izda drug dokument (obračun, instrument plačilnega prometa, izpisek, obvestilo...), iz katerega mora biti razvidna višina zaračunane storitve in navedba, da DDV ni obračunan v skladu z ustrezno točko 44. člena ZDDV-1.

V tem primeru pa mora ta davčni zavezanec podatke o teh oproščenih storitvah zagotoviti v ustreznih analitičnih evidencah po posameznih vrstah oproščenih finančnih prihodkov (ali terjatev) od prodaje blaga oziroma storitev.

Pri tem dodajamo, da se vrednosti navedenih oproščenih finančnih storitev, za katere davčni zavezanec ne bo izdal računa, tudi vpisujejo v obrazec DDV-O.

Predplačila (144. člen)

Ker na podlagi prvega odstavka 81. člena ZDDV-1 ni več določena izdaja računa za prejeta predplačila za oproščene dobave blaga, opravljene pod pogoji iz 46. člena tega zakona, določba prvega odstavka 144. člena pravilnika ni več potrebna.

Hramba listin (151., 152., 153. člen)

Ker pogoje glede hrambe računov in pravice dostopa do listin, ki se hranijo v elektronski obliki v drugi državi članici ureja ZDDV-1, sta bila 151. in 153. člen pravilnika črtana. Tudi 152. člen predstavlja zgolj uskladitev s spremenjenimi členi ZDDV-1 glede pogojev za hrambe elektronskih listin.

Posebna ureditev po plačani realizaciji (154., 180. in 181. člen)

Davčnemu zavezancu, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, Priloge A k obrazcu DDV-O z začetkom veljavnosti sprememb pravilnika ni več treba predlagati. Zaradi navedenega se je črtal tudi 180. člen pravilnika, ki je določal, kateri podatki morajo biti izkazani v prilogi.

Davčni zavezanec, ki uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, bo tako moral Prilogo A k obrazcu DDV-O zadnjič predložiti za davčno obdobje december 2012 oziroma oktober – december 2012.

V skladu s spremembo 181. člena pravilnika pa bo moral navedeni davčni zavezanec v popis neplačanih računov poleg vseh izdanih računov po plačani realizaciji, ki niso bili plačani do 31. decembra tekočega leta, vključiti tudi vse prejete račune po plačani realizaciji, ki do navedenega dne niso bili plačani.

Dovoljenje za uveljavljanje pavšalnega nadomestila (164. in 165. člen)

Davčni organ na podlagi vloge, ki jo davčni zavezanec odda prek sistema eDavki, izda odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja. Vračanje dovoljenja na papirju ni več potrebno.

Spremenjena določba 165. člena pravilnika pojasnjuje, da lahko v primeru, če vložnik vloge v obdobju veljavnosti dovoljenja umre, novi predstavnik kmečkega gospodarstva odda vlogo za pridobitev dovoljenja kot naslednik vložnika vloge v elektronski obliki prek sistema eDavki davčnemu organu na obrazcu DDV-PN.

25.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 83/12)

V Uradnem listu RS št. 83/12 je bil dne 6. 11. 2012 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1G). Zakon je začel veljati 1. januarja 2013.

Sprememba Zakona o davku na dodano vrednost je vezana predvsem na prenos [Direktive Sveta](#)

[2010/45/EU](#) glede pravil o izdajanju računov in 4. člena Direktive Sveta 2008/08/ES glede kraja opravljanja storitev pri dolgoročnem najemu prevoznih sredstev.

Kraj opravljanja storitev (sprememba 9. in 30. b člena ZDDV-1)

Vsebinsko se dopolnjuje f) točka drugega odstavka 9. člena ZDDV-1 tako, da se tudi prenos blaga iz Slovenije v drugo državo članico za namene ceno blaga (do sedaj samo v primerih opravljenih storitev na tem blagu) ne štejejo za dobavo blaga za namene DDV, če se blago po ceno vrne davčnemu zavezancu v Slovenijo.

Uvaja pa se posebno pravilo glede kraja opravljanja storitev pri dajanju prevoznih sredstev v dolgoročni najem osebi, ki ni davčni zavezanec. V skladu s tem pravilom je kraj opravljanja storitve dolgoročnega najema kraj, kjer ima najemnik svoj sedež, stalno oziroma začasno prebivališče. Izjema je določena v primeru dolgoročnega najema čolna, namenjenega za razvedrilo, osebi, ki ni davčni zavezanec. V tem primeru se za kraj opravljanja storitev šteje kraj, kjer je čoln dejansko dan na razpolago najemniku. S tem pravilom se zasleduje cilj obdavčitve v namembnem kraju.

Nastanek obveznosti obračuna DDV pri transakcijah znotraj Unije (sprememba 33. in 34. člena ZDDV-1)

Novela ZDDV-1 spreminja pravilo glede nastanka obveznosti obračuna DDV pri dobavah blaga v drugo državo članico in pri pridobitvah blaga iz druge države članice. Pravila glede obveznosti nastanka obračuna DDV pri dobavah blaga znotraj Unije (v povezavi z novim sedmim odstavkom 81. člena ZDDV-1) se usklajujejo s pravili glede nastanka obveznosti obračuna DDV pri pridobitvah blaga znotraj Unije. Z uskladitvijo pravil bo zagotovljena primerljivost informacij po rekapitulacijskih poročilih za dobave blaga znotraj Unije z informacijami po obračunih DDV za pridobitve blaga znotraj Unije. S tem bo zagotovljena tudi pravočasnost izmenjave informacij za potrebe nadzora pravilnosti obračuna DDV pri pridobitvah blaga znotraj Unije. Obveznost obračuna DDV pri dobavah blaga znotraj Unije tako nastane na dan izdaje računa, če pa račun ni izdan, nastane obveznost obračuna DDV 15. dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je nastal obdavčljivi dogodek. Tem pravilom tako sledi tudi pravilo za nastanek obveznosti obračuna DDV pri pridobitvah blaga znotraj Unije, in sicer obveznost obračuna DDV nastane ob izdaji računa. Če pa račun ni izdan, nastane obveznost obračuna DDV najkasneje 15. dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem nastane obdavčljivi dogodek.

Primer:

Davčni zavezanec iz države članice 1 (DČ1) dobavi blago davčnemu zavezancu v drugo državo članico (DČ2) dne 20. 1. 2013. Obdavčljivi dogodek je nastal dne 20. 1. 2013, obveznost obračuna pa na dan izdaje računa. Glede obveznosti obračuna v DČ1 velja naslednje:

- *račun ni bil izdan do 15. 2. 2013: obveznost obračuna v DČ1 nastane dne 15. 2. 2013;*
- *če je bil račun izdan dne 25. 1. 2013: obveznost obračuna nastane dne 25. 1. 2013;*

Obveznost obračuna DDV od pridobitve blaga v DČ2 nastane v teh primerih:

- *dne 15. 2. 2013, če račun ni bil izdan do 15. 2. 2013;*
- *dne 25. 1. 2013, če je bil račun izdan dne 25. 1. 2013;*

Da je pravočasnost izmenjave informacij zagotovljena za vse dobave blaga enako, se uvaja novo pravilo za primere opravljanja zaporednih oproščenih dobav znotraj Unije v obdobju, daljšem od koledarskega meseca. Te se štejejo za zaključene na koncu vsakega koledarskega meseca.

Pri predplačilih za opravljeno dobavo blaga znotraj Unije se pravilo za nastanek obveznosti obračuna DDV pri predplačilih ne uporabi, temveč se DDV obračuna šele, ko je dobava blaga znotraj Unije opravljena.

Popravek odbitka DDV na podlagi odločitve davčnega organa (sprememba 72. člena ZDDV-1)

S temi spremembami se ureja popravek odbitka DDV v primerih, ko mora davčni zavezanec povečati davčno obveznost na podlagi odločitve davčnega organa. Pri izvajanju tega člena se v praksi pojavljajo različne razlage o tem, kakšen dokument mora imeti davčni zavezanec, prejemnik blaga ali storitev, za uveljavljanje popravka odbitka DDV, ki je posledica povečane davčne obveznosti po odločbi davčnega organa. Davčni zavezanec zaradi spremembe davčne obveznosti na podlagi odločitve davčnega organa lahko izda popravljen račun s pravilno obračunanim zneskom DDV. Na podlagi takšnega računa lahko prejemnik blaga ali storitev za nastalo razliko uveljavi pravico do odbitka DDV v davčnem obdobju, ko prejme takšen račun. Dodano je še pooblastilo ministru, pristojnemu za finance, da predpiše podrobno vsebino takšnega računa, ki mora vsebovati podatke za poenostavljen račun, poleg teh pa naj bi vseboval še sklic na številko, datum odločbe davčnega organa in razliko DDV, ki jo prejemnik sme uveljaviti kot odbitek DDV po tem računu.

Pravila glede izdajanja računov (nov 80. a in 84. a člen ter spremembe 81. do 84. člena ZDDV-1)

1. Natančno je določeno, pravila katere države članice veljajo za izdajanje računov v zvezi z dobavami, za katere se obračuna DDV.

Osnovno pravilo je, da pravila za izdajo računov določi država članica, v kateri se opravi dobava (prvi odstavek 80. a člena ZDDV-1).

Obstajata dve izjemi od osnovnega pravila, in sicer za:

- Čezmejne dobave, za katere velja obrnjena davčna obveznost iz tretjega in četrtega odstavka ter 3. točke prvega odstavka* 76. člena ZDDV-1 (drugi odstavek 80.a člena ZDDV-1). Če v teh primerih izda račun prejemnik (samofakturiranje), se upošteva osnovno pravilo.
- Za dobave, ki se obdavčijo zunaj EU (tretji odstavek 80.a člena ZDDV-1).

V teh primerih se uporabljajo pravila o izdajanju računov, ki veljajo v državi članici, v kateri ima dobavitelj sedež ali stalno poslovno enoto, iz katere je dobava opravljena, ali stalno ali običajno prebivališče.

2. Pri samofakturiranju (kupec izda račun v imenu prodajalca) ni več predpisano, kaj mora vsebovati dogovor, mora pa biti dogovor sklenjen pred začetkom izdajanja računov (tretji odstavek 81. člena ZDDV-1).

3. V ZDDV-1 je dana možnost za določitev izjeme od izdajanja računov za finančne in zavarovalne storitve (četrti in peti odstavek 81. člena ZDDV-1).

Natančneje so določeni podatki na računu (82. člen ZDDV-1).

Poenostavljen račun se lahko izdaja v primerih, kadar znesek na računu, brez DDV, ni višji od 100 evrov, če gre za dokument ali sporočilo, ki spreminja prvoten račun (dobropis, bremepis) oziroma račun izdan končnemu potrošniku; določeni so tudi podatki, ki jih mora davčni zavezanec navesti na poenostavljenem računu (83. člen ZDDV-1).

4. Uvaja se enakovredna obravnava papirnatih in elektronskih računov ter odpravljajo ovire za elektronsko izdajanje računov (84. člen ZDDV-1):

- podana je definicija elektronskega računa;
- prejemnik se mora strinjati z uporabo elektronskega računa;
- pogoji za elektronske račune so za namene DDV opredeljeni v tem zakonu in niso vezani na predpise, ki določajo elektronsko poslovanje;
- računi morajo odražati dejansko dobavo, zato mora biti zagotovljena njihova pristnost, kakor tudi celovitost in čitljivost;

S poenotenjem pravil za izdajo računa se bodo zmanjšale upravne obremenitve in administrativna bremena davčnim zavezancem. Poleg tega je cilj zakona, da se zlasti glede izdaje elektronskih računov upoštevajo nove tehnologije, ki zagotavljajo pristnost izvora, celovitost vsebine in čitljivost računa.

Hramba računov (spremenjen 86. člen ZDDV-1)

V zvezi z obveznostmi davčnih zavezancev glede hrambe računov je določeno, da mora davčni zavezanec račune hraniti v izvorni obliki, v kateri so bili poslani. To pomeni, da se za papirnate račune zahteva hramba v papirnati obliki, za elektronske račune pa hramba v elektronski obliki. Davčni zavezanec lahko račune, ne glede na njihovo izvorno obliko, hrani na mikrofilmu, drugem mediju ali v elektronski obliki, če ti načini hrambe onemogočajo spremembo ali izbris podatkov oziroma omogočajo reproduciranje računov v izvorni obliki. Če se računi hranijo z elektronskimi sredstvi, se zahteva, da se tudi podatki, ki jamčijo pristnost izvora, celovitost vsebine, prav tako shranijo z elektronskimi sredstvi.

V zvezi z dostopom do računov, ki jih je davčni zavezanec prejel ter shranil z elektronskimi sredstvi, je za namene nadzora določeno, da ta pravica pripada državi članici, v kateri je izdan račun, kot tudi državi članici, v kateri je davek treba plačati.

Obdobje hrambe računov se določa za dobavitelja blaga ali izvajalca storitev samo, če je kraj dobave v Sloveniji. Dobavitelj, ki opravlja dobave, obdavčene v drugi državi članici, na primer v okviru postopka obrnjene davčne obveznosti, mora upoštevati pravila o hrambi države članice, v kateri se dobava opravi. Poleg tega obdobje hrambe računov za davčnega zavezanca, ki prejme dobave, določi država članica, v kateri ima ta zavezanec sedež, kar pomeni, da se s tem členom določa obdobje hrambe računov, ki jih prejme davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji. Določeno je enotno, desetletno obdobje hrambe računov.

Navedena obveznost pa se ne nanaša na hrambo računov, ki se nanašajo na nepremičnine, za katere mora davčni zavezanec hrambo zagotavljati 20 let po poteku leta, na katero se takšni računi nanašajo.

Popravljanje napak v obračunu DDV in naknadna predložitev obračuna DDV (sprememba 88. b in 88. c člena ZDDV-1)

S spremembo 88. b člena ZDDV-1 je natančneje določeno, da je predmet popravka, od katerega se izračunavajo obresti, znesek obveznosti po vsakem posameznem računu.

S spremembo tretjega odstavka 88. b člena ZDDV-1 je tudi bolj natančno določeno, da se v tekoči obračun in naknadno predložen obračun DDV zajamejo vse vrste »poprakov« DDV, tudi na primer vključitev računa v tekoče obdobje, ki bi moral biti upoštevan v prejšnjih obdobjih. V tem primeru namreč ne gre za popravljanje zneska DDV.

S spremembo 88. c člena ZDDV-1 pri naknadno predloženih obračunih ne gre za vključevanje popravljenih zneskov DDV, pač pa se s predlaganim besedilom bolj jasno določi, da gre za

predložitev obračuna po roku in se obresti obračunajo od celotne obveznosti. V tem primeru namreč ne gre za popravljanje zneska DDV.

Posebna ureditev za male davčne zavezance (sprememba 94. člena ZDDV-1)

Povečuje se prag obdavčljivega prometa za uporabo posebne ureditve za male davčne zavezance s 25.000 evrov na 50.000 evrov. Ker je povišanje praga vezano na odobritev Sveta za odstopanje od člena 287 [Direktive Sveta 2006/112/ES](#), je s 27. členom predpisana tudi prehodna ureditev za uporabo 94. člena ZDDV-1, in sicer bodo davčni zavezanci višji prag uporabljali s prvim dnevom drugega koledarskega meseca, ki sledi mesecu objave obvestila o objavi Izvedbenega sklepa Sveta o dovoljenju Republiki Sloveniji za uporabo ukrepa, ki odstopa od člena 287 Direktive Sveta 2006/112/ES, v Uradnem listu Evropske unije.

Obvestilo objavi minister, pristojen za finance, v Uradnem listu Republike Slovenije. Davčni zavezanci, ki so trenutno identificirani za namene DDV, bodo imeli, ne glede na povišanje praga, možnost, da ostanejo v sistemu DDV še naprej. Davčni zavezanci, ki ne bodo želeli ostati v sistemu DDV, pa bodo lahko davčnemu organu kadar koli po objavi obvestila podali zahtevo za prenehanje identifikacije za namene DDV. Tisti davčni zavezanci, ki pa so po trenutni ureditvi že identificirani za DDV kot prostovoljni davčni zavezanci, pa morajo ostati v sistemu DDV 60 mesecev, ki teče od dneva, ko so se identificirali za namene DDV.

Posebna ureditev po plačani realizaciji (sprememba 131. člena ZDDV-1)

Popravlja se tudi definicija prometa za uporabo posebne ureditve po plačani realizaciji tako, da ustreza definiciji obdavčljivega prometa za namene ugotavljanja praga za oprostitvev obračunavanja DDV za male davčne zavezance v skladu s 94. členom ZDDV-1 (sedmi in osmi odstavek). Uporaba posebne ureditve po plačani realizaciji je tako mogoča za tiste davčne zavezance, katerih vrednost obdavčljivega prometa v zadnjih 12 mesecih, brez DDV, ni preseгла 400.000 evrov oziroma ni verjetno, da bo ta znesek presežen v naslednjih 12 mesecih.

Zaradi ukinitve Priloge A k obrazcu DDV-O se uvaja letno poročanje tudi za vse prejete račune, ki jih davčni zavezanec ni plačal do 31. decembra tekočega leta.

V zakon je vključenih tudi nekaj redakcijskih popravkov ter kazenske določbe, ki so vezane na spremembe členov glede pravil za izdajanje računov in dostopa do računov.

26.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 38/12)

V Uradnem listu RS št. 38/12 z dne 25. 5. 2012 je bila objavljena novela ZDDV-1F, ki je začela veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu. Z novelo je bil črtan 66. a člen ZDDV-1, s čimer je ukinjeno omejevanje pravice do odbitka DDV v primerih, ko davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, dobavitelju v roku, določenem z zakonom, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih, računa ne plača ali ga plača le delno ter neplačanega računa ne vključi v sistem obveznega pobota po zakonu, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih.

V prehodnih določbah ZDDV-1F je določeno, da davčni zavezanec, ki v skladu s 66. a členom ZDDV-1 še ni uveljavil odbitka DDV, **lahko** DDV odbije v skladu s 67. členom ZDDV-1. Ta davčni zavezanec odbitka DDV ne more uveljaviti prej kakor v obračunu DDV za davčno obdobje, v katerem je ta zakon začel veljati, torej v obračunu DDV za mesec maj 2012 (oz. davčni zavezanci, ki imajo trimesečno davčno obdobje, za obdobje april – junij 2012).

Davčni zavezanec mora davčnemu organu zagotoviti informacijo o uveljavljanju odbitka DDV po prehodnih in končnih določbah ZDDV-1F v elektronski obliki, ob predložitvi obračuna DDV za zadevno davčno obdobje. Navedena določba ne pomeni popravkov obračunov DDV, torej ne bo

treba popravljati obračunov DDV za nazaj, ampak davčni zavezanec DDV, ki ga v skladu s 66. a členom ZDDV-1 ni odbijal, lahko vključi v tekoči obračun DDV (od meseca maja 2012 naprej).

V obdobju, ko je veljal 66. a člen ZDDV-1, so davčni zavezanci v obračun DDV vpisali davčno osnovo po prejetih računih v tistem davčnem obdobju, kot so bili prejeti, oziroma če so bili prejeti do roka za predložitev, ne glede na to, ali je davčni zavezanec v tem obdobju odbijal DDV, delno odbijal DDV ali DDV ni odbijal. Davčni zavezanci so tako davčno osnovo vpisali v polje 31 obrazca DDV-O. Ustrezno so izpolnili tudi polja »neveljavljen DDV«, »zmanjšan DDV«, »povečan DDV«.

Davčni zavezanci, ki bodo po spremembi ZDDV-1 uveljavljali odbitek DDV, ki ga v prejšnjih obdobjih na podlagi 66. a člena ZDDV-1 niso, bodo v obrazcu DDV-O za obdobje maj 2012 izpolnili polje 41 oz. 42 (ne pa tudi polja 31) in polje »povečan DDV«, medtem ko bodo za davčna obdobja od junija 2012 odbitek, ki ga v prejšnjih obdobjih niso uveljavljali na podlagi 66. a člena ZDDV-1 in ga tudi niso uveljavili v obračunu DDV-O za mesec maj 2012, vpisovali v novo polje »uveljavljen odbitek DDV«.

27.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 82/11)

Dne 17. 10. 2011 je bil v Uradnem listu RS, št. 82/11 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, ki je začel veljati 20. oktobra 2011, razen 20. člena, ki je začel veljati 1. julija 2012. Nekatere določbe pravilnika so se začele uporabljati naslednje leto oziroma v začetku leta 2013.

I. Predlaganje obrazcev v elektronski obliki

Člen pravilnika in vsebina	Obrazec	Začetek uporabe
23. člen (četrti odstavek): prijava pridobitve <i>rabljenega</i> prevoznega sredstva, ki ga pridobi oseba, identificirana za namene DDV	DDV-PPS (Priloga I)	1. januar 2012
24. člen (tretji, četrti in peti odstavek): prijava pridobitve <i>novega</i> prevoznega sredstva, ki ga pridobi oseba, ki ni identificirana za namene DDV in prijava pridobitve novega prevoznega sredstva, ki ga pridobi oseba, identificirana za namene DDV in prevozno sredstvo ni namenjeno nadaljnji prodaji	DDV-PPS (Priloga I)	1. januar 2012
26. člen: prijava dobave <i>novega prevoznega sredstva v drugo državo članico</i> osebi, ki ni identificirana za namene DDV	DDV-DPS (Priloga II)	1. januar 2012
70. b člen: prigrasitev uveljavljanja oprostitev plačila DDV na podlagi drugega odstavka 43. člena ZDDV-1	Obrazec DDV-OPR ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2013

78. člen: izjava glede izbire obdavčitve transakcije v zvezi z nepremičnino po drugem odstavku 45. člena ZDDV-1	Obrazec DDV-IZ ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. julij 2012
102. člen (drugi odstavek): zahtevek za vračilo DDV od nabave novih prevoznih sredstev, ki jih davčni zavezanec priložnostno dobavi pod pogoji iz 2. točke 46. člena ZDDV-1	Obrazec DDV-VPS ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2012
105. člen (sedmi, deseti in enajsti odstavek): napoved o predvidenih transakcijah po petem odstavku tega člena ter prigrasitev ali sprememba izbranega načina izračunavanja odbitnega deleža po sedmem odstavku 65. člena ZDDV-1	Obrazca DDV-ZOD in DDV-LK nista prilogi pravilnika, dostopna bosta prek sistema eDavki	1. januar 2013
115. b člen (drugi odstavek): zahtevek za vračilo DDV, ki ga vloži davčni zavezanec s sedežem v tretji državi	DDV-VTD (Priloga III)	1. julij 2012
118. člen (peti odstavek) in 121. člen (tretji odstavek): zahtevek za vračilo DDV v potniškem prometu	DDV-VE (Priloga V)	20. oktober 2011
128. a člen: vloga za izdajo ali prenehanje dovoljenja za obračun DDV od uvoza v skladu s 77. členom ZDDV-1	Obrazec DDV-SU ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2013
132. člen (osmi odstavek): zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV	Obrazec DDV-PRE ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2012
135. člen: poročilo o letnem prometu, doseženem v posamezni državi članici, od prodaj na daljavo	Obrazec DDV-PD ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2012
163. člen (drugi odstavek): vloga za pridobitev dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila	DDV-PN (Priloga XIII)	1. julij 2012
164. člen (četrti in peti odstavek): vloga za spremembo, prenos ali prenehanje uveljavljanja pavšalnega nadomestila	DDV-PN (Priloga XIII)	1. julij 2012
166. člen (deveti odstavek): obračun pavšalnega nadomestila	DDV-OPN (Priloga XIV)	1. julij 2012*
167. člen: prijava odločitve obdavčljivega preprodajalca za obračunavanje DDV po posebni ureditvi	Obrazec DDV-PU ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2013
169. člen (prvi odstavek): obvestilo o izbiri za obdavčitev dobav investicijskega zlata	Obrazec DDV-AU ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2013

175. člen (prvi odstavek): obvestilo o začetku ali prenehanju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji	Obrazec DDV-PR ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2012
181. člen (drugi odstavek): popis neplačanih računov	Obrazec DDV-NEPL ni priloga pravilnika, dostopen bo prek sistema eDavki	1. januar 2013

* Sprememba v skladu s 1. členom Pravilnika o spremembah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost objavljenim v Uradnem listu RS, št. 108/2011 z dne 29. 12. 2011.

II. Druge spremembe in dopolnitve

Uporaba Izvedbene uredbe Sveta (1. člen)

Pri izvajanju ZDDV-1 se upošteva tudi [Izvedbena uredba Sveta \(EU\) št. 282/2011](#) z dne 15. marca 2011 o določitvi izvedbenih ukrepov za Direktivo 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L, št. 77 z dne 23.3.2011, str. 1).

Obrazložitev določb pravilnika

Pridobitev rabljenih in novih prevoznih sredstev znotraj Unije (23. in 24. člen)

Za prijavo pridobitve novega ali rabljenega prevoznega sredstva je določen zgolj en obrazec – **obrazec DDV-PPS**, ki je Priloga I k pravilniku, in ne več trije obrazci (DDV-NPS-P1, DDV-NPS-P2 in DDV-RPS).

Oseba, identificirana za namene DDV v Sloveniji, bo pridobitev **novega ali rabljenega prevoznega sredstva**, ki ni namenjeno nadaljnji prodaji, v 15 dneh od pridobitve prijavila na obrazcu DDV-PPS v elektronski obliki prek sistema eDavki. Če pridobi rabljeno prevozno sredstvo zaradi nadaljnje prodaje, obrazca DDV-PPS ne predloži.

Oseba, ki ni identificirana za namene DDV, ki bo pridobila **ново prevozno sredstvo**, bo v 15 dneh od pridobitve predložila obrazec DDV-PPS, in sicer **ali** v papirni obliki **ali** pa v elektronski obliki prek sistema eDavki.

Spremenjene določbe 23. in 24. člena pravilnika se začnejo uporabljati *1. januarja 2012*.

Oproščene dobave novih prevoznih sredstev znotraj Unije (26. člen)

Dobava novega prevoznega sredstva v drugo državo članico se prijavi z **obrazcem DDV-DPS**, ki je Priloga II k pravilniku.

Oseba, identificirana za namene DDV v Sloveniji, bo **morala** ta obrazec predložiti v elektronski obliki prek sistema eDavki v osmih dneh od dneva opravljene dobave.

Oseba, ki ni identificirana za namene DDV, bo **lahko** predložila obrazec DDV-DPS v kraju sedeža, stalnega oziroma običajnega prebivališča v papirni obliki ali pa v elektronski obliki prek sistema eDavki, in sicer v osmih dneh od dneva opravljene dobave.

Spremenjene določbe 26. člena pravilnika se začnejo uporabljati *1. januarja 2012*.

Sprememba davčne osnove, popravek obračunanega DDV in popravek odbitka DDV (41., 108. člen, 146. člen)

Davčni zavezanec lahko v skladu s spremenjeno določbo drugega odstavka 39. člena ZDDV-1 popravi (zmanjša) znesek obračunanega DDV, če pisno obvesti kupca o znesku DDV, za

katerega kupec nima pravice do odbitka DDV. Tako lahko davčni zavezanec zmanjša davčno osnovo že v davčnem obdobju, v katerem pisno obvesti kupca o znesku DDV, za katerega le ta nima pravice do odbitka in ne šele v davčnem obdobju, v katerem prejme pisno obvestilo kupca, da je popravil odbitek DDV. V skladu s to zakonsko spremembo so bile spremenjene tudi določbe tretjega odstavka 41. člena ter tretjega in četrtega odstavka 146. člena pravilnika.

Kupec, ki prejme obvestilo dobavitelja blaga oziroma storitve, da je le ta zaradi napake na računu ali drugih razlogov iz drugega odstavka 39. člena ZDDV-1 zmanjšal obračunani DDV, mora zmanjšati odbitek DDV najkasneje v obračunu DDV za davčno obdobje, v katerem prejme obvestilo dobavitelja (108. člen pravilnika).

Sprememba prvega odstavka 146. člena pravilnika predstavlja uskladitev z novo določbo 88.b člena ZDDV-1, ki določa, da lahko davčni zavezanec, ki je že predložil obračun DDV in naknadno ugotovi, da ni pravilno obračunal davčne obveznosti *do izteka roka za predložitev tega obračuna*, že vloženi obračun nadomesti z novim, razen če je po tem obračunu že zahteval vračilo DDV.

Če pa davčni zavezanec kot izdajatelj računa ugotovi napako na izdanem računu in s tem previsoko obračunan znesek DDV *po izteku roka za predložitev obračuna DDV ali do izteka roka za predložitev obračuna DDV, po katerem je zahteval vračilo DDV*, lahko davčno obveznost popravi (zmanjša) v obračunu DDV v tistem davčnem obdobju, v katerem ugotovi napako, če pisno obvesti kupca o znesku DDV, za katerega kupec nima odbitka.

Primer:

Davčni zavezanec dne 5.11. odda obračun za mesec oktober, po katerem zahteva vračilo DDV. Do roka za predložitev tega obračuna npr. dne 17. 11. pa ugotovi napako na izdanem računu in tako nepravilno obračunan DDV. Glede na določbo 88. b člena ZDDV-1 in 146. člena pravilnika že predloženi obračun ne sme nadomestiti z novim, saj je po tem obračunu zahteval vračilo DDV, lahko pa popravek upošteva v obračunu za davčno obdobje november.

Medicinska oprema in pripomočki (50. člen)

V skladu s spremembo 10. točke 50. člena pravilnika se nižja stopnja DDV uporabi tudi za:

- poleg aparatov za določanje glukoze v krvi tudi za aparate za neprekinjeno merjenje glukoze, vključno z deli in priborom, ki so predloženi v kompletu in so primerni izključno za uporabo z naštetimi aparati (tarifna oznaka: 9027);

Deli in pribor omenjenih aparatov se uvrščajo v tarifno številko 9027 samo pod pogojem, da so predloženi v kompletu, skupaj z elektronskim merilnim aparatom za določanje glukoze, ki je bistveni del kompleta. V kolikor pa posamezni del ali pribor ni predložen v kompletu, se uvršča posamezno (torej v različne tarifne oznake).

- senzorje za neprekinjeno merjenje glukoze (tarifna oznaka: 9027 90 50);
- oddajnike, ki so primerni za uporabo izključno z aparati za neprekinjeno merjenje glukoze (tarifna oznaka: 8543 70 90);

Oddajniki, ki so povezani s senzorji in pošiljajo radijske signale s podatki o vrednosti glukoze iz sensorja do monitorja, se lahko dobavljajo posamično in se pravilno uvrščajo v tarifno oznako 8543 70 90 (kot drugi stoji ali aparati). Nižja stopnja DDV se za te oddajnike uporabi samo pod pogojem, da so primerni za uporabo izključno z aparati za neprekinjeno merjenje glukoze (oziroma so izdelani tako, da omogočajo prileganje na senzor za neprekinjeno merjenje glukoze);

- testne lističe z reagentom, ki se vstavijo v aparat za določanje glukoze v krvi (tarifna oznaka: 3822 00 00);

Ti lističi se na podlagi besedila k tarifni oznaki 3822 00 00 pravilno uvrščajo med diagnostične ali laboratorijske reagente na podlogi (nosilcu). Lahko se dobavljajo posamezno in se zaradi reagenta na nosilcu uvrščajo specifično.

- prožilno napravo v kompletu s priloženo lanceto:

Prožilna naprava v kompletu s priloženo lanceto se pravilno uvršča v tarifno oznako 9018 90 84 (kot drugi instrumenti ali aparati), bistvo kompleta predstavlja instrument oziroma naprava.

- lanceto, ki se dobavlja posamezno in se pravilno uvršča v tarifno oznako 9018 39 00 (druge kovinske igle) in ne v tarifno oznako 9018 90 84, ki je bila v pravilniku navedena predhodno;

Omenjene kovinske igle so v prečnem prerezu polne in ne cevaste, zato se ne uvrščajo med cevaste kovinske igle (tarifna oznaka: 9018 32 10), prav tako se ne uvrščajo med druge instrumente ali aparate (tarifna oznaka: 9018 90 84).

- napravo za vstavljanje senzorjev za neprekinjeno merjenje glukoze (tarifna oznaka: 9018 90 84).

Stanovanja in stanovanjski objekti, ki so del socialne politike (54. člen)

Kot pripadajoči del stanovanjskih objektov, ki so del socialne politike, se ne štejejo individualni prostori, naprave in oprema obravnavanih stanovanjskih objektov, ki so namenjeni zadovoljevanju športnih, rekreacijskih oziroma sprostitvenih potreb (na primer savne, bazeni, teniška igrišča). Namen uveljavitve uporabe nižje stopnje DDV v teh primerih je namreč socialne narave – zadovoljevanje stanovanjskih potreb.

Tako je v skladu s spremembo 54. člena pravilnika dobava, gradnja, obnova in popravila individualnih prostorov, naprav in opreme športnih, fitnes in drugih objektov, namenjenih za sprostitev, obdavčena po splošni stopnji DDV.

Navedeno pomeni, da se npr. od enotne storitve vgradnje ali montaže notranjega ali zunanega bazena v oziroma ob stanovanjski objekt, ki je del socialne politike, obračuna DDV po stopnji 20 % od celotne vrednosti enotne transakcije.

Obnova in popravila zasebnih stanovanj (54. a člen)

Zaradi jasnosti se dodaja definicija pripadajočih delov zasebnih stanovanj, in sicer je opredelitev teh delov enaka kot jo določa drugi odstavek 54. člena pravilnika za pripadajoče dele za stanovanjske objekte, ki so del socialne politike.

Storitve javne higiene (59. člen)

Spremenjena določba tretje alineje tega člena pomeni jasnejšo opredelitev, za katere storitve javne higiene se v skladu s 16. točko Priloge I k ZDDV-1 uporabi nižja stopnja DDV. Med storitve javne higiene se ne uvrščajo vse storitve pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: N/81.29, temveč le pometanje in pranje ulic, cest in parkirišč, odstranjevanje snega in ledu s cest, letališč in drugih javnih površin, posipanje s soljo ali peskom itd. ter dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija pod navedeno šifro SKD.

Davka proste prodajalne (81. člen)

Spremenjen člen določa vnos in prodajo blaga v davka prosti prodajalni na letališčih ali v pristaniščih. V skladu z b) točko prvega odstavka 52. člena ZDDV-1 je plačila DDV oproščeno tudi blago, ki se proda v davka prosti prodajalni, ki se nahaja za izstopno mejno carinsko kontrolo na letališčih ali v pristaniščih, odprtih za mednarodni promet, pod pogojem, da se blago iznese v

dovoljeni količini v potnikovi osebni prtljagi pri poletih ali ladijskih prevozih na tretje ozemlje ali v tretjo državo.

Spremenjeni člen ureja tudi vnos blaga v davka prosto prodajalno brez obračuna DDV, če ima leta dovoljenje za davčno skladišče. Za vnos blaga v davka prosto prodajalno brez obračuna DDV v skladu s tretjim odstavkom 58. člena ZDDV-1, se pri izdaji dovoljenja za davčno skladišče, smiselno uporabljajo določbe 86. do 97. člena tega pravilnika.

Odbitek DDV od novih prevoznih sredstev (102. člen)

Davčni zavezanec iz tretjega odstavka 5. člena ZDDV-1 sme odbiti DDV, ki je vključen v nabavni ceni ali plačan pri uvozu ali pridobitvi novega prevoznega sredstva znotraj Unije, do zneska, ki ne presega davka, ki bi ga moral plačati, če dobava ne bi bila oproščena. Pravica do odbitka DDV se uveljavlja na način predložitve zahtevka za vračilo DDV.

Ker je eden izmed pogojev upravičenosti do vračila DDV v teh primerih, da davčni zavezanec iz prejšnjega odstavka ni identificiran za namene DDV v Sloveniji, je z dopolnitvijo tega člena točno določeno, da so do vračila DDV upravičeni tudi:

- davčni zavezanci, identificirani za namene DDV, ki obračunavajo DDV le od pridobitev blaga znotraj Unije,
- osebe iz d) točke prvega odstavka 4. člena ZDDV-1, identificirane za namene DDV, ki obračunavajo DDV le od prejetih storitev in so plačnice DDV na podlagi 3. točke prvega odstavka 76. člena ZDDV-1,
- davčni zavezanci iz 94. člena ZDDV-1, identificirani za namene DDV na podlagi četrtega odstavka 78. člena ZDDV-1, ker opravljajo storitve, za katere je prejemnik storitev dolžan plačati DDV v drugi državi članici,

in sicer na podlagi predložitve zahtevka za vračilo DDV.

Davčni zavezanci, upravičeni do vračila DDV na podlagi 64. člena ZDDV-1 in 102. člena pravilnika, bodo morali zahtevek **od 1. 1. 2012 naprej** predlagati v elektronski obliki prek sistema eDavki.

Osebni avtomobili (106. člen)

Nekatera vozila, ki jih proizvajalci sicer homologirajo kot tovorna vozila, se zaradi njihovih določenih značilnosti, ki nakazujejo, da so namenjena predvsem za prevoz potnikov in ne za transport blaga, uvrščajo pod tarifno oznako KN 8703. V to skupino motornih vozil spadajo motorna vozila, splošno znana kot "večnamenska" vozila (npr. tip van, vozila za športne namene, nekatera vozila tipa "pick-up").

Zaradi izpostavljenih dilem glede pravice do odbitka od teh vozil, je bila dopolnjena in spremenjena določba 106. člena pravilnika, iz katere izhaja, da od vozil, ki jih proizvajalci homologirajo kot tovorna vozila, uvrščajo pa se pod tarifno oznako KN 8703, davčni zavezanci nimajo pravice do odbitka DDV.

Odbitek DDV in prejemniki blaga ali storitev kot plačniki DDV ter upravniki nepremičnin (107. in 127. a člen)

V skladu s prvim odstavkom 118. člena Stvarnopravnega zakonika – SPZ (Uradni list RS, št. 87/02) morajo etažni lastniki določiti upravnika. Termin upravnik uporablja tudi [Stanovanjski zakon – SZ-1](#), ki v 9. členu določa, da minister natančneje določi posle upravljanja in pooblastila upravnika. Določbi prvega odstavka 107. in tretjega odstavka 127.a člena se nanašata zgolj na tovrstne upravnike.

Sedanja določba, ki je uporabljala izraz upravljavci nepremičnin, je dopuščala razlago, da se izjema nanaša tudi na upravljavce nepremičnin v skladu s 26. členom [Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti – ZSPDSLS](#), po katerem se oseba javnega prava določi kot upravljavec nepremičnine in dobi pooblastilo za nastopanje v tujem imenu in za tuj račun v zvezi s pripravo, organiziranjem in vodenjem obnovitvenih investicij, oddajo v najem (npr. lokalna skupnost, javno podjetje), kar ne spada pod izjemo, ki velja za upravnike.

Ker davčnega organa ni treba več obveščati o začetku opravljanja, prenehanju ali ponovnem začetku opravljanja dobav blaga ali storitev po 76. a členu ZDDV-1, je določba petega odstavka 127. a člena črtana.

Popravek odbitka DDV pri odkupu vračljive embalaže (109. člen)

Po tem členu davčni zavezanec, ki odkupi vračljivo embalažo od osebe, ki ni imela pravice do odbitka DDV od embalaže, ki jo vrača, popravek odbitka DDV pri odkupu vračljive embalaže opravi z zmanjšanjem obračunanega DDV.

Način predložitve zahtevka za vračilo DDV davčnemu zavezancu s sedežem v tretji državi (115. b in 116. člen)

Davčni zavezanci s sedežem v tretji državi bodo zahtevek za vračilo DDV od 1. 7. 2012 naprej vlagali v elektronski obliki prek sistema eDavki, in sicer na obrazcu DDV-VTD (Priloga III). Kot koda blaga in storitev se bodo uporabile oznake za opis pridobljenega blaga in storitev iz 115. člena pravilnika. S pričetkom uporabe 115. b člena preneha veljati 116. člen pravilnika.

Potrjevanje iznosa blaga iz Unije s strani carinskega organa (120. člen)

V skladu z dopolnitvijo tega člena mora carinski organ pred overitvijo izpolnjenega obrazca DDV-VP med drugim ugotoviti tudi, da med kupljenim blagom, za katero se uveljavlja pravica do vračila DDV v potniškem prometu v Sloveniji, ni mineralnih olj, alkohola in alkoholnih pijač ter tobačnih izdelkov, ki so trošarinski izdelki. Omejitev pravice do vračila DDV v potniškem prometu se nanaša na trošarinske izdelke in pri njihovi opredelitvi se uporablja Zakon o trošarinah.

Proizvodi, katerih sestavine so mineralna in/ali sintetična olja kot so npr. razna mazalna olja, zavorna olja itd., po svojih značilnostih in namenu uporabe ne spadajo med pogonska goriva ali goriva za ogrevanje in se zato ne obravnavajo kot trošarinski izdelki – energenti. Za te proizvode se tako lahko uveljavlja pravica do vračila DDV v potniškem prometu.

Poročanje o višini ustvarjenega letnega prometa od prodaj na daljavo (135. člen)

Davčni zavezanec bo moral v poročilu o letnem prometu od prodaj na daljavo, doseženem v posamezni državi članici, poleg višine letnega prometa poročati tudi o obdobju poročanja in identifikacijski številki za DDV v namembni državi članici ter o datumu začetka oziroma konca identifikacije v tej državi. Te podatke bo moral poročati v elektronski obliki prek sistema eDavki. Spremenjena določba 135. člena pravilnika se začne uporabljati 1. januarja 2012.

Obračun DDV (154. in 155. člen)

Določba četrtega odstavka 154. člena je zajeta v 88. b členu ZDDV-1, zato se v pravilniku črta. Dodaja se določba, da mora davčni zavezanec v svojem knjigovodstvu med drugim zagotoviti tudi podatke o uveljavljanju odbitka DDV pri neplačanih računih v skladu s 66. a členom ZDDV-1. Druge spremembe 154. člena pravilnika so redakcijske narave.

Ker se obračuni DDV predlagajo v elektronski obliki, se 155. člen temu ustrezno spreminja in gre samo za redakcijsko in ne vsebinsko spremembo.

Rekapitulacijsko poročilo (159. člen)

Določba, da davčni zavezanec ne predloži obrazca RP-O, če v obdobju poročanja ne nastane obveznost izpolnitve rekapitulacijskega poročila in ne obveznost izpolnitve popravkov za pretekla obdobja poročanja, je prenesena v ZDDV-1. Zaradi navedenega je v pravilniku pojasnjeno le, da enako velja tudi za davčnega zastopnika.

Definicija katastrskega dohodka iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 (160. člen)

Sprememba je zgolj redakcijske narave, in sicer gre za usklajitev definicije katastrskega dohodka, kot jo določa Zakon o dohodnini. Tako se kot katastrski dohodek iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 štejejo vsi dohodki v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo na kmečkem gospodinjstvu, kot jih določa zakon, ki ureja dohodnino.

Posebna ureditev za kmete (163., 164. in 166. člen)

S spremembo drugega odstavka 163. člena in 164. člena se določa, da davčni zavezanec predloži:

- vlogo za pridobitev dovoljenja za uveljavljanje pavšalnega nadomestila,
- vlogo za spremembo predstavnika kmečkega gospodinjstva ali
- obvestilo o prenehanju uveljavljanja pavšalnega nadomestila

v elektronski obliki prek sistema eDavki (obrazec DDV-PN).

Poleg tega, da pristojni davčni urad površino zemljišč v uporabi članov kmečkega gospodinjstva ugotavlja iz uradnih evidenc, bo lahko vložnik vloge površino zemljišč dokazoval tudi z veljavnimi pogodbami in drugo dokumentacijo.

Ker bo seznam davčnih zavezancev, ki imajo dovoljenje za uveljavljanje pavšalnega nadomestila, dostopen prek sistema eDavki, imetnikom dovoljenja kupcu ob dobavi blaga ali storitve ne bo več treba predlagati kopije dovoljenja. Kupec bo moral veljavnost dovoljenja prek sistema eDavki sam preveriti.

Zgoraj navedene spremembe se začnejo uporabljati 1. 7. 2012.

Spremembe ostalih členov, ki niso posebej omenjeni, so zgolj redakcijske narave.

28.0 ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 78/11)

Dne 5. 10. 2011, je bil v Uradnem listu RS, št. 78/11, objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1E), ki začne veljati in se uporabljati 20. oktobra 2011. Nekatere zakonske določbe se začnejo uporabljati naslednje leto oziroma v začetku leta 2013 (kot je razvidno iz tabele v nadaljevanju).

Bistvene spremembe zakona lahko strnemo v naslednje sklope:

- postopno uveljavljanje določb zakona, ki predpisujejo obvezno predlaganje dokumentov v elektronski obliki,
- popravljane napak iz preteklih obdobj v tekočem obračunu DDV in naknadna predložitev obračuna DDV,
- zmanjšanje davčne osnove na podlagi 39. člena ZDDV-1,
- nekatere druge spremembe.

I. Predlaganje obrazcev v elektronski obliki

S spremembo DDV zakonodaje bo omogočena avtomatizacija vseh procesov DDV, torej pošiljanje vseh dokumentov v elektronski obliki. Preko spletnega servisa eDavki sedaj davčni zavezanci oddajajo periodične obrazce, na voljo sta tudi elektronski storitvi registracije davčnih zavezancev in izmenjave njihovih podatkov z davčnimi upravami ostalih članic Unije ter elektronsko preverjanje davčnih števil in davčnih zavezancev iz Unije. S spremembo DDV zakonodaje se bodo postopno v skladu s prehodnimi določbami zakona v elektronski obliki prek sistema eDavki dodatno predlagali še naslednji obrazci:

Člen zakona in vsebina	Začetek uporabe
43. člen (drugi odstavek): prigrasitev uveljavljanja oprostitve plačila DDV v skladu s prvim odstavkom 43. člena ZDDV-1	1. januar 2013
45. člen (drugi odstavek): izjava glede izbire obdavčitve transakcije v zvezi z nepremičnino po drugem odstavku 45. člena ZDDV-1	1. julij 2012
64. člen (drugi odstavek): zahtevek za vračilo DDV od nabave novih prevoznih sredstev, ki jih davčni zavezanec priložnostno dobavi pod pogoji iz 2. točke 46. člena ZDDV-1	1. januar 2012
65. člen (peti in sedmi odstavek): napoved o predvidenih transakcijah po petem odstavku tega člena ter prigrasitev ali sprememba izbranega načina izračunavanja odbitnega deleža po sedmem odstavku 65. člena ZDDV-1	1. januar 2013
74. i člen (deseti odstavek): zahtevek za vračilo DDV s strani davčnega zavezanca s sedežem v tretji državi	1. julij 2012
75. člen: zahtevek za vračilo DDV v potniškem prometu	20. oktober 2011
77. člen (sedmi odstavek): vloga za izdajo dovoljenja, da davčni zavezanec izkaže obveznost iz naslova DDV od uvoza v obračunu DDV	1. januar 2013
80. člen (prvi odstavek): zahtevek za prenehanje identifikacije za namene DDV	1. januar 2012
94. člen (tretji odstavek): prigrasitev izbire za prostovoljno obračunavanje DDV	20. oktober 2011

95. člen (peti odstavek): obračun pavšalnega nadomestila	1. julij 2012
105. člen (drugi odstavek): prijava obdavčljivega preprodajalca o odločitvi za obračunavanje DDV po posebni ureditvi	1. januar 2013
120. člen (četrti odstavek): obvestilo o izbiri za obdavčitev dobav investicijskega zlata	1. januar 2013
133. člen (peta alineja prvega odstavka in druga alineja tretjega odstavka): obvestilo o začetku uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji	1. januar 2012
134. člen (tretji odstavek): obvestilo o prenehanju uporabe posebne ureditve po plačani realizaciji	1. januar 2012
136. člen (drugi odstavek): popis neplačanih računov	1. januar 2013

Glede na to, da se bodo prijave, zahtevki in vloge predlagale v elektronski obliki prek sistema eDavki, kar pomeni, da bo informacijski sistem prijavo, zahtevek oziroma vlogo glede na določene kriterije sam razporejal po pristojnih davčnih uradih, je besedilo »pristojni davčni urad« v določenih členih nadomeščeno z besedilom »davčni organ« (1. člen ZDDV-1E).

II. Popravljanje napak iz preteklih obdobj v tekočem obračunu DDV in naknadna predložitev obračuna DDV

Popravljanje napak v obračunu DDV (88. b člen)

Z 88. b členom se poenostavlja postopek popravljanja podatkov za pretekla obdobja v tekočem obračunu DDV-O. Davčni zavezanec v primeru popravka napak iz preteklih obdobj v tekočem obračunu, ker je bila davčna obveznost izkazana prenizko oziroma presežek previsoko, obračuna in plača obresti po medbančni obrestni meri (ki pomeni revalorizacijo glavnice za vse primere popravkov) in ustreznim pribitkom glede na čas predložitve podatkov po poteku roka za vložitev davčnega obračuna.

V kolikor gre za popravek napake iz preteklega obdobja, *ki pomeni povečanje davčne obveznosti*, se obresti izračunajo za obdobje od dne, ki sledi zadnjemu delovnemu dnevnu naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, v katerem bi moral biti vključen popravljen znesek DDV, do poteka roka za plačilo DDV po obračunu, v katerem je vključen popravljen znesek DDV.

V kolikor pa gre za popravek napake iz preteklega obdobja, *ki pomeni zmanjšanje presežka DDV*, pa se obresti izračunajo za obdobje od dne, ki sledi zadnjemu delovnemu dnevnu naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja, v katerem bi moral biti vključen popravljen znesek DDV, do dneva predložitve obračuna, v katerem je vključen popravljen znesek DDV.

Davčni zavezanec, ki je že predložil obračun DDV in naknadno ugotovi, da ni pravilno obračunal davčne obveznosti do izteka roka za predložitev tega obračuna, lahko že vloženi obračun nadomesti z novim, razen če je po tem obračunu že zahteval vračilo DDV. V kolikor vloženi obračun vključuje tudi popravke za pretekla obdobja, se izračunajo tudi predpisane obresti.

Določbe 88. b člena zakona se uporabljajo za popraviljanje napak iz preteklih obdobij v obračunih, ki se nanašajo na davčna obdobja po 30. septembru 2011.

Naknadna predložitev obračuna DDV (88. c člen)

Z 88. c členom se poenostavlja postopek predložitve obračuna DDV, ki ga davčni zavezanec ni predložil v predpisanem roku. Davčni zavezanec mora v primeru naknadne predložitve obračuna DDV izkazano obveznost plačati hkrati s predložitvijo obračuna in od zneska obveznosti obračunati in plačati obresti po evropski medbančni obrestni meri v višini, ki je veljala na dan poteka roka za plačilo DDV in ustreznim pribitkom glede na čas predložitve podatkov po poteku roka za vložitev davčnega obračuna. Davčni zavezanec naknadno predloženega obračuna ne sme nadomestiti z novim.

Gre za primerljivo ureditev, kot jo določa Zakon o davčnem postopku za samoprijavo, vendar se postopek naknadne predložitve z izračunom obresti in brez dodatne obveznosti za predložitev posebne priloge kot je to določeno pri samoprijavi izvede enostavno z oddajo obračuna na portalu eDavki.

Določbe 88. c člena zakona se uporabljajo za obračune DDV, ki se nanašajo na davčna obdobja po 30. septembru 2011.

III. Zmanjšanje davčne osnove po 39. členu ZDDV-1

Pisno obvestilo kupcu o znesku DDV, za katerega kupec nima pravice do odbitka

Davčni zavezanec lahko v skladu s spremenjeno določbo drugega odstavka 39. člena ZDDV-1 popravi (zmanjša) znesek obračunanega DDV, če pisno obvesti kupca o znesku DDV, za katerega kupec nima pravice do odbitka DDV. Tako lahko davčni zavezanec zmanjša davčno osnovo že v davčnem obdobju, v katerem pisno obvesti kupca o znesku DDV, za katerega le ta nima pravice do odbitka in ne šele v davčnem obdobju, v katerem prejme pisno obvestilo kupca, da je popravil odbitek DDV.

Postopek prisilne poravnave in stečajni postopek

V skladu z novim četrtem odstavkom 39. člena ZDDV-1 lahko davčni zavezanec popravi (zmanjša) znesek obračunanega in neplačanega DDV od vseh priznanih terjatev, ki jih je prijavil v postopku prisilne poravnave oziroma stečajnem postopku.

Navedena določba pomeni, da bodo davčni zavezanci že na začetku postopka prisilne poravnave ali stečajnega postopka popravili (zmanjšali) obračunani in neplačani DDV od priznanih terjatev, ki so jih prijavili v postopku prisilne poravnave ali stečajnega postopka.

Določba se uporablja za priznane terjatve v postopkih prisilne poravnave in stečajnih postopkih, za katere je bil sklep o začetku postopka izdan po 1. januarju 2011.

Davčni zavezanci bodo lahko popravili (zmanjšali) obračunani DDV v obračunu za davčno obdobje, ki se konča po uveljavitvi ZDDV-1E, torej v obračunu za oktober 2011 oziroma oktober – december 2011. Davčni zavezanci pa te pravice iz četrtega odstavka 39. člena zakona ne morejo uveljavljati že v obračunu za davčno obdobje, ki se je končalo pred uveljavitvijo zakona, ne glede na to, da bodo ta obračun (za davčno obdobje september 2011 oziroma julij – september 2011) predložili po uveljavitvi ZDDV-1E.

IV. Druge spremembe

Obdavčljivi promet fizične osebe (deveti odstavek 94. člena)

S spremembo devetega odstavka tega člena se pri fizični osebi v obdavčljivi promet vštevajo obdavčljiv promet, ki ga fizična oseba dosega iz naslova opravljanja neodvisne gospodarske dejavnosti (kot samostojni podjetnik, zasebnik oziroma fizična oseba).

Predložitev rekapitulacijskega poročila (92. člen)

Obveznost predložitve rekapitulacijskega poročila je določena le za davčna obdobja, ko davčni zavezanec opravi transakcijo znotraj Unije ali ko mora izvršiti popravke za pretekla obdobja poročanja.

Prijava pričetka in/ali prenehanja opravljanja dobav blaga ali storitev po 76. a členu ZDDV-1 (78. a člen)

Črtanje 78. a člena ZDDV-1 pomeni, da davčnim zavezancem ni treba več prijavljati pričetka opravljanja ali prenehanja opravljanja dobav blaga ali storitev po 76. a členu ZDDV-1.

Predložitev poročila o dobavah blaga ali storitev po 76. a členu ZDDV-1 (92. a člen)

Dolžnost poročanja o dobavah iz 76. a člena je določena le za tisto davčno obdobje, v katerem je davčni zavezanec opravil te dobave ali v katerem mora popraviti podatke o teh dobavah iz preteklih obdobj. S tem se odpravlja obveznost predložitve praznih poročil in s tem zmanjšuje administrativne obremenitve za davčne zavezance.

Davka proste prodajalne (58. člen)

S tem členom se natančneje določa davka proste prodajalne na letališčih ali v pristaniščih, ki lahko prodajajo blago z oprostitvijo plačila DDV potnikom pri poletih ali ladijskih prevozih na tretje ozemlje ali v tretjo državo ter daje pooblastilo ministru za finance, da predpiše natančnejše pogoje in način uveljavljanja oprostitev.

Spremenjena določba tretjega odstavka tega člena se začne uporabljati 1. januarja 2012.

Posebna ureditev za davčne zavezance, ki nimajo sedeža znotraj Unije, in opravljajo elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci (125. in 127. člen)

Davčni zavezanec, ki nima sedeža in opravlja elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci ter za državo identifikacije izbere Slovenijo, prijavo in posebni obračun DDV predloži davčnemu organu v elektronski obliki, ni pa treba, da minister, pristojen za finance, predpiše način predložitve prijave v elektronski obliki.

Uporaba drugih predpisov (139. člen)

Pri popravljanju napak iz preteklih davčnih obdobj v tekočem obračunu in naknadni predložitvi obračuna DDV po poteku predpisanega roka za njegovo predložitev se ne upoštevajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

Spremenjena določba zakona se uporablja za obračune DDV, ki se nanašajo na davčna obdobja po 30. septembru 2011.

Kazenske določbe (140., 141., 141. a in 141. b člen)

S spremembo tretjega odstavka 140. člena ZDDV-1 so kazenske določbe za davčnega zavezanca, ki ima pravico do pavšalnega nadomestila (kmet pavšalist), ki v obračunu pavšalnega nadomestila ne izkaže predpisanih podatkov, izenačene z drugimi davčnimi zavezanci, ki predlagajo obračun DDV, rekapitulacijsko poročilo in poročilo o dobavi blaga in storitev iz 76. a člena.

S spremembo 3. točke prvega odstavka 141. člena se za prekršek kaznuje davčni zavezanec, ki ne predloži pravočasno zahtevka za izdajo identifikacijske številke ali če ga ne predloži na predpisan način, t.j. v elektronski obliki.

Črtanje 4. a točke prvega odstavka 141. člena je vezano na črtanje 78. a člena ZDDV-1.

Za prekršek se kaznuje tudi davčni zavezanec, če ne zagotovi pristnosti in celovitosti vsebine hranjenih računov, torej če po izdaji računa spremeni njegovo vsebino (7. točka prvega odstavka 141. člena).

S spremembo 8. točke se za prekršek kaznuje davčni zavezanec, če v roku ne predloži ali ne predloži obračuna DDV na predpisan način, torej v elektronski obliki. Z dopolnitvijo 9. in 10. a točke se predpisujeta kazni za nepravočasno in nepravilno predložitev rekapitulacijskega poročila in poročila o dobavah blaga in storitev po 76. a členu ZDDV-1.

Določba 141. a člena je spremenjena tako, da ustvarja izjemo od prekrška pri popravkih napak v tekočem obračunu DDV zaradi popravka napake iz obračuna DDV za preteklo davčno obdobje in pri naknadno predloženih obračunih.

141. b člen zakona se črta, ker je vsebina vključena v spremenjeni 141. a člen.

Spremenjene določbe 141. in 141. a člena tega člena zakona se uporabljajo za obračune DDV, ki se nanašajo na davčna obdobja po 30. septembru 2011.

Redakcijski popravki

Pri spremembah 63., 74. e, četrtega odstavka 74. i, 78. in 129. člena gre za redakcijske popravke.

29.0 IZVEDBENA UREDBA SVETA (EU) O DOLOČITVI IZVEDBENIH UKREPOV ZA DIREKTIVO 2006/112/ES O SKUPNEM SISTEMU DAVKA NA DODANO VREDNOST (Uradni list EU, L 77)

V Uradnem listu EU L 77, z dne 23. 3. 2011 je bila objavljena [Izvedbena uredba Sveta \(EU\) št. 282/2011](#) (v nadaljevanju: uredba) z dne 15. marca 2011 o določitvi izvedbenih ukrepov za [Direktivo 2006/112/ES](#) o skupnem sistemu davka na dodano vrednost. Ta uredba se uporablja od 1. julija 2011 (razen nekaterih določb, ki se uporabljajo od leta 2013, 2014 in 2015) in je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

S sprejetjem in neposredno uporabo uredbe se ne spreminjajo pravila, ki jih določa Direktiva 2006/112/ES, ampak se samo dodatno pojasnjujejo določbe nekaterih členov Direktive 2006/112/ES, pri katerih se je izkazalo, da bi jih bilo treba zaradi proste razlage v državah članicah dodatno pojasniti. S tem naj bi se zagotovila večja skladnost med uporabo sistema DDV in ciljem notranjega trga v primeru nastalih razlik ali razlik, ki bi lahko nastale pri uporabi, ki niso združljive z ustreznim delovanjem takšnega notranjega trga.

V nadaljevanju povzemamo oziroma razlagamo uporabo določb navedene uredbe, ki dodatno pojasnjujejo trenutno veljavne določbe Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB3 in 18/11):

1. Pridobitev novih prevoznih sredstev (2. člen uredbe)

Kadar oseba, ki ni davčni zavezanec, spremeni stalno prebivališče in prenese novo prevozno sredstvo v drugo državo članico in v času dobave ni bilo možno uporabiti oprostitve iz 2. točke 46. člena ZDDV-1, se takšen prenos prevoznega sredstva **ne** šteje za pridobitev blaga znotraj Unije.

Prav tako se za pridobitev blaga znotraj Unije ne šteje vračilo novih prevoznih sredstev osebe, ki

ni davčni zavezanec, v državo članico, iz katere so ji bila prvotno dobavljena v skladu z oprostitvijo iz 2. točke 46. člena ZDDV-1.

Iz navedenega izhaja, da kadar oseba, ki ni davčni zavezanec, spremeni stalno prebivališče in prenese novo prevozno sredstvo ali pa ga ponovno prenese v državo članico, iz katere ji je novo prevozno sredstvo bilo prvotno dobavljeno z oproščenim DDV, se takšen prenos novega prevoznega sredstva ne šteje za pridobitev novega prevoznega sredstva znotraj Unije.

2. Področje uporabe (3. člen uredbe)

Da storitve iz 30. d člena ZDDV-1 niso predmet DDV zadostuje izkaz izvajalca o tem, da se za namene prejemanja teh storitev njihov prejemnik, ki ni davčni zavezanec, nahaja izven Unije.

3. Identifikacijske številke za DDV malih davčnih zavezancev za storitve in pridobitve blaga (4. člen uredbe)

Kljub temu, da mali davčni zavezanec pridobi identifikacijsko številko za DDV zaradi opravljanja storitev v drugi državi članici ali prejemanja storitev iz druge države članice, za katere je plačnik DDV izključno prejemnik, mu od pridobitev blaga znotraj Unije **ni treba** obračunati DDV, dokler so izpolnjeni pogoji iz 4. člena ZDDV-1.

Vendar pa, če davčni zavezanec pri pridobitvi blaga znotraj Unije sporoči dobavitelju svojo identifikacijsko številko za DDV, se v vsakem primeru šteje, da se je odločil za obračun DDV za te transakcije.

4. Davčni zavezanec – EGIZ (5. člen uredbe)

Evropsko gospodarsko interesno združenje (EGIZ) je davčni zavezanec, kadar dobavlja blago ali opravlja storitve proti plačilu.

5. Restavracijske storitve in storitve cateringa (6. člen uredbe)

Restavracijske storitve in storitve cateringa so storitve, ki vključujejo dobavo pripravljene ali nepripravljene hrane ali pijače ali obojega za prehrano ljudi, spremljajo pa jih zadostne podporne storitve, ki omogočajo takojšno potrošnjo. Zagotavljanje hrane ali pijače ali obojega je samo del celotne ponudbe, pri čemer prevladujejo storitve. Restavracijske storitve pomenijo opravljanje takšnih storitev v prostorih izvajalca storitev, storitve cateringa pa pomenijo opravljanje takšnih storitev izven prostorov izvajalca storitev.

Dobava pripravljene ali nepripravljene hrane ali pijače ali obojega, vključno s prevozom ali brez njega, vendar brez drugih podpornih storitev, se ne šteje za restavracijske storitve ali storitve cateringa v smislu prejšnjega odstavka.

6. »Elektronsko opravljene storitve« (7. člen uredbe)

Za večjo jasnost so navedeni sezname transakcij, ki se štejejo za elektronsko opravljene storitve, pri čemer pa ti sezname niso niti dokončni niti izčrpani. Elektronsko opravljene storitve vključujejo storitve, ki se opravljajo s pomočjo medmrežja ali elektronskega omrežja in katerih lastnosti omogočajo, da se v veliki meri opravljajo avtomatizirano in z minimalnim človeškim posredovanjem in v odsotnosti informacijske tehnologije ne bi mogle obstajati. Zajete so zlasti slednje:

- dobava digitaliziranih proizvodov na splošno, vključno s programsko opremo ter njenimi spremembami oziroma nadgradnjami;
- storitve, ki omogočajo ali podpirajo navzočnost podjetij ali posameznikov na elektronskem omrežju, kot je na primer spletišče ali spletna stran;
- storitve, ki jih računalnik avtomatsko ustvari s pomočjo medmrežja ali elektronskega omrežja kot odziv na prejemnikov posamičen vnos podatkov;

- prenos, proti plačilu, pravice do prodaje blaga ali storitve na spletni strani, ki deluje kot spletni trg, kjer potencialni kupci s pomočjo avtomatiziranega postopka posredujejo ponudbe in kjer sta stranki z elektronsko pošto, ki jo samodejno ureja računalnik, uradno obveščeni o prodaji;
- internetni paketi informacijskih storitev (ISP), v katerih telekomunikacijska sestavina predstavlja pomožen in podrejen del (torej paketi, ki ponujajo več od samega dostopa do medmrežja in zajemajo druge elemente, kot so vsebinske strani z dostopom do novic, vremenskih napovedi ali turističnih informacij; spletne igre; posredovanje spletišč; dostop do spletnih razprav in podobno);
- storitve, navedene v Prilogi I uredbe, ki dodatno pojasnjuje storitve, navedene v Prilogi II Direktive 2006/112/ES.

Niso pa zajete zlasti naslednje:

- storitve radijskega in televizijskega oddajanja;
- telekomunikacijske storitve;
- blago, ko se naročilo in obdelava opravi elektronsko;
- CD-ROM-i, diskete in podobni fizični nosilci zapisa;
- tiskani material, kot so knjige, glasila, časopisi in revije;
- zgoščenke in avdio kasete;
- video kasete in DVD-ji;
- igre na CD-ROM-ih;
- storitve strokovnjakov, kot so odvetniki in finančni svetovalci, ki strankam svetujejo po elektronski pošti;
- storitve interaktivnega učenja, kjer učitelj posreduje vsebino programa preko interneta ali elektronskega omrežja, kot je na primer povezava z daljinskim dostopom;
- storitve fizičnega »off-line« popravila računalniške opreme;
- storitve skladiščenja podatkov »off-line«;
- oglaševalske storitve, zlasti v časopisih, na plakatih in na televiziji;
- storitve telefonske pomoči uporabnikom;
- storitve poučevanja, ki vključujejo le učenje na daljavo, na primer tečajji po pošti;
- klasične dražbene storitve, odvisne od neposrednega človeškega posredovanja, ne glede na način podajanja ponudb;
- telefonske storitve z video komponento, znane tudi kot videofonske storitve;
- dostop do interneta in svetovnega spleta;
- telefonske storitve preko interneta.

7. Sestavljanje delov naprav, ki mu jih dobavi naročnik (8. člen uredbe)

Kadar davčni zavezanec le sestavi razne dele naprave, ki mu jih je v celoti dobavil naročnik, se ta transakcija šteje za opravljanje storitev v smislu 14. člena ZDDV-1.

Že v Uredbi št. 1777/2005 je bilo določeno, da kadar davčni zavezanec le sestavi različne dele naprave, ki mu jih je v celoti dobavil njegov naročnik, ta transakcija šteje za opravljanje storitev v smislu člena 24 Direktive 2006/112/ES (oz. 14. člena ZDDV-1). Peti člen iste uredbe pa je določal, da se, razen če blago, ki se sestavlja, postane del nepremičnine, kraj opravljanja obravnavanih storitev določi v skladu s členom 52 Direktive 2006/112/ES (sedaj člen 54).

Ko dobavitelj proizvede stroj in ga instalira ali montira na prostor, kjer želi kupec, se transakcija šteje kot dobava blaga z montažo ali instalacijo, kraj obdavčitve je tam, kjer je blago instalirano ali montirano.

Če davčni zavezanec npr. proda stavbno pohištvo in opravi tudi njegovo montažo na ozemlju

druge države članice, se šteje, da je davčni zavezanec opravil dobavo blaga z montažo na ozemlju te države članice.

8. Prodaja opcije kot finančnega inštrumenta (9. člen uredbe)

Prodaja opcije, kot finančnega instrumenta, se obravnava kot opravljanje storitev, ločeno od osnovnih transakcij, na katere se opcija nanaša, če gre za transakcijo, ki spada v področje uporabe 4. e točke 44. člena ZDDV-1,

9. Kraj obdavčljivih transakcij (10., 11., 12. in 13. člen uredbe)

Za zagotovitev enotne uporabe pravil v zvezi s krajem obdavčljivih transakcij so pojasnjeni pojmi, kot so kraj, v katerem ima davčni zavezanec sedež dejavnosti, stalna poslovna enota ter stalno ali običajno prebivališče.

Za uporabo 25. člena ZDDV-1 je kraj sedeža dejavnosti davčnega zavezanca kraj, kjer se opravljajo dejavnosti glavne uprave podjetja. Za določitev tega kraja se upoštevajo:

- kraj, na katerem se sprejemajo bistvene odločitve v zvezi s splošnim upravljanjem podjetja,
- kraj registriranega sedeža podjetja in
- kraj srečevanja vodstva podjetja.

Če se z navedenimi merili ne more zagotovo določiti kraja sedeža dejavnosti, se kot glavno merilo upošteva kraj, na katerem se sprejemajo bistvene odločitve v zvezi s splošnim upravljanjem podjetja.

Sama prisotnost poštnega naslova se ne more šteti za kraj sedeža dejavnosti davčnega zavezanca.

Za namene prvega odstavka 25. člena ZDDV-1 je »stalna poslovna enota« vsaka enota, ki ni sedež dejavnosti kot je opredeljen zgoraj, z dovolj stalnimi in ustrezno strukturiranimi človeškimi in tehničnimi viri, da lahko prejme in uporabi storitve, ki so opravljene za lastne potrebe navedene poslovne enote.

Za namene drugega odstavka 25. člena, 30. c člena (do 31. decembra 2014) in četrtega odstavka 76. člena ZDDV-1 je »stalna poslovna enota« vsaka enota, ki ni sedež dejavnosti kot je opredeljen zgoraj, z dovolj stalnimi in ustrezno strukturiranimi človeškimi in tehničnimi viri, da lahko opravlja storitve, ki jih zagotavlja.

Razpolaganje z identifikacijsko številko DDV samo po sebi ni zadostno, da bi poslovna enota veljala za stalno enoto.

Za namene uporabe ZDDV-1 je »stalno prebivališče« fizične osebe, ki je ali ni davčni zavezanec, prebivališče, vneseno v register prebivalstva ali v podoben register, ali naslov, ki ga ta oseba navede davčnemu organu, razen če obstajajo dokazi, da ta naslov ne ustreza realnosti.

»Običajno prebivališče« fizične osebe, ki je ali ni davčni zavezanec, je kraj, kjer ta fizična oseba običajno prebiva zaradi zasebnih ali poklicnih vezi. Če so poklicne vezi v državi, ki ni država osebnih vezi, ali če poklicne vezi ne obstajajo, se kraj običajnega prebivališča določi na podlagi zasebnih vezi, ki kažejo na tesno povezavo med fizično osebo in krajem, v katerem ta prebiva.

10. Kraj dobave blaga pri prodaji blaga na daljavo (14. člen uredbe)

Z uredbo so določena pravila za zagotovitev enotnega obravnavanja dobav blaga v primeru, ko je dobavitelj presegel prag prodaje na daljavo, določen za dobave v drugo državo članico, in sicer:

- kraj dobave blaga za dobave v istem koledarskem letu, preden je bil dosežen prag, se ne spremeni (ostane v državi članici, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga začne), razen trošarinskih izdelkov, če dobavitelj ne uporabi opcije glede določitve kraja take transakcije in če vrednost njegovih dobav blaga v predhodnem koledarskem letu ni preseгла praga v državi članici;
- kraj dobave blaga za dobavo blaga, s katero je bi v tekočem koledarskem letu presežen prag in za vse nadaljnje dobave blaga v tem koledarskem letu v to državo članico se spremeni (se prenese v državo članico, kjer se odpošiljanje ali prevoz blaga konča). Obdavčitev takšnih dobav blaga je obvezna tudi še v koledarskem letu, ki sledi koledarskemu letu, v katerem je bil presežen prag, ki ga uporablja država članica.

11. Dobava blaga na krovu plovil, zrakoplovov ali na vlakih (15. člen uredbe)

V skladu z 21. členom ZDDV-1 se v primeru, če se dobava blaga opravi na krovu plovila, zrakoplova ali na vlaku med delom prevoza potnikov v Uniji, za kraj te dobave šteje kraj, kjer se prevoz potnikov začne.

V uredbi je pojasnjeno, da se del prevoza potnikov v Uniji določi na podlagi potovanja prevoznega sredstva in ne na podlagi potovanja, ki ga zaključí vsak posamezen potnik.

12. Kraj pridobitve blaga znotraj Unije (16. člen uredbe)

Glede pridobitve blaga znotraj Unije bi morala biti pravica države članice pridobitve, da pridobitev obdavči, popolna, ne glede na obravnavo DDV, ki se uporablja za transakcijo v državi članici, iz katere je bilo blago odposlano. To pomeni, da je od opravljene pridobitve blaga znotraj Unije treba vedno izvesti obdavčitev v državi članici pridobitve, ne glede na to, da je bilo blago obdavčeno z DDV že v državi članici, kjer se prevoz ali odpošiljanje začne.

Uredba določa, da se kakršen koli zahtevak dobavitelja blaga za popravek DDV, ki ga je zaračunal in ga prijavil v državi članici, v kateri se odpošiljanje ali prevoz blaga začne, v tej državi članici obravnava v skladu z njenimi nacionalnimi pravili.

13. Status prejemnika storitev (17. in 18. člen uredbe)

Če je določitev kraja opravljanja storitev odvisna od tega, ali je prejemnik davčni zavezanec, se status prejemnika določi na podlagi 5. in 24. člena ZDDV-1.

Izvajalec storitve lahko šteje, da ima prejemnik s sedežem v **Uniji** status davčnega zavezanca, če mu je prejemnik sporočil svojo identifikacijsko številko DDV in izvajalec pridobi potrditev, da je številka veljavna. Nadalje lahko izvajalec storitve šteje, da ima prejemnik status davčnega zavezanca, če prejemnik še ni prejel identifikacijske številke DDV, vendar je seznanil izvajalca, da je zanjo zaprosil in izvajalec pridobi katero koli drugo dokazilo, iz katerega se lahko razbere, da je le-ta davčni zavezanec.

Davčni zavezanec (izvajalec storitve) bo tako dobavo prikazal v obračunu DDV, ne pa tudi v rekapitulacijskem poročilu, če z identifikacijsko številko prejemnika še ne bo razpolagal. Ko bo izvajalec storitve prejel identifikacijsko številko za DDV prejemnika storitve, bo to dobavo vključil v tekoče rekapitulacijsko poročilo v sklop B za tekoče obdobje.

Izvajalec storitve lahko šteje, da prejemnik s sedežem v Uniji nima statusa davčnega zavezanca, če lahko dokaže, da mu zadevni prejemnik ni sporočil osebne identifikacijske številke DDV.

Izvajalec storitve lahko šteje, da ima prejemnik s sedežem **zunaj Unije** status davčnega zavezanca, če:

- od prejemnika pridobi potrdilo pristojnih davčnih organov prejemnika o vključenosti prejemnika v gospodarske dejavnosti;
- če prejemnik nima potrdila, dobavitelj pa ima DDV številko ali podobno številko, ki jo je prejemniku dodelila država sedeža in se uporablja za identifikacijo dejavnosti, ali katero koli drugo dokazilo, iz katerega se lahko razbere, da je prejemnik davčni zavezanec, ter če dobavitelj z običajnimi poslovnimi varnostnimi ukrepi, kot so ukrepi v zvezi s preverjanjem identitete ali plačil, v razumni meri preveri točnost informacij, ki mu jih je poslal prejemnik.

14. Funkcija prejemnika (19. člen uredbe)

Za namene pravil v zvezi z določanjem kraja opravljanja storitev iz 25. člena ZDDV-1 se davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec in se šteje za davčnega zavezanca, ki prejme storitev izključno za osebno uporabo, vključno z osebno uporabo svojih zaposlenih, šteje za osebo, ki ni davčni zavezanec.

Če razpolaga z nasprotnimi informacijami, kot je narava opravljenih storitev, lahko izvajalec šteje, da so storitve namenjene za gospodarsko dejavnost prejemnika, če mu je prejemnik za to transakcijo sporočil posamično identifikacijsko številko DDV.

Kadar je ena sama in ista storitev namenjena obenem za osebno uporabo, vključno z osebno uporabo zaposlenih prejemnika, in za gospodarsko dejavnost, opravljanje te storitve ureja izključno prvi odstavek 25. člena ZDDV-1, pod pogojem, da ne prihaja do zlorab.

15. Kraj sedeža prejemnika (20., 21. in 22. člen uredbe)

Kadar storitev, opravljena za davčnega zavezanca ali pravno osebo, ki ni davčni zavezanec in se šteje za davčnega zavezanca, spada v prvi odstavek 25. člena ZDDV-1, davčni zavezanec pa ima sedež v eni sami državi oziroma, če nima sedeža dejavnosti ali stalne poslovne enote, ima stalno in običajno prebivališče v eni sami državi, se navedeno opravljanje storitev obdavči v tej državi. Kadar pa ima davčni zavezanec sedež v več kot eni državi, se opravljanje teh storitev obdavči v državi, v kateri ima prejemnik sedež dejavnosti. Vendar pa, kadar se storitev opravlja za stalno poslovno enoto davčnega zavezanca, ki ni v istem kraju kot sedež njegove dejavnosti, se opravljanje te storitve obdavči v kraju stalne poslovne enote, ki uporablja to storitev.

Za identifikacijo stalne poslovne enote prejemnika, za katero se opravlja storitev, izvajalec preuči naravo in uporabo opravljene storitve. Kadar zaradi narave in uporabe opravljene storitve ni mogoče identificirati stalne poslovne enote, za katero se opravlja storitev, je izvajalec storitev pri identificiranju te stalne poslovne enote še posebej pozoren na to, ali pogodba, naročilnica in identifikacijska številka DDV, ki jo je dodelila država članica prejemnika in mu jo je sporočil prejemnik, identificirajo stalno poslovno enoto kot prejemnika storitve in ali je stalna poslovna enota subjekt, ki plačuje za storitev.

Kadar se opravljanje storitev v skladu s 30. c in 30. d členom ZDDV-1 obdavči v kraju sedeža prejemnika ali, če sedeža nima, v kraju njegovega stalnega ali običajnega prebivališča, izvajalec storitev določi ta kraj na podlagi dejanskih informacij prejemnika, ki jih preveri z običajnimi poslovnimi varnostnimi ukrepi, kot so ukrepi v zvezi s preverjanjem identitete in plačil.

Kadar se storitve iz 30. c in 30. d člena ZDDV-1 opravljajo osebi, ki ni davčni zavezanec, s sedežem v več državah ali s stalnim prebivališčem v eni državi in običajnim prebivališčem v drugi, ima pri določanju kraja opravljanja navedenih storitev prednost kraj, ki najboljše zagotavlja obdavčitev v kraju dejanske potrošnje.

16. Skupne določbe za določitev statusa, funkcije in kraja sedeža prejemnika (25. člen uredbe)

Pri uporabi pravil v zvezi s krajem opravljanja storitev se upoštevajo zgolj razmere **v trenutku obdavčljivega dogodka**. Kakršne koli naknadne spremembe uporabe prejete storitve ne vplivajo na določitev kraja opravljanja storitve, pod pogojem, da ne prihaja do zlorab.

17. Opravljanje storitev, ki jih urejajo splošna pravila (26., 27., 28. in 29. člen uredbe)

Za nekatere storitve je pojasnjeno, da se za njih uporablja splošno pravilo iz 25. člena ZDDV-1, in sicer:

- transakcija, pri kateri organ odstopi pravice za televizijsko predvajanje nogometnih tekem davčnim zavezancem,
- storitev vložitve zahtevka za vračilo DDV ali prejema vračila DDV iz Direktive Sveta 2008/9/ES z dne 12. februarja 2008 o podrobnih pravilih za vračilo davka na dodano vrednost, opredeljenih v Direktivi 2006/112/ES, davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v državi članici vračila, ampak v drugi državi članici,
- če opravljanje storitev v okviru organiziranja pogrebov predstavlja eno samo storitev (že v 4. členu Uredbe št. 1777/2005 je bilo določeno, da če storitve, opravljene v okviru organiziranja pogrebov, predstavljajo eno samo storitev, spadajo pod splošno pravilo, vendar pa se je z uredbo 2008/8/ES splošno pravilo glede določanja kraja obdavčitve spremenilo),
- storitev prevajanja besedil.

18. Storitve prevajanja, opravljene za osebe, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež zunaj Unije (41. člen uredbe)

Opravljanje storitev prevajanja besedil osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež zunaj Unije, je zajeto v 30. d členu ZDDV-1.

19. Storitve, ki jih opravijo posredniki (30. in 31. člen uredbe)

Storitve posrednikov, ki delujejo v imenu in za račun tretje osebe, v smislu posredovanja pri nastanitvah v hotelskem sektorju ali sektorjih s podobno funkcijo, spadajo v:

- prvi odstavek 25. člena ZDDV-1, če so opravljene za davčnega zavezanca, ki deluje kot tak, ali za pravno osebo, ki ni davčni zavezanec, vendar se šteje za davčnega zavezanca;
- 26. člen ZDDV-1, če so opravljene za osebo, ki ni davčni zavezanec.

20. Opravljanje storitev s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, razvedrila in podobnih storitev (32. in 33. člen uredbe)

Storitve v zvezi z dostopom do prireditev s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, razvedrila ali podobnih prireditev iz prvega odstavka 29. člena ZDDV-1 zajemajo opravljanje storitev, katerih bistvena značilnost je **odobritev pravice dostopa do prireditev na podlagi vstopnice ali plačila**, vključno s plačilom v obliki abonmaja ali letne kotizacije. Ta določba ureja predvsem naslednje primere:

- (a) pravico dostopa na predstave, gledališke igre, cirkuške predstave, sejme, v zabaviščne parke, na koncerte, razstave in druge podobne kulturne prireditve;
- (b) pravico dostopa na športne prireditve, kot so tekme ali tekmovanja;
- (c) pravico dostopa na izobraževalne in znanstvene prireditve, kot so konference in seminarji.

Prireditve tako pomeni »enkratni« dogodek in je ožji pojem kot aktivnost, ki je ponavljajoč dogodek (npr. obisk fitness-a, tečaj lončarstva). Tečajji, izpopolnjevanja ter šolanja običajno niso organizirana v obliki prireditev (»enkratni dogodek«), zato se, če ne gre za prireditve, ne uporabi določba 29. člena ZDDV-1. Podobno velja glede družabnih in poslovnih srečanj, pri katerih se, če gre za prireditve, uporabi 29. člen ZDDV-1.

Pomožne storitve pa so storitve, ki so povezane z vstopnino na prireditev kot npr. uporaba garderobe ali toaleta, ne vključujejo pa posredovanja pri prodaji vstopnic.

Pomožne dejavnosti iz prvega odstavka 29. člena ZDDV-1 vključujejo storitve, neposredno povezane z dostopom do prireditev s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, razvedrila ali podobnih prireditev, ki se proti ločenemu plačilu nudijo osebi, udeleženi na prireditvi. Te pomožne storitve zajemajo predvsem uporabo garderob ali sanitarnih prostorov, ne vključujejo pa samih posredniških storitev, povezanih s prodajo vstopnic.

21. Opravljanje pomožnih prevoznih storitev ter cenitev in delo na premočninah (34. člen uredbe)

Kraj opravljanja storitev osebi, ki ni davčni zavezanec, kadar davčni zavezanec le sestavi razne dele naprave, ki mu jih je v celoti dobavil njegov naročnik, se določi v skladu s tretjim odstavkom 29. člena ZDDV-1, razen če blago, ki se sestavlja, postane del nepremičnine (v tem primeru se kraj opravljanja storitev določi v skladu s 27. členom ZDDV-1). Tako se pri npr. storitvah montaže in instalacije strojev, kot je postavljanje dvigal ali klimatizacije, kadar predstavlja del storitve vključitev strojev v strukturo zgradbe, šteje kraj opravljene storitve, povezane z nepremičnino, kraj, kjer nepremičnina leži.

22. Opravljanje restavracijskih storitev in storitev cateringa na prevoznih sredstvih (35., 36. in 37. člen uredbe)

Del prevoza potnikov v Uniji iz 30. a člena ZDDV-1 se določi na podlagi potovanja prevoznega sredstva in ne na podlagi potovanja, ki ga zaključi vsak posamezen potnik.

Kadar se restavracijske storitve in storitve cateringa opravljajo med delom prevoza potnikov v Uniji, je navedeno opravljanje storitev zajeto s 30. a členom ZDDV-1.

Kadar se restavracijske storitve in storitve cateringa opravljajo zunaj takšnega dela prevoza, vendar na ozemlju države članice ali tretje države ali tretjega ozemlja, pa je navedeno opravljanje storitev zajeto v 30. členu ZDDV-1.

Kraj opravljanja restavracijske storitve oziroma storitve cateringa, ki se izvaja v Uniji ter deloma na delu prevoza potnikov v Uniji in deloma zunaj takšnega dela prevoza, vendar na ozemlju države članice, se v celoti določi glede na veljavna pravila za določanje kraja opravljanja na začetku opravljanja restavracijske storitve ali storitve cateringa.

23. Dajanje prevoznega sredstva v najem (38., 39. in 40. člen uredbe)

»Prevozno sredstvo« iz 30. b in 30. d člena ZDDV-1 vključuje vozila z motorjem ali brez njega ter drugo opremo in naprave, namenjene prevozu oseb ali predmetov iz enega kraja v drugega, ki jih lahko vlečejo ali potiskajo vozila ter so običajno narejeni in dejansko pripravljeni, da se uporabijo za prevoz.

Prevozna sredstva so zlasti naslednja vozila:

- (a) kopenska vozila, kot so avtomobili, motorji, kolesa, tricikli in bivalne prikolice;
- (b) prikolice in polprikolice;
- (c) železniški vagoni;
- (d) plovila;
- (e) letala;
- (f) vozila, posebej narejena za prevoz bolnih ali poškodovanih oseb;
- (g) kmetijski traktorji in druga kmetijska vozila;
- (h) invalidski vozički na lastni ali elektronski pogon.

Prevozna sredstva niso vozila, namenjena za stacionarno uporabo, in zabojniki.

Za namene uporabe 30. b člen ZDDV-1 se trajanje stalne posesti ali uporabe prevoznega sredstva, ki je predmet najema, določi s pogodbo med sodelujočima strankama. Pogodba služi kot domneva, ki jo lahko ovrže vsako dejstvo ali zakonodaja, da se določi dejansko trajanje stalne posesti ali uporabe. Prekoračitev pogodbenega obdobja kratkoročnega najema zaradi višje sile ne vpliva na določitev trajanja stalne posesti ali uporabe prevoznega sredstva.

Če je isto prevozno sredstvo bilo najeto z zaporednimi pogodbami med istimi strankami, je trajanje teh pogodb trajanje stalne posesti ali uporabe prevoznega sredstva v okviru vseh pogodb skupaj. Pogodba in njena podaljšanja štejejo za zaporedne pogodbe. Vendar trajanje kratkoročne oziroma kratkoročnih najemnih pogodb, sklenjenih pred pogodbo, ki se šteje za dolgoročno, ni vprašljivo, pod pogojem, da ne prihaja do zlorab. Zaporedne najemne pogodbe med istimi strankami za različna prevozna sredstva se, razen v primeru zlorab, ne štejejo za zaporedne pogodbe.

Kraj, kjer je prevozno sredstvo dejansko dano na razpolago prejemniku, je kraj, kjer preide v fizično posest prejemniku ali tretji osebi na njegov račun.

24. Davčna osnova pri plačilu s kreditno ali debetno plačilno kartico (42. člen uredbe)

Kadar dobavitelj blaga ali storitev kot pogoj za sprejetje plačila s kreditno ali debetno plačilno kartico zahteva, da naročnik njemu ali drugemu podjetju izplača določeno vsoto, in kadar skupni znesek, ki ga izplača naročnik, ostane nespremenjen ne glede na način plačila, je ta znesek sestavni del davčne osnove za dobavo blaga ali storitev.

Navedeno pomeni, da se morebitna zaračunana provizija všteva v davčno osnovo za dobavo blaga ali storitev, od katere je treba obračunati DDV.

25. »Počitniške nastanitve« (43. člen uredbe)

»Počitniške nastanitve« iz točke 13 Priloge I ZDDV-1 vključujejo šotore, bivalne prikolice ali avtodome, ki se nahajajo v kampih in se uporabljajo za bivanje.

26. Storitve poklicnega usposabljanja (44. člen uredbe)

Dejavnosti poklicnega usposabljanja ali preusposabljanja iz 8. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 vključujejo izobraževanje, ki je neposredno povezano s poklicem ali stroko, pa tudi izobraževanje, usmerjeno v pridobivanje ali posodabljanje znanja za poklicne namene, ne glede na dolžino usposabljanja ali preusposabljanja.

Oprostitve poklicnega usposabljanja ali prekvalifikacij iz navedene točke zakona se nanašajo zgolj na poklicno izobraževanje in usposabljanje, ne pa tudi na izobraževanje in usposabljanje v najširšem smislu.

27. Oproščene finančne storitve (45. člen uredbe)

Oprostitev iz 4. d točke 44. člena ZDDV-1 ne velja za platinaste zlatnike.

28. Oprostitev pri uvozu (46. člen uredbe)

Na podlagi 12. točke prvega odstavka 50. člena ZDDV-1 so plačila DDV oproščene storitve v zvezi z uvozom blaga, če je vrednost teh storitev vključena v davčno osnovo v skladu s točko b) drugega odstavka 38. člena ZDDV-1.

Navedena oprostitev zajema tudi prevozne storitve, opravljene pri spremembi stalnega prebivališča.

29. Oprostitev pri izvozu (47. člen uredbe)

Blago, ki ga kupec odpelje iz Unije in ki ga osebe, ki niso fizične osebe, kot so osebe javnega prava in združenja, uporabljajo za opremljanje ali oskrbovanje prevoznih sredstev, ki služijo v namene, ki niso namenjeni dejavnosti, so izključene iz oprostitve davka na izvozne transakcije.

Izraz »prevozna sredstva za zasebno rabo« iz točke b) prvega odstavka 52. člena ZDDV-1 zajema prevozna sredstva, ki jih za neposlovne namene uporabljajo osebe, ki niso fizične osebe, kot npr. osebe javnega prava iz petega odstavka 5. člena ZDDV-1 in združenja.

30. Oprostitve za izvoz blaga v potnikovi osebni prtljagi (48. člen uredbe)

Pri dobavi blaga, ki se prevaža v osebni prtljagi potnikov, se prag 50 evrov, ki je pogoj za oprostitve te dobave blaga, opravi na podlagi fakturirane vrednosti. Skupna vrednost različnega blaga se lahko uporablja le, če je vse to blago vključeno na istem računu, ki ga je istemu kupcu izdal isti davčni zavezanec, ki dobavlja to blago.

31. Oprostitve za nekatere transakcije, ki se obravnavajo kot izvoz (49., 50. in 51. člen uredbe)

Oprostitve iz 54. člena ZDDV-1 se uporabljajo tudi za storitve, ki jih zajema posebna ureditev za elektronsko opravljene storitve.

Organ, ki bo ustanovljen na podlagi pravnega okvira za Konzorcij evropske raziskovalne infrastrukture (ERIC), se mora za namene oprostitve DDV šteti za mednarodni organ, kadar izpolnjuje pogoje, navedene v uredbi.

Dobava blaga in opravljanje storitev v okviru diplomatske in konzularne ureditve, za priznane mednarodne organe ali nekatere oborožene sile je oproščeno DDV, ob upoštevanju določenih omejitev in pogojev. Da bi davčni zavezanec, ki opravlja takšne dobave iz druge države članice, lahko ugotovil, da so pogoji in omejitve za to oprostitve izpolnjeni, je uvedeno potrdilo o oprostitvi, ki je Priloga II uredbe.

32. Odbitek DDV in elektronski uvozni dokumenti (52. člen uredbe)

Izraz »uvozni dokument« zajema elektronske različice teh dokumentov, pod pogojem, da omogočajo nadzor nad izvrševanjem pravice do odbitka. Za uveljavljanje pravice do odbitka so torej sprejemljivi elektronski uvozni dokumenti, če izpolnjujejo iste zahteve kot dokumenti v papirni obliki.

33. Obveznost davčnih zavezancev in nekaterih oseb, ki niso davčni zavezanci (53. in 54. člen uredbe)

V skladu s četrnim odstavkom 76. člena ZDDV-1 se za namene uporabe tega člena davčni zavezanec, ki ima stalno poslovno enoto v Sloveniji, šteje za davčnega zavezanca, ki v Sloveniji nima sedeža, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) davčni zavezanec opravlja obdavčljivo dobavo blaga ali storitev na ozemlju Slovenije;
- b) poslovna enota, ki jo ima davčni zavezanec na ozemlju Slovenije, ne sodeluje pri dobavi tega blaga ali opravljanju teh storitev.

Pri uporabi navedene zakonske določbe se upošteva le stalna poslovna enota davčnega zavezanca z dovolj stalnimi in ustrezno strukturiranimi človeškimi in tehničnimi viri, da lahko dobavi blago ali storitve, pri katerih sodeluje.

Kadar ima davčni zavezanec stalno poslovno enoto na ozemlju Slovenije (kjer je plačnik DDV), se šteje, da ta poslovna enota ne sodeluje pri dobavi blaga ali storitev v smislu b) točke četrtega odstavka 76. člena ZDDV-1, razen če davčni zavezanec uporablja tehnične in človeške vire navedene stalne poslovne enote za transakcije, povezane z dobavo tega blaga ali teh storitev pred ali med obdavčljivim dobavljanjem blaga ali opravljanjem storitev v Sloveniji.

Kadar se viri stalne poslovne enote uporabljajo samo za administrativno podporo, kot so računovodstvo, izdajanje računov in pobiranje dolgov, se ne šteje, da se uporabljajo za dobavljanje blaga ali storitev, razen če se dokaže nasprotno.

Če je izdan račun s slovensko identifikacijsko številko DDV, kjer je stalna poslovna enota, se šteje, da je navedena stalna poslovna enota sodelovala pri dobavi blaga ali storitev v Sloveniji, razen če se dokaže nasprotno.

Četrty odstavek 76. člena ZDDV-1 se ne uporablja za davčnega zavezanca, ki ima sedež svoje dejavnosti v Sloveniji, kjer mora plačati DDV, ne glede na to, ali navedeni sedež dejavnosti vpliva na dobavo blaga ali opravljanje storitev tega davčnega zavezanca v Sloveniji.

34. Sporočanje identifikacijske številke (55. člen uredbe)

Vsak davčni zavezanec mora zaradi pravičnejšega obračunavanja davka pri nekaterih obdavčljivih transakcijah sporočiti svojo identifikacijsko številko DDV, takoj ko jo pridobi.

Če je davčni zavezanec identificiran za namene DDV *le* zaradi sprejemanja storitev iz drugih držav članic ali opravljanja storitev v druge države članice, mu v primeru pridobitve blaga znotraj Unije dobavitelju blaga ni treba sporočiti te identifikacijske številke.

Če pa dobavitelju blaga sporoči svojo identifikacijsko številko za DDV, se v skladu s 4. členom uredbe šteje, da se je odločil za obračun DDV za te transakcije.

35. Investicijsko zlato (56. in 57. člen uredbe)

Da se zagotovi enaka obravnava gospodarskih subjektov, so določene teže investicijskega zlata in skupen datum za določitev cene ter tržne vrednosti zlatih kovancev na odprtem trgu (1. aprila vsako leto),

36. Posebna ureditev za davčne zavezance brez sedeža, ki opravljajo elektronske storitve (58. – 63. člen uredbe)

Posebna ureditev za davčne zavezance, ki nimajo sedeža v Uniji in ki opravljajo elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci ter imajo sedež ali prebivališče v Uniji, se uporablja pod določenimi pogoji. Če je izpolnjeno vsaj eno izmed meril iz 126. člena ZDDV-1, država članica identifikacije tega davčnega zavezanca izključi iz posebne evidence.

Jasno je opredeljen tudi način zajemanja podatkov v posebnem obračunu in način vračila DDV v primerih uporabe te posebne ureditve.

30.0 ZAKON O DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST – NOV 66. a ČLEN (Uradni list RS, št. 18/11)

V Uradnem listu RS št. 18/11 je bil dne 15. 3. 2011 objavljen Zakon o dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1D, s katerim je dodan nov 66. a člen zakona. Ta zakon predstavlja podporo ukrepom, določenim v [Zakonu o preprečevanju zamud pri plačilih – ZPreZP](#), ki je tudi objavljen v Uradnem listu RS št. 18/11.

ZDDV-1D je začel veljati 16. 3. 2011, ne uporablja pa se za račune, izdane pred uveljavitvijo tega zakona. Določbe ZDDV-1D se nanašajo le na uveljavljanje odbitka DDV pri neplačanih računih, ki jih je izdal davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV v Sloveniji.

V nadaljevanju pojasnjujemo določbe novega 66. a člena in kazenske določbe, povezane s tem členom.

Davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, ki dobavitelju v roku, določenim z zakonom, ki ureja preprečevanje zamud pri plačilih (ZPreZP), računa ne plača ali ga plača le delno in **ki je od neplačanega računa že uveljavil odbitek DDV**, mora povečati svojo davčno obveznost v višini uveljavljenega zneska odbitka DDV po tem računu, ki je sorazmeren z neporavnanim delom obveznosti. Davčno obveznost mora povečati v davčnem obdobju, v katerem je glede na določbe ZPreZP nastopila zamuda, in sicer tako, da zmanjša znesek odbitka DDV.

V primeru, da davčni zavezanec zamuja s plačilom računa ali ga plača le delno, **ni pa še uveljavil odbitka DDV po tem računu**, ne sme uveljaviti odbitka DDV, ki je sorazmeren z neporavnanim delom obveznosti, niti v davčnem obdobju, v katerem je potekel rok za plačilo računa, niti v kasnejših obdobjih.

Ko davčni zavezanec naknadno v celoti ali delno plača račun, lahko uveljavi odbitek DDV po tem računu v davčnem obdobju, v katerem je poravnal obveznost, in sicer v delu, ki se nanaša na poravnani del obveznosti.

Davčni zavezanec mora ob predložitvi obračuna DDV davčnemu organu v elektronski obliki podati informacijo o neuveljavljanju odbitka DDV, o povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV. To bo davčnim zavezancem prek sistema eDavki omogočeno pri oddaji obračuna za posamezno davčno obdobje, in sicer bodo v obrazcu DDV-O na voljo dodatna polja, v katera bo davčni zavezanec vpisal skupen (kumulativen) znesek neuveljavljenega, povečanega ali zmanjšanega odbitka DDV. Ker bodo ta dodatna polja za podajanje informacije o odbitku DDV po 66. a členu zakona le informativne narave, bo moral davčni zavezanec te podatke vključiti tudi v polji 41 oziroma 42 obrazca DDV-O. Podatki v teh dodatnih poljih bodo lahko zaradi napak iz preteklih obdobj tudi negativni. Glede popravkov teh podatkov iz preteklih davčnih obdobj v tekočem obračunu in kaznovanja oziroma nekaznovanja zaradi prekrška velja enako kot za ostale popravke napak iz preteklih davčnih obdobj, ki jih davčni zavezanec vključi v tekoči obračun.

Za primere, ko davčni zavezanec ne bo povečal davčne obveznosti v višini uveljavljenega odbitka DDV po neplačanih računih ali ne bo predložil podatkov o povečanju davčne obveznosti, neuveljavljenem DDV in naknadni uveljavitvi odbitka DDV, je predpisana tudi kazenska določba. Davčni zavezanec je v tem primeru odgovoren za hujši davčni prekršek.

Ukrep iz prvega odstavka 66. a člena ZDDV-1 pa se ne nanaša na račune, na podlagi katerih davčni zavezanec prijavi denarne obveznosti v sistem večstranskega pobota v skladu z ZPreZP, niti na račune, na katere se prej navedeni zakon ne nanaša.

Če davčni zavezanec – dolžnik denarno obveznost po nastanku zamude prijavi v prvi krog obveznega večstranskega pobota pri upravljavcu sistema obveznega večstranskega pobota, ki sledi datumu nastanka zamude, mu davčno obveznost v višini uveljavljenega zneska odbitka DDV po tem računu ni treba povečati oziroma lahko še neuveljavljeni odbitek DDV po tem računu uveljavlja, ne glede na to, da računa ni plačal oziroma ga je plačal le delno.

Davčno obveznost po računu oziroma odbitek DDV po računu, ki je bil prijavljen v prvi krog sistema obveznega večstranskega pobota, pa v prvem krogu ni bil pobotan ali je bil pobotan le delno, ni treba povečati oziroma se odbitek DDV lahko v celoti uveljavi.

Če davčni zavezanec – dolžnik denarne obveznosti po nastanku zamude ne prijavi v prvi krog obveznega večstranskega pobota, se upoštevajo določbe prvega odstavka 66.a člena ZDDV-1,

kar pomeni, da mora davčni zavezanec povečati davčno obveznost oziroma nima pravice uveljaviti odbitek DDV. Iz navedenega izhaja, da mora davčni zavezanec v primeru, če denarno obveznost ne prijavi v prvi krog po nastanku zamude, ampak šele v naslednji krog, povečati svojo davčno obveznost oziroma nima pravice do uveljavljanja odbitka DDV in o povečanju DDV podati informacijo na prej opisan način.

V skladu z drugim odstavkom 16. člena ZPreZP dolžnik ni dolžan v obvezni večstranski pobot prijaviti denarne obveznosti:

- katere plačilo je zavarovano z instrumenti za zavarovanje plačil, razen denarnih obveznosti, ki izvirajo iz menic, za katere se v 18. členu tega zakona zahteva prijava v večstranski pobot,
- v zvezi s katero poteka spor pri pristojnem sodišču ali v zvezi s katero poteka izvršilni postopek.

V primerih iz drugega odstavka 16. člena ZPreZP se določbe prvega odstavka 66.a člena ZDDV-1 glede obveznosti povečanja davčne obveznosti oziroma neuveljavljanja odbitka DDV ne uporabljajo.

ZPreZP v 3. odstavku 1. člena določa, da se ta zakon ne uporablja, če je bil nad dolžnikom začel postopek zaradi insolventnosti v skladu z zakonom, ki ureja postopke zaradi insolventnosti.

Iz navedenega izhaja, da mora davčni zavezanec začasno povečati svojo davčno obveznost oziroma začasno ne sme uveljavljati odbitka DDV le v primeru nastanka zamude pri plačilu računa in neprijave obveznosti po tem računu v prvi krog sistema obveznega večstranskega pobota. Kot je bilo že navedeno, je določena izjema za dolžnika, nad katerim je bil začel postopek zaradi insolventnosti.

Določbe glede obveznosti povečanja davčne obveznosti oziroma neuveljavljanja odbitka DDV se tako ne uporabljajo za denarne obveznosti, katere je dolžnik prijavil v prvi krog obveznega večstranskega pobota ter za denarne obveznosti, katere dolžnik v skladu z ZPreZP ni dolžan prijaviti v obvezni večstranski pobot.

31.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 85/10) IN PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 104/10)

V Uradnem listu RS št. 85/10 je bil dne 29. 10. 2009 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost, s katerim se **od 1. 1. 2011** dopolnjuje in spreminja vsebina veljavnega Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 10/10 – UPB2).

Spremenjen in dopolnjen je bil tudi Pravilnik o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik, te spremembe in dopolnitve pa so bile objavljene dne 23. 12. 2010 v Uradnem listu RS, št. 104/10.

V Uradnem listu RS št. 110 je bil dne 31. 12. 2010 objavljen Pravilnik o spremembi Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, ki se nanaša le na spremembo 54. b člena. Ta pravilnik le popravlja napako v pravilniku, objavljenem v Uradnem listu RS št. 104/10.

V nadaljevanju najprej pojasnjujemo obsežnejše spremembe in dopolnitve na področju DDV zakonodaje, nato pa še druge spremembe in dopolnitve.

1. Kraj dobave plina in električne energije (22. člen ZDDV-1)

Tudi za uvoz in dobavo zemeljskega plina po plinovodih, ki niso del distribucijskega sistema, in tudi za plinovode transportnega sistema, po katerih potekajo čezmejne transakcije po plinovodih, je kraj dobave tam, kjer ima davčni zavezanec – preprodajalec sedež ali stalno poslovno enoto. Za zemeljski plin, električno energijo ter energijo za ogrevanje in hlajenje, ki se štejejo za blago, je zagotovljena enaka davčna obravnava.

2. Sprememba pri določanju kraja obdavčitve pri storitvah s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih in podobnih prirediteljev (29. člen ZDDV-1)

Sprememba uvaja drugačno obravnavo vstopnin ter ostalih storitev s tega področja. *Opravljanje storitev, vključno s pomožnimi, s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih ali podobnih prirediteljev, kot so sejmi in razstave, vključno s storitvami organizatorjev teh prirediteljev, opravljenih davčnim zavezancem, se obdavči po splošnem pravilu* (to pomeni, da je kraj opravljanja storitev, ki jih prejme davčni zavezanec, ki deluje kot tak, kraj, kjer ima ta davčni zavezanec sedež svoje dejavnosti). *Pri vstopninah za te prireditve in storitvah, ki so z vstopninami povezane, se za kraj opravljanja šteje kraj, kjer prireditev dejansko poteka, kadar je prejemnik davčni zavezanec.*

Če pa je prejemnik teh storitev fizična oseba, so obdavčene tam, kjer se te dejavnosti dejansko izvajajo.

3. Predplačila (33. a člen ZDDV-1, besedilo v celoti preneseno iz 36. c člena pravilnika, ki je črtan)

Določeno je, da mora davčni zavezanec, ki je določen kot plačnik DDV na podlagi 76. a člena ZDDV-1, od danih predplačil obračunati DDV na dan izvršitve predplačila. Prejemnik plačila (izvajalec storitve) v tem primeru ni dolžan obračunati DDV od prejetega plačila. Sprememba ne prinaša vsebinskih sprememb.

4. Sprememba davčne stopnje za stanovanja ((11) in (11a) točka Priloge 1 k ZDDV-1 ter 54. in 54. a člen pravilnika)

S potekom prehodnega obdobja 31. decembra 2010 se odpravlja nižja 8,5 % stopnja DDV od stanovanjskih objektov, ki se ne gradijo in dobavljajo v okviru socialne politike. Tako so od 1. 1. 2011 dalje še naprej po nižji davčni stopnji obdavčena:

- stanovanja, stanovanjski in drugi objekti, namenjeni za trajno bivanje, ter deli teh objektov, če so del socialne politike, vključno z gradnjo, obnovo in popravili le-teh (11. točka Priloge 1 k ZDDV-1) ter
- obnova in popravila zasebnih stanovanj, razen materialov, ki predstavljajo bistveni del vrednosti,

medtem ko je dobava in gradnja stanovanj, ki niso del socialne politike, obdavčena po splošni davčni stopnji.

Kaj se šteje za stanovanjski objekt, ki je del socialne politike države, z EU predpisi ni opredeljeno, zato vsaka posamezna država članica lahko ta pojem opredeli v svojih predpisih. V skladu s 54. členom pravilnika se za namene DDV šteje, da so del socialne politike tista stanovanja, namenjena za trajno bivanje, katerih površina ne presega 120m² v večstanovanjskih hišah oziroma 250m² uporabne površine stanovanja v individualnih hišah.

Pravilnik nas v 54. členu v zvezi z natančnejšo razmejitvijo enostanovanjskih in večstanovanjskih objektov, vključno z opredelitvijo uporabne površine, napotuje na enotno klasifikacijo vrst objektov (CC-SI). Način določitve uporabne površine je razviden tudi iz metodološkega navodila

»Razvrstitev vrste prostorov glede na namen uporabe«, objavljen na spletnih straneh Geodetske uprave Republike Slovenije:

http://www.gu.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/materialni_predpisi/zen0/.

V pravilnik je iz [Stanovanjskega zakona – SZ-1](#) v celoti prenesena opredelitev stanovanjskih stavb za posebne namene, vendar pa v zvezi z določanjem davčne stopnje ne gre za vsebinsko spremembo.

Če so stanovanja ali drugi objekti, ki so del socialne politike, sestavni del poslovnih stavb ali stanovanj, od katerih se v skladu z 11. točko priloge I k ZDDV-1 nižja stopnja DDV ne uporablja, se nižja stopnja uporabi v pripadajočem deležu.

V skladu z novim 54. a členom pravilnika se DDV po nižji stopnji obračunava od obnove in popravil stanovanjskih objektov ali njim pripadajočih delov, ki niso del socialne politike, kadar so zaračunani neposredno investitorju, in se te storitve uvrščajo pod šifro F/GRADBENIŠTVO standardne klasifikacije dejavnosti, razen novogradnja.

Če v vrednosti obnove in popravil teh stanovanj vrednost dobavljenih materialov presega 50 % celotne vrednosti opravljene storitve brez DDV, se šteje, da gre za dobavo blaga in ne za opravljanje storitev obnove in popravil. *Vendar se to pravilo upošteva le za namene določitev davčne stopnje, ne pa tudi za določitev kraja obdavčitve.*

Tako se po 1. 1. 2011 še naprej od storitev obnove in popravil *vseh stanovanj* obračunava DDV po nižji davčni stopnji, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- storitve so zaračunane neposredno investitorju,
- gre za storitve, ki se uvrščajo pod šifro F/GRADBENIŠTVO standardne klasifikacije dejavnosti,
- pri stanovanjih, ki *niso* del socialne politike, pa je pomembno še, da
 - ne gre za storitve novogradnje in
 - da vrednost dobavljenih materialov ne presega 50 % celotne vrednosti opravljene storitve brez DDV.

5. Oproščene poštno storitve (17. točka prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 in 70. a člen pravilnika ter 5. točka 44. člena ZDDV-1)

Vključena je oprostitev plačila DDV od univerzalnih poštnih storitev. Kot univerzalna storitev v skladu s 3. členom Zakona o poštnih storitvah se izvajajo naslednje poštno storitve: sprejem, usmerjanje, prevoz in dostava poštnih pošiljk do mase 2 kg, sprejem, usmerjanje, prevoz in dostava poštnih paketov do mase 10 kg, storitev priporočene in vrednostne poštno pošiljke in prenos poštnih pošiljk za slepe in slabovidne.

V zakon je vključena tudi oprostitev plačila DDV od dobave poštnih znamk po nominalni vrednosti, ki se v Sloveniji uporabljajo kot plačilo za navedene poštno storitve. S tem je opravljena dokončna uskladitev z določbama Direktive Sveta 2006/112/ES, ki države članice zavezuje, da v zvezi z navedenimi storitvami in poštnimi znamkami določijo oprostitev plačila DDV.

6. Postopek 42 – oprostitev pri uvozu blaga, če gre blago v drugo državo članico (50. člen ZDDV-1; 3., 80., 131., 154. in 159. člen pravilnika)

V zakonu so določeni pogoji za uporabo oprostitve DDV pri uvozu blaga, ki mu sledi dobava ali prenos blaga znotraj Skupnosti. Gre za poenostavljen postopek za davčnega zavezanca, ki nima sedeža v Sloveniji, da mu v trenutku uvoza blaga v Slovenijo ni treba plačati DDV od uvoza blaga, če lahko dokaže, da bo to blago prepeljano prejemniku iz druge države članice. Po splošni ureditvi bi namreč moral tak davčni zavezanec obračunati DDV od uvoza blaga, ki bi ga uveljavljal kot

odbitek DDV in zahteval vračilo po obračunu DDV. Pri dobavi ali prenosu tega blaga v drugo državo članico pa bi uveljavljal oprostitev plačila DDV od dobave blaga v drugo državo članico. *Uvoznik, ki v Sloveniji nima sedeža, ima pa sedež v drugi državi članici, mora v trenutku uvoza pristojnemu carinskemu organu zagotoviti dokazilo, da je uvoženo blago namenjeno, da se odpelje ali odpošlje iz Slovenije v drugo državo članico, svojo identifikacijsko številko za DDV, ki jo izda davčni organ v Sloveniji, ali identifikacijsko številko za DDV svojega davčnega zastopnika, ki je dolžan plačati DDV, ter identifikacijsko številko za DDV prejemnika blaga, ki mu je blago dobavljeno, izdano v državi članici, ali svojo identifikacijsko številko za DDV, izdano v državi članici, v kateri se odpošiljanje konča.*

7. Odbitek DDV pri nepremičninah, namenjenih za poslovne in neposlovne namene (nov 63. a člen ZDDV-1)

Nov 63. a člen ZDDV-1 pojasnjuje uveljavljanje pravice do takojšnjega odbitka za nabavo nepremičnine in z nepremičnino povezanih izdatkov, ki je namenjena tako poslovni kot neposlovni rabi. Določba sledi temeljnemu pravilu glede pravice do odbitka DDV, in sicer da ta pravica velja samo, če davčni zavezanec uporablja blago in storitve za poslovno dejavnost.

V skladu s to določbo bo davčni zavezanec začetni odbitek določil sam glede na njegovo predvideno uporabo nepremičnine za poslovno ali neposlovno rabo, pri čemer pa bo moral v okviru poslovne rabe razlikovati še med transakcijami, pri katerih DDV lahko odbije, in transakcijami, pri katerih DDV ne sme odbiti.

Če se bo delež uporabe nepremičnine pozneje spremenil, se bo popravek opravil na način, kot določajo členi glede popravka prvotnega odbitka DDV, popravka odbitka DDV pri osnovnih sredstvih in prodaje osnovnih sredstev v obdobju popravkov (68., 69. in 70. člen ZDDV-1).

8. Črtanje 71. člena ZDDV-1

S črtanjem tega člena se upošteva praksa izvajanja glede priznavanja pravice do odbitka DDV pred identifikacijo za namene DDV, kar zadeva že kupljena osnovna sredstva in zaloge blaga, ki jih bo davčni zavezanec uporabil za opravljanje dejavnosti, od katere bodo morali obračunavati DDV. Pravica do odbitka DDV se tako lahko prizna tudi davčnemu zavezancu, ki se (še) ni dolžan identificirati za namene DDV, ker še ne dosega praga za obvezno identifikacijo (če bo davčni organ po natančnem pregledu vseh okoliščin ugotovil, da so izpolnjeni vsi predpisani pogoji za odbitek DDV ter, da davčni zavezanec ni deloval z goljufivim namenom).

9. Davčni zastopnik kot plačnik DDV (drugi odstavek 76. člen ZDDV-1)

V primerih, *ko je plačnik DDV na podlagi 1. do 5. točke prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 davčni zavezanec, ki ima sedež v tretji državi ali na tretjem ozemlju, mora tak davčni zavezanec imenovati davčnega zastopnika kot osebo, ki mora plačati DDV*, razen v primeru, ko tak davčni zavezanec uporablja posebno ureditev za davčne zavezance, ki nimajo sedeža znotraj Unije, in opravljajo elektronske storitve osebam, ki niso davčni zavezanci. Tak davčni zavezanec ne more imenovati davčnega zastopnika.

10. Uporaba mehanizma obrnjene davčne obveznosti za prenos pravic do emisije toplogrednih plinov (nova e točka 76. a člena ZDDV-1)

Predvidena je možnost za začasno (do 30. junija 2015) uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti za prenos pravic do emisije toplogrednih plinov, na podlagi katerega mora DDV namesto dobavitelja plačati prejemnik storitev. Dobavitelj kupcem, ki so zavezanci za DDV, ne zaračuna DDV, pač pa mora DDV obračunati in plačati kupec. V kolikor so kupci davčni zavezanci s polno pravico do odbitka, DDV prijavijo in odbijejo istočasno, ne da bi ga dejansko plačali državi ter tako tudi ne zahtevajo vračila DDV, zato je teoretična možnost goljufije odpravljena. Po veljavni ureditvi mora namreč DDV obračunati dobavitelj, ki pa v primerih goljufij izgine in ne plača DDV v proračun, kupcu pa pusti veljaven račun, na podlagi katerega si le ta odbija vstopni DDV.

11. Uporaba instituta solidarne odgovornosti (76. b člen ZDDV-1)

Solidarna odgovornost je bila v ZDDV-1 uvedena z novelo ZDDV-1, ki je začela veljati 1. januarja 2010. Institut solidarne odgovornosti omogoča, da v določenih primerih za plačilo DDV poleg dobavitelja blaga oziroma storitev odgovarja tudi oseba, ki ji je bilo dobavljeno blago oziroma za katero je bila opravljena storitev.

S popravkom besedila prvega odstavka 76. b člena ZDDV-1 se natančneje določa, da sta za plačilo DDV odgovorna tako dobavitelj kot kupec, če iz objektivnih okoliščin izhaja, da sta vedela oziroma bi morala vedeti, da sodelujeta pri transakcijah, katerih namen je izogibanje plačilu DDV.

Noveliran prvi odstavek 76. b člena ZDDV-1 ne nalaga davčnim zavezancem solidarne odgovornosti za ves neplačani DDV davčnega zavezanca iz kateregakoli posla takega davčnega neplačnika. S popravkom besedila prvega odstavka se le natančneje določa, da sta za plačilo DDV odgovorna tako dobavitelj kot kupec, saj so bile v praksi ugotovljene zlorabe sistema DDV. Vsebinsko dejansko ni nobene spremembe:

- dobavitelj je tako ali tako odgovoren v prvi vrsti,
- kupec pa, če so izpolnjeni pogoji iz tega člena.

Noveliran drugi odstavek 76. b člena ZDDV-1 pa pomeni vsebinsko spremembo, saj je sedaj določeno, da mora davčni organ obvestiti davčnega zavezanca o svoji ugotovitvi, da je dobava blaga ali storitev sestavni del transakcij, katerih namen je izogibanje plačilu davka, medtem ko je do sedaj davčni organ o tem obveščal po svoji presoji.

Druge spremembe zakona

- V celotnem zakonu se posledično zaradi uveljavitve Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske Skupnosti, beseda »Skupnost« nadomešča z besedo »Unija«.
- Davčna osnova pri ponovnem uvozu blaga, ki je bilo začasno izvoženo iz Unije na oplemenitenje na podlagi pogodbe o oplemenitenju, potem, ko je bilo zunaj Unije popravljeno, predelano, obdelano oziroma obnovljeno za račun izvoznika, je vrednost popravila, predelave, obdelave oziroma obnove, **če je prejemnik blaga oseba, ki je začasno izvozila blago**. Ne gre za vsebinsko spremembo, je pa jasneje zapisano, da je zagotovljena enaka DDV obravnava teh transakcij ne glede na to, da je oplemenitenje opravljeno na ozemlju Slovenije ali zunaj Unije.
- Skupna podjetja, katerih naloga je izvajanje politike Unije, se pri uvozu blaga obravnavajo enako kot mednarodne organizacije (6. a in 7. točka 50. člen ZDDV-1). Določa se tudi oprostitvev plačila DDV za dobave blaga ali storitev skupnim podjetjem, katerih naloga je izvajanje politike Unije (aa) točka prvega odstavka 54. člen ZDDV-1).
- Pri vračilih DDV davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v Sloveniji (davčnim zavezancem s sedežem v drugi državi članici ali v tretji državi), se dodaja možnost izdaje odločbe s skrajšano obrazložitvijo. Ta možnost se lahko uporabi tako v primerih, ko se zahtevku za vračilo DDV v celoti ugodi, kot tudi v primerih, če se zahtevke zavrne ali delno zavrne.
- Novost je tudi, da se uporaba 76. a člena ZDDV-1 v zvezi z dobavami odpadkov omeji na dobave in predelave odpadkov iz železnih in barvnih kovin.

- Predpisana je elektronska predložitev zahtevka za izdajo identifikacijske številke za namene DDV (78. člen ZDDV-1).
- Davčnega zavezanca se kaznuje za hujši prekršek tudi, če ne predloži obračuna na predpisan način, to je elektronsko (do sedaj le v primerih, če ni predložil, ni predložil v predpisanem roku ali v obračunu ni izkazal predpisanih podatkov).
- Pri popravljanju davčne osnove v tekočem obračunu DDV zaradi popravka napake iz obračuna DDV za preteklo davčno obdobje se ne obračunavajo zamudne obresti, temveč obresti, ki se obračunavajo v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek za samoprijavo.
- Podaljšan je rok za oddajo zahtevkov za vračilo DDV davčnim zavezancem s sedežem v drugi državi članici za leto 2009, in sicer do 31. 3. 2011.
- Vključeni so tudi nekateri tehnični in redakcijski popravki.

Druge spremembe pravilnika

- **Črtan 33. a člen pravilnika:**

Slovenski davčni zavezanec, ki je prejemnik storitve od davčnega zavezanca iz druge države članice in izvrši predplačilo, od danega predplačila *ne obračuna DDV*. Prav tako slovenski davčni zavezanec, ki opravlja storitve davčnemu zavezancu, ki deluje kot tak v drugi državi članici, in prejme predplačilo, od prejetega plačila *ne obračuna DDV* (kraj opravljanja storitve je sedež prejemnika), prav tako *o prejetem predplačilu ne poroča v RP-O*. Dopolnjeno je navodilo za izpolnjevanje rekapitulacijskega poročila (v rekapitulacijsko poročilo se ne vpisujejo vrednosti prejetih predplačil za dobave blaga in storitev davčnim zavezancem v druge države članice).

- **Dodan drugi odstavek 34. člena pravilnika:**

Dodana je pojasnjevalna določba glede obveznosti obračuna DDV za primere, ko se vračljiva embalaža vodi evidenčno, in pride do prekinitve poslovnega sodelovanja med dobaviteljem blaga v vračljivi embalaži in uporabnikom ali uporabniki (npr. zaradi likvidacije, stečaja, prenehanja poslovanja, uničenja vračljive embalaže itd.), ne da bi bila vračljiva embalaža vrnjena. V teh primerih nastane obveznost obračuna DDV najpozneje zadnji dan davčnega obdobja, v katerem pride do prekinitve poslovnega sodelovanja.

- **Sprememba drugega odstavka 57. člena pravilnika:**

Z dodanim besedilom je dodatno pojasnjeno, da se DDV od uporabe športnih objektov ne obračunava po nižji davčni stopnji, če upravljavec športnega objekta športni objekt za plačilo oddaja davčnim zavezancem, ki športni objekt uporabljajo za nadaljnje trženje.

- **Sprememba prvega odstavka 107. člena pravilnika:**

Sprememba prvega odstavka 107. člena pravilnika je redakcijske narave, in sicer gre za poenotenje izraza »upravljavec nepremičnin«, ki je uporabljen tudi v tretjem odstavku 127.a člena pravilnika.

- **Sprememba prvega odstavka 108. člena pravilnika:**

V skladu s spremembo prvega odstavka 108. člena pravilnika mora davčni zavezanec dobavitelja obvestiti o zmanjšanju odbitka DDV v tistem davčnem obdobju, v katerem je odbitek DDV dejansko popravil, zmanjšal. Davčni zavezanec je dolžan zmanjšati odbitek DDV v tistem davčnem obdobju, v katerem prejme zahtevo dobavitelja.

- **Sprememba tretjega odstavka 127. a člena pravilnika:**

Določba prvega odstavka tega člena (plačnik DDV na podlagi 76. a člena ZDDV-1) se ne nanaša na davčnega zavezanca, ki naroča blago in storitve iz 76. a člena ZDDV-1 preko upravljavcev nepremičnin, ki delujejo v njegovem imenu in za njegov račun.

Krog davčnih zavezancev, ki jim ni treba obračunati in plačati DDV od prejetega blaga ali opravljenih storitev iz 76. a člena ZDDV-1, ker naročajo blago in storitve iz 76. a člena ZDDV-1 preko oseb, ki delujejo v njihovem imenu in za njihov račun, je zožan zgolj na primere upravljavcev nepremičnin.

- **Sprememba (črtanje) 128. a člena pravilnika:**

Določba tega člena je sedaj v celoti zajeta v drugem odstavku 77. člena ZDDV-1, zato v pravilniku ni več potrebna.

- **Spremembe 129. in 133. člena pravilnika:**

Spremembe 129. in 133. člena pravilnika predstavljajo uskladitev s spremembo 78. člena ZDDV-1, na podlagi katere je določeno elektronsko predlaganje zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV. Davčni zavezanec v skladu s temi spremembami pravilnika elektronsko vloži zahtevek na obrazcu DDV-P2 oziroma DDV-P3.

- **Sprememba tretjega odstavka 132. člena pravilnika:**

Davčnemu zavezancu, ki se je identificiral za namene DDV ker opravlja storitve iz prvega odstavka 25. člena ZDDV-1 na ozemlju druge države članice ali ker prejema storitve iz prvega odstavka 25. člena ZDDV-1 od davčnih zavezancev, ki nimajo sedeža v Sloveniji, in ki ne namerava več opravljati oziroma prejemati teh storitev, preneha identifikacija za namene DDV na njegovo zahtevo.

- **Sprememba 136. člena pravilnika:**

V skladu s spremembo tega člena pravilnika se pogoji glede predhodno sklenjenega pisnega dogovora za izdajo računa v imenu in za račun dobavitelja nanašajo zgolj na dobavitelja in kupca, ne pa na tretjo osebo. V skladu z 81. členom ZDDV-1 lahko račun v imenu in za račun dobavitelja izda tudi tretja oseba, pravilnik pa s spremembo tega člena ne določa več obveznosti predhodne sklenitve pisnega dogovora s tretjimi osebami.

Pravilnik v spremenjenem petem odstavku 136. člena določa še, da je lahko pri odkupu vračljive embalaže račun izdan v imenu in za račun uporabnika, identificiranega za namene DDV, brez predhodno sklenjenega pisnega dogovora.

- **Sprememba drugega odstavka 144. člena pravilnika:**

Spremeni se rok, do katerega ni treba, da davčni zavezanec izda račun za prejeto predplačilo. Če izda račun za opravljeno dobavo blaga ali storitev do roka za predložitev obračuna DDV za davčno obdobje, v katerem je prejel predplačilo, mu ni treba izdati računa za predplačilo.

- **Sprememba 156. člena pravilnika:**

Dodan je nov šesti odstavek, ki določa, da se davčnemu zavezancu, ki se mu med letom spremeni davčno obdobje iz trimesečnega v mesečno, zaradi opravljanja transakcij znotraj Unije, za katere je dolžan predlagati rekapitulacijsko poročilo, v naslednjem tekočem koledarskem letu davčno obdobje spremeni v koledarsko trimesečje, če v preteklem koledarskem letu ni presegel obdavčljivega prometa iz drugega odstavka 89. člena ZDDV-1, dokler ne začne opravljati transakcij znotraj Unije, za katere je dolžan predlagati rekapitulacijsko poročilo.

- **Sprememba drugega odstavka 159. člena pravilnika:**

Davčni zastopnik, ki ga je imenoval davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, ima pa sedež v drugi državi članici, mora v obrazcu RP-O navesti identifikacijsko številko za DDV zastopane osebe (če ta ni identificirana za namene DDV v Sloveniji, navede identifikacijsko številko za DDV,

pod katero je identificirana za namene DDV v državi članici sedeža) in izkazati podatke o dobavah blaga znotraj Unije, ki jih opravi ta oseba.

- **Spremembe v zvezi z zahtevkom za izdajo identifikacijske številke – Obrazec DDV-P3**

V obrazcu DDV-P3 se dodatno pojasnjuje, da tudi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Sloveniji, ki v Sloveniji opravlja uvoz blaga po postopku 42 ali 63 in imenuje davčnega zastopnika, v obrazcu izpolni tudi podatke o davčnem zastopniku.

32.0 SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 27/10)

Dne 2. 4. 2010 je bil v Uradnem listu RS, [št. 27](#), objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, ki začne veljati dne 3. 4. 2010. V nadaljevanju vam posredujemo kratko obrazložitev sprememb, ki jih prinaša navedeni pravilnik:

Sprememba (črtanje) prvega odstavka 29. člena pravilnika

S spremembo (črtanjem) prvega odstavka 29. člena se ukinja uporaba pravila uporabe in uživanja za prevoze blaga, opravljene davčnim zavezancem. To pomeni, da davčni zavezanec s sedežem v Sloveniji, ki bo opravil prevoz blaga za naročnika, davčnega zavezanca s sedežem zunaj EU, ne bo več obračunal DDV za prevoz ali del prevoza, ki bo opravljen na ozemlju Slovenije, ker bo kraj opravljanja storitev kraj, kjer ima sedež naročnik prevoza blaga – v državi zunaj EU.

Hkrati pa bo kraj opravljanja storitev prevoza blaga v primeru prevoza blaga za naročnika, slovenskega davčnega zavezanca, ne glede na dejansko opravljen kraj prevoza blaga (v EU ali zunaj EU), v celoti v Sloveniji.

Sprememba četrte alineje tretjega odstavka 49. člena pravilnika

S spremembo četrte alineje tretjega odstavka 49. člena pravilnika bodo z nižjo stopnjo DDV poleg plenjc za enkratno uporabo obdavčene tudi pralne plenice za večkratno uporabo.

Sprememba šestega odstavka 54. člena pravilnika

V dosedanjem šestem odstavku 54. člena pravilnika se črta besedilo »ter vgradnja stavbnega pohištva, ki ga izdelata sam izvajalec storitve«. Navedeno besedilo ni več potrebno, ker šifra F/43.320 SKD – Vgrajevanje stavbnega pohištva ne izključuje več vgrajevanja stavbnega pohištva, ki ga je izdelal sam izvajalec storitve vgrajevanja.

Sprememba 54. a člena pravilnika

Sprememba 54. a člena pravilnika je redakcijske narave, natančneje je le pojasnjeno, da so storitve čiščenja oken pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: N/81.220 in čiščenje pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: N/81.210, samo v tistem delu, ki se nanaša na zasebna gospodinjstva.

Dodan drugi odstavek 59. a člena pravilnika

Z dodanim drugim odstavkom 59. a člena pravilnika se dodatno pojasnjuje, kdaj se popravila štejejo za manjša popravila. V skladu z novim drugim odstavkom 59. a člena pravilnika se za manjša popravila štejejo tista popravila, pri katerih je vrednost rezervnih delov in potrošnega materiala, uporabljenih za izvršitev storitve, nižja od 50 % skupne cene brez DDV, ki se zaračuna stranki.

Sprememba 59. d člena pravilnika

V 59. d členu se na koncu stavka doda besedilo: »ter semena okrasnih rastlin iz tarifne oznake:1209«. Navedeno pomeni, da se poleg okrasnih rastlin, z nižjo stopnjo DDV obdavčijo

tudi semena okrasnih rastlin iz predpisane tarifne oznake kombinirane nomenklature carinske tarife.

Sprememba tretjega, četrtega in petega odstavka 107. člena pravilnika

Od pridobitev blaga znotraj Skupnosti iz 12. in 13. člena ZDDV-1 lahko davčni zavezanec odbije DDV tudi, če ima drug dokument, ki vsebuje podatke, potrebne za zagotovitev pravilnega obračuna DDV. Za ostale pridobitve blaga znotraj Skupnosti pa so predpisani strožji pogoji.

Dodatno je v primeru obrnjene davčne obveznosti predpisano, da davčni zavezanec lahko odbije DDV v davčnem obdobju, v katerem je obračunal DDV, če do roka za predložitev obračuna DDV razpolaga z računom oziroma drugim dokumentom.

Dodan drugi odstavek 127. b člena pravilnika

V drugem odstavku 127. b člena pravilnika je dodana določba, da se ne glede na uvrstitev v standardno klasifikacijo dejavnosti, za gradbena dela šteje tudi postavljanje montažnih stavb. Pojasnila k SKD iz šifre F/Gradbeništvo izključujejo postavljanje montažnih stavb, razen betonskih. Po pojasnilih SURS pa se ne glede na navedeno, med postavljanje montažnih stavb šteje tudi postavljanje drugih montažnih stavb poleg betonskih. Zaradi navedenega razhajanja je bilo treba vnesti to določbo, ki se hkrati ujema z določbo 54. člena pravilnika.

Dodan sedmi odstavek 138. člena pravilnika

Z novim sedmim odstavkom 138. člena pravilnika je dodatno pojasnjeno, da davčni zavezanec, ki izda račun za dobave blaga in storitev iz 76. a člena ZDDV-1, ni dolžan plačati zneska DDV, ki je dolgovan na podlagi obrnjene davčne obveznosti in izkazan na računu.

Sprememba drugega odstavka 155. člena pravilnika

S spremembo 155. člena pravilnika je dopolnjeno pojasnilo, katera polja izpolni davčni zavezanec, prejemnik storitev iz prvega odstavka 25. člena ZDDV-1, ki obračunava DDV le od teh prejetih storitev in je plačnik DDV na podlagi 3. točke prvega odstavka 76. člena ZDDV-1. Sprememba se nanaša na vpis podatkov o prejetih storitvah od davčnega zavezanca s sedežem zunaj EU, in sicer se v tem primeru izpolnijo polja 31 in 25 ali 25 a obrazca DDV-O.

Spremembe v zvezi z navodili za izpolnjevanje obrazca DDV-O

S spremembo navodil za izpolnjevanje polj 25 in 25 a se natančneje določa, da se v ta polja vpisuje tudi vrednost obračunanega DDV za **dana** predplačila iz 76. a člena ZDDV-1.

S spremembo opisa posebnosti za polje 31 se natančneje opisuje katere transakcije se v to polje ne vpisujejo – to so tiste iz polja 31 a, ki se nanašajo na 76. a člen ZDDV-1.

S spremembo zadnjega odstavka Navodila za izpolnjevanje obračuna se redakcijsko popravlja sklicevanje na pravilno določbo ZDDV-1 v zvezi z vračilom presežka, če je davčnemu zavezancu potekel rok za plačilo drugih davkov – pravilna je navedba četrtega odstavka 73. člena ZDDV-1.

33.0 SPREMEMBE ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 85/09)

Dne 30. 10. 2009 je bil v Uradnem listu RS št. 85/09 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1B, s katerim se od 1. 1. 2010 dopolnjuje in spreminja vsebina veljavnega Zakona o davku na dodano vrednost.

V nadaljevanju pojasnjujemo najpomembnejše spremembe in dopolnitve ZDDV-1B:

UVOD

Vzpostavitev notranjega trga, globalizacija, deregulacija in tehnološke spremembe so skupaj povzročile ogromne spremembe obsega in vzorca transakcij s storitvami. Za nemoteno delovanje notranjega trga so bili zato v skladu s strategijo Evropske komisije (v nadaljnjem besedilu: Komisija) o posodobitvi in poenostavitvi delovanja skupnega sistema DDV spremenjeni predpisi o kraju opravljanja storitev iz [Direktive Sveta 2006/112/ES](#). S sprejetjem Direktive Sveta 2008/8/ES o spremembi glede kraja opravljanja storitev so bila uvedena nova pravila v zvezi s krajem opravljanja storitev, ki jih morajo države članice Evropske unije prenesti v nacionalne zakonodaje.

Predstavljene so tudi novosti, prenesene iz Direktive Sveta 2008/9/ES o podrobnih pravilih za vračilo davka na dodano vrednost davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v državi članici vračila, ampak v drugi državi članici.

Na podlagi določb [Direktive Sveta 2008/117/ES](#) o skupnem sistemu davka na dodano vrednost za boj proti davčnim goljufijam, povezanim s transakcijami znotraj Skupnosti, je v zakonu na novo urejeno obdobje poročanja o transakcijah znotraj Skupnosti in rok za predložitev rekapitulacijskih poročil.

Predstavljeni pa so še nekateri dodatni ukrepi za preprečevanje goljufij na področju DDV ter poglobitve rešitve zakona v zvezi z nižjimi stopnjami DDV, povišanjem pavšalnega nadomestila za kmete in povišanjem limita za posebno ureditev obračunavanja DDV po plačani realizaciji.

Vse navedene novosti in spremembe se bodo v Republiki Sloveniji začele uporabljati 1. januarja 2010, razen nekaterih, ki se bodo začele uporabljati 1. januarja 2011, 2013 in 2015.

1. POGlavITNE REŠITVE ZAKONA GLEDE KRAJA OPRAVLJANJA STORITEV

Svet Evropske unije je ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, predloga Komisije, mnenja Evropskega parlamenta ter mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ter ob upoštevanju obdavčitve storitev po načelu namembnega kraja sprejel Direktivo Sveta 2008/8/ES o spremembi Direktive 2006/112/ES glede kraja opravljanja storitev.

Ob upoštevanju dejstva, da bi moral biti za vsako opravljanje storitev kraj obdavčitve načeloma **kraj dejanske potrošnje**, kar spreminja splošno pravilo za kraj opravljanja storitev, so zaradi administrativnih razlogov in razlogov politik držav članic Evropske unije še vedno potrebne določene izjeme od tega splošnega pravila.

S sprejetjem Direktive Sveta 2008/8/ES glede kraja opravljanja storitev so bila uvedena **nova pravila** v zvezi s krajem opravljanja storitev. Predvidena je postopna uveljavitev sprejetih sprememb v zakonodajah držav članic. Večina sprememb mora biti uveljavljena s 1. januarjem 2010, nekatere s 1. januarjem 2011 oziroma s 1. januarjem 2013 ter zadnje s 1. januarjem 2015. Gre za spremembe pravil, ki urejajo kraj opravljanja storitev za davčne zavezance tako, da se take storitve na splošno obdavčujejo v državi članici, v kateri ima naročnik sedež, hkrati pa se razširi področje uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti.

Od 1. januarja 2010 bodo storitve, opravljene davčnim zavezancem, po splošnem pravilu obdavčene po kraju sedeža naročnika in ne več po kraju sedeža izvajalca storitev. Za storitve, opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci, bo kraj obdavčitve še vedno kraj, kjer ima izvajalec storitev svoj sedež. V določenih primerih se ti dve splošni pravili ne bosta mogli uporabiti, in se bodo uporabljala posebna pravila po načelu obdavčevanja po kraju potrošnje. Posebna pravila

se bodo uporabljala za restavracijske storitve in storitve cateringa, najem prevoznih sredstev, storitve s področja kulture, športa, znanosti, izobraževanja ter telekomunikacijske storitve, storitve radijskega in televizijskega oddajanja in elektronsko opravljene storitve.

Od 1. januarja 2011 bo kraj opravljanja glavnih in pomožnih storitev s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih in podobnih prireditev, kot so sejmi in razstave, vključno s storitvami organizatorjev teh dejavnosti, ki bodo opravljene davčnim zavezancem, spremenjen, in sicer bo uveljavljeno posebno pravilo v zvezi z vstopninami.

S 1. januarjem 2013 bo spremenjen kraj najema, razen kratkoročnega najema, prevoznih sredstev in zasebnih čolnov.

Spremembe v zvezi s telekomunikacijskimi storitvami, storitvami oddajanja ter elektronskimi storitvami pa bodo uveljavljene s 1. januarjem 2015.

1.1. Opredelitev davčnega zavezanca za namene uporabe pravil o kraju opravljanja storitev

Novela zakona glede kraja opravljanja storitev v zvezi z opredelitvijo davčnega zavezanca **za namene uporabe pravil o kraju opravljanja storitev** prinaša spremembo v smislu razširitve definicije pojma davčnega zavezanca. Tako se za davčnega zavezanca šteje tudi:

- davčni zavezanec, ki opravlja **tudi** dejavnosti ali transakcije, ki v skladu s prvim odstavkom 3. člena ZDDV-1 niso opredeljene kot obdavčljive dobave blaga ali storitev, in sicer za **vse** storitve, ki so mu bile opravljene;
- pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, **je** pa identificirana za namene DDV.

Za namene uporabe pravil o kraju opravljanja storitev, je davčni zavezanec tako tudi davčni zavezanec, ki poleg obdavčljivih transakcij opravlja tudi neobdavčljive transakcije in pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, je pa identificirana za namene DDV. Tak davčni zavezanec in pravna oseba **sta davčna zavezanca za vse storitve, ki so jima bile opravljene.**

Državni organi in organizacije, organi lokalnih skupnosti ter druge osebe javnega prava se ne štejejo za davčne zavezance v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravljajo kot organi oblasti, tudi če pobirajo takse, prispevke in druge dajatve ter plačila v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami. Pri opravljanju dejavnosti ali transakcij pa se štejejo za davčne zavezance v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami, če bi njihova obravnava kot da niso davčni zavezanci, povzročila znatno izkrivljanje konkurence.

Za davčnega zavezanca, ki deluje kot tak, in prejme storitev od izvajalca storitev, davčnega zavezanca iz druge države članice ali iz tretje države, se šteje vsaka oseba, ki opravlja ekonomsko dejavnost v Sloveniji. *Za davčnega zavezanca se šteje tudi pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, je pa identificirana za namene DDV.** Pomembno je, da že razpolaga z identifikacijsko številko za DDV. Šteje se, da je davčni zavezanec po drugi alineji 24. člena ZDDV-1B tista pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, je pa že pred njej opravljenimi storitvami, bila identificirana za namene DDV (največkrat za pridobitev blaga, s katerimi je v koledarskem letu presegla 10.000 evrov).

Davčni zavezanec iz prvega in drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 in pravna oseba, ki ni davčni zavezanec, vendar opravlja katero koli ekonomsko dejavnost, morata davčnemu organu **predložiti zahtevek za izdajo identifikacijske številke za namene DDV, če opravita ali prejmeta storitev**, za katero mora v skladu s 3. točko prvega odstavka 76. člena ZDDV-1 plačati DDV izključno prejemnik storitve.

Oseba, ki ni davčni zavezanec, in prejme storitev v skladu z zakonom, je fizična oseba, končni potrošnik.

1.2. Splošno pravilo

Trenutno je splošno pravilo obdavčevanja storitev v kraju, kjer ima izvajalec sedež. V večini primerov to pravilo vodi k obdavčevanju v kraju dejanske potrošnje. To vsekakor velja, če se storitve opravljajo znotraj ene države članice (lokalno). V tem primeru izvajalci storitev to pravilo uporabljajo brez težav, saj je vse, kar morajo poznati, zakonodaja o DDV in stopnje DDV svoje države članice.

Pravila o kraju opravljanja storitev davčnim zavezancem so spremenjena tako, da določajo, da so takšne **storitve načeloma obdavčene v državi članici, kjer ima sedež naročnik storitev**, in hkrati povečuje obseg uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti.

Za opravljanje storitev davčnim zavezancem mora splošno pravilo v zvezi s krajem opravljanja storitev temeljiti na kraju, kjer ima sedež prejemnik storitev in ne, kjer ima sedež izvajalec. Pri določitvi pravil v zvezi s krajem opravljanja storitev in da bi se zmanjšala obremenitev davčnih zavezancev, se morajo tudi davčni zavezanci, ki opravljajo tudi neobdavčljive dejavnosti, šteti za davčne zavezance za vse storitve, ki so jim opravljene. Podobno je treba za davčne zavezance šteti pravne osebe, ki niso davčni zavezanci, so pa identificirani za namene DDV.

V skladu s prvim odstavkom 25. člena ZDDV-1B je kraj opravljanja storitev, ki jih prejme davčni zavezanec, ki deluje kot tak, kraj, kjer ima ta davčni zavezanec sedež svoje dejavnosti. Če pa so te storitve opravljene stalni poslovni enoti davčnega zavezanca, ki ni v kraju, kjer ima sedež svoje dejavnosti, je kraj opravljanja teh storitev kraj, kjer ima ta davčni zavezanec stalno poslovno enoto. Če takega sedeža ali take stalne enote ni, je kraj opravljanja storitev kraj, kjer ima davčni zavezanec, ki prejme te storitve, stalno oziroma običajno prebivališče.

Če se storitve opravljajo osebam, ki niso davčni zavezanci (končni potrošniki), še naprej velja zdaj veljavno splošno pravilo, da je kraj opravljanja storitev kraj, v katerem ima izvajalec sedež svoje dejavnosti. Za storitve, opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci, so določbe o kraju opravljanja storitev, kolikor je le mogoče, prilagojene tistim, ki veljajo za obdavčitev podobnih storitev, ki se opravijo davčnim zavezancem.

Po drugem odstavku 25. člena ZDDV-1B je kraj opravljanja storitev, ki jih prejme oseba, ki ni davčni zavezanec, kraj, kjer ima izvajalec storitev sedež svoje dejavnosti. Če pa so te storitve opravljene iz stalne poslovne enote izvajalca, ki ni v kraju, kjer ima izvajalec sedež svoje dejavnosti, je kraj opravljanja teh storitev kraj, kjer ima izvajalec storitev stalno poslovno enoto. Če takega sedeža ali take stalne poslovne enote ni, je kraj opravljanja storitev kraj, kjer ima izvajalec storitev stalno oziroma običajno prebivališče.

Temeljna sprememba zakona se tako nanaša na splošno pravilo glede kraja storitev, ki se opravijo davčnim zavezancem. Za vse storitve, razen tistih, za katera veljajo posebna pravila, ki se opravijo davčnim zavezancem, bo kraj obdavčitve kraj, kjer ima naročnik storitve svoj sedež. **Na podlagi spremenjenega splošnega pravila se davčnemu zavezancu ne bo treba identificirati za namene DDV v drugi državi članici, če bo opravljal storitve za naročnika, davčnega zavezanca za DDV iz te države članice.**

Po drugi strani pa **bo povečana uporaba mehanizma obrnjene davčne obveznosti** v primerih, ko bo davčni zavezanec prejel storitve od osebe, ki nima sedeža v isti državi članici. Če storitev za davčnega zavezanca opravi izvajalec, ki nima sedeža v isti državi članici, je v določenih primerih treba obvezno uporabiti mehanizem obrnjene davčne obveznosti, kar pomeni, da bo moral davčni zavezanec za pridobljeno storitev sam obračunati ustrezni znesek DDV. Pogoj za

uporabo obveznega mehanizma obrnjenega davčnega bremena torej je, da dobavitelj storitve nima sedeža v državi, kjer je davek dolgovan.

1.2.1. Poročanje o opravljenih storitvah v rekapitulacijskem poročilu in obračunu DDV

Zaradi novih pravil v zvezi s krajem opravljanja storitev, bo moral vsak davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, predložiti rekapitulacijsko poročilo o davčnih zavezancih ter pravnih osebah, ki niso davčni zavezanci, so pa identificirane za namene DDV, za katere je opravil obdavčljive storitve v okviru mehanizma obrnjene davčne obveznosti.

Tako bodo rekapitulacijska poročila poleg informacij o dobavah blaga znotraj Skupnosti, od 1. januarja 2010 vsebovala tudi informacije o storitvah v državi članici prejemnika, za katere bo prejemnik dolžan plačati DDV. Za razliko od sedaj veljavnih pravil glede poročanja, je **predpisano hitrejše zbiranje informacij** o transakcijah znotraj Skupnosti. Z Direktivo Sveta 2008/117/ES o spremembi Direktive Sveta 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost za boj proti davčnim goljufijam, povezanimi s transakcijami znotraj Skupnosti je bil skrajšan rok za pošiljanje rekapitulacijskih poročil za transakcije znotraj Skupnosti iz treh mesecev na **en mesec**.

Davčni zavezanec bo moral rekapitulacijsko poročilo predložiti davčnemu organu **najkasneje do 20. dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja**.

Sprememba roka za predložitev rekapitulacijskega poročila je posledica sprememb skupnostne zakonodaje na področju sodelovanja držav članic pri izmenjevanju podatkov o transakcijah znotraj Skupnosti⁵ z namenom preprečevanja davčnih goljufij in utaj. Pristojni organi držav članic **morajo** v skladu z določbami [Uredbe Sveta 37/2009](#) o transakcijah davčnih zavezancev, ki jih opravijo znotraj Skupnosti, **poročati čim prej, najkasneje pa mesec dni po koncu obdobja, v katerem so transakcije opravljene**.

Davčna uprava RS je dolžna pristojnim organom drugih držav članic v roku poslati kvalitetne zbrane in obdelane podatke o transakcijah znotraj Skupnosti, zato je rok za predložitev rekapitulacijskega poročila **določen do 20. dne naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja**.

Rekapitulacijsko poročilo mora davčni zavezanec predložiti v elektronski obliki oziroma z elektronskim prenosom datoteke.

Spremembe določb zakona v zvezi z izpolnjevanjem rekapitulacijskega poročila so neposredno povezane s spremembami obračuna DDV. Tako bo v obračunu DDV določenih šest novih polj, v katerih se bo posebej poročalo o prejemu storitev iz drugih držav članic EU, nabavah in dobavah blaga in storitev v Sloveniji od katerih obračuna DDV prejemnik teh dobav (mehanizem obrnjene davčne obveznosti v določenih sektorjih), obračunanem DDV od prejema storitev iz drugih držav članic EU in novo polje za obračunan DDV na podlagi samoobdavčitve kot prejemnik blaga in storitev (ločeno po stopnjah).

Navodila za izpolnjevanje obračuna DDV in rekapitulacijskega poročila bodo dostopna na portalu eDavki pri samem izpolnjevanju s klikom na povezavo za vsako posamezno polje posameznega obrazca.

V skladu s spremembami navedenih obrazcev se bo spremenila tudi vsebina datotek izpis odbitka DDV in izpis obračunanega DDV z dodanimi novimi stolpci, kot jih določa [Pravilnik o vsebini, obliki, načinu in rokih za predložitev izpisa podatkov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc zavezanca za davek](#).

1.3. Posebna pravila

Čeprav splošno, glavno pravilo v večini primerov vodi k obdavčenju v kraju dejanske potrošnje, pa obstajajo številna področja, za katera so potrebna posebna pravila. To so področja, kjer bi nadaljnja uporaba obstoječih pravil povzročila praktične težave za davčne zavezance, če bi se sprejela predlagana obravnava storitev med davčnimi zavezanci brez ustrezne spremembe za storitve, ki jih davčni zavezanci opravijo osebam, ki niso davčni zavezanci.

Posebna pravila **temeljijo predvsem na obstoječih merilih** in upoštevajo načelo obdavčitve v kraju potrošnje, pri čemer se zasleduje cilj, da se davčnim zavezancem ne nalaga nesorazmernih administrativnih bremen.

V določenih primerih se torej splošna pravila v zvezi s krajem opravljanja storitev tako za davčne zavezance kot za osebe, ki niso davčni zavezanci, ne uporabljajo, namesto njih se uporabljajo izjeme.

Še vedno bo **zadržano veliko izjem** od splošnega pravila, ki temeljijo večinoma na obstoječih kriterijih. Posebna pravila glede kraja opravljanja storitev se nanašajo na: storitve posrednikov; storitve v zvezi z nepremičninami; prevozne storitve; storitve s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih in podobnih prireditev, kot so sejmi in razstave, vključno s storitvami organizatorjev teh dejavnosti, ter cenitve in dela na premočninah; restavracijske storitve in storitve cateringa; najem prevoznih sredstev in elektronske storitve.

1.3.1. Storitve posrednikov

Zakon določa posebno pravilo glede določitve kraja opravljanja storitev, ki jih opravijo posredniki osebam, ki niso davčni zavezanci (s sedežem v Skupnosti ali pa s sedežem izven Skupnosti). V teh primerih je kraj opravljanja storitev kraj, kjer je opravljena glavna transakcija. To pravilo ostaja nespremenjeno, saj zagotavlja obdavčitev v kraju potrošnje.

Za določitev kraja opravljanja storitev posrednikov osebam, ki so davčni zavezanci, pa se uporablja splošno pravilo - kraj, kjer ima prejemnik storitve sedež.

1.3.2. Storitve v zvezi z nepremičninami

Kraj opravljanja storitev v zvezi z nepremičninami, vključno s storitvami strokovnjakov in nepremičninskih posrednikov, nastanitvijo v hotelih ali podobnih nastanitvenih obratih, vključno z nastanitvijo v počitniških domovih, počitniških kampih ali na prostorih, namenjenih kampiranju, dodeljevanjem pravic do uporabe nepremičnin in storitvami za pripravo in koordinacijo gradbenih del, kot so storitve arhitektov in podjetij, ki zagotavljajo nadzor na kraju samem, je kraj, v katerem se nepremičnina nahaja.

Pravilo ostaja nespremenjeno. Nanaša se na storitve, ki so opravljene tako davčnim zavezancem, kot osebam, ki niso davčni zavezanci.

1.3.3. Prevozne storitve

1.3.3.1. Prevoz potnikov

Kraj opravljanja prevoza potnikov je kraj, kjer se opravlja prevoz, pri čemer se upošteva prevožena razdalja.

Pravilo v zvezi s krajem opravljanja prevoza ostaja nespremenjeno. Prevoz potnikov bo še nadalje obdavčen v odvisnosti od prevožene razdalje, saj po tem pravilu DDV pripada državi članici potrošnje.

1.3.3.2. Prevoz blaga opravljen osebam, ki niso davčni zavezanci

Kraj opravljanja prevoza blaga, razen prevoza blaga znotraj Skupnosti, osebam, ki niso davčni zavezanci, je kraj, kjer se opravlja prevoz, pri čemer se upošteva prevožena razdalja. Kraj opravljanja prevoza blaga znotraj Skupnosti osebam, ki niso davčni zavezanci, je kraj začetka prevoza.

Prevoz blaga znotraj Skupnosti pomeni prevoz blaga, pri katerem se kraj začetka prevoza in namembni kraj nahajata na ozemlju dveh različnih držav članic. Kraj začetka prevoza pomeni kraj, kjer se prevoz blaga dejansko začne, ne glede na prevoženo razdaljo do kraja, kjer se blago nahaja, namembni kraj pa je kraj, kjer se prevoz blaga dejansko konča. DDV se ne obračunava za tisti del prevoza blaga znotraj Skupnosti, ki se opravi osebam, ki niso davčni zavezanci in se nanaša na vodne poti, ki niso del ozemlja Skupnosti.

Zakon določa, da se v primeru opravljanja prevoza blaga znotraj Skupnosti, osebam, ki niso davčni zavezanci, in se nanaša na vodne poti, ki niso del ozemlja Skupnosti, DDV ne obračunava. Za kraj opravljanja vsega potniškega prevoza, kot tudi prevoza blaga, razen prevoza blaga znotraj Skupnosti, osebam, ki niso davčni zavezanci se šteje kraj, kjer se prevoz dejansko opravi, s čimer se zagotovi, da obveznost obračuna DDV nastane v državi potrošnje.

1.3.3.3. Prevoz blaga davčnim zavezancem

Pri določitvi kraja obdavčitve pri prevozu blaga davčnim zavezancem se upošteva **splošno pravilo** – kraj, kjer ima prejemnik oziroma naročnik storitve sedež.

1.3.4. Storitve s področja kulture, umetnosti, znanosti, izobraževanja, razvedrila in podobne storitve, pomožne prevozne storitve ter cinitve in dela na premočninah

Kraj opravljanja glavnih in pomožnih storitev s področja kulture, umetnosti, športa, znanosti, izobraževanja, zabavnih in podobnih prireditvev, kot so sejmi in razstave, vključno s storitvami organizatorjev teh dejavnosti, je kraj, kjer so te storitve oziroma dejavnosti dejansko opravljene.

Kraj opravljanja pomožnih prevoznih storitev, kot so nakladanje, razkladanje, pretovarjanje in podobne dejavnosti ter cinitve in delo na premočninah, ki se opravijo osebam, ki niso davčni zavezanci, je kraj, kjer so te storitve dejansko opravljene.

Posebno pravilo se nanaša tako na davčne zavezance, kot na osebe, ki niso davčni zavezanci. Pravilo ostaja nespremenjeno s tem, da so v to pravilo vključeni **tudi sejmi in razstave**. Izrecna navedba sejmov in razstav zagotavlja, da so storitve, povezane s temi dejavnostmi, obdavčene po tem pravilu, in ne kot storitve v zvezi z nepremičninami.

1.3.5. Restavracijske storitve in storitve cateringa

Kraj opravljanja restavracijskih storitev in storitev cateringa, razen storitev, ki se dejansko opravijo na krovu ladij, zrakoplovov ali na vlakih med delom prevoza potnikov znotraj Skupnosti, je kraj, kjer se te storitve dejansko opravijo. To pravilo se uporablja ne glede na status prejemnika.

Restavracijske storitve vključujejo raznovrstne dejavnosti. Med njimi je nudenje hrane le ena

izmed delov, in pri katerih storitve prevladujejo. Tovrstne storitve se opravijo za takojšnjo potrošnjo na pripravljenem mestu, in bi morale biti obdavčene v kraju, kjer se dejansko opravijo. To je pogosto na istem kraju, kot je kraj sedeža izvajalca. V primeru **storitev cateringa** pa ne gre vedno za storitve v kraju, kjer ima sedež izvajalec teh storitev sedež. V teh primerih se šteje, da je kraj opravljanja storitev kraj, kjer je storitev dejansko opravljena.

Po sedanjem pravilu so obravnavane storitve obdavčene v kraju, kjer ima sedež izvajalec. Novo pravilo bo vplivalo na kraj obdavčitve le v primeru, če bodo te storitve dejansko opravljene v državi članici, ki ni država članica, kjer ima izvajalec storitve svoj sedež.

1.3.5.1. Restavracijske storitve ter storitve cateringa za potrošnjo na krovu ladij, zrakoplovov ali na vlakih

Kraj opravljanja restavracijskih storitev in storitev cateringa, ki se dejansko opravijo na krovu ladij, zrakoplovov ali na vlakih med delom prevoza potnikov znotraj Skupnosti, je kraj, kjer se prevoz potnikov začne. Del prevoza potnikov znotraj Skupnosti pomeni del prevoza, ki se brez postanka zunaj Skupnosti opravi med krajem, v katerem se prevoz potnikov začne, in krajem, kjer se prevoz potnikov konča. Kraj, v katerem se prevoz potnikov začne je prvi kraj v Skupnosti, kjer lahko potniki vstopijo v prevozno sredstvo, tudi po postanku zunaj Skupnosti. Kraj, v katerem se prevoz potnikov konča je zadnji kraj v Skupnosti, kjer lahko potniki, ki so vstopili znotraj Skupnosti, izstopijo iz prevoznega sredstva, tudi pred postankom zunaj Skupnosti. V primeru povratnega potovanja se povratna pot šteje za ločen prevoz.

1.3.6. Najem prevoznih sredstev

Kraj dajanja prevoznega sredstva v kratkoročni najem je kraj, kjer je prevozno sredstvo dejansko dano na razpolago najemniku. To pravilo se uporablja ne glede na status prejemnika.

Kratkoročni najem pomeni stalno posest ali uporabo prevoznega sredstva v obdobju, ki ni daljše od trideset dni, in v primeru plovil, v obdobju, ki ni daljše od devetdeset dni.

Določeno je, da mora biti kraj dobave za kratkoročni najem enak za storitve, ki jih davčni zavezanec opravi drugemu davčnemu zavezancu, kot za storitve, ki jih davčni zavezanec opravi osebi, ki ni davčni zavezanec. ***Dolgoročni najem prevoznih sredstev bo obdavčen v skladu s splošnim pravilom, in sicer opravljen osebi, ki ni davčni zavezanec, po sedežu izvajalca storitve, opravljen davčnemu zavezancu pa po kraju, kjer ima sedež naročnik storitve.***

1.3.7. Elektronske storitve, ki jih opravi davčni zavezanec s sedežem zunaj Skupnosti osebam, ki niso davčni zavezanci

Kadar so elektronsko opravljene storitve, zlasti tiste iz Priloge I a zakona (spletna ponudba, spletno gostovanje, vzdrževanje programov in opreme na daljavo; dobava programske opreme in njeno posodabljanje; dobava slik, besedil in informacij, kot tudi dajanje baz podatkov na razpolago; dobava glasbe, filmov in iger, vključno z igrami na srečo in loterijo, kot tudi predvajanje in prireditve s področij politike, kulture, umetnosti, športa, znanosti in zabave; opravljanje poučevanja na daljavo), opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci in katerih sedež ali stalno oziroma običajno prebivališče je v državi članici, je kraj opravljanja teh storitev kraj, kjer je sedež osebe, ki ni davčni zavezanec ali njeno stalno oziroma običajno prebivališče, če te storitve opravi davčni zavezanec, katerega sedež dejavnosti ali stalna poslovna enota, iz katere opravlja storitev, je zunaj Skupnosti, ali če takega kraja ali poslovne enote ni, katerega stalno oziroma običajno prebivališče je zunaj Skupnosti.

Kadar izvajalec storitve in naročnik komunicirata po elektronski pošti, to samo po sebi ne pomeni, da je opravljena storitev elektronsko opravljena storitev.

Kraj opravljanja elektronskih storitev osebam, ki niso davčni zavezanci, če te storitve opravi davčni zavezanec, ki ima sedež zunaj Skupnosti je tako kraj, kjer ima oseba, ki prejme te storitve sedež ali stalno ali običajno prebivališče. Pravilo ostaja enako.

1.3.8. Opravljanje storitev osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež zunaj Skupnosti

Kraj opravljanja naslednjih storitev osebi, ki ni davčni zavezanec in ima sedež oziroma stalno prebivališče ali običajno prebiva zunaj Skupnosti, je kraj, kjer ima ta oseba sedež, stalno prebivališče ali kjer običajno prebiva:

- a) storitve prenosa in odstopa avtorskih pravic, patentov, licenc, blagovnih znamk in podobnih pravic;
- b) storitve oglaševanja;
- c) storitve svetovalcev, inženirjev, svetovalnih pisarn, odvetnikov, računovodij in druge podobne storitve ter obdelava podatkov in dajanja informacij;
- d) obveznosti v zvezi s prenehanjem ali opustitvijo, v celoti ali deloma, poslovne dejavnosti ali pravice iz tega člena;
- e) bančne, finančne in zavarovalne transakcije, vključno s pozavarovanjem, razen najema sefov;
- f) storitve posredovanja osebja;
- g) storitve dajanja premičnin v najem, razen vseh vrst prevoznih sredstev;
- h) storitve zagotavljanja dostopa do distribucijskih sistemov za zemeljski plin in električno energijo ter prevoz ali prenos po teh sistemih in opravljanje drugih, s tem neposredno povezanih storitev;
- i) storitve telekomunikacij;
- j) storitve radijskega in televizijskega oddajanja;
- k) elektronsko opravljene storitve, zlasti tiste iz Priloge I a tega zakona.

Kadar izvajalec storitve in naročnik komunicirata po elektronski pošti, to samo po sebi ne pomeni, da je elektronsko opravljena storitev v smislu k) točke prvega odstavka tega člena.

Seznam storitev je podoben, kot je v veljavnem zakonu. V seznamu pa niso več navedene storitve posrednikov, storitve prevajalcev in tolmačev ter storitve notarjev.

Kadar se storitve iz seznama opravijo osebam, ki niso davčni zavezanci in imajo sedež v Skupnosti, se glede kraja opravljanja storitev upošteva pravilo obdavčitve v kraju, kjer ima sedež izvajalec storitev. Kadar pa te storitve opravi davčni zavezanec, ki nima sedeža v Skupnosti, osebam, ki niso davčni zavezanci, s sedežem oziroma stalnim bivališčem v Skupnosti, te storitve niso predmet DDV znotraj Skupnosti.

Če so storitve telekomunikacij ter storitve radijskega in televizijskega oddajanja iz točk i) in j) navedene določbe tega zakona opravljene osebam, ki niso davčni zavezanci, imajo pa sedež ali stalno oziroma običajno prebivališče v Sloveniji, je kraj opravljanja storitev Slovenija, če te storitve opravi davčni zavezanec iz sedeža zunaj Skupnosti.

Določeno je, da je za storitve telekomunikacij in elektronsko opravljenih storitev osebam, ki niso davčni zavezanci, imajo pa sedež v Sloveniji, če te storitve opravi oseba, ki nima sedeža v Skupnosti, kraj obdavčitve Slovenija. Omenjena določba ne predstavlja spremembe glede na veljavno ureditev.

Z zakonom se ohranja možnost uporabe pravila dejanske rabe in uživanja.

2. DRUGE SPREMEMBE ZAKONA

2.1. Vračilo DDV davčnim zavezancem, ki imajo sedež v drugi državi članici Skupnosti

Veljavni postopek vračil na podlagi [Osme direktive Sveta 79/1072/EGS](#) predstavlja težave tako davčnim zavezancem, kot davčnim administracijam, saj nastajajo velike zamude pri vračilih DDV. Z Direktivo Sveta 2008/9/ES o podrobnih pravilih za vračilo davka na dodano vrednost, opredeljenih v Direktivi 2006/112/ES, se je davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v državi članici vračila, ampak v drugi državi članici, obstoječi postopek vračil DDV, določen z Osmo direktivo Sveta **posodobil, brez spreminjanja njegovih osnovnih načel**. Gre za zmanjšanje administrativnega bremena davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v državi članici, v kateri so nabavljali blago oziroma storitve s plačilom DDV.

Zahtevke za vračilo DDV bo tako kot doslej obravnavala država članica, kjer je bil DDV plačan, vračljiv znesek DDV se bo določal po predpisih o odbitkih v državi članici, kjer so stroški nastali, plačila oziroma vračila DDV pa bo ta država izvedla neposredno davčnemu zavezancu, ki bo zahteval vračilo.

Spremembe se v prvi vrsti nanašajo na uporabo sodobne tehnologije za predložitev zahtevkov za vračilo DDV. Davčni zavezanec bo svoj zahtevek za vračilo predložil elektronsko preko spletnega portala, ki ga upravlja davčni organ države članice, kjer ima davčni zavezanec sedež. Davčni zavezanci s sedežem v Sloveniji bodo **tako vlagali zahtevke** za vračilo DDV v drugih državah članicah **preko portala Davčne uprave RS, eDavki**. Za vlaganje zahtevkov bodo davčni zavezanci lahko pooblastili druge osebe na podlagi pooblastila, ki je predpisano za poslovanje preko portala eDavki.

Navodila za izpolnjevanje zahtevka za vračilo DDV bodo dostopna na enak način kot to velja za obračun DDV in rekapitulacijsko poročilo, to je s klikom na povezavo pri posameznem polju zahtevka, ki se vlaga preko portala eDavki.

Spletni portal bo zagotavljal, da se bo zahtevek poslal državi članici, ki mora izvršiti vračilo DDV. Država članica, kjer ima davčni zavezanec sedež, bo izvedla začetno preverjanje podatkov o davčnih zavezancih v svoji bazi podatkov. To začetno preverjanje bo dejansko nadomestilo sedanje potrdilo, s katerim država članica, kjer ima davčni zavezanec sedež, potrdi status davčnega zavezanca. Prenos podatkov od države članice, kjer ima davčni zavezanec sedež, v državo članico vračila, bo predstavljal potrditev, da je zahtevek predložil davčni zavezanec, z veljavno identifikacijsko številko za DDV.

Davčnim zavezancem tudi ne bo več treba predlagati originalnih računov ali uvoznih dokumentov, temveč se bodo elektronsko posredovali le potrebni podatki glede teh dokumentov.

Predpisani so tudi roki za vračilo DDV na podlagi zahtevka in obresti v primeru zamude roka za vračilo davka s strani države članice vračila.

2.2. Rešitve zakona za zmanjšanje davčnih goljufij

Obsežne utaje davka na dodano vrednost in goljufije v vseh državah članicah izkrivljajo delovanje enotnega trga in vplivajo na finančne interese držav članic ter na prihodke nacionalnih proračunov in s tem na financiranje proračuna Skupnosti. Države članice si prizadevajo za zmanjšanje davčnih utaj oziroma goljufij in v te namene sprejemajo ustrezne ukrepe v okviru obstoječe nacionalne zakonodaje in zakonodaje Skupnosti.

Tovrstne utaje je možno preprečevati ali zaustaviti z uvedbo inštituta solidarne odgovornosti in uvedbo inštituta zavarovanja plačila davčne obveznosti.

Do vse večjih goljufij, v katerih so udeležena fiktivna podjetja oziroma se izdajajo fiktivni računi, prihaja v določenih rizičnih sektorjih. V teh primerih je državam članicam z Direktivo Sveta 2006/112/ES omogočena uporaba mehanizma obrnjene davčne obveznosti.

Zaradi učinkovitega boja proti davčnim goljufijam so dodatne spremembe in dopolnitve ZDDV-1 nujne, zato so vključeni tudi ukrepi za boj proti davčnim goljufijam, ki so se v Sloveniji izkazale za najpogostejše (na področju trgovanja z motornimi vozili, izdaja fiktivnih računov, zloraba oziroma nezakonita uporabe identifikacijskih številka za DDV).

Tako lahko pred izvršitvijo vračila DDV na podlagi obračuna DDV davčni organ od davčnega zavezanca zahteva predložitev ustreznega zavarovanja za zavarovanje izpolnitve obveznosti. Ukrep je potreben zaradi skrajšanja roka za vračilo (iz 60 oziroma 30 dni na 21 dni) in je potreben le v določenih primerih, ko mora davčni organ dodatno raziskati dejansko stanje.

V primeru suma davčne utaje davčni organ lahko zahteva predložitev ustreznega dokumenta zavarovanja izpolnitve davčne obveznosti v postopku izdaje identifikacijske številke za DDV in pri prijavi pridobitve prevoznega sredstva iz druge države članice EU še pred vpisom v evidenco davčnega organa. Ukrepa se zahtevata le v določenih primerih in sta sorazmerna s preprečevanjem davčnih utaj in vplivom na proračun RS.

Davčni zavezanci, ki opravljajo transakcije znotraj Skupnosti, morajo poročati o dobavah teh transakcij v rekapitulacijskem poročilu za koledarski mesec. Ti davčni zavezanci bodo po novem vsi »mesečni« davčni zavezanci, za katere je predviden krajši rok za predložitev obračuna. To pa ne pomeni, da se spreminja tudi rok za plačilo davka po davčnem obračunu. Gre predvsem za hitrejše sporočanje podatkov o dobavah blaga in storitev znotraj Skupnosti v VIES sistem na podlagi Uredbe Sveta št. 37/2009 (upravno sodelovanje na področju DDV zaradi boja proti davčnim goljufijam, povezanimi s transakcijami znotraj Skupnosti).

Poleg prenosa določb iz Direktive Sveta 2008/117/ES se uvajajo določeni dodatni ukrepi za boj proti davčnim goljufijam, kot so predstavljeni v nadaljevanju.

2.2.1. Določitev tržne vrednosti kot davčne osnove v zvezi z dobavami, ki se opravijo med povezanimi osebami

Gre za določitev davčne osnove pri dobavah blaga ali storitev, ko med dobavitelji in prejemniki obstajajo tesne povezave (družinske ali druge tesne osebne vezi, upravne, lastniške, članske, finančne ali pravne vezi). Za te primere je davčna osnova tržna vrednost opravljene transakcije, vendar le, če je za opravljeno dobavo določena vrednost, ki je:

- nižja od tržne vrednosti in naročnik nima pravice do celotnega odbitka DDV;
- nižja od tržne vrednosti in dobavitelj te dobave nima pravice do celotnega odbitka DDV ter za dobavo velja oprostitev;
- višja od tržne vrednosti in dobavitelj nima pravice do celotnega odbitka DDV.

V Direktivi Sveta 2006/112/ES je določena definicija tržne vrednosti opravljene dobave blaga in storitev, v 80. členu navedene direktive, pa je področje ponovnega vrednotenja transakcije omejeno na primere, ko spreminjanje vrednosti dobave vodi do neposredne izgube DDV preko povečanega vračila ali zaradi znižanega neodbitnega DDV.

2.2.2. Vračilo DDV v posebnih primerih

V posebnih primerih je predviden tudi instrument zavarovanja za zavarovanje izpolnitve obveznosti v postopku odločanja o vračilu DDV na podlagi obračuna DDV. Davčni organ lahko pred izvršitvijo vračila DDV na podlagi obračuna DDV, od davčnega zavezanca zahteva predložitev ustreznega zavarovanja za zavarovanje izpolnitve obveznosti, če dvomi v upravičenost zahtevka. **S skrajšanjem roka za vračilo DDV od 60 oziroma 30 dni na 21 dni**, davčni organ namreč ne bo mogel v vseh primerih opraviti ustreznega nadzora obračunov DDV. Sprememba je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 33/09 in se bo začela uporabljati 1. 1. 2010.

2.2.3. Uvedba mehanizma obrnjene davčne obveznosti v določenih sektorjih

Direktiva Sveta 2006/112/ES s Prilogo VI omogoča uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti v tistih gospodarskih sektorjih, za katere je ugotovljeno, da jih je zaradi njihove narave ali njihovega delovanja še zlasti težko nadzirati.

Mehanizem obrnjene davčne obveznosti se v Sloveniji tako na novo uvaja v določenih sektorjih. **Namesto dobaviteljev bodo DDV dolžni obračunati in plačati prejemniki dobav in naročniki storitev ter plačniki predplačil** v zvezi z opravljenimi dobavami ali storitvami. Hkrati z obračunom bodo imeli tudi pravico do odbitka DDV, seveda ob izpolnjevanju pogojev za odbitek DDV ter v velikosti, ki je zanje običajna. Pravilo obrnjene davčne obveznosti se bo uporabljalo za:

- storitve gradbenih del;
- storitve najemanja osebja za opravljanje storitev v gradbenem sektorju;
- dobave zemljišč in zgradb, za katere je dobavitelj uporabil opcijo obdavčitve;
- dobave odpadkov, ostankov in rabljenih materialov, ki jih je mogoče reciklirati, skupaj z nekaterimi izdelki, ki izhajajo iz njihove obdelave, in storitvami obdelave.

Med gradbena dela se uvrščajo vse vrste storitev, ki so uvrščene pod šifro F/GRADBENIŠTVO standardne klasifikacije dejavnosti (v nadaljevanju SKD). Tako med gradbena dela primeroma spadajo: gradnja stavb iz šifre SKD F/41, gradnja inženirskih objektov iz šifre SKD F/42, specializirana gradbena dela iz šifre SKD F/43.

Storitve najemanja osebja zajemajo zagotavljanje delovne sile skupaj z nadzorom te delovne sile, ki se tudi v skladu z SKD razvršča v ustrezne oddelke glede na opravljene storitve.

V zvezi z dobavami zemljišč in zgradb, za katere je dobavitelj uporabil opcijo obdavčitve, se z novo določbo mehanizem obrnjene davčne obveznosti uvaja le pri dobavah nepremičnin, pri katerih se je dobavitelj odločil za obdavčenje v skladu s 45. členom ZDDV-1 (»stare« nepremičnine, zemljišča, ki niso stavbna zemljišča, pri katerih ima prejemnik pravico do celotnega odbitka DDV).

Pri dobavah odpadkov in rabljenega materiala se mehanizem obrnjene davčne obveznosti lahko uporabi le v primerih, navedenih v novi Prilogi IIIa. k zakonu.

Mehanizem obrnjene davčne obveznosti v navedenih sektorjih se uporablja le v primerih dobav blaga in opravljanja storitev, ki jih opravi davčni zavezanec, identificiran za namene DDV v Sloveniji, drugemu davčnemu zavezancu, identificiranemu za namene DDV v Sloveniji. To pomeni, da so v ureditev obrnjene davčne obveznosti vključeni vsi davčni zavezanci z identifikacijsko številko za namene DDV izdano v Sloveniji, ne glede na sedež in dejavnost (tudi osebe javnega prava, šole ..., če razpolagajo z ID za DDV).

Davčni zavezanec, ki opravi dobavo blaga ali storitev, za katero se uporablja mehanizem obrnjene davčne obveznosti v navedenih sektorjih, bo moral davčnemu organu v poročilu preko

portala eDavki mesečno poročati o vseh dobavah, ki jih opravi za druge davčne zavezance in so določeni kot plačniki davka.

2.2.4. Sistem solidarne odgovornosti

V zvezi z izpolnjevanjem obveznosti davčnih zavezancev se uvaja institut solidarne odgovornosti, v skladu s katerim v določenih primerih za plačilo DDV, poleg dobavitelja blaga oziroma storitev, odgovarja tudi oseba, kateri je dobavljeno blago oziroma, kateri je opravljena storitev.

V primerih ugotovitve davčnih utaj tipa »davčni vrtiljak« je najučinkovitejša možnost za povračilo neplačanega DDV v proračun ta, da se odgovornost za neplačano davčno obveznost preusmeri iz primarnega davčnega zavezanca na ostale subjekte, ki so v shemi za izogibanje plačilu DDV sodelovali. Če bo v takšno shemo vključenih več davčnih zavezancev, se zaradi lažjega uveljavljanja terjatve iz naslova DDV, vzpostavlja sistem solidarne odgovornosti, ki pomeni, da bo lahko davčni organ celotno plačilo DDV zahteval od kateregakoli zavezanca, ki je v takšni shemi sodeloval.

Ker so lahko v sistem »davčnega vrtiljaka« vključeni tudi zavezanci, katerih poslovanje z davčnega vidika sicer ni problematično, jih lahko davčni organ ob ugotovitvi okoliščin, ki so sestavni del dejanskega stanja sheme, o takšnih okoliščinah obvesti. Če bo zavezanec kljub obvestilu nadaljeval s spornimi transakcijami, bo tako za davčni organ dokazovanje odgovornosti lažje.

Nova zakonska določba je v skladu z Direktivo Sveta 2006/112/ES, ki določa, da države članice lahko v določenih primerih določijo, da je poleg osebe, ki je dolžna plačati davek, še druga oseba solidarno odgovorna za plačilo DDV.

2.2.5. Rok plačila DDV in rok predložitve obračuna DDV na podlagi odločitve davčnega organa

Če davčni organ dvomi o upravičenosti dodelitve identifikacijske številke za DDV, se lahko v utemeljenih primerih odloči, da mora davčni zavezanec predložiti obračun DDV pred zakonsko določenim rokom za predložitev obračuna DDV in za davčno obdobje, ki je krajše od koledarskega meseca oziroma trimesečja. V tem primeru bo moral davčni zavezanec davek plačati v 8 dneh po poteku roka za predložitev obračuna DDV, kot bo določen s sklepom davčnega organa. Za preostanek davčnega obdobja pa bo moral predložiti obračun DDV v roku, ki je sicer predpisan za predložitev obračuna DDV.

2.2.6. Zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti

Določeni so **posebni primeri**, ko davčni organ **lahko** zahteva predložitev instrumenta zavarovanja za plačilo DDV. Gre za dve takšni posebni situaciji. Prva je povezana z obveznostjo predložitve instrumenta zavarovanja **ob dodeljevanju identifikacijske številke za DDV** davčnemu zavezancu oziroma kadarkoli po dodelitvi identifikacijske številke za DDV, ko davčni organ utemeljeno pričakuje, da bo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti onemogočeno ali precej oteženo. Druga situacija pa se nanaša na posebne primere predložitve instrumenta zavarovanja **v primeru pridobivanja motornih vozil iz drugih držav članic Evropske unije**, če davčni organ pričakuje, da bo izpolnitev davčne obveznosti onemogočena oziroma precej otežena.

2.2.7. Odvzem identifikacijske številke za DDV

V primeru suma zlorabe identifikacijske številke za namene DDV z namenom, da se drugemu davčnemu zavezancu neupravičeno omogoči odbitek DDV, je z novo zakonsko določbo

davčnemu organu omogočen hiter odvzem identifikacijske številke za DDV in s tem preprečitev nadaljevanja utaje DDV.

2.2.8. Davčni zavezanci, ki prvič predlagajo obračun DDV

Davčni zavezanec, ki prvič predlaga obračun DDV, mora k obračunu DDV predložiti tudi **seznam prejetih in izdanih računov**, ki so bili podlaga za sestavo obračuna DDV. Gre za izpise, ki so jih dolžni zagotoviti davčni zavezanci že na podlagi Pravilnika o vsebini, obliki in rokih za predložitev izpisa podatkov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc zavezanca za davek S tem ukrepom bo davčnim zavezancem oteženo predlaganje navideznih obračunov DDV. Iz predloženih podatkov o prejetih in izdanih računih bo davčni organ pridobil osnovno informacijo o dejavnosti novega davčnega zavezanca, kar je še posebej pomembno, ker so podatki o prijavljeni dejavnosti pogosto netočni.

2.3. Druge rešitve zakona

2.3.1. Nižje stopnje DDV

Za nekatere kategorije blaga in storitev, se uvaja nižja 8,5 % stopnja DDV in sicer: dobava, vključno s knjižnično izposajo, knjig na vseh fizičnih nosilcih, čiščenje oken in čiščenje zasebnih gospodinjstev, manjša popravila koles, čevljev in usnjenih izdelkov, oblačil in gospodinjanskega perila (vključno s krpanjem in predelavo), storitve domačega varstva (kot pomoč na domu in varstvo otrok, skrb za ostarele, obolele in invalide), frizerske storitve in dobava lončnic, sadik, rezanega cvetja. Po nižji stopnji DDV bodo obdavčena tudi biotična sredstva za varstvo rastlin.

2.3.2. Povišanje pavšalnega nadomestila za kmete

Odstotek pavšalnega nadomestila se iz 4 % zvišuje na 8 %. Pri tem se sledi zahtevi Direktive Sveta 2006/112/ES, ki določa, da odstotek pavšalnega nadomestila ne sme biti določen tako, da bi kmetje pavšalisti pridobili večja vračila DDV, kot bi znašal obračunani vstopni DDV.

2.3.3. Povišanje praga za uporabo posebne ureditve obračunavanja DDV po plačani realizaciji

Za uporabo posebne sheme po plačani realizaciji se dviga prag z 208.000 evrov na 400.000 evrov.

3. SKLEPNE UGOTOVITVE

Za nemoteno delovanje notranjega trga Evropske unije se v skladu s strategijo Komisije o posodobitvi in poenostavitvi delovanja skupnega sistema DDV spreminjajo predpisi o kraju opravljanja storitev iz Direktive Sveta 2006/112/ES. Poleg sprememb predpisov o kraju opravljanja storitev so zelo pomembne tudi druge spremembe zakona – tako glede vračila DDV davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v Republiki Sloveniji, rešitev zakona za zmanjšanje davčnih goljufij in uvedbe novih kategorij blaga in storitev z nižjo stopnjo DDV. Vse navedene spremembe, ki jih prinaša zakon, in bodo začele veljati v začetku prihodnjega leta, bodo za obdavčenje transakcij z davkom na dodano vrednost zelo pomembne.

Ta velika revizija ZDDV-1 tako v slovenski davčni prostor prinaša številne novosti, s katerimi se bo v praksi soočila tudi davčna uprava, zato je namen tega pojasnila tudi korak k približevanju davčnim zavezancem, za katere se spreminja način poslovanja z davčno upravo ter spreminjajo pravice in obveznosti na področju DDV.

34.0 PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O IZVAJANJU ZAKONA O DAVKU NA DODANO VREDNOST (Uradni list RS, št. 120/07)

Dne 27. 12. 2007 je bil v Uradnem listu RS št. 120/07 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost. V nadaljevanju vam posredujemo kratko obrazložitev sprememb, ki jih prinaša navedeni pravilnik:

1. Spremembe 55. člena Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost – pravilnik (141/06 in 52/07)

V skladu z drugo alinejo šestega odstavka 55. člena pravilnika so se med storitve iz 12. točke Priloge I k ZDDV-1 med drugim uvrščale storitve za živinorejo pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti: A/01.42, razen nege, čuvanja in oskrbe hišnih živali ter storitev zatočišč za živali.

Glede na spremembe [Standardne klasifikacije dejavnosti](#), ki so bile uveljavljene s 1. januarjem 2008 (v nadaljevanju: SKD 2008), je Ministrstvo za finance v zvezi z navedenim v spremembo pravilnika vključilo naslednjo spremembo:

- *v drugi alineji šestega odstavka 55. člena se je šifra A/01.42 nadomestila s šifro A/01.52.*
- Po ponovni preučitvi ugotavljamo, da bi se glede na SKD 2008 sprememba šifre standardne klasifikacije dejavnosti v drugi alineji šestega odstavka 55. člena morala pravilno nadomestiti s šifro A/01.62.**

2. Spremembe 56. člena pravilnika

V skladu s prvo alinejo 56. člena pravilnika so bile nastanitvene zmogljivosti iz 13. točke Priloge I k ZDDV-1, katerih oddaja v najem je obdavčena po stopnji 8,5%, hoteli in podobni obrati pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti H/55.1.

V skladu z drugo alinejo 56. člena pravilnika so bile navedene nastanitvene zmogljivosti: domovi, kampi in drugi nastanitveni obrati pod šifro standardne klasifikacije dejavnosti H/55.2.

Glede na SKD 2008 so bile v zvezi s 56. členom pravilnika v spremembo pravilnika vključene naslednje spremembe:

- *v prvi alineji se je šifra standardne klasifikacije dejavnosti nadomestila s šifro I/55.1,* Sprememba SKD 2008 v šifri I/55.1 zajema vse kategorije oz. dejavnosti, ki so se že pred njeno uveljavitvijo uvrščale v H/55.1.
- *v drugi alineji se je šifra standardne klasifikacije dejavnosti nadomestila s šifro I/55.2.*

Po ponovni preučitvi ugotavljamo, da sprememba SKD 2008 vključuje tudi:

- prenos dejavnosti avtokampov, taborov (iz šifre H/55.2 v šifro I/55.3) in
- prenos dejavnosti dijaških in študentskih domov ter druge nastanitve (iz šifre H/55.2 v šifro I/55.9).
-

Glede na navedeno in ob dejstvu, da je sprememba 56. člena pravilnika izključno vezana na spremembo standardne klasifikacije dejavnosti iz leta 2002, **bi sprememba šifre standardne klasifikacije dejavnosti v drugi alineji 56. člena pravilnika morala vključevati nadomestitev le-te s šiframi I/55.2, I/55.3 in I/55.9.**

Ministrstvo za finance bo v zvezi z navedenim objavilo ustrezno spremembo Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 141/06, 52/07 in 120/07).

Obenem dodaja, da so bile spremembe v zvezi s SKD 2008 vezane izključno na najnujnejše popravke, pri čemer ni bil namen kakorkoli posegati v obstoječe kriterije in način uveljavljanja nižje stopnje oziroma oprostitve DDV.